

قرن نانی قہر میں ڈکھ

منیر احمد بادینی

قرناتی قہریں ڈگھ

(ناول)

Centuries of Pain

صدیوں کے زخم

منیر احمد بادینی

36 انسکمب روڈ کوسٹہ جون 2008

بلوچی اکیڈمی کوسٹہ

© بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

قرنانی قہریں ڈکھ	:	کتاب عنام
منیر احمد بادینی	:	نڈکار
الیاس بلوچ	:	کمپیوٹر کمپوزر
عزیز جمال دینی	:	ڈیزائننگ
شعیب انٹر پرائزز	:	پرنٹرز
03468300103	:	
2009	:	اولی چاپ
500	:	دانگ
300 کلدار	:	بہا

پہرہ و تی دوستین جنک

سحارہ

نامہ

نوٹ

اے ناول ءِ درہائیں کاری ءِ کردار
وساچ انت کہ ٹاہینگ بوتگ انت اگاں کسے ءِ دل
آزاری پیت گڑا من ءِ پہل بہ کنت۔

قرنانی قہریں ڈکھ

چہ شال ء بگرتاں پری کہن بس ء پنچ شش گھنڈہ زرت تنکہ وتی منزل ء
ریسنت۔ طاہرہ گوں وتی پیریں ماٹ ء چار پنچ سالہ گیس چک کامران ء چہ بس ء جہل
کت ء خد ء شکر ء گشت ات کہ آپہ حیر ء وشعی سر بوت۔

پری کہن یک کسانیں شہرے ات کہ اودا بس آنی اڈھے نہ ات کہ آیانی بس
ہموداں بوشتا تیں آ بلکن ء یک دراجین بازارے ات کہ ایٹی دکانانی چار پلکین
دروازگاں چہ پد ربوت کہ انگریزانی زمانگ ء آباد بوتگیں شاعرے ات کہ باز دکانانی
دروازہ گانی برزا نوزدہ صد ء پست نوشتہ ات کہ طاہرہ ہمیشاں واناں ات بس نوں ہے
دراجیں بازار ء تہا گر گز کنان روان ء گام گام ء مسافراں جہل کنان ات۔ میش چین ء
صافین دیگر ء تہا بغیر چہ لہتیں دکاناں ایدگہ در ہائیں دکان بنداتاں بس ء منشی آئی جست
ء سرا گوشنگ ات کہ سہی جاہ جنکانی اسکول ات کہ اودا آرا جہل کپگی ات ہمیشا طاہرہ وتی
پیریں ماس شفیقہ ء کامران ء چڑکا کرت کہ آپہ جہل کپنگ ء وتی تیاری ء بکت ء وتی
چیزاں مزان مچ کنان ہاں..... بس ہندو محلہ ء تہا اوشتاں کہ اودا لہتیں دگہ مردم جہل
کپتاں کہ رند ء جنکانی اسکول احت کہ طاہرہ، شفیقہ ء کامران جہل کپتاں منشی ء یک

کسانیں بچکے برز بس ۽ سرالگیتاں ۽ آیانی چیزاں جہل گرتاں کہ آیانی بامن ہورت
 ۽ حاصیں چیزاناں کہ طاہرہ آیان حساب کنان بوت ۽ وہدیکہ آدجہم بوت تو بس ۽ نشی ۽
 بچکے ۽ چر آئی موکل کپتاں ۽ بس رادگ بوت۔

انگر آنگر کس درانہ بوت۔ طاہرہ جنکانی اسکول ۽ اُستانی حمیدہ ۽ گوں درستی
 راستی بوت کہ چہ پرکان آیک ۽ ساری ۽ گوں حمیدہ ملیت ۽ حمیدہ ۽ جرعات کہ مرچی
 طاہرہ ۽ گوں وتی پیرین ماٹ ۽ بچکے کامران ۽ بس ۽ تہا آئیگی ات کہ شال ۽ پری کہن ۽
 نیام ۽ ہمے یکیں بس ات کہ سہب ۽ راہدگ بوت ۽ دیگر ۽ سر بوت کہ پری کہن ۽ شاہرہ
 ڈنی مردم آں خبرات کہ بس کدی سر بیت چیا کہ ایشی تہا آیانی سامان، مہمان ۽ ایدگہ کلہہ
 کنو کین چیزاں آئیگی ات۔

بلے طاہرہ گوں وتی ماٹ ۽ بچکے ۽ سامانانی سرا اوشتوک راہ چارات تنے وہدی
 نہ کہ حمیدہ ۽ کہ آئی مردم ڈرات۔ طاہرہ اے نابلدین شاہرہ ۽ تہا اولی وارگام ایر کرتگ ات
 کہ پر آئی اودا ہر چیزے ۽ ڈس ۽ نشان ۽ نابلدات کہ ایوک ۽ حمیدہ ۽ درستی ۽ راستی گری
 آیاست ات کہ حمیدہ ڈرانہ ات۔ آئی رندا چہ نزنیک ۽ گسان حمیدہ گوں بچکے ۽ آیان
 درابوت ۽ طاہرہ ۽ دیم چٹ کپت پش کہ آ عید ۽ نوک ۽ بگندیت!

حمیدہ ماٹ ۽ زہگان بگل ۽ گپت ۽ بچکے ۽ پر مات کہ آ چیزاں بہ ڈھو ہیٹ ۽
 بیاریت کہ حمیدہ ای گس اچ اداں گیشتر ڈورنہ ات۔

جنکانی اسکول ۽ اُستانی کجاہ گس ۽ پتہ تننت کہ نوں طاہرہ آیانی مہمان ات اگہ آیانی جاہ
 ساری ۽ تنک ات بلے پہ لہتیں روچان بلکننا پہ یک ۽ دوہ شپ ۽ طاہرہ ۽ گوں وتی ماٹ ۽

بچک ء ہمدان دارنگی ات کہ رندا آ رامیو دار ء میتگ ء روٹگی ات کہ طاہرہ ء تنے و ہدی خبر ہم نہ ات کہ میو دار ء میتگ اچ پری کہن کجام نیمگ ء ات ء چٹکس دورات کہ اودانوک جنکانی یک پرائمری اسکولے پچ بوتت کہ طاہرہ ء تقرری ہے نوک پچ بوتگیں اسکول ء بوتت۔ بلے آ راشال ء کس حال داتگ ات کہ میو دار ء میتگ چہ پری کہن ء سے چار کلومیٹر روکتی نیمگ ء ات بلے آ راے درہائیں چیزانی بارو حال حمیدہ ء آئی ہمراہ آں دیگی ات علاقہ ء تہا ایوک ء پری کہن ء جنکانی اسکول مل ات کہ ایدگہ درہائیں جنکانی اسکول کہ ایشانی کساس چہ دو سے ء گیش نہ ات تنے و ہدی پرائمری اتاں کہ اودا تنے و ہدی جنکانی و ایننگ ء ریت ء روایتے نہ ات۔

طاہرہ وتی دم برنگا چہ دل ء بُرت و ہدیکہ آوتی پیما چہ ڈن ء آ یو کین اُستانیاں اودا یکجا داشت کہ آ درا چہ شال ء اودا پرا ایشانی گری راحتہ تاں بلے طاہرہ چہ باز دور ء آئیگا ات کہ و ہد جاور ء مجبوری آ را چہ ساھیوال پنجاب ء زرتہ تاں ء بے پری کہن ء دو راہندیں اسکولے ء تہا دور داتہ تاں کہ دور وچ ساری آ ٹرین ء تہا یک شپت ء روچے ء سفر ء پد شال ء رستگ ات کہ یک درستی سے ء گس ء مہمان بوتگ ات کہ مروچی آ بہ پری کہن سر بوتگ ات۔ کہ باندا آ رامیو دار روٹگی ات کہ بزاں پہ آپ ء دان ء آئی سفر تنے و ہدی جاری ء ساری ات ء آ زانت کہ بلکن ء ایدگہ اُستانی ہم دُرا چہ شال تعلق نہ داشتاں کہ آ ہم نہ زاناں چہ کجام کجام ہند ء جاہ آں اودا احتہ تنت۔

بلے آیانی نیام ء نوں آوتارا کمین دلجم حیاں کرت پُخش کہ آوتی سفر درہائیں زوہدان چہ دل ء بارت۔ ہمیشا شپت ء نام ء رند طاہرہ گوں وتی ماٹ ء زہگ ء و پت کہ

گوں حمیدہؒ و امید گہ آستانیاں آبا زیر علوم داری حاصل کرتی گات کہ آراچے کنگھی ات
 ءچے کنگھی نذات؟

یک شپ یے حمیدہؒ و مہمانی ء پد دومی سہب ء طاہرہ پے میو دار ء میٹگ ء روٹگ
 ء تیاری کرت بلے پری کہن ء تہا نہ بکھی چلت ء نہ ٹیکسی ء رکشہ استت۔ میو دار ء میٹگ
 اوداچے سے چار کلو میٹر دورات ء آئی مزین سامان ء چیزے ات کہ ایشان پے سواری ء
 بکارات کہ پیادگ روٹگ گوں ہوکیں دستان آسان ات ء حمیدہؒ ء صلاح ہمیش بوت کہ
 ساری ء آمیتگ ء برونٹ ء اوداں حالتان بچارنت ء رندا پے وتی سامان آنی برنگار ہے
 شو باز بکن انت۔ پیشا طاہرہ گوں وتی ماٹ ء زہگ ء دیم پد میو دار ء میٹگ ء رادگ بوت
 کہ چہ شاہر ء در کپگ ء وہدان آیان یک کوہے ء تکتہ ء سر کپنگھی ات کہ آئی برزگ ء
 پولٹیکل ایجنٹ ء بنگلہ ء یک ریٹ ہاؤس ء ات کہ ہے بزرگ ء سر الکنگ ء پے پری کہن ء
 در بانیں شار در ابوت کہ کوہانی یک مزین رد ء سلسلگ ء کہ چہ شال ء بنا بوت بہ پری
 کہن ہلاس بوت کہ ادا کوہانی یک دگہ سلگے بنا بوت کہ کتھی نیمگ ء گوں اوگانستان
 ء ڈیک وارت کہ اچ اداں اوگانستان ء سیم سر چہ پازدہ میل ء گیش نذات، ء چہ پری کہن
 کوہے ء یک دگہ ردیے زر باری دمگاں تاں ایران ء شت کہ پری کہن ء کتب رو کپتی ہگ ء
 درٹگے چٹ ریگستان ات کہ اے ریگستان تا کہ چم کارگرت روان گوں اوگانستان
 آرپین ریگستان ء ڈیک وارت ء میو دار ء میٹگ گوں ڈل ء ہلاس بوٹگا پاریکانی رنجگانی
 بندات ء اوشتوک ات کہ آئی چپ ء راست ء دگہ حلق ء میٹگ اتنت بلے پری کہن ء
 میٹگ چہ کزان مزین میٹگ گوں ڈل ء چٹ ء ریگستان ء ہمرنگ اوشتوک ات۔

اے کھڈ کھڈک ء بازانی یک کسانیں ہلک ے ات کہ چہ کوہ ء تکہ ء گوں
ریکان درست نہ بوت کہ ایوک ء تمن دار سفر خان ء کوٹ ء کہ چہ ذور ء در ابوت کہ میو دار
ء میتگ اے کوٹ ء کلات باز کہنگیں ے ات ہماز مانگ و ہد یکہ سفر خان ء پیرک چہ وتی
قبائلی دژ مناں دور جتا گوں وتی مردمانی ہمرائی ء ہماں اتگ ات ء اے کوٹ ء کلات ء
بتگ ات کہ کوٹ ء ایدیم آدیم ء آئی مُلک ء ڈگار اتاں کہ چہ روئگی نیمگ ے کوہانی یک
جو ے تچان حلک ء علاقہ ء ایدگہ ڈگار ان آباد کنان سفر خان ء میتگ میو دار یے
آباد کرت کہ مہلوک ہمیش گوشت کہ میو دار ہج نام ے نہ ات کہ اے یک کہنگیں نشانی ے
ات کہ اصل ء میتگ ء نام قائمی خانی بوتین کہ سفر خان ء پیرک قائم خان ات کہ باز مردم
ایشرا میو دارانی حلک گو نشان ء باز ایشرا چہ چیری ء نام ء ہم یاد کرتنت چیا کہ ایشی پشت ء
کریکانی چھپراتاں کہ ہے چھپراتی سر ء ایشی کھڈک ء کھڈک بندوک اتاں کہ شام ء اچ
ایشانی دہوت کشان دہوت در کپان تاں استھان ء شنگ در ابوت

طاہرہ جنکانی پرائمری اسکول ے یک استانی ے ات کہ آرا گوں ملک ء علاقہ ء
جغرافیاء ایتلکس حب ء واہگ نیستت کہ ایتلکس آئی واہگ پہ ہے چیز اتت کہ خدا بکت کہ
حلک ء مردم شر بہ بنت ء خدا بکت کہ آیک شریں چاگردے ء تہا وتی اسکول ء کاران
بکت ء وش بیت ۔

طاہرہ ء زند پنجاب ء آباد ء زرخیزین ضلع ء تہا گو نستت کہ کدی آرا حیاں ہم
نیاحت کہ آبلوچستان ء یک غیر آباد و رو بے آپین ضلع ء یک کسانیں میتگ ے ء تہا
استانی بیت !..... بلے پداحت ء طالع ء بچار کہ مروچی آ کوہ ء سر ء لک گپان دور ء چہ قائم

خانی حذک ء چاران ات ء آگڑت کہ چے اداہم مردم آبادانت؟ چے اداہم کس وانیت
 ؟ آراوتی ماٹ ء سرء رحم احت کہ پہ آئی اے پیرین عمر ء تہا پند جنک مشکل ات ء وھد یکہ
 کامران کہ آراکامی گوشت ڈل ء سینگانی سرء جمپان ء تچاں سک وش محسوس کرت آئی بلک
 ء ماٹ ہم اوٹی وار پشیں ڈل ء سرء پند جنان اتنت کہ اے سیاہیں سنگانی نیام ء یک
 صافین جوئے تچان گوں سیاہین سنگان ڈیک وران یک ترندیں تو ارے پیدا کنان ات۔
 وھد یکہ چہ تکہ ء آجہل کپان بوتان تو آ جو ء آپ ء تہا پتریتاں کہ آیان ء اے
 آپ سک وش ء سارت محسوس بوت ء چہ جو ء آدم بوگارند آ جوئے کراشتاں ء وتی دیم ء
 دستان ششتاں کہ کامی وتی درہائیں پچان ترگرت ء بے وتی ماٹ ء بلک ء آپ چٹ
 دیان بوت ء طاہرہ ہے گوازی ء تہا جوئے خدا نندوک اے چیز ء یک ساعت ء
 شموشتت کہ آراچے جاورے مجبورگرت کہ آ ساھیوال ء تچو کین نہر ء دریا باں یلہ بدنت
 ء انکس دور پہ نوکری ء بیت؟.....

اگاں ساری ء آہدان پیدا بوتین تو چٹکس شربوت طاہرہ برز تمبر ء ماہ ء سوزین
 آسمان ء حال جوئے سوزین بل بلو کین آپ ء چاران حیال کرت کہ ہر نیمگ ء یک
 چپ چپاتی ء مان شانہ گت پاک ایمنی ء ات ء یک ہمگرین دلجی ء ات کہ چہ چاگرد
 ء چچی ء مردمانی گوش توار کرتاں.....

دوسال ساری طاہرہ ء مرد آرا آھہین دات کہ آریلوئے ء تہا نوکرات ء
 آیک آسودگین زندے گوازینگاں اتاں کہ ناگت آئی مرد منظور ء حیال ء احت ء
 آطاہرہ ء آھہین دات پہ طاہرہ اے آھہین یک بلا ء ء یک ڈھیرے بوت برآئی

سراپت کہ آئی درہائیں دنیا تار یک بوت ء آنہ زانت کہ چے بکنت - شکر پر آئی براث
 سہیل ء کہ کمپا ونڈری کرت آرا تسلادات ء آرا وتی گس ء برت ء پدا پر آئی اے نوکری
 ء شوہاز کرت کہ شال ء تھا آئی لہتین واقف کاراتاں کہ گوں آیان چٹی رسانی ء پد تعلیم ء
 محکمہ ء تھا لہتیں جاہانی اشتہاراحت کہ آ طاہرہ ء نام دات ء یک روچی طاہرہ شال ء احت
 ء اداڈ اریکٹر تعلیمات ء دپتر ء انٹریودات ء پاس بوت ء آئی براث آرا دلجم کرت کہ آدا
 بیت ء وتی نوکری ء بکنت ء منظور ء چہ دل ء ببارت ! آئی ماس شفیقہ کہ گوں سہیل نشتت
 مجبور بوت کہ گوں طاہرہ تاں اے دوریں منزل ء بیت تاکہ آ گوں دلجمی ء وتی نوکری ء
 بکنت - طاہرہ ایف - اے کرتگ ات آرا وانگ ء شوق استت کہ رند ء آبی ایڈ، کنگ
 لوٹت ء دیما روگ لوٹت کہ آرا نوشت ء خوان ء شوق استت بلے منظور ء بے وفائی آرا
 کبر ء جاوے آوتہ گت کہ نوں آوتی براث سہیل ء منت واورات کہ پر آئی اے نوکری ء
 شوہاز کرتگ ات طاہرہ پے لات ء وتی براث ء احتاج بیگ لوٹت ہمیشا تو آرا سنکس دور پے
 نوکری ء تیار بوتگ ات کہ ایش آئی ہمت ات کہ نوں آقائی خانی میتگ ء روان جوے
 آپانی تھا گوں کامی لب کنان ات -

نندان ء کپان یک گھنٹہ ء تھا آمیزہ دار یعنی قانگی خانی حلک ء تھا پترت انت کہ نوں
 سفر خان ای کوٹ ء کلات آیان چہمانی دیماجتن ء پری آنی وتاک ء پیا اوشتوک درابوت -
 آرا چہ حمیدہ ء ایڈ گرانی نیمگا گوشگ بوتگ ات کہ قائم خان ای میتگ ء تھا
 آراست تمّن دار ء حلک مزن سفر خان ءے گس ء برونت کہ جنکانی اسکول سفر خان گوشگ
 ء سر ء تچ بونگات کہ ایشی ذمہ داری ء سفر خان وت زرتگ ات ء پولیٹیکل ایجنٹ ء دیما

وت آہے گپت ء درشان کرنگ کہ باید انت کہ ایانی حلک ء تہا ج: کانی اسکولے پچ بیت
کہ ساری ء حلک ء تہا پچکانی اسکول ہم سفر خانی کونشگ ء سر ء پچ بوتت کہ پریشی سفر خان
جاگے ء بندوبست کرت کہ ایوک ء طاہرہ ء ادا سر بوتگی ات۔

طاہرہ گوں وتی ماٹ ء چک ء کوٹ ء قلات ء تہا پترت کہ اوداد کہ دنیاے آئی
چمانی دیماحت کہ اودا یک گنڈے ء اُشتر، اسپ ء گوک بندوک اتنت ء دوئی نیمگ ء
کھڈ ء شنکی اوشنتوک اتاں ء یسی نیمگ ء تمن داروتی ہنکین ء وتاک ات کہ یک ریسگ ء
کوئی آئی ردے ات کہ آیانی دیما یک برآمدگ سے ات کہ طاہرہ ء پنچش محسوس بوت
چو کہ انظامت ء دپترے ء تہا پتریت۔

تمن دار سفر خان برآمدگ ء تہا بہ یک تحت سے ء سر اندوک ات وھد یکہ آئی دو چک کہ
چہ کامی ء کمین مزن اتاں جہل ڈگار ء نندوک اتنت ء سفر خان آیان وانینگ ء ات۔ طاہر
گرت کہ تمن داروانگ ء زانت آ کہ سفر خان اینکس نہ وینگ ات بلے آنگریزانی
زمانگ ء چہ سکھ استادان ونتت ء پنچی جماعت ء پاس کرنگ کہ رند ء وھد یکہ قبائلی
دژمنداری ء تہا آئی پٹ ء کشگ بوتت ء سفر خان وتی پس ء جاہ ء تمندار بوتت کہ آئی
وانگ اوشتاگ ات سفر خان ای عمر کسان ات وھد یکہ آئی پٹ کونشگ بوتت کہ اے
نیام ء آئی نوک قائم خان دوئی یعنی مزین قائم خان کہ اے حلک ء اباد کرنگ ات ء
صد، یک نیم ء صد پیش ء گپ وگال اتاں کہ رند ء مزین قائم خان ء چک علم خان ء علم
خان ء چک قائم خان پیدا بوتگ ات کہ آئی نام مزین قائم خان نام ء ات کہ مزین قائم
خانی دوئی براٹ عزت خانی الواد ء چہ سفر خان پیدا بوتت کہ تمن داری ء حق پہ سفر خان

اوشتا تگ ات کہ کسانیں قائم خان سفرخان ء پٹ ء وتی نا کو ء مرک ء پد ایو کا سفرخان
 مک ء کنگا ات تانکہ آئی زمین ء جا سیداد و قبیلہ ء اید کہ کاران بہ ہلین ایت تنا و ہدی
 کہ سفرخان مزین بیت ء وتی کاران وت بغیر آ ریت ہمیشا و ہدی یکہ سفرخان بازار ء
 اسکول ء سکھ ء ہندو استادان گوں و تگ ات ء پٹی جماعت ء پاس کرتگ ات کہ آئی
 حساب دانی باز شرات کہ اردو ء فارسی زبان ء نوشتہ کنگ ء تہا آ باز ماہرات کہ آرا وتی
 ہر دو میں چک حمزہ ء محراب ء وانگ کدی دوست نہ ات کہ وتی فارغ و ہدی آ حمزہ ء محراب
 ء حساب ء اردو وانینگ ء تہا گوازینت کہ آیانی حساب دانی شربیت!

حمزہ ہمارو چچی و ہدی یکہ طاہر ء شفیقہ ء کامران اد اپتریتاں تو سفرخان محراب ء وانینگ ء ات
 کہ گوں آیانی گندگا آ وتی وانگ ء اشت ء ڈنی مہمانان وش احت کرت۔

رند اسفرخان ای لوگی گوں وتی جنکان احت ء مہمانان وش احت کرتاں۔

طاہرہ اولی وار ڈنی جنین آدمانی نیام ء وت ء را باز عجب حیاں کنگا ات چش
 کہ آ وت جنین آدم ء مہبت بلکنا جنین آدم ایش اتاں کہ اے کوٹ ء قلات ء تہا بندتنت
 کہ آ بلکنا اولی وار چہ وت ء جتا ء بدرین مہلوے گندگا اتاں؟

سفرخان ای جنک مذہبی تعلیم کرتنت بلے اسکول ء تعلیم پر آیان نوکیں چیزے
 ات ہمیشا و ہدی یکہ آستانی ء وتی نیام ء دیستان تو سک وش بوتنت ء آئی خدمت گزاری ء
 تہا مشکول بوتان کہ آ برادگ ء تہا یکدم گالی مان کرتنت ء بالشت ایر بوتنت کہ نوں طاہرہ
 ء آئی ماٹ شفیقہ ء چک کامران گالی آنی سرانندوک سک آرام ء تہا اتنت ء آیان سفرخان
 ء آئی خاندان ء مہر ء دوستی ء مہمان جلیں سک دوست اتگ ات۔ حمزہ ء محراب نوکیں

مہمانان چاران اتنت -

سفر خان چووتی تحت ء جہل گوں مہمانان دیوان ات ء گونشگات :

زانے مہلوک منی مخالفت ء چنکس کننگ اتن کہ ادا اسکول بیت طاہرہ بشکننگ گوں تمن

دارحبر ء حال بوت :

”پرچے“

بس مہلوک گشیت کہ جزگانی علم میار انت بلے ماراے میار ء پروشگی انت

پیشا وھدیکہ پولیشکل ایجنٹ من ء جست کرت کہ ترا جزگانی اسکول بکار انت تو من ہو کرت

..... من بازوش بوتن کہ شما جتگ ات من پنجاب ء دیستگ لاہور ء دیستگ منی

ناکو قائم خان کہ آئی نام ء اے حدک یات بیت یک زمانگ سے جاگہ جوڑ کر تگ تو ماں آزا

ریل ء تہاوتی برتہ، آ زمانگ ء پاکستان ء ہندوستان یکے اتاں دل ء تہا چاندنی چوک ما

راتنے وھدی یات انت ء کہنگلیں زمانگ ء منی پٹ ء گہار درناز کہ چہ پٹ کوش ء

رند چہ گمان گنوک بوتگ ات پہ وتی دم ء علاج ء تاں ملتان شتگ ات کہ ادا پیرانی قبران

زیارت کر تگ ات ء شکر خدائی کہ آرا خدا شفا داتگ ات درناز سیر نہ کر تگ ات، گوکشت

کہ آمر دمانی پیما ات کہ اسپ ء سراسوار بوت، صدری پوشت ء آئی کمر ء مدام وتاس ء

کارچے بندوک ات کہ زمانگ ء وھدیکہ مئے پٹ کشگ بوت تو قائم خان ہم کسان ات

کہ کراچی وانگ ء پٹنگ ات یک سیادے ء گس ء کہ سیادی یے گوں ایران ء اوگانستان ء

ہم است کہ مئے قبیلہ ادا ہم آباد انت تو من وتی تھر و درناز ء ذکر کننگاشن کہ چون

آیان رامزن گرت تو تاں ملتان شت کہ ملتان ء چہ آرزان آور تگ ات کہ تنے وھدی گوں

ایرانت آئی دستانی نشان..... خیر دُرناز من ء ایتلکس یات نہ انت کہ من کسان ات اُن
بلے منی گئے معنہ ایش انت کہ پنجاب چہاں دُور نہ بُو تگ، ماں چہ پنجاب ء نر یک ان
، شہاوتار اداپد رحیال مہ کنت بلکناد کجہ بہ بیت، اے شُمے رگس انت۔

طاہرہ سفرخان ای وتی خاندان ء باروا گوکھٹانک ء سراجیرانگی نہ بوت بلکنآ آپہ
خُب ء توجہ سفرخان ای کتہ آں گوش داررگات چش کہ سفرخان ای کتہ آئی کتہ بیت
چو کہ ہر مردم ء کتہ دنیا ء گڈی ایں کتہ بیت ء آخری حقیقت بیت..... ہمیشا طاہرہ
سفرخان ای دل ء خراب کنگ نہ لوٹت ء آہے کتہ ء گوشداران بوت ء آرا سفرخان ای
تھر و درناز کتہ سک دوست بوت کہ ادا جنین آدم دیوالانی نیام ء بند نہ بوتگ انت چش کہ
خیال کنگ بیت بلکنآ آپہ وتی مردان چہ گیش مردانگی ء دلیری پیش داشتگ انت طاہرہ ء
خیال احت کہ وت یک روچے آوتی کتہ ء گوں تمن دار سفرخان کنت تہ بلکنآ تمندار ہم
اچش آئی کتہ ء گوں دلگوش بیت!

طاہرہ ء ماٹ شفیقہ تعلیم نہ کرتگ ات کہ آہم ایوک ء قرآن شریف وتگ ات ء
بلکنآ آردو ہم پہ شتری نہ زانت بلکنآ گیشتر گپ پنجابی ء تہا کرت ہماروچی آگوں سفرخان
پنجابی ء تہا بازیں گپ جت کہ تمندار سفرخان آئی گپ آن ء پوہ بوت وھد یکہ تمندار چہ
شفیقہ ء زبان ء ہنچش نابلد اتاں چش کہ مردم چہ گنگ ء زبان ء نابلد بیت۔ ایوک ء
تمندار طاہرہ ء آئی ماس ء زبان پوہ بوت کہ اید گہ ہان ء ہون ء تہا پسودا تنت بلے طاہرہ ء
محسوس بوت کہ زبان دانی ایتلکس اتی نہ ات کہ ایتلکس دلانی نرینکی ء دلانی نرینکی ء
مروچی محسوس کنان ات کہ پریشی دگہ اچ زبان سے ء گزر ء لوٹ سے نہ ات.....

طاہرہ تمندار ء شخصیت ء چہ سک دلجم بوتت۔ آوتی عمر ء نیام ء ات کہ
 درہائیں مود اسپت بوتگ تنت۔ کہ وتی بلوچی پاگ ء تہا آسک نمادار ء گران
 دراکرت، وھد یکہ آپاداحت ء وتی چھڑی ء زرت توہے دمان ء آئی مزین بیچ آیا
 سلام دات ء تو تمندار آئی پجاروکی ء کناہنت ”ایش انت منی مزین چک رحیم خان
 مے پیڑی ء تہا یک نامداریں تمندارے رحیم خان ہم بوتگ کہ پہ وتی بہادری ء علاقہ
 نام پیدا کرتگ، ماں ہائی نام ء زرتہ گن کہ اچ من رند تمن دار رحیم خان بیت.....! نور
 رحیم خان ہائی سکول ء نہمی جماعت ء وانگ انت۔

زندہ تمندار پہ دیوان خانگ رادگ بوت کہ اودا آئی ملاقات ء لہتین مہمان احت تاں
 رحیم خان وتی بائیکل تہا کوئی ء تہا برت ء پدارنہ یات وھد یکہ طاہرہ گوں تمندار ء لوگی
 جنکان گپ ء دیوان بوت کہ آوتی گمان چٹ چہ دل ء برتگ ات کہ نوں آئی نوکین دنیا
 ء تہا داخل بوتگ ات کہ اے دنیا ء ہر چیز پر آئی نوک ات کہ تنے ہد ء کہ ادا آسمان
 رنگ کیشتر سوزات ء ادا زمین کیشتر پراہ ات ء ادا دل ہم کیشتر پراہ اتاں۔ ہماہت
 تمندار پہ وتی نوک آئی نوکین مہمانان شک ے کشگ ات ء نوکین خوراک جوڑ کرتگ
 ات۔ نوکین مہمانانی آئیگ پہ تمندار سفر خان ای خاندان ء نوکین شان چست کرتگ
 ات۔ وھد یکہ حلک ء اید کہ مردم آں حال رستگ ات کہ پہ حلک ء استانی ے آتگ تو
 آپہ استانی ء میل ء چارنگا کوٹ ء قلات ء تہا پتران اتنت کہ تاں مگر ب ء نماز ء حلک ء
 جنین آدمانی یک مزین مچی طاہرہ ء آئی ماٹ ء چارمکنڈ گیر ء گپس کرتہ تنت کہ آوتی
 زبان ء تہا گپ جنان آیانی حال بازی ء حال رسی کنان اتنت بلے جنین آدمانی غلبگ ء تہا

طاہرہ نہ زانت کہ چے بگوشتی کہ ایوک ء آ کھندان گوں آیان گنگئی کنان ات۔

شپ ء نان ء پد طاہرہ وتی ماٹ ء چک ء گوں تمندار ء چکاں یکجاہ وپت
 اھتو کیس سہب ء راہ چار بوت کہ چہ باندا من روج ء آ را اسکول ء بنیات ء ایر کننگئی ات
 آراوشی بوت کہ جنکانی اسکول ء اولی حشت ء آ ایر کنان ات!

دومی روج ء تمندار سفر خان وتی ء قلات ء مزین حویلی ء تھا یک زما نگ ء قائم خان ای
 وتاک ء یہ حلک ء جنکانی اسکول ء صاف کرت ء کہ حلک ء جنین آدمانی مچی ء تھا طاہرہ
 گوں وتی ماٹ ء پنج ء ہمودان وتا کی بوت کہ ایش حلک ء جنکانی اسکول ہم ات ء اُستانی
 رہا نشت ء ہندو جاہ!.....

طاہرہ وش بوت۔ اولی روج ء ہمایگانی لہتین جنک اھتت ء برآمدگ ء تھا نشت انت کہ
 تنے وھدی اسکول ء ٹاٹ، میز ء کرسی، کتاب سلیٹ ء چاک سر نہ بوتہ تنت کہ بریشی
 طاہرہ ء وت بازار ء روگی ات ء چہ انسپکٹر تعلیمات ء دفتر ء ہے چیزان تڑ آرگی ات، بلے
 مرچی اولی روج ات کہ اولی روج ء طاہرہ ء پنج و شش جنکانی نام ء یک صافین کا گدے
 ء سرانوشتہ کرت تاکہ چہ انسپکٹر ء دفتر ء رجسٹر حاضری ے دست بہ گیت۔

جنک برآمدگ ء تھا نندوک اتنت ء طاہرہ آیانی نیام ء اوشتوک آیان گوشگات کہ باندا
 آیان گوں صافین پچان آئیگی انت، وتی ناحنانی ہڈان چین کننگئی انت۔ ہماروچی حمزہ ء
 محراب ہردو اسکول ء نہ شت انت ء گوں اُستانی ء ایدگہ جنین آدماں سر ء چیر بوتنت،
 وھدیکہ آیان مزین گہاروت کہ ہموداں نندوک طاہرہ ء گوں دست کمک ات کہ حلک ء
 اھتو کیس جنک ء آیانی ماٹ وگہاران نادینگ ء ات۔ حمزہ ء محراب ء جنکانی نیام ء دیست

تو یکدم پاداحت لہ آیان داستان گپت کہ شہباش اسکول ۽ برویت شہا اودا جنکانی نیام ۽ پہ
 کنگات حمزہ ۽ محراب ۽ تب حراب بوت چیا کہ مروچی روتج پہ حلک یک نوکیں روتج سے
 ات چو کہ عید ۽ روتج بہ بیت ہمیشا حمزہ ۽ محراب وتی کتاباں زرت انت ۽ پہ اسکول ۽ روتج
 بوتنت، بلے چہ محراب ۽ گیش حمزہ نا اُمیت بوت چیا کہ ایش حمزہ ۽ چارنگی ات، بلے
 ہماروچی اسکول ۽ تہا حمزہ ای ہوش گوں اُستانی ۽ آئی چک کامران ۽ ات کہ آرتاں زوت
 کہ آرا کہے بڈ ۽ آئی زہک ات، کہے سرا بڈے ایرات ۽ کہے ہنچش وتی کش ۽ دست ایر
 کنوک اُستانی آں چاراں ات و ہدیکہ آئی گہار ”ت“ آیان پہ دلجمی ہمودان پہ نندگ ۽
 گوشگا ات..... و ہدیکہ ایدگہ دو کسانیں گہار ”ح“ ۽ ”ب“ گوں ایدگہ جنکان نندوک
 اُستانی ۽ گپان گوشدارنگا اتنت کہ آہم نوں اسکول ۽ داخل بوتنت۔ ۽ آیان گپ ۽ خدمتکار
 رمو (رمضان) چاء ۽ آپ ۽ دیان ات کہ آئی پس حمزہ رمو ۽ گوشگک ات کہ طاہرہ ۽ آئی
 ماس ۽ اچ حواری سے مہ بیت۔ مروچی ہم چورمو ۽ پیا اُستانیانی رومان ۽ کرنگ کوئت کہ اودا
 آرا چہ اسکول ۽ گیش وتی آزاتی سے احساس بوت بلے پدا آئی مزین گہار ”ت“ پہ
 زور آیان اسکول ۽ دیم داٹگ ات کہ نوں حمزہ وت ۽ راز ہر حیاں کنان بوت چش کہ آئی
 آزاتی ۽ کہے اچ آئی پل اتیک!..... آرتان زوت گس ۽ روٹگ لوٹت۔

و ہدیکہ حمزہ ۽ محراب چہ اسکول ۽ بن ۽ مزین ریکانی رجگان جہل بُرزبو آن لوگ ۽ رست
 انت تو جنکانی اسکول ہاری ۽ مہتل کنگ بوت ۽ اسکول ۽ دراجین برآمدگ ۽ تہا گس
 ودی نہ بوت آہر دوہر اس چہ جالیدارین دروازگ ۽ تہا چاران بوتنت کہ چہ اُستانی ۽ آئی
 چک کامی ۽ پیرین ماٹ ہموداں اتنت کہ آدرشتہ تنت؟

آ کجاشت کرتنت بلے رندء چہ جالیدارین دروازہ گانی پشت ء آ یانی ماٹ شفیقہ ء
 کانکرین گٹ ء تو راحت کہ آ پنجابی زبان ء تہا آیان لوٹگات۔ آ ہر دو پنجابی نہ زانت انت
 بلے اسکول ء ماسٹران آ ساری ء پنجابی اشکتے تننت ء چیزے لوزانی بارواگمان کرت کرتنت کہ
 زبان گرچے گوٹشگ لوٹت؟ ہمیشا حمزہ وتی براٹ محراب ء ڈیک دیان گوٹشت:

”آئی ماٹ مارا تہا لوٹگانت؟

”گواچنی؟ محراب حمزہ ء چہ جالی ء دُور کنان وتی ہر دو دستانی پردگ ء تہا چاران
 بوت کہ آئی پونزگوں جالی ء کچھت۔

شفیقہ ء تو راحت ء حمزہ سٹ گرت جالی ء چچ گرت ء ہر دو تہا پترت انت۔

حمزہ ء اے دراجین کوئی ء بوتنے وھدی یات ات کہ چہ اُستانی آئی آئیگ ء
 ساری ادا گوازی کرتنت ء آئی ماٹ ادا پیازان تالان کرت کہ مہ سرننت آئی ماٹ ء زک
 ہیزک ء شکت ہمدان ایر بوت تاکہ آئی پس کاٹ ء لکاٹ این دارے ء ہمان ایرکت کہ
 اے دراجین کوئی چہ کہنئیں چیزان پُرات کہ ایشی تہا پیاز ء آ چار حرد ء بو یکجا بو آن یک
 دگہ ہمیں تیوگین بو ء دیگات کہ حمزہ ء اچ اے بو ء بدنہ ات بلکننا ٹاکین نیمروچ ء تہا
 آگوں وتی براٹ محراب ء ایدگ زھگان ہے دراجین کوئی ء تہا چمان چیرکی ء لیب
 کرتاں ء ایشی تہا ایرین کہنگیں مال ازباباں چہ جتھپ جتاں آ کوئی ء کتھی نیمگ ء یک
 کسانیں دروازگے چچ کرتاں کہ ادا یک کسانیں گولین کوئی ء تہا پادکل اتاں کہ اچ
 ہمودان آ بے کلات وٹل ء برز ء لگیتاں کہ ادا یک دگہ گولین کوئی ء ات کہ گرماگ ء چہ
 حلک ء پشت ء ریکان یک لوار ء اچ ایشی تیرکشان تہا پترت۔ بلے چہ برزگ ء سبب ء

اے لووارانکہ نہ سوہت چش کہ جہل ء ایشی تپش بوت۔ ء موتی لیب ء وھدان آوتارا ہمدان
 چیراتاں یاد ہدے و ہدے آیانی پس آیان ہمدان نیمروچاں واپیت۔ اچ ایشی تیر کشاں
 ذرا حلك درلوت ایان پس ء آیان گوشتگ ات کہ گوستگیں روچانی دژ منداری ء سبب ء
 اے کوٹ ء کلات بندگ بوت کہ دوئی قائم خان ء و ہداں آئی سپاہی ء چکش ہداں شپ
 ء روج چاڑگ بوتان ء ہمے کوٹ ء قلات ء تہا پیشک زہتاں بالی ایں مرگ ہیک داتاں
 کہ ایشانی کد ام اینکس نزیک بوتان کہ آہر دوہ براس ٹا کین نیمروچانی تہاوتی دلشان چہ
 یک کد ام ء بے دوئی کد ام ء تہا پتریتاں ء ہیک ء چوری آں در کرتاں ء پدا آئی
 ماس ء پس تاب و ران آیانی ایدیم آدیم بال کنان بوتان کہ حمزہ ء کدی کدی وتی ہے
 حرکتانی سر ء سکت حجاتی بوت بلے پدا آجاتی ء چہ دل ء بُرت ء مرگان گران ء گوازی
 کنان و ش بوت ء محراب گوں آئی یکجاہ و ش بوت۔

بلے نوں اے در ہا کہنگ ایں گپ اتاں۔ نوں ایانی گوازی آنی جاہ اسکول ء بوت
 دراجین کوئی ء صاف کنگ بوت۔ طاہرہ ءائی ماس وتی ڈول ء ایشی ء سینگارینگ ء جوڑ
 کرتہ گت۔

بخاری ء تہا شفیقہ ء دیگ برات کہ اتنے و ہدی نیمروچ ء نان ہم نہ وار تہاں
 آ کہ پر آیان نان چہ سفر خان ای گس ء آ یگا ات بلے شفیقہ وتی دیگ ء برنگ ات کہ آئی
 بوہر نیمگ ء تالان ات چہ ہے بو ء حمزہ ء محراب ء گوئی و دنگ ات۔

آہر دو تحت ء جہل صافین چیرنج ء سر ء نشاں و ہدیکہ شفیقہ بُرت تحت ء سر ء نندوک
 ات ء آئی پادونجاں اتاں۔ طاہرہ کوئی ء کندے ء وتی پنچہ ء بیگان پانچ کرنگ ات ء کامران

کامی آئی نزنیک ء نندوک ات ء وتی ماس ء چاران ات۔ ناگت ء شفیفہ اشکت کہ طاہرہ
 گریگانے۔ آساری ء کہ گوں حمزہ ء محراب گپ ء تران ات نوں گوں طاہرہ ء دلگوش
 بوت۔ طاہرہ چے بوت؟..... مگرئیے، زانے کامی ء دل چنکس حراب بیت ء پدا آوتی دیا
 بے حمزہ ء محراب ء گردیناں گوشت، طاہرہ کدی کدی گریت، پوتی مرد ء کہ آ آرافت مباء
 سہین دات، آلمی نوں آ ء راوتی مرد ء حیاں اٹک۔ ادا بچار من زانت کہ آ راوتی مرد ء حیاں
 اٹک، ادا بچار چوتی پنچکاں کہنگلیں عکس ے در کر تگ ء نوں ہمارا چاران آ گریگانے۔
 حمزہ ء انچش تورت چو کہ طاہرہ ء ارسان کس صاف کنوک مہیت چش کہ آئی
 ارس پوک بیان ء چو کہ آئی ارسانی تھا چیر اندریں درد ء ڈکھ ء کس مزانت توڑیکہ آ آئی
 ماٹ بیت..... ہمیشا حمزہ محراب ء شفیفہ طاہرہ ء چاران بوتنت وھد یکہ کامی ہموداں
 چو بزاں سنگ ء پما بوشت بیت۔

بے رند ء شفیفہ چوتی تحت ء پاداحت ء آئی نیمگ ء شت ء اچ آئی دست ء
 عکس ء گپت ء وتی دست ء بر آئی مشت ء آ را تسلی دیان بوت ء کامی ء دست ء گپت ء
 آ را حمزہ ء محراب ء نزنیک ء نادینت ء وتی دیگ ء تھا گرادو کین چیزان چاران ء
 ہنگ ء تھا گردیناں بوت۔ برنج ء وشبو ہر نیمگ ء تالان بوت۔

حمزہ ماٹ ء جکت ء زھگ ء چاران بوت۔

محراب یک زرنے نندگ ء پد پاداحت وھد یکہ حمزہ ہمودان نندوک بوت آ ماٹ ء زھگانی
 دردانی گوں بوگ لویت آئی دل بے طاہرہ ء جاوران پزاوارت آ را اچ خبر نہ ات کہ
 طاہرہ ء مرد کئے ات ء چے جاورانی تھا آ طاہرہ ء سہین داتگ ات۔ آئی ماٹ پداحت ء

تحت و سر و نشت۔ نوں آئی چمانی تہا رس در اتنت۔ طاہرہ و ٹل و گولین کوئی و تہا پترت
کہ نوں آئی تہا آوریز و ات کہ آغل خانگے جوڑ بوتت کہ ماٹ و زھگ ہمودان
دست و دیم ششن انت و پہ آپ دست و ننگ و ڈن و برآمدگ و روکی نیمگ و یک
چاہے جنگ بوتت کہ آئی سرگرگ بوتت کہ آہمیشرا کارمرز کرتاں۔ طاہرہ و آئی ماٹ
گوں و تاں گاسلیٹ و اسٹوپ و آورتنت۔ اے درائیں چیز پہ حمزہ نوک اتنت آپ
آپ دست و دن و ریکانی تہا شنتت، اسٹوپ و جاہ و آج و سر و دیگ کرتنت۔

شفیقہ گوں کامی و حمزہ گپ جنان بوت۔ حمزہ آئی پنجابی و کم پوہ بوت۔ کامی
تنے و ہدی و تی چمان ہم بے حمزہ برزنہ گرت چو کہ حمزہ آرا دوست مہیت و حمزہ ہم گوں
کامی گپ جنان نہ ات۔ آئی اردو ہم تنے و ہدی پکانہ ات و آچہاری جماعت و تہا
وانگ و ات و ہدی محراب ہم آئی ہم عمرات و آئی پٹ سفر خان و دومی جنین و مزین
چک ات کہ محراب اول دومی سہی جماعت و چہ نوکجو پاس کرتگ کہ سفر خان ای دومی جنین
چہ نوکجو و ات۔ نوک جو چہ میو دار و حلک و 40 میل دور جاندی نیمگ و ات کہ ادا
سفر خان ای مزین جائیدادے ات۔ گونٹگیں سال و ہدی حمزہ سہی جماعت و تہا وانگ
ات تو سفر خان آرا چہ نوکجو و پرائمری اسکول و در کرت و میو دار و حلک و تہا داخل کرت
۔ حمزہ سک و ش بوت کہ نوں آرا یک براٹ و یک سنگت و دست کپت۔ و کامی و
آنیک و پد حمزہ و ہے امیت ات کہ کامی ہم آئی سنگتی و تہا ہوار کپت پیشا آشفیقہ و چہ
جست کرت۔

”کامی گوں ماں و انیت چے؟“

او بلے کامی ایچ شاکمکین کسان انت ء شماراٹ چہاری جماعت ء تہاوانگ ء
 ات وھد یکہ کامی دومی جماعت ء تہاوانگ انت، آئی ماٹ بلکنا آرا اسکول ء دیم مدنت
 ، ہماں وت بو انیت رندا ء آسالیہ چکاس ء تہا بندیت ء وتی امتحان ء چکاس ء پاس
 بکنت زانے وت طاہرہ استانی ء استانی وتی زھگان وت وانیت

حمزہ دیت کہ شفیقہ ء لسانی سرء بشکھندگی ء پد روت ء آکمکین طاہرہ ء گمان چہ دل ء
 برت، چیا کہ نوں پر آئی وہ طاہرہ ہر دوکان کامی امیتانی یک نوکین روچے ات ء طاہرہ ء
 آرا کامی ء ردوم ء انچش کنگی ات تانکہ آ آیانی ہر دوکانی وابانی معنائ متلب جوڑ بیت۔
 حمزہ گڑت کہ چے چش ہم بوت کنت کہ کس ے اسکول ء مہ روت ء گس ء تہا
 بو انیت ء سال ء گڈی ایس روچاں چکاس ء تہا مندیت ء وتی چکاس ء پاس بکنت ء دوگی
 جماعت ء تہا بروت اگاں چش بیت گڈا چکس شربیت۔ ایش پہ حمزہ نوکین حیاں یے
 ات کہ ایشی سرء آرا گور و فکر کنگی ات۔

آئی کتاب آئی کز ایرانت آتے وھدی نان ہم نہ ورتگ ات ء راست ادا
 اٹگ۔ نوں آرا پادا آئیگی ات گس ء نان ورتگی ات پد امیت ء روگی ات کہ ادا پیشیم ء
 نماز ء پد قرآن شریف وانگی ات کہ محراب ء آ کدی کدی ملا ء وانگ ء چہ جہاں بلے پداچہ
 مزین گہار ء ترس ء آیان لمی پہ سپارگ وانگ ء روگی ات بلے ادا طاہرہ، کامی و ماٹ
 شفیقہ ء دیوان ء تہا نندوک آنوک نوکین چیزان چہ بلد بو آن ات، نوکین صورتاں گوں
 تشنگ ات ء نو نوکین بو ء نصلتاں گوں ہمراہ بو آن ات۔ ہمیشا آنہ اسکول ء روگ
 لوٹت ء نہ مسیت ء ملا ء وانگ ء آ طاہرہ ء کسہ ء زانگ لوٹت، کامی ء گوں لیب کنگ

لوہت ء ماٹ شفیقہ ء ترندیں پنجابی ء گوں بلد بیگ لوہت -

کامی وتی بلک ماس شفیقہ ء یمین رنگ ء دروہشم سے داشت ہما چتین پوز
 ، مزین کلک ء کرخیں انیشگ ء زندیں جسہ کہ بلک ء اتاں اثرے بہ نواسگ ء کچنگ ات
 کہ مزین بونگارند کامی ء ماٹ شفیقہ ء پیما درابوت وھد یکہ طاہرہ حمزہ ء صابون ء ہما اشتہار
 ء پیما لگت کہ آڈی ہی دیرئی پروگرام ء ماہتاک ء مدام تہا چھپت ء آئی پٹ سفرخان اے
 ماہتاک ء مدام آورت ء حمزہ ء محراب ء ادات کہ بوانت سے حمزہ ہے ماہتاک ء تہا کیشتر
 اشتہاران چارت - اشتہار ء تہا طاہرہ ء یمین یک جنک سے مودیلہ گوں وتی صافین
 دناناں صابون ء دست ء گروک کھندان ات چٹان چٹ طاہرہ درابوت طاہرہ
 ء مودہما پیما لیلہ اتنت ، آئی دنان ہما پیما کچد ء پیما درابوتنت ء چہ کلان گیش آئی پچیں
 بشکھندگی ہما پیما ات کہ نوں وتی چیزان مچ کنگ ء رند آچہ وتی ماس ء تسلا دیگ ء پد
 کیوارے پداوتی گمان شموشت ء آتگ ات ء تحت ء سیر ء نشتگ ات ء گوں حمزہ سونج ء
 رونج کنان ات ء بے حمزہ ء گپان بشکھندگ بوآن ات ء حمزہ ماہتاک ء عکس ء وتی دیما
 نندوکیں وجود ء نیام ء بے فرقی ء سر ء فکر جنان ات

ماٹ شفیقہ ء دیگ تیار بوت ء حمزہ ء داشت انت کہ ہموداں نان بوارت رند
 ء رموچہ حلک ء ولجہ ء گس ء نان آورت کہ اے نانانی تھام بلکنا کامی ء دوست نہ ات کہ
 آئی بلک پر آئی برنج پلست - درانان وارت انت -

حمزہ ہمودان نندگ لوہت بلے نوں حلک ء مسیت ء ملا ء بانگ ء تو راحت کہ
 پیشیم ء نماز بنا بوتگ ات پیشا آپاداحت تا نکہ محراب ء پیہ سپارگ واگ ء مسیت ء پروت -

0

قائم خان ء (میو دار) ء حلك ء تہا طاہرہ وتارا سک دلجم ء آ سودگ خیال
 گرت ء آئی ماٹ ہم وش ات۔ آئی ہما پکرو پریشانی زیان بوتنت کہ ساری ء چوسا ماران
 آئی دماغ ء تہا سردست کنان اتاں کہ نوکین ہندے بیت، نوکین مردم بان ء نوکین
 جاورانی تہا زندگ بوگی بیت ء کئے زانت چے بیت ء چے نہ بیت۔ بلے حلك قائم خان
 ء تہا چے سفر خان ء آئی حاندان ء پجاروکی ء پد آئی دراہیں فکر ء گم زیان بوتنت ء نوں ایوک
 ء وتی مرد ء ناو پائی ء بگیردگہ اچ چیزے آرا مونجانہ کرت ء مرد ء بے و پائی آ کہ مزین
 دکھ ء ویلے ات بلے آچہ خدا میت وارات کہ آاے گم ء سکیت کہ بلکنا یک روچی
 ادا یک نوکین روچے پر آئی ٹک بدنت۔

طاہرہ ٹل ء دراجین برآمدگ ء تہا اوشتوک حلك ء جاندی نیمکے کوہانی
 ریسگان چاران ات کہ اے حسکیں کوہانی ردانی آسر نہ زاناں کجات؟ ء ہمے کوہانی
 دراجین روچہ حلك ء سے میل دور کسان کسان ء گونڈ گونڈین پٹ ء بنجانی تہا بدل بوتنت
 کہ یک مزین بنجے ء پولیٹیل ایجنٹ ء دپتر ء گس ات کہ چار مکنڈ چہ انار ء مچانی در چکانی
 فی اندرات ء لہتین ماہ ساری آہے پٹ ء سند ء چہ جہل بے قائم خان ء حلك ء اٹک ات
 کہ نوں چہ برآمدگ ء یک راہ یے اسپتی اسپت چور نیڈگی ایس پاگے ء گر چہ ٹیان بنا
 ت ء حلك ء تہا زیان بوت کہ ہر سوب ء حلك ء مردم ہے راہ ء سر ء شنگ بازار ء شنتت ء

نیمروچ ءیکوارے پداگوں وتی سوداموداں آئی سراگشت کرتنت۔ پولیکلیل ایجنٹ ءیمیک
 مدام گوات ءتہابال بالک جنان بوت کہ صافین روچانی تہاایشی سبزی ہم درلوٹ ءمروچ
 ہم روچ صافات ءنومبر ماہ ءگڈی ایس روچ اتاں کہ آئی بریکٹس ءتہاڈل، راہ، کوحانی
 ءبٹ ءسند ہر چیز صاف صاف چمانی تہا آئیگا ات۔ مروچی جمعہ ءچھٹی ءروچ
 ات۔ آجان شودی کرتگ ات ءبرآمدگ ءتہاپے تاپ ءسندوک وتی مودان خشک کنان
 ات کہ رند ءآپادختگ ات ءنوں بازار ءنیمک ءچاران ات۔ ماٹ شفیقہ ءکامی کوئی ءتہا
 اتنت۔ آنکہ سردی گوں جم ءجوش ءختگ ات بلے مروچگیس روچ یک صاف ءوشین
 روچے ات ءطاہرہ ہے موسم ءوتی بدن ءسرا یک مارمے خیال کنان ات ساہیوال ءتہا
 آ کہ کدی چشین سردی نہ دیتگ ات آرا خبرات کہ حمزہ کھیت چیا کہ حمزہ نوں شپ ءروچ
 ہموداں ات ءمروچی چھٹی ءروچ ات تو آلمی احت سفرخان ءدرائیں زھگانی تہا حمزہ
 آرا دوست بوت۔ حمزہ ءتہا وتی پیا یک بخت ءجوعے یک پٹ ءلوٹے ات۔
 آچیزان زانگ لوٹ ءپوہ بیگ لوٹ بلے کدی کدی آانچش بخت اچ آئی کرت کہ آرا
 وت خیال نہ یات کہ آچے گونشگا انت ءپرچے گونشگا انت؟.....

آرا خبر نہ ات کہ حمزہ وتی دل ءتہا آرا صابون ءاشتہار ءحکے پیا چارنگا
 ات وھد یکہ حمزہ ۹۶، ۱۰، سالگیس یک بچک یے خیال کرت کہ آوتی سیائیں مودان چ
 چپین نیمگ ءسیم کرت ءآئی سیم مدام چوٹ ات و آئی سیم ءگڈسرعے نیام سراعے آئی
 مودبرز اوشتوک گندگ بوتنت۔ آئی پیشانی ءمودتاں برآئی بردانکاں رستہ تننت
 آاسکول ءیک قراقلی ٹوپ یے یا بلوچی دوچے سراعے کرت بلے اچ ہماروچ ءکہ آکامی

ءسر در ادبگ ات آوتی کلاگس ءتہادر کرت ءسر در اگشت۔ آئی چم آنی تھا یک بر نکش
 ے ات کہ طاہرہ ءسک دوست بوت آبرز کدین بچکوائے ات کہ چہ لاگری ءآئی برزی
 میشر چمانی تھا احت۔ طاہرہ ءحیال احت چو کہ آحزہ ءساری ءچہ زانت یا چو کہ
 ساری ءچہ آئی بیت کہ حمزہ یمین بچکوائے است۔ رند ءحمزہ احت آطاہرہ ءبر آمدگ ء
 تھا اوشوک دیست تو آئی دیما پہ ادب اوشات۔
 مروچی تو باز وپتگ ے کہ درابہ بوتے،

حمزہ اچ پسو نہ دات ء ہمو داں اوشات چیا کہ آئی اردو شرنہ ات آ کہ نوں آچہاری
 جماعت ءتہا وانگ ءات بلے انگت ء آردو ءتہا پہ شری گپ جت نہ کرت وھد یکہ آرا
 وتی سبق ءبازین لپہ یات تنت۔ کہ آایشان رنہ جنگ ات بلے ہر وچگیگین اردو ءتہا
 آتنے داوتار کم زور حیال کرت بلے آراحت ات کہ یک روچے آوتی زبان الحمی
 شرکت۔ پدا آرا حیال احت کہ باجی طاہرہ چے حیال کنت کہ آرا زبان نہ ایت
 آگوشیت اچ آہے کسانیں جملہ ءشوہاز ءپہ یکدم وتار اسک پسو ءحبت ءاچ آئی دپ
 راحت۔ باجی دیر ہو گیا۔ طاہرہ گھنڈگ ءجت ءچو کہ آئی چچان بگیریت آئی لوزان
 ترینت اوہ باجی دیر ہو گیا..... نہ چک باجی دیر گیا، نہیں بلکنا باجی دیر ہو گئی چو کہ حمزہ وتی دل
 ءتہا ساری ءبزانت کہ اچ آئی چشین رڈے بیت آئی دیم چہ جالتی ءسھر گشت ءآوت ء
 راملا مت کنان بوت کہ آباجی طاہرہ ءجست ءپسو ءپر چے دات؟ آند زانت کہ آوتی
 جالتی ءچون چیر بدنت بلے رند ءطاہرہ وت گونشان بوت۔ نہ چک اے تئی ملاستی نہ انت
 اے اردو زبان ءسورانت کہ ایشی تہا مذکر مونث ءاینکس باز فرق است کہ پہیل کنو کاں

ایشی زانگ بازگران انت طاہرہ پدا کھندان بوت..... توچے زانے کہ دیر مذکر انت کہ
مونٹ..... اے تئی ملامتی نہ انت۔

حمزہ کندرگا کہ طاہرہ تنے وھدی بشکھندگ ات ء آئی ھیدر نچگاں اتاں چوکہ
آ گرماگ ء روج ء ڈن ء اوشتوک بیت بلے نہ گرماگ ء موسم ات ء نہ آ روج ء
آ اشتاگ ات آ باجی طاہرہ ء دیم اوشتوک ات ء زبان ے پھردی کار مرز کرتگ ات۔
آر اپریشی سکت ارمان احت۔

شکر خدائی کہ ماٹ شفیقہ ء کامی ڈن ء در کپت انت کہ آئی دم اوشنگ ء ات حمزہ
تست کہ چومبیت کہ باجی طاہرہ گوں ماٹ شفیقہ ء کامی آئی ردانی کتہ ء بکنت ہمیشا
یکوارے پدا آ خدائی شکر ء کشت وھد یکہ ماٹ شفیقہ کامی دست ء گران آرا ڈن ء
آورتگ ات کہ کامی پنسل ے گران وتی چیس دست ء شست ء کارچ ء تہاٹی کرتہ گت کہ
نوں ماٹ ء بلک آرا پی بندان اتان ء حمزہ ہمودان اوشتوک ات ء وھد یکہ محراب احت
تو حمزہ آرا حال دات کہ کامی گوں کارچ ء وتی شست ء بریتگ۔ محراب حمزہ ء گپانی سرء
حاص دلگوش نہ بوت۔ حمزہ ء ارمان احت کہ محراب ء پھ باجی طاہرہ ء چک ء تپی بوگ ء
سرء ارمان نہ ات چیا محراب ماٹ شفیقہ ء گپانی سرء کھندگ ء ات ء حمزہ ء خیال آریگات
کہ چشم بیت کہ ماٹ شفیقہ ء طاہرہ محراب ء کھندگان دل ء بکنت ء چشم نخلیت چیا کہ
طاہرہ باجی و ماٹ شفیقہ ء کامی ء رکھینگ آیان سرء فرض ات ء محراب اے فرض ء پیلوی ء
کنگانہ ات بلکنا محراب یک صورت ے ء چہ وتی حد ء بیل آں ہم گوزان ات کہ آماٹ
شفیقہ ء چچان ء گران ات ماٹ شفیقہ ہر گپ ے کرت تو محراب آئی چچ ء گران بوت۔

یک رندیے وھد یکہ کامی ء شت ء پنی کننگ بوت تو ماٹ شفیقہ وتی چک ء بے
محراب دات ء گوشت محراب تو چے ء پی منی چچ ء لکک آں گرانے..... پجارتنی برات حمزہ
ہکس ماخول ء چپ انت.....

پد اماٹ شفیقہ بے محراب ء نیمگ ء اشارگ کنان گوشت ”تو ادایا“

محراب ماٹ شفیقہ ء دیمانشت بلے آئی چم ء لغانی سر ء شیطانی ایں بشکھندگی سے چاپ
جنان ات ء ماٹ شفیقہ آئی دست ء گپت ء گو نشان بوت ”تو اینکس شیطانی پر چے کنے؟“
”نہ کنین“

”اگاں تو شیطانی کنے کڈا گوں من یک علاج است ماٹ شفیقہ بشکھندگ

بوت ء حمزہ دل مانگ بوت کہ آخر شیطانی ء چے علاج لے گوں آئی ہست ات۔

”بگوش“ محراب کمکین ترندی ء تہا گوشت ء حمزہ ء محراب ء ترندی دوست نہ بوت

وھد یکہ ماٹ شفیقہ اینکس پہ نرمی آرا جست کنان ات پد اماٹ شفیقہ وتی دست ء تچک

کرت ء وتی دیماندوک محراب ء چپیں گوش ء گپت ء تاب دات ء محراب ء چو بزاں

چیرگانٹ لے درکپت اوہ..... ہو..... ہو..... ہا..... ہا..... ہا..... ہا..... باجی طاہرہ، کامی

حمزہ کھندگا بوتنت۔ حمزہ وش بوت کہ گواچنی ماٹ شفیقہ پہ محراب ء گوش ء تاب دیگ ء

اشت ء محراب جست چہ گیر ء آدیم بوت کہ ہے گیرھ سفرخان ای وتاک ء ٹل ء جتا

کرت کہ دومی نیمگ ء سفرکان ای حاندان جہئی ات۔

رند ء کامی ء حمزہ برآمدگ ء تہانشت انت وھد یکہ طاہرہ ء شفیقہ تہا پترت انت

کہ اد اماٹ شفیقہ گاہرہ عیلہ میں مودان چرپ ء گیسو کنان بوت۔

حزہ نہ زانت کہ گوں کامی چون اردو ۽ تہا گپ بخت چیا کہ آراوتی اردو ۽ سرہ
 اہنکس بھروسگ نہ ات ۽ آئی بھروسگ مروچی سہب ۽ طاہرہ ۽ دیما تارتا ربوتت ۽ آوتی
 بھروسگ کامی ۽ دیما پروشگ وراڈ راڈ بوئگ گندگ نہ لوٹت۔ بلے پدا آرا حیا لاحت
 کہ کامی دومی جماعت ۽ تہا وانگ ۽ ات ۽ اچ آئی کمکین کسان ات وھد یکہ آاچ آئی
 دو جماعت دی ات پمیشا آرا حیا لاحت کہ باید انت کہ آئی بھروسگ وتی جاہ ۽ بر جاہ
 بیت کہ کامی آئی ردین جملہ آں چون زانت کہ ایش رڈ اتنت۔

”تو گوک ۽ اشتری گوازی ۽ زانے؟“

”چے مطلب؟ کامی جست کرت۔ حزہ آئی چمانی تہا چارت تو آرا اچش تورت چو کہ ماٹ
 شفیقہ آرا چارنگانت چٹ ہما چم ۽ ہما دپ! منی مطلب تو اشتر ۽ بو ۽ من ترا مہار کنیں یا تو من ۽
 مہار بکن ۽ من اشتر جوڑ بہین، حزہ پسودات تو کامی ۽ دماغ ۽ یک دگہ جست ۽ احت۔“

”گوکی ۽ تہا چے بیت؟“

”من لنگار کنیں، کین کنیں، تو منی گوک پنے، منی کار گیر، چے ترا گوکی دوست نہ بیت؟“
 کامی نہ زانت کہ چے بگوئشیت ۽ پدا آگوئش۔“

”تو منی کار گیر بے من لنگار کنیں“

حزہ راضی بوت

”اوجش ہم بوت کنت۔ بلے دل ۽ تہا حزہ بزگر بیگ لوٹت کہ کار گیر وھد یکہ
 یکواری آرا رضی بوتگ ات کہ آگوک ۽ کار گیر بیت کہ کامی بزگر ۽ بر آئی جگ ۽ ایر کنت
 ۽ لنگار کنت، نوں آوتی لوزانی پاس ۽ دارنگی ات پمیشا آرا داحت ۽ گوئش۔“

”گڈ ابرواں“

”کجا؟“ کامی ماٹ شفیقہ ء یمین یمین چمٹا نک یے بر آئی دور دینان گوشت ”ڈن ء“

”چٹل ء گیرھ ء ء چہ گس ء آدیم ریکانی سر ء“

”بلے من ء ء وتی ماٹ ء جست کٹگی کپت“

”ترا جست ء پول کٹنگ ء لوٹ نیست“

منی بلک ء ماٹ زہر گرانت کامی وتی پونز ء تہا گپ جنابوت۔ حمزہ ء کامی ء انکار دوست نہ بوت آ کامی ء وهد یکہ حمزہ دیست کہ کامی راصی نہ بوگانت تو آ آئی دست ء یلہ دات ہے نیام ء محراب یکوار دو ارگ در ابوت ء آ حمزہ ء کامی ء ایوک ء یکتنا دیست تو احت ء ہر دو کانی نیام ء اوشتات ”چے گوشتیت کامی؟“ آ چہ حمزہ ء جست کرت ء حمزہ ہچ پسوے نہ دات تو محراب کامی ء دست ء گپت تاب دات ء کامی ء چیرگانٹ دراحت کہ آئی چیرگانٹ ء تو ار ء طاہرہ ء ماٹ شفیقہ در کپتت کہ ایان گندگال گوں محراب جست انجش چو کہ مرگے بیت شہر بال بکنت.....

”تئی برات تئی پیمانہ انت، من میر سفر خان ء حال دین۔

تئی پٹ ء شفیقہ زہر گرانت گوشت وهد یکہ طاہرہ اتج نہ گوشت چو کہ ذہگانی شیطانی یک قدرتی این چیزے بیت۔ حمزہ یکوارے پدا حجات بوت کہ محراب چہ وتی حد ء گوزان بیت ء آ گوں ماٹ شفیقہ ہم شورات کہ باید انت کہ پٹ چہ محراب ء حراب کاریاں سئی بیت.....

حمزہ نا اُمیت چہ گس ء گیرھ ء ڈن در کپت۔

وهد یکہ ڈن ء در کپت تو آ رانورل ء دلوڈ یک وارنت۔ نورل ء دلو حمزہ ء گوازی

ء یب ے سنگت اتنت۔ نورل ای ماٹ پر آیان نان پکت وهد یکہ دلو ء پٹ آیانی
 بزگرات اسکول ء نورل ء دلو آئی ہمراہ اتنت دلو چم باز ء ہوشیاریں سنگت ے ات بلے
 اسنت گریب کہ باز بران اگاں آئی دل ملوثینین کہ آ گوں گوازی بکنت ء حمزہ ء سر ء شہر
 ایرکت کہ اینکس حرماگ ء اینکس گرو ء اینکس بگوا بیار گوا من گوں تو یب کنین نہ کہ منی
 راہ من راہ تئی راہ تئی راہ!..... حمزہ آئی مچ شرطانی سر ء زہر گپت بلے دلو ای سنگتی ء آاشت نہ
 کرت۔ انچش نورل ء سنگتی پر آئی المنی ات۔ نورل ء پٹ پر آیان آپ آؤرت۔ ایوک ء
 پر آیان نہ بلکنا پہ درائیں حدک ء آپ آرگ ء کار نورل ء پٹ مسکان ء کوپگاں
 ایر اتنت۔ آئی دہ دوازده حرانی یک باہرے ات کہ آسوب مہلہ چہ حدک ء دُور جوہ
 تچو کین آپ ء چہ مشکان پُھر کرت ء بے حرانی سر ء برگرت ء پداہر گس ء سروگ ء مشکان
 جہل ایر کنان پہ دومی سروگ ء راگ بوت تانکہ درائیں حدک ء سر آپ کنان آوتی بان ء
 سا یگ ء نندوک جھلک ریست وهد یکہ آئی جنین سنگین سفر خان ء گس ء رزان ششت
 نورل ای ایدگہ کسان کسانیں گہار ء براٹ اتنتن بلے چہ کلان مزن نورل ات۔

کدی کدی حمزہ وتی گیر ہہ ء پُشت ء نورل ای گس ء شت کہ ادا مسکان ء
 زہگ ء چک ڈیو ء روشنائی ء تہانان وار تاں ء باز وهدان آیانی ڈیو ء گاسلیٹ ہلاس
 بوت انت تو آچہ سفر خان ای گس ء ایشر ء پُر کرت انت ولی ء جنگل ء تہا پیدا بوتگ ات کہ
 ادا برز سوزین آسمان ء جہل یک تچکین ریگستان ے چار دمگاں چہ دنیائی ء وتی پنجانی تہا
 گپتگ ات ادا تاگز ء دار مچ ات کہک مانی دارانی نگ ہماں چیر تنت ء ولی جنگ ء مردم
 اُشترانی سر ء داران زرتنت ء شادا احتاں ء بہا کز تنت ء وتی آڑت ء شکران زوران پد ء

پہ پدلی ۽ جنگل ۽ رادگ بوت انت۔

رنداوہد یکہ مسکان سیر ۽ آروس کرت تو آوتی جن سنگین ۽ زرت ۽ میر سفرخان
۽ میتگ ۽ احت ۽ نشت ۽ حلك ۽ بہشتی بُوت۔ نورل وتی پٹ ۽ پماسادگ ۽ ماخول ات ۽
چو دلو ۽ ہماز ۽ درده بازے نہ ات۔ کدی کدی حمزہ نورل ۽ دلو ۽ پٹ جت وهد یکہ آہرا
ان نہ گوشت انت چیا کہ میر سفرخان ۽ زہرگ پر آیان گران کپت۔

دلو ۽ پس مراد ۽ جاور چہ مسکان ۽ جاورانی کم تحل اتاں درائیں عمر آ سفرخان ای
چٹانی بزگرات۔ آ سینکی کشار، درہو ۽ سفرخان ای گس ۽ ایدگہ درائیں کاران کنک آئی
ذمہ داری ات ۽ چشم بگوش کہ آچہ سفرخان وتارا جتا کرت نہ گرت۔ سفرخان ۽ پیروک ۽
بن پیروک مراد ۽ پیروک ۽ بن پیروک ۽ بہاز رنگ ات ۽ اے ہماز مانگ ات کہ دنیا ۽ تہا
گلامی دور دات زور آور کمزور ۽ وتی پادانی چیر ۽ پہ زور کی آورت یا کہ آیان گلام جوڑ
گرت۔ اے تاریخ ات تاریخ چہ چشین چیزان پرات۔ حمزہ اے درائیں چیزاں چہ سٹی
ات بلے آیشراپہ شری نہ زانت کہ دنیا ۽ تہا اے برزی ۽ جہلی چمک کجات؟۔ بلے آئی
ہٹ سفرخان وتی بزگران وتی گس ۽ مردم حیاں کرت ۽ کدی ہم برداشت نہ کرت کہ
برآیان گرین لواری بکشیت ۽ ہمیشا آئی پٹ ساگ ۽ وتارا اسک رکھ حیاک کرتنت۔

ہماروچی گیرھ ۽ پٹ ۽ نورل ۽ دلوگوں حمزہ اوشتوک اتنت کہ ناگت ۽ اعظو
درابوت۔ اعظو ۽ اصلی این نام اعظم ات بلے چہ گس ۽ ڈن زہک آرا اعظو توار کرتنت۔
چو کہ نورل ۽ اصل نام نور احمد ات یا کہ دلو ۽ نام دل مرادات۔ اعظو حلك ۽ مسیت ۽ پیش
امام سید جان ۽ چک ات۔ اگاں حلك ۽ تہا کس بزگے ات گڈا آ سید جان ات کہ نہ

گوں کس ء چکار ء نہ کہ گوں کس ے ء پد کپک ۔ بس وتی پنچ وهد ء نماز میست ، بانگ ،
صوم و صلوٰۃ ء پابند ۔ گس آنی تہانا جوڑی ء وهد ان دم کنک سیران نکاح وانگ ء مرکان
نماز جنازہ وانگ آئی کارات ء وتی مذہبی ایں کارانی تہا ایوک ء یکتا ات آ کدی کدی
میر سفر خان ای دیوان ء احت ء نشت ء وتی مذہبی ایں کہہ آں گرت ۔ حمزہ ء ماٹ چہ آئی
بزرگی ء سک متاثرات ء آرا یقین ات کہ آئی آیانی سر ء دم کنک پہ ذھگانی نا جوڑی یاں
وت یک در مان ے ات کہ آئی ماٹ مدام چہ سید جان ء دم گپت ۔ بلے کدی کدی آوتی
ماٹ ء سر ء گرت کہ آ آیانی نظر ء چہ سید جان ء نہ پر وشت بلکنا چہ سید تا جل ء اے کار ء
کنائنت کہ سید تا جل دیگر ے ء گس ء احت کہ پمبک آنی گلوگک جوڑ کرت ء ہے پمبک
آنی گلوگان سر ء تیل ء تہا چرپ گرت ۔ گلوگان جتا جتا ایر گرت ے جت ء زراب کرتنت
کہ گوں زوتی ء ہے بن جلو کین پمبگانی گلوگان حاک ء کلاک ے ء تہا دور دات ء آیان
تال ء آ پانی تہا چپی گرت ء تال ء برز کرت ء بے حمزہ شہ حاکہ آئی جا جوڑین براٹ
گہارانی سر ء داشت ء گوں کارچ ے ء کلاکانی سر ء ٹکینت ء دم کنان بوت مردم تال
ناڈرا ء سر ء چرینان بوتنت ء پدا آتال ء جہل کرت ء یک دگہ دم ے گرت ء آئی مان
آراہورت ہورت چاران بوت کہ سید تا جل ساہک ء جنان درکت کہ آ حمزہ ء آئی گہا
براٹانی نا جوڑی ء سبب جوڑ بوتہ تاں بلے حمزہ گرت کہ نہ نورل ء نہ دلو ء ماٹ ء پٹ کدی
آیانی نظر آن پر وشان بباں چہ نورل ء دو چہ من ء ساریگان بالاترا تنت ؟ چہ آیان
ء ساگک دل ء برت ۔ بلے آیانے جُست ء چہ وت ء مدام کرت کہ سید جان پر چہ نظر
پر وشت ؟ چہ آرا نظر پر و شک ء سر ء سکھت ء یقین نیست ؟ ء گوا چنی گپ ہمیش ات

سید جان کدی جن ء سیاہگانی گپت ء نہ جت آنکہ آگوشیت کہ قرآن شریف ء تھا است کہ جن است بے حدائی پیگمبر مدام ہمیش گوشتک کہ حد مردم ء چہ جن ء سا نگا زبر کھشیت اگاں اے گپت انچش ات گڈا سید تا جل سید جان ای راہ ء پر چے نہ بُرت کئے راست ات سید تا جل کہ سید جان - سید جان ای گپت آرا گیشتر دوست اتنت آ کہ سپارگ واننگ ء وهدان سید جان یک ظالمین ء ناروائیں جن ے ء پیادُ را بوت ء کس زھک ے ہمت نہ بوت کہ آ سید جان ای چمانی تھا بچاریت - سید جان چہ وتی گس ء گیرھ ء درکت تو گوازی ء لیب کنو کین زھک انچش جستان چو کہ بالی ایں مرگ، کس ے قطب ء کس ے جاندم ء رونک ء کس ے روکت ء ہر کس پہ وتی دیم..... جزہ چہ سید جان ء سک ترست آئی چم مدام تھر بوتان - آئی گول ء اناریں دیم ے ات ء آئی سر ء اسپتین پاگ ء بندوک بوت - وهد یکہ آچہ وتی لوگ ء پہ میت نماز ء دیک ء ء شت تو آئی چم مدام جہل بوتنت - آ جنین آ دماں نہ چارت کہ بلکنا آ جنین آ دمانی چاہرگ ء گنا ہے خیال گرت -

جزہ ء یات ات کہ یکت روچے آ اعظودلو ء نورل ء آئی براث محراب سید جان ای گیرھ ء کز ء گوز ء گوازی کنان اتنت - کہ ناگت ء سید شیر جان درلوت کہ آپہ میت ء دیر ء نماز ء روزگات - آچد و لیب کنان اتنت کہ گوں وتی چمانی بُرزی ء آیان سید جان چم کپت ء آ جستان گیرھ نزینک ء یک گھڑے ات کہ ایش سفر خان ای ”پگی“ ات کہ ہموادن سفر خان بالامی پک ایر اتنت ء جہیک ء وهدان محراب ء کوپگ گوں گھڈ ء کز ء لکت ء وهد یکہ آ سفر خان ء اولاک کی کہ ”پگی“ ء گوں دیم پہ دیم چار کوئیانی یک رو بوتنت ء آئی دیم یک دھپ ء تھا اے یک تہہ ء جوڑ بوتت کہ کدی کدی میر سفر خان وتی دیوان ء

ہمدان گرت کہ حدک ء اسپت ریش ہمدان احت ء نشتاں کہ مسکان میر ء حلیم ء پڑ گرت ء
 مہمانان آپ ء چلم دیان بوت۔ وهد یکہ دھپ جہل ثل ات میر سفر خان ای گس ات کہ
 آئی پہنات ء مسکان ای گس کتھی نیمک ء پڑو چین تائب بہارو ء گس ات آئی روئگی نیمک ء
 میر ء بگی ء بگی ء نیمک ء نزینک ء سید جان ای گس.....

..... ہمیشا وهد یکہ آ دھپ ء سر ء احت انت ء اولا کی آنی دیما وتی چدو آں
 حساب کنان بوت تو محراب وتی جاگ در کرت کہ آئی پس راستین کوپگ ء پوست
 چوبزاں پٹانگ ء جلن ء دور بوت کہ آبر آئی حاک مشان ات۔ حمزہ ء ارمان بوت۔
 اعظونچ نہ گوشت نورل ء دلو محراب ء ٹپ ء چاران بوت انت۔

رند ء آ کدی سید جان اے گیرھ ء نزینک ء گوازی نہ کرتنت۔ حمزہ ء سید جان
 عید ء روچان باز شر لگت ایدگہ وهداں آسک ناروائی گرت، بلے آئی بزرگی ء تہاشک
 ات۔

منوں اعظو کہ گوں نورل، دلو ء حمزہ ء یکجاہ بوتت تو یک نوکین حال ے دیگا کہ
 ایدگہ آرا گوش داران اتنت۔

”جوگی اشک انت“

”چے مطلب؟“

”جوگی“ اعظو کہ گیشتر پوز ء تہا گپت جب وتی آدینکی ایس ٹوپ ء راست
 کنان گوشت ء رند ء گو نشان بوت ”محراب ساری ء ہمودان گوں جوگی آں نشک“
 حمزہ جوگی آنی بارو ساری ء اشکگ ات بلے آ کدی ایان نہ دیتگ ات۔

آئی دل لوہیت کہ آجوگی آں بگندیت کہ آچون مارے سوسماران گران بنت آرا ارمان بوت
 کہ محراب آئی حال دیگا ابید پہ جوگی آں سیل ء شتگ ات بے آرا حال نہ داتگ ات پدا
 نورل گوشت بہ رواں چاران جوگی چے کھت ؟
 بے جوگی کجا انت ؟ حمزہ خست کرت ۔

”شمے دیوان جاہ، مہمان خانگ ء دیما لوڑی آئی ہندا“

پداہر چارین سنگت پہ جوگی آئی چارنگ ء دیم پہ لوڑی آئی گساں ردگ بوتنت ۔

حمزہ پہ جوگی آئی گندنگا اینکس ہد وناک ات کہ آچہ اید گہ سے سنگتان دیما

ردوان ات چو کہ آ پہ یک مزین چیزے چارگا بروت !

لوڑی آئی گس چہ میر سفر خان ای گس ء انسکس دور نہ اتکہ حلک ء زرباری

نیمک ء چہ میر ء، مہمان خانگ ء دیمی ہموداں کہ حلک ء بازار ء راہ بنا بوت لوڑی آئی گس

انت ادان چار پنچ وستا کارانی ہند ء لوگ بستہ تاں کہ آیانی دیما نہ گیر ہے ات ء نہ کہ

حویلی ے، حویلی ء رواج میر سفر خان ء لوگ ء نہ ات تو وستا کارانی گس ء چون بوتین لوڑی

آئی گس ء گیر ہے ہم نہ ات ۔ آئی گسانی دیم پچ ء آماج ات کہ گسانی دیم آئی حرکت ء کترانی

سر ء بندوک انت لوری بشام کہ لوڑی آئی مستر شمار بوت ء آہن کاری ء تہا نام کچنگ ات

کہوت ڈھا ڈری تو پکان ٹاہنیت ء آرادو سے تازی ہم استت کہ کدی کدی پہ شکار ء شت

کہ حرگوشان آپہ تازی آں گپت ء مرگان پہ تو پک جت ۔ آئی بروت بر آئی دپ ء کپت

انت کہ نوں آپیر بو آن ات بے وتی عقل ء پیم ء تہا اینکس لائق ات کہ کدی کدی قبیلہ

داری جیزہانی تہا میر سفر خان ہم اچ آئی صلاح گپت ۔ آئی چتین پونز ء شوکانی تہا پونز ء

شرین بہائے زرت کہ ادا گوئند و دستہ بنکووتی زہر و زنگ و تہا دنیا و زہرنا کین مارانی تہا
 شمار بوتنت! حلک و زہگانی واہگ ہمیش ات کہ جوگی ساری و چہ کفارے و مارے در بکت و
 پد اپہ مارے گرگ و برنت بلے جوگی پسود اتنت کہ نوں مارو پتگ ہمیشا و ہد یکہ مار سمانکت
 گذامری و جنگ پہ مارے گرگ و ڈرہائیں زہگ و ورنہ جوگی آنی پشت پہ ریگستان
 رادگ بوتنت زہگ کوکار و جگا کنان اتنت و جوگی دیما روان اتنت۔

چہ لوڑی آنی گس و دیم و پت و گوئزان آ اسکول و رنجگ و وتارا سر کرتنت کہ
 رند و حلک و پشت و مزین ریگستان بنا بوت۔ حلک و بان و بونگاں مہلوک جوگی آنی مچی
 و چاران بوت۔

جوگی ماراوتی رند و دیت انت کہ آوت و را یکدم ریکانی تہا انچش چیرد اتنت چوک
 آ آپ و تہا وتار بڈ بدے انت آسوسو مارا گران بوتنت و دنگانی تہا بند کنان بوتنت۔ جوگی
 مہلوک و چہ اُمیت داشت انت کہ آہم سوسو ماران گران بہنت و آیان دیان بہ بنت۔

بورل و دلوئے چار سوسو مار کپنت و جوگی آنی دست و اتنت کہ مارانی رند انگر
 آنگر در بوتنت و جوگی و ش و و شال بوتنت کہ مارانی رند در اتنت۔

پد مزین جوگی مارے سر و کونڈے و تہا دیت کہ اداریکانی نیام و یک کسانیں
 ہتے و سرا مار کونڈات۔ ڈرا مہلوک پوہ بوت۔ جوگی یک مزین سیخ یے کونڈ و تہا
 پترینت کہ ہے سیخ و سر چوماہی و تار و تاب دیوک ات کہ بے مارے سر آ وڑت و جوگی آرا
 بے وتی نیمگ و چکت و مار درا کرت۔ درائیں مچی اولی کٹ و سوب و سر کوکار جنان بوت
 بلائیں مارے ات کہ گوں چارنگ و مردم و جان سیم سیم بوت۔

حمزہ لوٹت کہ آہم سوسو مار بگرت ء جو گیاں بدنت۔ بلے آ کدی سوسو مار
 ات بڈ باران ء سوسو مارانی گرگ پر آئی انچش چو کہ کسے آچ ء دست
 و مار ء مار ء دست بخت۔

ریکانی تل ء سٹان ء کپان ء لیب کنان مہلوک مار شوہاز کنان ات
 توگی آنی خیال ات کہ زمستان ء ماروت ء راچیر دینت گرماگ ء ماژون
 ہلہ ہمیش بوت کہ ہر وہد کہ آیان مار دست بہ کپیت شر بلے رند ء آ گرماگ
 پازدہ روچ دارنت تانکہ آ گوند ء دستونکو آں بگرت۔

نیمروچ ء نان ء ساری آحک ء احت انت۔

مروچی گوں حمزہ مزین قصہ گوں ات ء لوٹت کہ آ شپ ء نان
 ء آئی مات شفیقہ ء حال بدنت کہ مروچی حک ء تھا آچے دیستگ۔

ہماشپ طاہرہ وتی ماٹ شفیقہ ء چک کامی ء وسپک ء پدوت کوشت کرت کہ داب
 بروت بلے آرا داب آئیگانہ بوت چو کہ داب اچ آئی چمان بہ پریت ء پدا ہچ میت۔
 من ء پڑے ء داب آئیگانہ انت طاہرہ حیال کرت ء پدا آ پاداحت ء چراگ ء
 وٹ ء مزن گرت ء حمیدہ جبین ء ناول ء وانگ ء بوت۔ حمیدہ جبین، قرۃ العین حیدر ء بانو
 قدسیہ ء ناولان اچ بندات ء وانگات وھد یکہ آسا ہیوال ء جنک ء کالج ء تہا داخلہ
 زرتگ ات کہ چہ ایف۔ اے ء امتحان ء پدا آئی سیر گوں منظور ء بوتگ ات ء آوتی کالج ء
 تعلیم ء یلہ داتگ ات ء منظور ء لوگ آباد کرتگ ات ء وت آباد بوتگ۔ رندا آ پرائیوٹ
 بی۔ اے کرتگ ات ء چہ لاہور ء ایلمینٹری کالج ء بی۔ ایڈ کرتگ ات بلے وتی لبر انک ء
 گوں حُب ء دوتی ء یلہ نہ داتگ ات چیا کہ آوت حمیدہ جبین، بانو قدسیہ ء قرۃ العین حیدر
 جوڑ بوتگ لوٹ۔ اگاں منظور ء آئی رشتگ شر بوتیت تو اے وھدان آدو سے ناول وت
 نوشتہ بکرتین، بلے منظور کامی ء ودی بوتگ رندا آرا سہین دات ء اچ ایسی آئی دل چہ زندہ
 پرشت انچش چو کہ کدی کدی پیالگ ء کوپ اچ آئی دستان بہ کپیت ء پرشیت۔

منظور ریلواری ء تہا نوکرات۔ آریلواری ء تہا ٹکٹ گھر ء کلرک ات آئی گزران
 بوتگات کدی کدی آ آرافت لاہور بُرت ء پدافت ساہیوال ء آورت۔ ریلواری
 سال ء تہا دوسے رندان بگیر چہ مزدے ریلواری ء نوکران رعایت داتگ ات کہ منظور سیر؛

اذلی سال آن چاے رعایت ء گیشان گیش پاندگ چست کرتگ ات۔ انچا بگیر چاے رعایت ء ہر وھدان آرا چھٹی برستین آفت درہائیں ملک ء ٹرین ء تہا دیت کرت بے چھٹی اینکس کجاست کہ آہر روج طاہرہ بڑرتین ء لاهور ء سیل ء بہشتین بے چوکہ ذکر کنگ بوتگ ہر چکس آئی وس آت ٹرین ء مفت سواری ء چس ء زرنگ ات۔

منظور ء تعلق ساہیوال ء یک گریہین خاندان سے ات کہ منظور ء پٹ ساہیوال ء یک میت سے امام سے ات۔ آ منظور ء مذہبی تعلیم دات ء رند منظور دہمی جماعت ء پاس کنگ ء رندر یلوانی ء تہا کلرک لکت ء آئی دی و انگ اوشتات۔

منظور ء شوق ء حب ات کہ آیورپ بروت بے آئی پٹ آرا پے یورپ نہ اشت ء انچس منظور ء واب پیلونہ بوتنت بے آئی یورپ ء روگ واب نہ کٹ ات انت آیورپ ء پے پوریا ء روگ لوٹ تانکہ آ گیشان گیش زرکثیت کہ ٹکٹ گھر ء بابوگری ء تہا آئی گزران ہم بوت بے اینکس وابانی گندگا ابید آئی قسمت ء نا پگ تنے وھدی آرا گوں وطن ء حاکاں سکت کرتگ ات۔

آئی درائیں روج ٹکٹ گھر ء درپچگ ء چہ ڈن ء مہلوک ء چارنگ ء تہا گوئست ء ٹرینانی روآ ء گانمب ء گمبکانی ء تہا گوئست۔

رند ء وھد یکہ آئی سیر گوں طاہرہ بوت تو یک سال سے تہا آئی دل چہ طاہرہ پُشت کہ اے نیام ء طاہرہ پیدا بوت تو یک سالے ء تہا آئی دل چہ طاہرہ پُشت کہ اے نیام ء طاہرہ پیدا بوت۔ ء چہ طاہرہ ء آئی دل ہمیشا پُشت کہ آئی ویک کہنگیں سنگت سے کہ جرمی ء شہر نورمبرگ ء تہا پوریا کرت وطن ء روت ء منظور ء گوں آئی دیوان بوت آئی

سنگت الیاس یورپ ۽ کاروروزگار ۽ آسودگی آئی ذکر ۽ گویا آئی انچس کنان بوت کر
یکوارے پدا آئی دل ۽ تہا یورپ روئگ ۽ اومان چست بوتنت۔ بے نون کہ آسیر کرنگ
ات ۽ یک زہگ یے ۽ پٹ جوڑ بوتنت پر آئی یورپ روئگ گران کپان بوت ۽ آرا
تورت کہ طاہرہ ۽ ہمراہی ۽ تہا آ یورپ شت نہ کنت۔ پدا گویا طاہرہ آئی سیر ۽ آروس مہرہ
سر ۽ نہ بوتنت بلکنا آئی پٹ وتی یک کہنیں رشتگ ۽ شوہاز کرنگ ات کہ حکیم لعل
خان چماٹ ۽ نیمگ ۽ آئی سیادی ۽ تہا احت کہ آئی جنک آئی تہا طاہرہ آرا دوست بوت
کہ آیک روچے شام ۽ وهدان وهدیکہ آہمروچ شام ۽ بے لعل خان ای دکان ۽ شت
آپہ طاہرہ ۽ دست ۽ جست کرت ۽ حکیم لعل خان دمانی تہا راضی بوت ۽ آ منظور ۽ ہم راصی
کنائنت ۽ اے سیر بوت نہ کہ منظور ۽ واب ۽ خیال ۽ تہا نہ ات کہ کدی طاہرہ آئی جنین
بیت۔ بے پٹ گوشگ ۽ سر ۽ وهدیکہ اے سیر بوتت تو منظور ایشر قبول کرنگ
ات۔ منظوری ماٹ زندگ نہ ات آوتی پٹ ۽ وتی ماٹ ۽ پٹ ہر دو خیال گرت

الیاس ۽ گپ آرا اے واب کرتنت۔ منظور ۽ ارمان احت کہ چیا پہ آہی
زمانگ ۽ یورپ نہ شت ۽ خیر وتارا وطن ۽ تہا ویل ۽ جنجالانی تہا پنڈینت ملک ۽ تہا الی
زورا کی ۽ زورا انچس پہ وتی دیم روئگات کہ بے پاندگ ۽ بے سیت ات۔ آ یورپ ۽ تہا
مزین کارو کردے نہ لوئٹ بس یک کارے لوئٹ ۽ آرا وتی ہڈ ۽ گانی سر ۽ سکھت ۽
یقین ات کہ رند ۽ آ کوہان ہم چہ وتی جاہ ۽ دور کرت بے شرط ہمیش ات کہ آوت ۽ را
یورپ بہ رسین ایت۔ چون بہ رسین ایت؟ نون آ ہمیشی پکر جنان ات ۽ طاہرہ نون آئی
پادانی سانکل بوت کہ آہے درہائیں سانکل ۽ زمزیران پروشگ لوئٹ۔

پہیشا یک روچے آ خیال گرت کہ چنکس شرتر بیت کہ آیورپ ء تہا بیت
 ، کار بکت ء ادا وطن ء یک ذمہ واری یہ ہم آرا بے جارات ء بے تامل مکت آئی یک
 رائے ات کہ آ طاہرہ ء سہین بدنت کہ آئی مرضی ء رضا کہ ہر جاہ کہ روبروت من تو یورپ
 روگان - کامران ء چے بیت؟ بل کہ کامی وتی ملک ء ماٹ ء بگل ء بہ رُدیت ء پدا
 وھد یکہ مزن بوت تو انچامنی اولادانت پہ وت ء راہ درکت پٹ زہر گت؟ پٹ
 لہتین روچ پریشان مونجاء ملور بیت کہ رند ء وھد یکہ من پر آئی چیزے زرز ء ڈالردیم دے
 این تو آ ہم وش بیت - بلے چے لہس انت کہ من طاہرہ ء سہین دے این؟ اگاں من
 آرا بلین کہ آ منی جنین بیت ء من ادا یورپ ء تہا کار بکنین ء ہر وھد کہ منی دل لویت
 وطن ء بیایں نہ کہ مہ یا ایں گڈا چے اے شرتر نہ بیت؟ بلے اے وچیز من ء یک جرمے
 ء احساس ء دنت ء من نہ لوٹین کہ اے زند ء پہ جرمے ء احساس ء تہا بگوازینین طاہرہ ء
 گوں منی سیر منی پٹ ء گونشگ ء سرا اڈدیگ یوتگ کہ من ء طاہرہ دوست ہم نہ ات
 چیا کہ آئی ننگ ء پادا آئیگ چہ منی ننگ ء پادا آئیگا چٹ جتا ات، آشپ ء روچ ناول ء
 کا گد نوشتہ کرت وھد یکہ من کار کنگ لویت، زرنج کنگ لویت، نہ شرتر ہمیش انت کہ
 من آرایلہ بہ دے آں۔

اے باز سکیں فیصلہ ات بلے منظور اے فیصلہ ء گرت۔ اول اول سر ء پٹش
 کہ طاہرہ یات ات منظور آئی نان ء چاء دیگ ء سر ء ایراد بندان بوت۔ رند ء وھد یکہ
 طاہرہ وتی پٹ ء گس ء شت تو آرا ایراد بوت ء قرار قرارے جیڑھ اتنکس ودان بوتنت
 کہ طاہرہ شپ ء روچ ارس جنان بوت ء آئی ماٹ شفیقہ آئی ارسان پاک کنان بوت ء

آر اتسلا دیان بوت۔ اے رسانی ردوتی آسرء ہما وھدی رست وھد یکہ منظور ندی
 تو نگرى ءتہا آرا یک دو سے گوشت ءسہین دات کہ برواچ مروچی ء آنکر تو منی ماش
 گہارے من ترا سہین داتگ طاہرہ پوھاڑے جنگ ات ء بے ہوش بوتگ ات کہ
 ہما یک ء جن ء زال آرا بگل ء گپتہ تنت ء وتی پٹ ء گس ء بچاریننگ ات لہمین ماہ
 طاہرہ ء ارس تچان چہ جوے ء دریاب ے بوتہ تنت ء ہے دریاب ء توک ء آئی در ہائیں
 وجود در ہائیں وشی ء در ہائیں اُمیت تچان بوتنت۔

منظور ہما زرے کہ مچ کرنگ ات آیان آ یک ایجنٹ ے ڈول ء یورپ

بچارینگی ات۔

طاہرہ ء منظور دوست نہ کرنگ ات بلے طاہرہ پر آئی خیرات ء ندرات ء وتی وفا
 ء دوستی ء سوگان گوں آئی وارنگ ات ء سوگند وارنگ ات کہ آتاں مرگ گوں آئی وفا
 کنت ، بلے منظور ء آئی دل ء واھگانی چے خبرات۔

تاں مروچیک ایں روچ ء کہ آ سفرخان ای حلک ءتہا استانی بوت اتنگ ات
 آر منظور ء خیال پہ لکھی ء آ سودگی ء نہ اشته تنت ء یک کش ء یک قرار ء آوتی ء منظور
 یا تانی دنیا ءتہا سرکپان ات ء آر اتنے وھدی یات ات کہ وتی سیر ء اولی روچان چو آر
 لاہور برنگ ات۔ لاہور آئی چمائی تہا چو بانور ء ات آ ہم وت بانور ے ات یک روچے
 لارنس گارڈن دوم بیگہ ء چڑا گھسی وار ء جلو موڑے چیارمی وار ء انارکلی ء چیرنگ کراس،
 میوزیم ، پنجاب یونیورسٹی نیو کیمپس بزاں یک گلی ء یک بازار ء آ اشته تنت ء چہ
 انارکلی ء پر آئی پر فیوم ء سہر گچنگ ات مال روڈ ء مزین بازار ء پر آئی پلکی ایں گلابی

اِس ساڑھی کے کپنگ ات ءِ دومی روج ءِ آوتی مودان یلہ کرتگ ات، ساڑھی ءِ پوشتگ
 ات ءِ دراج کڑی اِس سینڈلان پاد ءِ کرتگ ات ءِ منظوروتی دستانی تہا پر آئی بدن ءِ پر فیوم
 پٹ دا تگ ات کہ پدا آرکشتہ ءِ تہا سوار لبرٹی مارکیٹ ءِ تہا نوک جوڑ بوتگئیں سیمینا ءِ تہا پہ فلم
 ءِ چارنگاشت تنت

یک ہفتگ بے آلاہور ءِ سرگ سرگ، کند کند ءِ شتہ تنت کہ ادا چاٹ بور ادا
 آس کریم ءِ تھام بہ جس ءِ ادا کوکا کولا ءِ پیسی بور یا خدا اے اے چکس شریں روج اتنت
 ءِ چون گوں چم ءِ نزی ءِ پاچی ءِ شت انت ءِ وھد ءِ نادرائیں کوئڈ ءِ تہا گار بوتنت چہ
 اے روج پدکار میت؟

طاہرہ ءِ حیال ات کہ منظور ءِ کس ءِ آئی نزی نکلین سیادے بیچ دا تگ ہما سیاد کہ
 آرا آیانی دوستی وش نہ اتگ، چشین سیادے ءِ خداوت دوزخ ءِ تہا بکت کہ آئے وشین
 زند ءِ پادرو ءِ خزاں رسیدگ کرتگ نوں چراگ ءِ روشنائی ءِ تہا آوتی ہے یا تان چہ دل ءِ
 برگ لوٹت آ کہ آپہ حمزہ راہ چار بوت کہ گوں حمزہ گپ ءِ تران ءِ تہا آوتی گمان چہ دل ءِ
 بُرت، بلے خبر نہ ات کہ حمزہ پرچے نہ یات؟

طاہرہ گوں حمزہ منظور ءِ باروا گپ نہ جت چیا کہ حمزہ مرد جنین رشتگ آں پے
 زانت، بلے حمزہ ءِ مزین گہار ”ت“ ءِ گوں آئی ماٹ شفیقہ درہائیں حالان دا تگ ات ءِ
 ”ت“ ءِ بر آئی زند ءِ سر ءِ سک ارمان اتگ ات۔

طاہرہ کمکلین ونت ءِ پدا پادحت ءِ چراگ ءِ زرت ءِ بخاری ءِ سر ءِ ایر کرت ءِ پد ءِ
 پداحت ءِ وتی نپاد ءِ سراو پت۔

ڈن ء گوات کشکات ء دور حدک ء تہا بینگ ء وکک تو راحت۔ چشمن چہا
 بوی بانگی کہ اے حدک ء تہات بلکنا دنیا ء یک حدک ء تہا نہ ات آ حیاں کرت مہام،
 چاران بوت۔ منظور کہ ساہیوال ٹرینانی گاپ ء گیپ، اسٹیشن ء ہا کرانی تو ارکھندگ ء شہر
 ورنگ ء چرنگ ء سیل ء سواد در ہا آریات آیان بوتنت ء آگرت کہ بچارو ہد ء زما نگ،
 چول چون آردنیا ء اے کندوگ تیلانک دیان آورتنت کہ وت آوابانی تہا ہم حیاں نہ
 کرنگ ات کہ کدی آپش دورین ہندے ء کیت ء استانی بیت۔ اگاں منظور آرا سہین
 مداتین تو آئی ارادگ ہمیش ات کہ آوتی گس ء کاران کنت زہگ پیدا کنت ء مسترین
 نوشکارے بیت جو خدیجہ مستور ء قرۃ العین حیدر ء حمیدہ جبین ء بلے ناگت ء منظور وتی بے
 وپائی نشان دات ء آرمال گاڑی ء ہما ڈبہ آنی ڈول ء یلہ ذات کہ آریلوائی ء یارڈ ء تہا بے
 یک کندے ء مدام اوشتوک بوتہ کہ بلکنا آیانی بحت ء تہا نہ ات کہ کدی آیان کسے
 آسانی سرء چکیت ء کاریت اے ڈبہ آنی زنگ لگان ات آیشانی چیر ء بینگ ہڈان چونڈت
 انت یا کہ پیشی ہڈے ء سرامیاؤں میاؤں کرتنت آراسک ارماں بوت کہ منظور آرازندہ
 آسانی سرء مال گاڑی ء زنگ جنگیس ڈبگے جوڑ کرتت یلہ دات۔

پدا طاہرہ حیاں احت کہ چیا پہ آوتی ہے حیا لائف کا گد ء سرامیاریت؟ مال
 گاڑی ء زنگ جنگیس ڈبہ یک تنیا اوشتوک..... چکس شتریں حیاں لے کہ مردم ایشی سرء
 ناولے آزمانک ء کسمانک نوشتہ کرت کنت اے شرین حبرے بیت نہ کہ منظور ء بے
 وپائی ء حیاں من ء ہے دورین ہندازندگ درگور کھت ء من گنوک باں طاہرہ وتی حیاں ء
 فکر ء اسپ ء تاچیناں بوت۔ الہی انت آحیاں کرت کہ من نوشتہ بہ کنیں یک انچشمن

ملک سے باروا کہ ادا یک بزنگ ءلا چارین زال سے استانی انت دیمتر آنہ زانت کہ
اے قصہ ءآ زمانک چون دیمابروت؟ بلے آ زمانک ءاولی حیال آرا اٹک ات۔

پدا آ حمزہ ءباروا حیال کرت کہ اے ناول ءیک کردارے حمزہ بیت۔ حمزہ کہ طاہرہ
ءسک دوست اٹک ات کہ آئی نازانتی ءتہا یک زانت سے ات، آئی زانت ءتہا یک
مضمون سادگی ات آگپ جت وتی باروا وتی پٹ ءباروا وتی سنکتانی باروا انچش چو کہ آہے
کسانیں عمر ءتہا زانت کہ ایدگرانی دل ءتہا چے چیزے پوشیدگ ات آسک شرم کرت
وہد یکہ آئی برات محراب آرا ہج دوست نہات۔ محراب ءگوسکیں روج ءکردار آئی دیمات
کہ آئی پیرین ماٹ ءللکان کچنگ ات بلے حمزہ بازشرات ءآ لوٹ کہ آئی آ زمانک ءتہا
حمزہ ای یک کردارے بیت۔ بلے نہ زانت کہ اے چونین کردارے بہ بیت.....

طاہرہ ءآ زمانک چو آئی زند ءگڈ ءوڈ ات آہے گڈ ءوڈیں زند ءتہا یک
بندوتدے آرگ لوٹ تانکہ آوتی گمان یک معنہ سے بدنت۔

یک نوشتکارے مدام لہتین بے ساری ءگنوکی باں ءہے گنوکی ءبے ساری
اگن نوشتہ مہ بنت تو یک نوشتکار ءیک گنوکی ءتہا ہج پرک سے نہ بیت طاہرہ
پکر جنان بوت۔ دور کچکانی وگگ ءتوار بوت۔ ءلہتین ساعتان پدا امام ءمزمین ہج
مطلب ءبانگ ءتوار بوت۔

مطلب ءگٹ سے نہ ات بلکنا حدائی داتگیں یک سوگات سے ات آقرآن
شریف ءانچش ونت چو کہ آ مروچی برآئی نازل بوتگ ہر حرپ ہر لوذ ہر جملہ چہ آئی دپ
انچش درکت چو کہ آئی گٹ ءجبرائیل نندوک بیت مطلب امام ءاولی جنین ءمستزین ء

ایو کین زھک ات بلے آئی چپین چم ء پھل سے ات کہ کسانی ء آچہ چپین چم ء دیت نہ
گرت آئی ماٹ آئی پیدائشت ء گوں کزیت کرتگ ات کہ رند ء امام دگہ سیرے کرتگ
ات کہ اچ آئی دو چک اتنت بلے آچہ دق ء ناجوڑی ء اے دنیا ء اشتک ء شتک ات اعظ
ء ماٹ امام ء سبھی سیرات اعظو ء دو گہار ء یک دگہ برات سے ات۔ مطلب حدک ء مسیت
ء وانگ ء پد یک روچے چہ وتی پٹ ء جتگ ات ء ملتان ء شتک ات کہ اودا آ مسیت سے
ء تہا ند ہی علم حاصل کرتگ ات ء باز سالان پد وھد یکہ کہ آوتی وفاق المدارس ء پاگ بہ
وتی سر ء بستگ ات گڈا پد وپد وتی میٹک ء اتک ات کہ نوں ادا وتی پٹ ء دست مک
بوٹگ ات کہ کدی کدی امامت آوت کرت بانگ دات ء زھگان سپارگ و انیت
خدا گاں آئی یک چم سے گپتگ ات بلے آئی زانت ء باز دگہ چیزانی تہا و دینتک ات آئی
یاداشت آئی ہنر مندی اتنکس ات کہ میر سفر خان وھد یکہ اولی وار ریڈیو ء گس ء آرنگ
ات گڈا ایٹی جنوک مطلب ات کہ میر سفر خان آرا لوٹت ء آریڈیو ء بیٹری آں شرکت
، ریڈیو ء آن گرت ء پدائشت ء دیوان ء ہمراہی ء حالان گوش داشت

گاں آندہ ہی تعلیم مکر تین گڈا یک پکائیں الیکٹریشن سے بوتین آرا کم کم
انگریزی وانگ ء زانت۔ آئی گیشتر وھد گوں میر سفر خان ء مزین بیج رحیم خان ء گوشت
کہ رند ء آپہ وت ء ریڈیو سے گپتگ ات کہ وتی گس ء یک کنڈے ء وتی کوئی ء تہا ریڈیو
گوش داشت ء ادر رحیم خان ء اید گہ ورنائیں بیج گوں آئی دیوان بوتنت۔

طاہرہ آرا یک ماہ سے ساری دیتگ ات وھد یکہ آ میر سفر خان ء گس ء تہا ہا
کوئی ء تہا گوں میر ء دیوان ات کہ ادا میر ء ریڈیو ایرات بلے ہمارو بیج میر ء ریڈیو بندات

مطلب تلاوت کنگا ات ء آئی لرز و کین گٹ عربی ء لوزان اچش در کنان ات کہ اگاں
 عمین دل ے بوتین گڈ ایش ہم اپ بوت طاہرہ چہ میر ء مردمان دیوان ء شک ء شرم نہ
 کرت۔ مطلب ے تو ار اشکت تو میر ء دیوان ء تہا پترت کہ آوہدان میر، رحیم خان
 رمضان ء یک ء دو مردم نشہ تنت۔ آمیر ء کز اشک ات ء مطلب ء تلاوت ء گوش
 وارنگ ء ات میر سفر خان ء لوٹ ء سرا مطلب تلاوت کنان ات چیا کہ میر ء مطلب ء
 کمال ء ہنر مندی ء دل ء تہا منیت۔

وہد یکہ مطلب وتی یک چم ے ء گوں تلاوت ء ہلا س بوڑگا پیچ کرت تو طاہرہ
 بت کرتگ ات۔

”ماشاء اللہ تئی گٹ مردم ء گریوان این ایت“

مطلب وتی یکین چم ء گوں طاہرہ ء چاران گوشتگ ات

”من اشکیگ کہ تو چہ ساہیوال ء کایے“

”ہو“ طاہرہ ٹک ٹک پسو دیان بوت ”بلے تئی گٹ ملتان ء ساہیوال ء قاری

آں گیش سوز داریت“

مطلب بشکھندگ بوت ء گوشتگ ات

”بس اے حدائی نیمگ ء چہ بیت“

حداترا تئی گٹ ء سلامت بکنت ء رندا طاہرہ یات انت کہ آپا داخک ات ء چہ

روڈگ ء ساری آ مطلب ے دیماوشی ء یک برنگش ے دیتک ات۔ ءنوں وتی نپاد ء

تچک وہد یکہ آ مطلب ء سہب ء نماز ء بانگ ء اشکنگ ات تو آرا آئی کورین چم ء سوز ء

پُر در دین تاروت یات آئیگا ات کہ وتی در ہائیں زند ء تہا آچشین تلاوت نہ اشلک ات۔
 نوں مطلب ای بانگ ء تو ار حلق ، ریگستان ، ملک ء ڈگار ء آسمان پٹا
 میدانانی سر ء سمین ء گوات ء تہا تاں دور دور ء روان ات۔ اے بانگ ء تہا لگہ ات
 مطلب ء بانگ استالانی گڈی ایں روشنائی ء تہا حدائی یکوئی ء گواھی دیان ات۔ اے
 دنیا چے یے؟ پرچے جوڑ انت پہ کئے جوڑ انت؟ ایسی تہا درد چہ کجا کانت ء وت
 کانت۔

ء اے در ہائیں چیزانی جست بنی آدم ء گوں بزانت۔ ایوک ء مطلب ء
 پرسوزین بانگ ء گوش دارنگ ء تہا اے جستانی پسو چیرات کہ مردم ایوک ء گوں بانگ ء
 دلگوش بیت ء آہم مطلب ء گٹ ء تہا گڈا مردم ء اے دنیائی رازداری ء سما کپیت نہ کہ
 اے دنیا چہ اول تاں آخر یک رازے ات ء راز ء لس نہ زانت اگاں من اے راز ء
 بزائین تو من ء منظور پرچے یکجاہ بوتیناں کہ ساری من زائین کہ منی ء آئی سیرتا سیر ء
 ہمپا دار نہ بیت کہ نہ من ء منظور ء یات تنگ گرت ء نہ کہ آ منی باروا پکر جست اے رازات
 کہ من آچوتی باندات ء بے خبر یکجاہ بوتنت ء پداجتا بوتنت ملا مطلب ء تو ار قرار
 جہل کپان بوت ء آئی لوزان پہ شری اشکت نہ کرت۔

طاہرہ لوٹت کہ اے بانگ دراج بوتین گڈا چکس شربوت؟ ء رند ملا مطلب
 گڈی ایں عربی رپانی ہلاس بوںگا آداب شنگ ات۔ چو کہ کسے آئی دل ء پٹان مارم
 ے ایریکنت۔

سہب ء طاہرہ پاداحت تو آوتارا کمکین تو انا ء شرتر خیال کرت آوت ء را

جھنت ماٹ شفیقہ مہلہ پادانگ ات کامی ء نیادی دیان ات ء رند ء آرا سبق دیگی
 ات کہ آگوں جنکان برآمدگ ء تہانشت۔ بلے مروچی ڈن ء جمبری ات ء گوات سردات
 ء مکین ہوررچان ات ہمیشا طاہرہ جماعت ء تہالوٹت جنک کساس پانزدہ ء پست اتنت
 کہ آتے وھدی پہ شری جماعت ء تہاننگ ء ہم ہیل نہ کرتے تننت بلے یک پرک یے
 آنگ ات کہ نوں آیانی یونفارم لولیس یک پیما ات یعنی آسمانی سبزین جاگ استین شلوار
 ء اسپتین سرگ۔ آیانی مود صاف صاف مشک اتنت بلے آتے وھدی لچ ء شرم کرتنت
 اچ آیان گیشتر زھگ چہ گریبین گسان اتنت میر سفرخان ء وتی دو جنک ہم ادا سبق
 زوران اتنت۔ یک جنک نے منشی عطا محمد ء ات ء اید کہ جنک چہ باران زگی خشکی ء
 پانڈولی کہولان اتنت کہ اے در ہا گریبین گس اتنت کہ بلکنا آیان شپ ء نان ہم نہ ات
 طاہرہ آیان وتی زھگانی پیما حیال کرت کہ باندہ میشان وانگی ات مزن بوگی ات ء استانی
 بوگی ات بلے طاہرہ ء تورنگات چو کہ حلک ء آئی مردمانی یقین نہ ات کہ کدی چش ہم
 بوت کنت۔ آلوٹت کہ آحلک ء بے یقینی ء بے سکی ء باندا ء سر ء پہک سکھت ء
 پہک یقین ء تہا بدل بکنت“

زھگ تختی، نوشتہ کرتنت۔ اردو ء قاعدگ ء ونت انت ء بہتین سوال حساب ء
 چہشت انت ء پدا چھٹی کرتنت۔ وھد یکہ حلک ای اس جنک در کپت انت تو طاہرہ گیشتر
 گوں کامی ء ٹیوشن ء دلگوش بوت تانکہ نیمروچ ء وھد ایاحتیں کہ پدا بلک ء ماٹ ء نواسگ
 نشت انت نان وارنتت ء پدا بہتین ساعت آرام ء رند ء ماٹ شفیقہ شام ء نان ء خاطر ء
 سڑ پٹا ء پیما زکوٹت یا وتی پنجگاں کہنگیں پیچ ء پوشا کاں در کرت ء وتی ماشین دوچ ء سر ء

کارگرت چیزے نہ چیزے دوحت کدی کدی طاہرہ ہم ماشین دوج ءسرا کارگرت آما
 ماشین دوج ءسراء کارکنگ ایٹکس دوست نہ ات کہ آوتی فرصت ءوهدان کتاب سے
 دنت یا کہ چیزے نوشتہ کرت۔ حلک ءتہا ماشین دوج ہم دو اتنت کہ یک ماشین دوج یہ
 میر سفر خان پہوتی مزین جنک ”ت“ ءگپتگ ات کہ اے سنگر ماشین دوج یہ ات کہ چیز
 ءمحراب ایٹی انگریزی لوزانی بجه ءیات کرتہ تنت ءنوں ماث شفیقہ ء ماشین دوج ءسراء
 ”ت“ ہم کدی کدی کارگرت ءماث شفیقہ آرانوک نوکیں دوج پر مات مروچی وهدیک
 جماعت هلاس یوت تو طاہرہوتی گوسگیں شپ ءیاتان دل ء آورت ءنان ء پیدا آوتی
 قلم ء کاگد ءدر کرت ء اچ ایٹی ابید کہ آچے نوشتہ بکنت ء چون نوشتہ بکنت آوتی پکرا
 حیلان بہ اسپتین کاگد ءسرا درشان کنان بوت۔

یک تاک ے دومی تاک سہی تاک چہاری تاک ء پیدا آچہ شمارا گوست ء آرا
 انچس تورنگات چوکہ کسے آئی قلم ء بگیرت ء آرا پر مایت کہ برو نوشتہ بکن دست دگر
 اتنت حیال دگرے ء اتنت ء آ یک دگرے ء پکر ء حیلان نوشتہ کنان ات آئی قلم ءتہا
 اے زور ء اے وس چہ کجا اتگ ات کہ مروچی آچ نہ زانت مروچی آرا نوشتہ کنگی ات
 چیا کہ روج کم اتاں ء نوشہ باز چیز کنگی ات ء اگاں مروچی آ نوشتہ نہ کرت تو باندا ت ء
 کسے دستگ کہ باندا آئی لوز ء آئی حیال دنیائی ء برمشانیں روج ء بگندنت یا کہ
 مکندنت؟..... مروچیکیں روج نوشتہ کنگ ء روج ات مروچی ایں روج شوہاز ء تخلیق ء
 روج ے ات مروچی تو دنیا انگر بوتین یا کہ آنگر آرا نوشتہ کنگی ات ء ہر صورت ء نوشتہ
 کنگی ات۔ اے دنیا شوہازگ ء دنیا ات تخلیق ء دنیا ے ات۔ ادابی آدم ء ہر وهدان

ہر دمان و ت و را شوہاز کننگی ات اے دنیا بنی آدم و پہ بدامی یک رنگ ے و دیگ نہ
 بوگ۔ کہ یک رنگی مرک ے ات، یک رنگی فنا نشانی ات و یک رنگی و معنہ و مطلب
 بوگی ات، و ہدیہ بنی آدم ایشرا ہر ساعت و ہر دم و نوک کننگی ات نہ کہ اے
 سوزین آسمان و اے پچین ڈگار و سرا ہمرنگی آرا کشتہ گوں مرک و ہم دیم کرت تخلیق و
 شوہاز ہزارنگ پیدا کرتنت کہ ہے ہزارین رنگانی پیدا کننگ و جست و جو و بنی آدم
 زندگ ات، آبادات و وش ات پیشا طاہرہ نوشتہ کنان بوت و کا گدان جہل چہوتی تحت
 و شانان بوت کہ و ہدیہ آسمانت تو ایشان چنت، مچ کنت و تز کاریت بلے تانکہ آئی
 قلم کار کنت آوتی نوشنگ و یلہ نہ کنت.....

ساری و آزمانک نہ ات بلے نوں جوڑ بوگات حیال پریتہ تنت بلے نوں
 یکجاہ و ہور بو آن اتنت، احساس، پکر، دماغ، دل و ادراک در ہا ہوار سوار بو آن زند و
 یک لکھی تو رنگ ے گوں آراد و چار کنان اتنت و آگرت کہ چے بوگانت؟
 اے در ہا چیز کہ آیان آ بے معنہ بے مطلب حیال کنان ات آیانی تھا یک معنہ یک
 مطلب ے و دی بو آن ات۔ چیز کہ بوشت و ساکت بوتہ تنت نوں یکوار ے پدا سران و
 حرکت کنان ات منظور و گم و بے و پائی استت بلے اے گم و و رداشت ہم استت۔

ڈن و جہر ستہ تنت و نوں آسمان و استال در اتنت سردی گیش بوتت روچ
 کچنگ ات کہ نوں آئی چم بے کا گد و میم کننگ و نہ اتنت پدا آئی ماٹ شفیقہ و تو راحت۔
 ”منی لا ڈو تو مرچی چے نوشتہ کنان ے ہمانت کہ یک کش و تو نوشتہ کنان ے
 بلے پچار منی ماٹ روچ کچنگ، تو آپ ے چاہ ے بور، کمکین ڈن و برو چے خاصین

چیزے نوشتہ کنانے؟..... منی سر پر نہ کپیت کہ آخر تو چے نوشتہ کنے.....
 ماٹ شفقیہ ء دیگ ء بو کوئی ء تہا پر شنگ ات ء آنوں چراگ ء لگیناں گوں طاہرہ دلگوش
 ات۔ طاہرہ ء خیال احت کہ گواچنی آچہ دیر ء نوشتہ کنان ات کہ نون آدم برنگ ات
 اگاں تہاری مہوتین تو بلکنا آتاں سہب انچش یک کش ء قراء ء نوشتہ کنان بہ شتیں بلے آئی
 ماٹ شفقیہ ء تو آرا ابیدار گرت چو کہ آچہ واپ بے ء پاد بیت۔

آوتی قلم ء بست ء تحت ء جہل شنکیں تار تباریں تیان مچ کنان بوت ء
 رند آیان وتی سر دن ء ایر کرت ء چہ تحت ء جہل کپت ء وتی سر ء مودان برز شانت ء وتی
 کسانیں سر یگ ء بہ وتی گور ء مان گرت ء بخاری ء تہا آج ء دیمانشت کہ ادا پائے
 دینکانی سر ء دیگ برات ء آئی ماٹ چے نشت آچہ دم برنگ ء وتی سر ء بے وتی ماٹ ء
 کوپگاں ایر کرت ء یک جان کش ء کشت۔ آئی ماٹ وش بوت کہ طاہرہ وتی سر ء بے آئی
 کوپگاں ایر کرت۔ ہمیشا آوتی زندیں دستان کہ تنے وھدی آیانی تہا سہر ء کڑی مان
 اتنت بے طاہرہ ء سر ء مشان بوت۔

”تو دم برنگ ء منی لاڈو، تو انکس وت ء رام مد برائیں“

”جی اماں تو راست گوئش ء من وت ء را کدی کدی رنجا

مے پجارو کی چے انت اماں جان من ء وتی اے درد بہ دری کدی نہ ساچیت، اماں اگاں
 میر سفر خان ء سا یگ مہوتین اے حلک ء تہا مارا کئے جاہ دات، آئی منت واراں کہ آوتی
 لوگ ء پے اسکول ء دات مارا ہند ء جاہ دات بلے اماں اے در ہائیں دلجی آں ابید ماں ادا
 دو جن ء زال بزنگ و تا کی ان چو کہ مارا وھد ء وتی ابدی کبیز ء بندی کرتگ اماں

جان من وتی ءتئی ءکامی ء بزرگی ء سرء کر یہہ ایں منی دل ترکیت اماں وهد یکہ من کامی ء
باندات ء خیال ء کپین چے ہما بے وپاء کمکیں حداترسی نہ یات کہ آوتی چک
کامران ء خیال بکرتین؟ چے آرا حد دلجمی دنت کہ آمارا چوش خوار ء حراب
کریگ؟ منی خیال ء حدازانت خدازانت کہ ملاستی کئی انت“

طاہرہ وتی رچو کین ارساں پاک کنان بوت۔

رندء وهد یکہ طاہرہ ء خیال احت کہ کامی اچ آئی گریگاں کیشتر پریشان بوگا
انت آوتی پسگ آں داشت کہ تنے وهدی آئی ارش اُک اُک ء اچ آئی چمان
در آحتینان اتنت

ماث شفیقہ ء آرا لوٹ کہ آچیوان چیوان وتی بلک ء بگل ء تہا پترت ء وتی
ماث ء چاران بوت۔ طاہرہ پاداحت ء ٹل ء تہا وتی دیما شودگ ء پداحت ء آچ ء دیما
نشت۔ ماث شفیقہ آرا آپ دات آ کہ سردی ء تہا آئی دل آپ ورگ نہ لوٹ بلے یک
گلمے آپ دارت ء گلاس ء پد ایر کرت ء پدا آ بشکھندگ بوت ء کامی ء دروت دات ء
بگل ء کرت۔ ”کامی منی ارس وت آریگا اتنت تو وتی دل ء حراب مکن“

”جی اماں، کامی آرا چاران گوشت۔“

شفیقہ ء نان پکت ء تنے وهدی آنان نہ جتگ ات کہ حمزہ ء محراب احتنت آلوٹ کہ آوتی
پکران چہ دل ء بہ برانت۔

”بیات بیات شامروچی شام ء کجا بوتگ ات؟.....“

حمزہ ء محراب آچ ء دیما نشت انت وهد یکہ طاہرہ گوں وتی ماث ء نان جننگ ء تہا آئی

دست مکہ بوت۔

میر سفر خان ای پنج رحیم خان نوں پُری کہن ء ہائی اسکول ء تہاواننگات ء سال
 کہتے ء تہا آراشال ء کالج ء داخلہ زورنگی ات۔ میر سفر خان ء اچ آئی بازامیت ات۔
 آلوت کہ آزدوتان زوت وتی اسکول ء کالج ء تعلیم ء پیلو بکنت تانکہ آرا سیر دیگ بیت
 پیشا میر سفر خان چہ رحیم خان ای باندا ت ء سکت پرامیت ات ء آلوت کہ آئی پیران
 سری ء تہا حلق ء قبیلہ ء کارو روزگار ء رحیم خان وتی دست ء بگیرت ء یک بٹے
 ویک حلق ء راجے ء چہ کلان مزین واہگ دگہ چے بوت کنت بگیر چہ ہمیشی کہ آچ
 بیت ء نج بیت، اللہ بکنت وهد یکہ آئی سرین ء چہ پیدا بیو کین آئی صالح ایس اولاد وتی
 حاندان، وتی قبیلہ ء وتی ننگ ء نام ء بر کھینیت۔

کدی کدی میر سفر خان ء تورت کہ گیشتر وانگ ء چے لوٹ؟ آوت یاں پنھی
 جماعت ء وننگ ات کہ رند ء حلق ء قبیلہ ء جنجالانی تہا پادایر کرتگ ات کہ آئی وتی وانگ
 پشت کپتگ ات۔ بلے میر سفر خان ای وانگ انسکس پکات کہ آفارسی ء اردو پہ شری ونت
 کرت ء آئی نوشتہ کننگ ء طرز وتی مٹ وت ات کہ آوتی چکانی وانگ ء سر ء گرتی کرنہ ایان
 نوشتہ کننگ پہ شری ء احت ء نہ کہ وانگ۔ آئی استاد ہندوستان ء سکھ اتنت کہ نوں نوکیں ملک
 ء جوڑ بونگارند سکھ درشت تننت ء ایانی جاہ ء چہ سندھ ء پنجاب ء استاد آئیگ اتنت کہ میر سفر خان
 ای گوکشک ء روآیانی وانگ ء وانینگ ء آدرجگ نہ ات چو کہ آئیانی دور ء استادانی ات۔

میر سفر خان وتی حلق ء میٹگ ء چارنگات کہ ایشی جنجال ء واری انسکس باز
 اتنت کہ آزدوتان زوت یک دست مکہ بے بکارات ء دست مکہ بگیر چہ رحیم ء

دمہ کئے بوت کرت۔

سفر خان اگاں اے حلك ۽ مزن ۽ ولجہ ۽ میرات تو ایش ارزان ۽ مپت دائمیں
مخبرے نہ ات بلکنا پریشی آئی خاندان قربانی داتگ ات کہ اچ ہے قربانی آنی رنداے
حلك آباد بوتگ ات ۽ نون ایشی ۽ ہلینگ پہ ہم خواری بکارات۔

میر سفر خان کدی کدی وتی نپاد ۽ سر ۽ تچک ہے گو سگیں دور ۽ باری آں شیرانی
تہا یا کرت کہ آرا وتی قبیلہ ۽ تاریخ چہ بن پیروک ایدل خان ای زمانگ ۽ بگرتاں
مرد چگیں روچ ۽ چہ شیرانی کہنگیں دپتران یات ات کہ آپریشی رودین ۽ منت وارات
کہ آرا ایدل خان ای شیرانی دپتر ۽ یک یک بندیات ات ۽ آوہد یکہ آئی دیوان احت تو
میر سفر خان بگیر چہ آئی شیرانی گوشدارگ ۽ دگہ اچ لوٹ نہ گرت۔ رودین شیرجت ۽
میر گوش داشت رودین میر ۽ شکا وگیں ڈگارانی بزرگرات کہ آئی درہائیں زند میر ۽ ملکانی
سر ۽ گو سگ ات ۽ اے ملک ۽ ڈگار چہ حلك ۽ میلانی میل دور ریگستان ۽ نیام ۽ یک پٹ
ے ۽ سراتنت کہ اچ دورین کوهانی آپان آباد بوتنت۔ میر وهد یکہ شکار ۽ ملکانی سیل ۽ بہ
پشتیل تورودین ۽ ہون ۽ تہا و تاک بوت کہ رودین پر آئی وتی وس بز ۽ پٹ ۽ کشت ۽ شپ ۽
ہون ۽ تہا آوتی سیرانی دپتر ۽ تچ کرت ۽ میر گوش داشت۔

رودین پنک مندیریں مردے ات کہ آئی مود بر آئی گوشان کپتک انت کہ
وتی نیام سر ۽ آکلاہ یے ایر کرت۔ پہ وتی کسانیں بلے صبریں دستان بے گوشان
ایر کرت پدا بلوچی دپترے یات گری آپہ گٹ کنان بوت ۽ میر وتی سراسریناں بوت
۔ وهد یکہ رودین وتی حر ۽ اشترے سر ۽ بیاحتیں تو چہ ڈگاروں پہ میر لکش ہم آرا ۽ میر آ ۽

راوتی بزرگ نہ زانت بلے آئی وش اٹک ء انچس کرت چو کہ مہمان لے ء وش اٹک ء
کنگ بیت رودین قبیلہ ء یادداشت ء حافظات بگیر چہ رودین میر ء خبر نہ بُوت کہ آئی
رگ ء روٹگ کجاسک انت؟

وہد یکہ رودین وتی دپتر ء پچ کرت تو میر سفر خان وتی مزین پنج رحیم خان ء
لمی گوں وتانندارینت تا نکہ آوتی رگ ء روٹگاں بزانت کہ آکے انت ء چہ کجا آئیگانت
رحیم خان برز قدیں ورنائے ات ء وتی حرکت ء عمل ء تہا آچہ پٹ ء چٹ جتا
ات۔ آنوکیں دنیا ء نوکین ورنائے ات آراوتی پٹ ء بازین حرکتانی سر ء ایرادات کہ
آباز گوں پچین دل ء ایشان وتی پٹ ء دیدار شان کرت ء کدی کدی آئی پٹ اچ آئی
ترند ء تیزین گپان چہ پریشان بُوت بلے رحیم خان وتی عزت، ہمت ء شری ء تہا باز دیا
ات کہ آقبیلہ ء تہا وتی یک درجگ ء ہندے جوڑ کنگ لوٹ ء چہ وتی پٹ ء بگری لوٹ
بلے آوتی پٹ ء ہمراہی نہ اشت آئی پٹ آرا چہ کسانى ء گوں وت ء قبائلی دیوانان
بُرت، جرگہ آں نادینت کہ حلک ء کسان کسانیں جنگ ء جیردھ آنی پسلمہ ء آکنان
بُوت۔ آوتی پٹ ء جاہ ثبائی کرت۔ ملک ء ڈگار ان چارت درھوہیت ورنان ء پالیزانی
موسم ء ہر چیز ء چارت کہ آئی پٹ سکت وش ات کہ رحیم خان چیز ء کارانی وت سمجھیگ ء
ات آ کہ باز چیزانی سرا آرا نہ منت بلے پیر بوانیں سفر خان، پوہ بُوت کہ ورنائی ء تہا
ہر ورناتوی پٹ ء سر ء ایراد بندیت چیا کہ اے ڈول ء خاندان قبیلہ، قوم ء ملک دنیا ء
تہذیب دیار ونت، اگاں نوکین نسل نوکین حیاں ء فکر دیمامیریت توکے کاریت.....
آ کہ میر سفر خان وتی پٹ ء نہ دیستگ ات وہد یکہ آ کسان ات تو آئی

ہٹ کنگ بوتگ ات۔ اے یک قبیلہ داری دژمن داری آسرات آوہدان میر سفرخان
 پٹ کسان ات کہ آئی تر و پٹ گہارے آرا مزن کرتگ ات آئی تر و حاتون جن سے نہ
 ات بلکنا یک مردے ات آسپ آسوارے کرت، صدری پوشت عوتی صدری آیتو
 داس سے بدم حت و ہدیہ آدیوانان نشت تو خبر نہ کپت کہ مردے گپ جنگ انت کہ
 جنین آدم سے آئی ہمت آئی بہادری آئی سرچاری قبیلہ آتہا نام کچنگ ات آئی پٹ
 گوں رحیم خان قصہ گرت کہ چون وتی براٹ آمرک آئی دماغ کمکین کشتت کہ
 رند آرا ملتان برگ بوتت، بزرگانی قبران کہ اودا آدعالوشت عحک آپیرین گوشت
 کہ چہ ملتان آئیگا پد حاتون آتہا یک بدلی سدی سے اٹنگ ات کہ رند آرا چو براں
 یک دجی آ بوتگ ات کہ رودین آوتی دگوش آگوں چوری آنی تعلیم آردوم آگوں
 کرتگ ات مزار آسنھ آراچی دیم داتگ ات کہ ادا یک دورین سیادے آئی تعلیم
 ذمہ داری آرتنگ ات و ہدیہ سفرخان آحک آتہا مزن کرتگ ات۔

حاتون حک آقبیلہ آبارواسک سنجیدگ ات آکدی برداشت نہ کرت کہ آئی
 حک قبیلہ آنگ آسے ہورے چست بکنت آرا مزین مزارخان آتاریخیات ات
 کہ آحک آباد کرتگ ات۔ اے حک آباد کنگ آیشرادارگ آٹنکس ارزان نہ
 ات چو کہ پیش آذکر کنگ بوتگ پریشی بودع عقل آہوش پکارات۔

مزین مزارخان آچک شہبازخان ات شہبازخان سے چک اتنت بہاول
 خان کہ چہ آئی اولاد آیک سے انونین مزارخان ات آدومی چک ساول خان آاولاد
 سفرخان آپٹ مرادخان ات آسی برات لعل خان ات کہ آئی آیک جنگ عوت حاتون

ات حلک ء و اجہی مزارخان ء ات کہ آ بہاول خان مزین چک ات ء بہاول خان شہباز
 خان ء مزین بیچ ات حاتون ء اے درائیں سرا بن پہ شری یات ات چیا کہ آئی
 یاگیری آرا گوں باندا ء یکجاہ کرتگ ات ء سکی ء لہنگ ات ۔ اگاں گوں گوسکیں
 روچان آئی اے لمی ایں رشنگ مہوتین تو گڈا باندا ء باروا چے خیال کرت؟ پیہا
 حاتون ء گوشت ہمیش ات کہ آوتی ہر دو براٹ زہگاں مزین بکنت ، برودینیت ء حلک ء
 قبیلہ ء تحت ء سراندرنیت ۔ وھدیکہ کہ انوئیں مزارخان بوت تو آاحت ء قبیلہ ء
 کاروروزگاروتی دست ء گپت ء بلے اے نیام ء حاتون کزیت کرت ہما حاتون کہ آوتی
 ہر دو براٹ زہگاں بُرزگندگ لوٹت ، مروچی مزارخان بوتت ء حلک ء پاگ و اجہی ء
 کڈگا ات ء انچش سفرخان ٹیبر بوآن نون ورناء جوانسال بوتگ ات کہ مزارخان ای
 دست کمک بوتت ۔

بلے مزارخان ء اولاد نہ بوت ۔ آوتی عقل ء پیم ء گوں حلک ء قبیلہ ء انچش پہ
 شری ء جوانی بُرت کہ تاں مروچیکیں روچ ء حلک آریات گرت آپہ حلک ء یک مثال
 ے ات پہ وتی سگ ء سینگ ء پہ وتی عقل ء پہ وتی پوہ ء زانت ء آئی عقل ء پیم ء یک
 مثال ے مہلوک تنے وھدی دنیا گات کہ یک روچے مزارخان ء جست کڈگ بوت کہ
 اگاں؟ تو آ بشکھندگ بشکھندگ سوالی ء سوال ء پسو ء چش داتت کہ اباجاردار ء پشک
 ہر کس جوڑ بکنت بلے چارنگی ایش انت کہ میاؤں کئے کنت ! ء میر مزارخان ء ہے
 گپ ء سر ء درہائیں دیوان کھندت ہر کس زانت کہ میر ہزار باز چاڑگگ ء ہشارین
 مردے ات کہ کس آئی چمانی تھا چارت نہ کرت ء نہ کہ کس جرات ات کہ آئی دیمار دین

گے بکر تین۔ آحک ۽ دروہ باز ۽ سازشی مردمان پہ شری زانت حلك ۽ شتر شترین مردم،
 آئی حلیم ۽ پُر کرتنت ۽ آئی دیوان ۽ تہا کس ۽ مجال نہ ات کہ آئی حلیم ۽ انگر آنگر بکر تین
 آ کہ قبیلہ ۽ تہا آئی بدی داری باز ات ۽ یک رندے جرگہ ۽ تہا نندوک یک سوالی ے
 بر آئی ارش کرت ۽ آرا کارچ ے جت بلے آ پخت۔

وتی قبیلہ ۽ یکجاہ ۽ نام ے بر جاہ دارنگا پہ آرا سرکار ۽ مک گون ات وھد یکہ
 انگریز بلوچستان ۽ احہ تنت تو خان ۽ خلاف ۽ سرداران زرتہ تنت ۽ ایانی وتی قبیلہ ۽ حلکانی
 تہات مختار کرتت یلہ دات۔ میر مزار کراچی ۽ سندھ ۽ تہا چہ انگریزانی حکمرانی ۽ وڑ ۽
 ذولان چہ بلد بوت ۽ آرا خبر کپنگ ات کہ آحتو کین روچانی تہا بلوچستان صوبہ ۽ چے
 جے پیمائگی ات دیماروگی ات میر مزار خان آشوب ۽ انقلاب ۽ باروا ۽ سنکس نہ زانت
 کہ آیک عمل ایس مردم ے ات آیک حلك ے ۽ مزن ۽ سرپ ات آرا ہر چیز استت ہما
 برابر جادارنگی ات ۽ ہے است ۽ بر جادارنگ ۽ تہا آئی سروکی ۽ خوبی ہست تنت آیک
 شرین ۽ پکا میں سروک ے ات ہمیشا درہا میں قبیلہ چہ آئی حرز کرت چو آئی حیالان آئی
 بدن ہم گرا سگیس گوشت ۽ پکا ح سیاہ ۽ جموات دیوان ۽ تہا یک رندے یک پیم ی ۽
 ننگ ۽ پدا وتی پہلو ۽ بدل نہ کرت آ دیوان ۽ گپان گوش داشت ۽ دیر دیر ۽ یک حبر ے
 دات کہ درہا میں دیوان گوں آئی دلگوش بوت۔

بلے وتی درہا میں وشیان ابید آئی کہ ہمیش ات کہ آئی اولاد ات ۽ آرائیکہ اچ
 آئی مرک ۽ پد حلك ۽ واجہی سفر خان ۽ آئی اولاد ۽ رست ۽ پریشی آوش استت ۽ سفر خان
 آئی زندگانی تہا سک تو نگر ۽ لاتما ات چیا کہ میر ہزار ہر چیز ۽ پہ شری وتی دستانی تہا کرتت۔

بلے وھد یکہ میر مزارنا جوڑ بوت تو میر سفر خان ترست کہ اماں میر مزار روت گزدا
 اے حلک ء اے قبیلہ ء کئے ھلینت ؟ تنے وھدی رحیم خان ھم باز کسان ات ء آئی
 مسترین چک درہائیں زھگ جنک اتنت کہ اچ ایشان یک ء دو ء سور کنا ینت آلوت
 کہ رحیم خان زوت مزن بیت تانکہ گوں آئی دست کمک بیت انچش چو کہ آ میر مزار خان
 ء دست کمک بوت۔

وھد یکہ میر مزار کزیت کرت تو میر سفر خان ء انچش تورت چو کہ آئی چمانی دیما
 یک سیاھی ے بیت بلے پدا پلوزی تک ء سر پنچ میر شکر آئی کو پگاں دست ایر کرت ء
 گوشت ”میر تو بے پکر بو، اگاں مرچی میر مزار خان مئے نیام ء نہ انت بلے مادر ہائی
 دست کمک باں اید کہ باں کہ مہ باں بلے من ترا ایوک ء یک تنیا نیلین۔

میر شکر ء ھاگپ تنے وھدی میر سفر ء یات تننت کہ چہ آئی ھے سکھت ء سکین
 آئی تہا پہ زندگانی ء یک نوکین ھب ء واھگ سرچست کرت ء اے رحیم خان چاران
 بوت کہ آپر آئی یک نوکین میر مزارے جوڑ بوگی ات۔ میر شکر ء اے گپ تنے وھدی
 میر سفر ء یات اتنت کہ آزانیکہ میر شکر ء قول چہ پٹ ء پیروک ء زمانگ ء گوں آئی
 حاندان ء وپا کرت ء درہائیں قبیلہ ء جنگانی تہادی جزیت ء پشت کنزگ ء پوت ء
 عیب ے خیال کرت۔ نوں ھے میر شکر ء گپ سیاہن شپ ء تہا پر آئی سہب ء استال
 ے پیا اتنت۔

نوں رحیم خان ورنات ء آئی پٹ آرا گوٹگیں دورانی یات گیری آئی تہا پہ
 باندات ء یک سوگات ے خیال کنان ات۔

یک روچے آئی پٹ اشتر ۽ سراجہ بازار ۽ احت تو ہماروچی آسکت و شال

درا کرت۔

نان و رنگ ۽ رند آوتی دراجین کوئی ۽ تہا نندوک نان و رنگ ات کہ رحیم خان ہم
وتی بائیکل ۽ گھنٹی ۽ جنان گیرھ ۽ تہا پترت ۽ وتی بائیکل ۽ ریڈیو ۽ کوئی ۽ تہا بند کنان
احت ۽ گوں وتی پٹ ۽ نان و ران بوت ڈن سار تین گوات ے کشنگ ات ۽ بخاری ۽ تہا
آج جمہائی کنان ات۔

پٹ ۽ پنج نان و رنگ اتنت۔ مروچی رحیم خانی ماٹ پر آئی چوک پکت چیا کہ ذی
آلانہ حید ۽ کشتہ تننت ۽ مروچی آئی ماٹ پیگانی دیگ ۽ گراستت ۽ آیانی دیما ایر کرت۔
میر سفر خان وتی پاگ ۽ گوں وتی پچان برز درھتت ۽ نوں گوں وتی اسپتین
مودان نندوک چارزانوں نان و ران ات کہ رحیم خان چوک ۽ باخو آن قرار قرار و ران
وتی پٹ ۽ گوں دلگوش ات ۽ آہم مروچی وتی پٹ ۽ وش ۽ وشال حیاں کنان ات بلے
آراحت کنگ نہ لوٹت بلے وش بوت کہ آئی پٹ وش ات آوتی پٹ ۽ دیما وش ۽
رخباں باز کم دیستگ ات چیا کہ آئی پٹ مدام یک نہ یک فکرے ۽ تہا گٹ گر پتارات
قبیلہ ۽ گم حلک ۽ فکر بدی دارانی ترس پصل ۽ ڈگارانی مونجائی، مالانی پکر ۽ ڈکالانی ترس
بزاں درہائیں پکر ۽ گم آئی دل ۽ تہا چوسیاہ ماران سرچست کنان بوتنت بلے مرچی آوش
درا بوت۔

یکدم یے پدا آیک مزین باخوے ایر بران گوشت۔

”زانے مرچی تو یک شرین کلھے.....“

رجیم خان وتی باخوئے چہ دپ ء کڈنگ داشت۔ آئی پٹ گوشان بوت۔ ”مروچی من پولیٹیکل ایجنٹ ء گوں دیوان کرتگ۔ پولیٹیکل ایجنٹ من ء صلاح داتگ کہ چے شرتر نہ بیت کہ اگاں تورسال دارلیویز پئے، لیویز ء کما دات تئی دست ء اختیار کئیت رسالدار لیویز مزمنین عہدہ ے زانے رسالدار لیویز ہر کس ء نہ رسسیت۔ اے ہما قبیلہ ء ریسٹ کہ آئی پٹ ء یک طاقت ء زورے بہ بیت کہ مہلوک آرا بمدیت ء اچ آئی تبرسیت انگریز لیویز ء تہا قبیلہ ء یلین ورنایاں بھرتی کرتنت نوں پولیٹیکل ایجنٹ گوشگ ء جاہ میر سفر خان پی۔ اے گوشان بوت ء وتی گپ ء دیکھی بران بوت ”پی۔ اے ہمے داد ء سراتو چے گوشے من توش اُن کہ تورسالدار لیویز ہو..... انچش نہ انت؟..... آنکھ تئی وانگ تنے وھدی پیلونہ بوتگ..... بلے اگاں تو بو آن ہم چے بیت؟..... گیشان گیش تو اسکول ماسٹرے بے، مس رسالدار لیویز ء تہا شان ء شرپ ء عزت ہست..... چے خیال انت تئی؟

رجیم خان وتی پٹ ء گپان پہ شہری گوش داران بوت ء پداچو کہ آوت ہم وش پہ

بیت گوشت۔

”بلے واہری ہست ے“

”چے خواری ہست رسالدار لیویز ء تہا؟..... تئی تقرری ہمدان پری کہن ء تہا بیت اے تئی حلق، آتئی بازار ء شار تو مننی اسپ ء سرابرو بیانہ کہ من دگہ زریان ے پردتو گرین، اگاں ترا اے اسپتین زریان دوست نہ بیت قوم ء قبیلہ آئی تہا تئی نام بیت بلوچی ء تہا نہ گوشت چے کہ تئی نان مئے نام، اے مزمنین حبرے لوپی۔ اے صاحب برکس ء اے دادانہ انت آخر مئے تہا لمکی چیزے دیستگ کہ مارا اے داد ء داتگ..... خیر تو پکر بنجن

من ہم پکر جنین..... وقتی ماٹ ۽ گہاران بخت کن خدا خیر کنت۔

میر سفر خان پہ دست ۽ شودگ ۽ رمضان ۽ توار کرت کہ آ گوں چلمچی ۽ تہا پترت
 اے نیام ۽ رحیم خان ہم نان ورنگ ۽ هلاس کرنگ ات کہ ہم دست ششت ۽
 پاداحت ۽ تہ بہ تہہ روئگی نیمک ۽ اید کہ دراجین کوئی ۽ تہا پترت کہ ادا آئی ماٹ ۽ گہار آج ۽
 دیماندوک نان ورنگ اتنت وهد یکہ قیمتی کہ آیانی ازداناں شنت وت ۽ رابوک کرنگ ات
 ۽ دروازگ ۽ کنک ۽ نندوک ولجہ گودی آل نیمروج ۽ نان ورنگ چاران ات۔ قیمتی دلو ۽
 مزین گہارات وهد یکہ آئی ماٹ میر ۽ نانا پکت ۽ قیمتی آیانی رزانان ششت کہ گس ۽ تہا
 آ شش ہفت مردم اتنت کہ آیانی گزران میر ۽ گس ۽ نانانی سرات کہ پریشی ہم آ حدائی شکر ۽
 کت انت قیمتی گوں دلونورل محراب ۽ حمزہ ۽ گوں لیب ہم کرت کہ آچہ دلو کمکین مزن ات۔
 دل ۽ تہا پی۔ اے داد ۽ سرار رحیم خان وش ات۔ رحیم خان ۽ انچش تورنگ ات
 چو کہ نوں آورنا بوتگ پکائیں مردم ۽ بوتگ کہ زند ۽ ویل ۽ جنجالانی دیما مک مک اوشنت
 کت ۽ دنیا ۽ نشان دات کنت کہ بیات بچارت کہ آنوں اینکس یلگین عمر ۽ تہا پادایر
 کرت کہ پی۔ اے ہم آ راز اتن ۽ مروچی پی اے آئی پٹ ۽ لوٹگ ات ۽ آ راپیش کش
 کرنگ ات کہ اگاں من راضی ان تو آ باندا من ۽ لیویز ۽ رسالدار جنت!..... اے
 کسانیں حبر ۽ نہ ات

آئی گہار ”ت“ ۽ آئی ماٹ رحیم خان ای وشیان چہ دور ۽ زانت انت ہمیشا
 وهد یکہ رحیم خان گس ۽ تہا پترت تو آ بشکھندگ ات ”ت“ کہ باز چاڑ لگ ۽ ہشیارین
 جنگ ۽ ات کہ میر سفر خان آ راز مین حاتون ۽ بروبری ۽ تہا کدی کدی حاتون گوشت

میر سفر خان وتی راز و کپان گوں رحیم خان ای ماٹ و نہ دات بلے گوں "ت" و لکھی دات کہ "ت" چہ آئی باز نینک ات کہ آئی بچان اشکر و استری و سر و استری کرت پر آئی مودان رنگ ہوار سوار کرت آرا آپ و نان و چاء دات و وهد یکہ میر نا جوڑ بوتین تو آئی محبت و سرون و "ت" آئی پیشانی و پر نچت و آرا دار و در مان کرت آئی ماٹ و پٹ کدی گوں وتی و شترین حبر نہ داتنت اگاں آیان گوں یک دگر و حبر دینگی بوتین تو "ت" و ذریعہ و بوت۔ چش نہ ات کہ آئی ماٹ و پٹ و تعلقداری چہ بندات و حراب اتنت ، بلے اے حرابی رند و بنا بوت وهد یکہ میر سفر خان دگہ سیرے کرت۔ میر سفر خان ای ترس ہمیش ات کہ آرا باز جنک بوتگ ات بلے بچ نہ بوتگ ات۔ وهد یکہ قبیلہ داری روچانی تھا آئی حب و واہگ ہمیش ات کہ آرا بچے بہ بیت تانکہ باندا حاکم و قبیلہ و قوم و تھا آئی نام بمانیت۔

و بچار قدرت و کاران کہ وهدے میر سفر خان دگہ سیرے کرت تو سیر و اولی سالان رحیم خان پیدا بوت، چش کہ حد "ت" و ماٹ و کہ حاکم آرا چہ گودی نام و زانت دعا و تواران بشکیت و آرا رحیم خان و بدنت کہ چہ رحیم خان و رند حمزہ پیدا بوت و چہ حمزہ و رند خالد پیدا بوت بلے خالد تنے وهدی باز کسان ات و میر و گڈی این زہگ ات کہ اتنے وهدی ماٹ و بگل و ات کہ نوک گردنگا ہیل کرت۔

رحیم، حمزہ و خالد و ودی بو نگارند "ت" و ماٹ و پٹ و رشنگ نوں انچش ہلان اتنت کہ آیانی تھا بچ ہمیں گرماشت و ہمدلی ہے نیست ات ماٹ و وتی پکر و خیال اتنت۔ آئی چار برات اتنت آئی قبیلہ جنات آئی برات انگریز و خان و نوکری آں دیستہ

ہاں یک برات سے اولی جنگ عظیم و تہاثر کی و جنگی پڑ و رستگ ات دومی برات اسی
 سروک سے ات کہ نوں سرکار و بندی ات سیسی برات وتی ملک و ڈگار ان آباد کنان مزین
 زمیندار سے ات و چہاری برات وتی شکا و بہادری و دلیری و تہا یکتا ات ہمیشا ماٹ و
 میر سفر خان و باروا و سنکس پرواہ ہم نہ ات آنکہ آرا وتی زہگانی پرواہ ات و آ لوٹت کہ
 آئی زہگ چہ آئی برات آئی زند و چہ اثر بزورنت و چہ کسان و ماٹ وتی براتانی گس و
 برت کہ آئی جنگ و بچک وتی پٹ و کول و چہ کم سٹی تنت۔ بلے رحیم خان لوٹت کہ آچہ
 وتی پٹ و کول و نزنیک تربیت۔ و آئی پس و کول وتی پکر و خیال و تہا بے تعلیم
 ہدامت پسند و یک کہگنیں راہبند سے و حق و اتاں آوتی بن پیرو کی زمانگ آں حلک و
 مسترین قبیلہ بوتگ بلے نوں گوں نوکین زمانہ گا آیانی چلشت گران تر بو آن
 ات۔ آجکانی تعلیم و سک بدی دارتنت ہمیشا و ہد یکہ میر سفر خان جنکانی اسکول و بچ
 کرتت تو آئی ذرہا میں سیاد و کام آئی ہے عمل و کردار و بدوا ہی کرتنت۔ بلے میر سفر خان
 بدل سدی و حق و ات ہر چنت کہ آئی وس۔

میر سفر خان ای مزین دل یے ات آوتی زند و تہا بازیں چیزان و رداشت
 کرتگ ات و رداشت کنگ لوٹت نوں رحیم خان اگاں آئی دپ و زورگات تو آسک
 و شات۔

و ہد یکہ رحیم خان آج و دیماشت تو آئی گہار و ت “آرا جست کرت” تنی و

ہٹ و نیام و چے گپ بوتگ

”تو چون زانے“ رحیم خان جست کرت۔

آئی ماٹ چاران بوت کہ آپہ وتی پیشیم ء نماز ء پاد آئیگ لوٹت بلے ”ت“ ء رحیم خان ای
 گپان اشکنگ ء پہ نشت ”ت“ رحیم خان ای جست ء پسو ء گوشت ”من زانین کہ
 چیزے است۔“

”گپ ایش انت“ رحیم خان وتی گپ ء ہنا کنان گوشت ”پٹ گوشت کہ من
 لیوز ء تہا بروین رسالدار بہ بین۔“

”تئی دل چے گوشتیت؟“ ”ت“ جست گرت

”من نہ زانین، بلے ہر چیزے کہ پٹ ء مرضی“

”بلے تو ہم لوٹے پے“

”من لوٹین کہ بوانین“

”ایش ہم شرانت“

آئی ماٹ پاداحت ”منی دعا ہمیش انت کہ تو ہر جاہ برو دراہ ء جوڑنہے، حد اتر ازنگ
 بکت پٹن تئی زندگانی معنایے داریت“

گوں ماٹ ء روگ ء رحیم خان ہم درکپت۔ چیا کہ رمضان حال داگ ات کہ ریڈیو ء
 کوئی ء تہا مطلب، فضل، قادر ء کریم پر آئی نشتگ انت۔

اے چارین سنگت مدام گوں رحیم خان ء گون اتنت کہ آ ادا سگریٹ ء ہیری
 کشت انت رحیم خان وتی پٹ ء دیام کدی بیڑی نہ کشت ہمیشا یہ بیڑی کشگ ء آ گوں
 وتی سنکتان دیوان کرت کدی کدی میر سفر خان ادااحت ء وتی دور ء بارپی ء گپ ء جت
 کہ رحیم خان اچ آئی بے تامل بوت آ وتی پٹ ء عزت ء کرت بلے اچ آئی آئیگ ء

آیانی دیوان حراب بوت کہ آئی سنگت گوں آئی پٹ ء دگوش بوتنت چیا کہ آحک ء
میراٹ ء مسترات کہ آئی عزت بر آئی پرزات میروتی جرگہ آئی گپان جت۔ پی۔ اے۔ ء
گپ ء جت کہنگیں زمانگانی یات گیری ء گرت۔ بلے نوکین دور ء ورناد کہ گپ ء دگہ
حالانی سراگپ جتاں کہ میر ء گپ آیان کہنگ لگت انت۔

فضل، قادر ء کریم کہ رحیم خان ای سنگت اتنت آیانی پٹ مدام میر ء دیوان ء نندوک
بوتنت فصل علم خان ای پنج ات علم خان میر ء گس ء ہمسایگ ات قادر علیم ء پنج ات علیم
قبیلہ ء تہا یک کسانیں ٹک ء اسپیت ریش ات ء کریم گل جان ء پنج ات کہ آچہ پٹ
ء پیروک ء میر سفر خان ای خاندان ء وپادارات آئی خاندان مردوار ء جنگ ء تہا گوں
سفر خان ء پیروک ء گوں بوتگ ات ء میر آئی سک عزت ء گرت۔

فضل پنک مندرین ورنائے ات ء ہشتمی جماعت ء تہا رحیم خان ای ہم جماعت
ات آ حساب ء تہا چہ اید گراں باز ہشیارات رحیم خان حساب ء تہا بس گوارگ ات فصل حدک
ء بارو ء قبیلہ ء بارو ایتنکس سونج ء رونج کرت کہ آئی سنگت آرا فصل سونج ء رونج ء نام داتہ
تاں۔ آ بیڑی باز کشت بلکنار رحیم خان ء پیری کشک ء ایل ہم سونج ء رونج داتگ ات۔

قادر برزین ورنائے ات ء باز کم کرت۔ کدی کدی آیانی دیوان قادرزی مہمان خانگ ء
تہاوت۔ قادر نہہ ء تہاوائنگا ات ء آئی ارادگ ات کہ کالج ء بروت کہ آرا کالج ء روگ
ء باز حب ء واہگ ات۔

کریم ماسٹر بوتت ء آرا دینی وانگ ء پے زرنہ ات۔ آ رحیم خان ء پے شکار ء
بت۔ آ مدام وتی سپت ء شہا ء تہاوش بوت۔ مروچی وھدے رحیم خان ایان گوں ملاقات

کرت تو آلوٹ ک آیان سنی بکنت کہ آئی پٹ پی۔ اے ۽ کلیہ ۽ بر آئی آؤ رنگ کہ آلیوین
 ۽ تہا رسالدار بہ بیت بلے پدا آوتی ہے راز ۽ وتی دل ۽ تہا داشت۔ آئی دل لوٹ کر
 آیکدم بیڑی سے۔ لگین ایت بلے پدا آرا حیاں احت کہ چشم مہ بیت کہ پشت ۽ پٹ
 مہ پتریت ہمیشا سنگت پہ ملکانی سیل ۽ ڈن ۽ در کپت انت کہ کدی کدی آ شام ۽ دیگر ۽ چ
 روج ۽ کپنگ ۽ ساری حلک ۽ ریکانی نیمگ ۽ ملکانی نیمگ ۽ در کپتنت کہ ادا مطلب وتی
 ملتان ۽ قصہ آن گرت یا کریم وتی مسیت ۽ خاطر اکہ یے جوڑ کرت وھد یکہ فضل ۽ کریم
 گوش داران بوتنت فضل رحیم خان ۽ باز وھدان چاڑ لگ ۽ ہشیار کرتگ ات کہ آ کریم ای
 دروگانی سرا گیشتر باور مکنت ۽ وھد یکہ کریم گوں آئی ایوک بوت تو فضل ۽ دردہ ۽ منافق
 ۽ گوشت۔ قادر ۽ مطلب چشین گپ نہ کرتنت۔

واردم ۽ رحیم خان ۽ وتی جند ۽ اہمیت ۽ احساس تورنگات کہ رسالدار لیویز
 بوگ ۽ داد چہ پی۔ اے نیمگ ۽ ایوک ۽ آرا پرچے دایگ بوت ۽ پرچے فضل قادر ۽
 کریم اے داد ۽ پی۔ اے نہ داتگ ات کہ ایوک ۽ اے کلہہ پر آئی ات۔ آمروچی سک
 وش ات ۽ نون وتی گھوڑا سوار بیڑی ۽ کشنگات۔

گودی یا کہ مزنین ماٹ گس ۽ تہا نوک نوکین کار بست۔ کدی آگس ۽ دیما شنکی ۽ کھڈے
 بست ۽ کدی پہ مالانی جلگ ۽ گیرھ ۽ سردگ ۽ بونگ سے ٹائینیت۔ ہر زمستان ۽ آگس ۽
 دیما یک درچک سے لہن جت کہ اے درچک کاں رمضان چہ بازار ۽ پہ بہا گت ۽ آؤرت
 ۽ اے دگہ کپے ات کہ آئی بازین درچک یک حدے ۽ رسدگا پد خشک بوتہ تنب یا کہ آیان
 مالان وارنگ تنب۔ بلے یک انارے ۽ درچک ۽ بازار پروا حری برز بوت ۽ ہما گیرھ کہ ٹلن

اِس ءِ جتا کرت آئی بن ءِ انار ءِ در چک نوں بھرم دیگات بلے ایشی انار ایتلکس تر شپ
 اتنت کہ وارت نہ بوتنت بہار گہ ءِ ایشی بھل ءِ پدا ایشی قرار قرار سبزگ بوگ ءِ اپریل ءِ
 مئی ءِ تہا ایشی زیبائیں تنکیں ساہگ سوزین آسمان ءِ پس منظر ءِ شرین ندارگ سے پیش
 کرت کہ آئی سرا سہب ءِ مہلہ کسان کسانیں مرگ چچاڑ کرتنت کہ ڈن ءِ واین مردمان
 پاد کرتنت سہب ءِ ہے انار ءِ در چک ءِ چیر ءِ گیڑھ ءِ بن میر سفر خان ءِ مجلسی ہم احت ءِ
 نشنت کہ تانکہ میر چہ گس ءِ در بکتین ءِ تانکہ انار ءِ بن ءِ اشتر پا کوڑہ بوتین ءِ رمضان آراپہ
 بازار ءِ روگ تیار بکرتین۔ وھد یکہ میر سفر خان گوں وتی پاگ ءِ طرگ ءِ چہ لوگ ءِ در کپت
 تو دیوان ءِ مردم آئی دیما پاداحتت ءِ دوش آمد ءِ بر آمد ءِ پدمیر لہتین پیسلہ کرت ءِ پد ءِ درہ
 چلم ءِ چاء سے ءِ پد آوتی اشتر ءِ سراسوار بوت ءِ اشتر ءِ ہل کرت ءِ پاداحت ءِ پہ بازار ءِ
 راہدگ بوت۔ لہتین مردم میر ءِ اشتر ءِ ایدم آدیم گوں آئی دیوان کنان شنتت کہ اے
 دامان ءِ میر سفر خان وتی اشتر ءِ رلگامان داشت ءِ اشتر ءِ گوں مردمانی پاد ءِ روگ ءِ پر مات
 مزین ماٹ ءِ ارمان ات کہ میر ءِ دیوان ءِ آئیو کین مردم وتی چاء ءِ بوچان ءِ
 چلم ءِ تمباکوان انار ءِ ایدم آدیم ءِ شاننت ءِ تانکہ کتے ایشان رتین مزین ماٹ ءِ تسلانہ
 بوت مزین ماٹ گس ءِ تہا صفائی ءِ سک حیال داشت گس ءِ تہا آئی ہر چیز پاک ءِ صاف
 ایرانتت پہ مشکان آشنگی ءِ تہا یک جتا مین منگ سے جوڑ کرتت کہ ادا پنچ ءِ شش مشک
 مدام صاف صاف ایر بوتنت۔ آدو ہم گپت کہ سوب ءِ رمضان آیانی تہا مشکانی آپان مان
 کرت ءِ گر ماگ ءِ اے آپ سارتن منتت۔ مزین ماٹ مشکانی آپان دلو ءِ تہا مان گیجگ
 ءِ پدا ایتلکس حیال داری بست کہ ساری ءِ یک تنکین پنچ سے بے دلو ءِ دپ ءِ ایر کرت کہ رند ءِ

رمضان مشک و برزکرت و کرار کرار دلو و تہا آپ مان کرت۔ ہر چیز پہ بند و تند بو آن کر
 آنگر بکت۔ و چہ کلآن مجال نہ ات کہ آمزین ماٹ و حکم و آنگر آنگر بکت و چہ کلآن
 مسترین جبرایش ات کہ مزین ماٹ اے درہائیں کارانی سرعوت اوشتوک بوت و کارنی
 خدمتگاران آ آتکس مدت و کمک و کزت کہ کاری چہ آئی وتی کردار و پر آئی بگیر چہ مزوہ
 ہم کارکنگ لوٹ انت! آئی گس بازین خدمتگاراتاں و آئی یک و دو مولد چہ آئی سرا
 زماگن و آئی خدمتگاری و کنان اتنت کہ اچ ایشان یک ے ماوات ماو و نام بلکنا ماہناز
 یا ماہ پری بوتگ بلے کس نہ زانت کہ آئی اصلی این نام کئے بوتگ مزین ماٹ و توارکنگ
 و پد آئی نام ماو بوت و نون کس و ڈن و ہر کس آرا ماو و نام و یات کرت و ماو چہ گس گودی
 آں گیش گسانی سمبھو کین زاکارے ات آپک مندرین زال ے ات کہ نون آئی
 مودانی تہا اسپتی دار اتنت آئی مردحک و پڑو حین شائل و ات شائل و ماو دومی جنین ات
 بلے دو سے زھگانی ودی بو نگارند شائل و اولی جنین مرتگ ات کہ رند و آما و و سیر کرتگ
 ات۔ بلے ماو و زھگ نہ بوت آپرہ زھگ ے و سک دلما نگ ات بلے حد کہ نہ ذنت
 گڈا بندگ چے کرت کنت پمیشا ماو مزین ماٹ و مولدی و خدمتگاری و وتی زند و الی
 لیکھ حیاں کرتگ ات۔ شائل و گس میر سفرخان ای گس و پشت ریکانی سر و یک کھڈک
 ے و تہا ات وتی شائل چہ گوشان فکرات بلے پڑ چنی و آتنے و ہدی میر سفرخان و
 کار آئیگا کہ نون ہم میر سفرخان آرا لونا نینت و آحک و پڑو و جار جت ہر بیگا مئے چہ
 میر و نیمگ و آرا برستین کدی باز دور ہندیس ملکان ہور و آباتی بوتین تو میر مہلوک و
 بزگراں چاڑکنگ کرت کہ آوتی حُبت و کار گیران گوں کین و لنگاران بزورنت و

دھارنملکان برسیت۔ ماؤء بدن چوسیاہن تا پگ ء ات ء آدتی پونز ء تہا دو پیزوانک
 جت کہ گوں چتین پونز ء اے پیزوانک زیب ہم نہ دانتت بلے وھد یکہ ماؤء اے
 دوست اتنت۔ تو کئے آیان حراب گشت۔ ماؤ کارکت ء مزین ماٹ ء ہر حکم ء منت۔
 وھد یکہ ماؤ گوں آئی ہر کار ء گون بوت۔ مزین ماٹ ء ہیزک ء ہم ماؤ پورت مزین
 ماٹ بزانی سلانی مشک جوڑ کرت تو ماؤ گوں آئی گون بوت مشک جوڑ کنگ ء ٹاہنگ یک
 باز گرامین کارے ات کہفت دو بزانی سلانی تہا پھر مان گیجک بوت ء پھر ء حاکان پدا
 ایشان روج ء ایر کنگ بوت ء ہفتگ سے ء تہا مشک تیار بوتنت۔ انچش مزین ماٹ
 زک جوڑ کرت ء زکان چہ دست ء روگن ء پُر کرت ء ایر کرت چکیدہ ء خرد آئینگ ہم
 مزین ماٹ ء کارانی تہا یک مزین کارے ات کہ ماؤ گوں آئی دست مکک بوت۔ ماؤ
 لوت ٹائنت ء مزین ماٹ مزین لوتانی تہا شیر مان کرت ء شیرانی عرخ درکت کہ
 آچکیدہ جوڑ بوتنت چکید گان یکوار دو ارگ لہڑدیگ بوت ء پدا کوشانی تہا مان کنگ بوت
 ء پدا ایشی عرق درکیان بوت کہ یک مزین تالے ء تہا مچ بوت کہ اچ ایشان لہڑدیگ ء
 پدیوار پدا آیان صافین لوتانی تہا مان کنگ بوت کہ اچ ایشان خرورد، جوڑ بوت۔

حرد ء لوتان چک کنگ بوت ء ایانی گلوگ جوڑ کنگ بوت ء ایشان برز بر آمدگ
 ء سراپہ خشک کنگ ء ایر کرت۔ حردان ٹاہنگ ء روج ء مزین ماٹ ء گس مولد حذمتکار،
 آیانی جن ء چک در ہا مچ بوتنت ء یک غلبدگ سے پاداحت چو کہ سانگ ء سیرے بہیت۔

انچش آچار ٹاہنگ ء وھدان مزین ماٹ ء مولد ء حذمتکار مچ بوتنت ء پیازان
 کوٹ اتن ء پدا جو گناتی تہا ہیرت کرتاں ء پدا آیانی مزین ریگانی تہا بند کنگ بوت تاکہ

لہین روچان پداج آیان آچار جوڑ کڈنگ بوت زمستان ء سار تین روچان مزین ماٹ
 وتی خدمتگار ان پر مات کہ چڑی ء گوئن یے نائنت ء ہر کس سنگانی سراگونان کنیت ء ایانی
 روگنان در کرت کہ اچ ایان پدانا رشت جوڑ کڈنگ بوت انچش حسکین زرد لو آں دیگ جوڑ
 کڈنگ بوت ء مزین ماٹ ایسانی تہا سک نیر داشت۔ شرڈو، ء بلو کہ چہ سبزین ہوشگانی
 دانگاں تیار بوت مزین ماٹ ء حاصین حوراگ اتنت کہ پہ وتی زہگانی ورگ ء وردن ء
 حاطر آدم گگ ء زمستان ء موسم ء رو ء چیزان جوڑ کرت ء ماؤ نوں وتی اتینکس ہنرمند
 بوگات کہ مزین ماٹ ء یک گوشتن ء پد بازین چیز تیار کرت ء پہ شری تیار کرت۔

مزین ماٹ نوں یک مزین کارے بنا کرتگات کہ اے چہ ماؤ ء وس ء ہم
 ڈن ء ات ء اے کارات چگر ء کونٹ گوگ کہ پریشی یک تونے جنگ لویت مزین
 ماٹ چہ بازو ہدان وتی خدمتگار ء کاری ء حلک دانگات کہ آپشمان صاف بکشت ء
 بریسنت کہ رند ء آہے تروکین درکان رنگ دات۔ آئی حلگ ریسو کین خدمتگار یک
 نیام عمرین زال کارے ات کہ آ باز دور ہند ء چہ احت آئی نام گل بخت ات آئی درائیں
 حاندان پنڈ و مور اسرا گزارگ کرت۔ اے پنڈ و مور آسانی حاندانی میراث ات کہ آچہ
 کسانی ء کچکول اے زرتنت ء گس گس گشت انت ء وتی شپ ء روچ ء روچ ء شپ
 کرتنت آچہ بازار ء شہر ء آگ ء ترس اتنت کہ آیان ترس ات کہ ادا آیان شہر ء نا جوڑی
 لگت پیشا و ہد یکہ آ بازار ء احت انت تو وتی پوز ء بستاں آمرگ ء مورنگانی لگت مالی ء
 شر حیاں نہ کرتنت ء گوشت کرتنت کہ آ حدگ ء مورینک ء وتی یادانی چیرا لگت مال مہ کن
 انت مہلوک گش انت کہ ایش بدھا ء پشت پدانتت کہ یک زمانگے اے علاقہ بدہ

ازم ۽ چیر بوتگ گل بخت ای خاندان ۽ ہر مردم خدا ترس، ہمدرد ۽ نیکسال مردم اتنت کہ
گوں کسے ۽ ترندی ۽ تہا گپ نہ جقت۔

گل بخت ماہ نظر نہ یات ۽ پدا یک روچے آگوں وتی دراجین جاگ ۽ اشتاپی
اشتاپی گام زوران میر ۽ گیر ھ ۽ تہا پترت ۽ ادالہتین روچ کار کرت ۽ پدا مزین ماٹ ۽
آرا شکر آڑت ۽ کہنگیں سچ دات ۽ راہدگ کرت ۽ آپہ وشی درکپت۔ زمستان ۽ قہرین
شپانی تہا آڈن ۽ وپت تہانہ وپت چیا کہ آرا کوئی آنی تہاری ۽ چہ ترس احت آرا شپ ۽
داب ہما وھدان احت وھد یکہ آاستالان بدیتین لہتین ماہ ساری مزین ماٹ آرا۔
پشمانی یک بڈے داتگ ات کہ ایشان بریسیت ۽ مروچی گل بخت گوں بڈے اٹگ ات ۽
رسو کین دسکان مزین ماٹ ۽ دیما آیر کرنگ ات۔

مزین ماٹ رحم بی بی ۽ ہم لوہیت کہ باند اپوشی تون ۽ ایر کنگھی ات ۽ مروچی گل
بخت ہم رحم بی بی احت تو مزین آئی ہمرائی تون ۽ ہندو ۽ جاہ ۽ چاران رحم بی بی برآمدگ ۽
جہل گیر ھ ۽ نیزینک ۽ تون ے ایر کنگ ۽ صلاح دات تاکہ ہور ۽ آباتی ۽ وھدان ایشرا
یکدم چیر دینگ بیت ۽ گیر ھ ۽ برآمدگ ۽ مزین سر ۽ چادر ۽ کونشانی تہا تون ۽ چیر دینگ
بیت۔ چیا کہ تون ۽ کارنا زرک ات ۽ یکوار ایش داد جنگ بوتان تورند ۽ ایش ۽ دور کنگ
گران ات۔

رحم بی بی شپانک گل زگ ای جنین ات ۽ کسانا ۽ تہا مزین ماٹ ۽ بازین
زھگان شیر ہم مچینگ ات چو بزاں آں گس ۽ مردم ے ات۔
رحم بی بی ۽ خبرات کہ نون رحیم خان ۽ وتی دید کہ دو بچکانی سیر ۽ آروس ۽ پے ات

مزین مات تیاری کنان ات کہ اذل سرا آرجم خان ای مرادان گندگ لویت کہ نوں
آمرن بوآن ات وهد یکہ حمزہ ء آئی کسانیں برات خالد کسان ات۔

چو کہ ماؤ ء گل بخت ء سنگین مزین ماٹ ء پاداراتنت ہیے ڈول ء گران بی بی ہم
آئی وپادارات۔ نہ کہ ایوک مزین ماٹ آیان نان ء آپ دات بلکنا آیان مرک ء زند ء ہم
ڈت ء طبیہی ہم زانت کہ آیان زھگانی علاج ء ہم کرت حد مزین ماٹ ء دستانی تھاا تنکس
اثر داتگ ات کہ آئی کسانیں پکی آنی پڑی آنی تھا نا جوڑین زھگ جوڑ بوتنت مزین ماٹ
وتی سگ ء سینگ ء تھا یک کوہے ات آوتی گس ء تھا در ہائیں درد ء دوری آل گوں صبر ء
سینگ ء ودر داشت کنان ات آراچہ کس ء بدنہ یات کسے ء پچار نہ کرت ء نہ کہ چہ کسے ء طبو
دارات بلکنا آ مہلوک ء دیرک ء تھاوش بوت نہ کہ اچ آیان گرگ ء تھا کدی کدی آوتی
مولد ء حد متگارانی سر ء ترند بوت بلے در ہا مردم مزین ماٹ ء ترندی ء سکیتاں مزین ماٹ
قرآن شریف ء نہ ویتک ات بلے آرا قرآن ء کہ یات اتنت آپیر ء ہیگمبر ء ولی آن
زانت ء وتی سرا سکی آنی وهد ء بزرگ ء وتی آن یات گرت آدمام ولی سس ء ادیرگ ء
شت ء دعا لویت ء خیرات کرت آگوں رحیم خان ء حمزہ ”س“ ء بزرگی ء بازین قصہ آل
کرنگ ات کہ حمزہ ء اے در ہا کہ یات اتنت نوں مزین ماٹ ء واہک ات کہ آرجم خان
ای مرادان بگندیت ہمیشا آچہ نون ء پر آئی کونٹ ء چہ گرد تیار کنان ات کہ باندا وهد یکہ
آئی نشارے کیت تو آئی گس آباد بیت، آئی دل سارت بیت ء زند کھندان بہ بیت!
تون گس ء دیما ہموداں لگت کہ ہموداں مزین ماٹ ایشرالویت رحم بی بی وتی
تون ء داروڈ کانی کار ء تھا مشکول بوت کہ یک ء دور وچ ء تھا کار ء بنا بوگی ات۔

ہماشپ ء مزین ماٹ و اب سے دیت۔ و اب ء تہا آگندیت کہ ماہتاپ ء
 شپ سے۔ آوتی تون ء دیم اوشتاگ کس ادا نہ انت نہ ماؤ نہ رحم بی بی ء نہ کہ گل بخت،
 کن نیست۔ گیرھ ء پشت ء ”س“ ولی اوشتوک انت بلے آوت ”س“ ء دیت نہ
 بس آرا ہمکس خبر انت کہ ”س“ ولی گیرھ پشت ء اوشتوک انت کہ آئی ساہک آئی
 ہمانی تہا سرگا انت۔ ”س“ گپ نہ جنت۔ مزین ماٹ آئی نیمگ ء روت۔ آسک
 و انت کہ ”س“ ولی ء بزرگ آئی دیم اوشتاگ ہما ولی ”س“ کہ آئی ادیرگ ء آہر
 ہمد ء سے ء روج ء شت پاتھا کرت ء پد ء پاداحت کہ ”س“ ء ادیرگ چہ حلک ء
 گورستان ات کہ پیر ء اد ہرگ بزرگ یکے ء ات کہ آئی جہل ء قبرانی رد ء قطارے ات
 کہنیں قبر ء نازر کیں قبر مہلوک گشت کہ ولی ”س“ ہمدان چلہ کشتگ ات کہ پیش ء
 ادیرگ باز بزرگ دراکرت بلے ملک ء ڈگار کہ اد ہرگ ء ایدیم آدیم ء چہ دورین کوہانی ہار ء
 بان آباد بوتنت آیان سرا سالانی سال منٹ ء حاک کہنگ ء سبب ء ادیرگ جہل کپان
 ات ء ڈگارانی نیمگ ء لٹان پروشت انت ء قبر ء گورانی تہا پتریت کہ وت ادیرگ ء
 کسان رستگ ات کہ رند ء حلک ء گوکانی جفت دو سے روج کار کرتہ تنت ء چہ ڈگارانی
 نیمگ ء گورستان ء اد ہرگ ء رکھینگ پہ یک مزین لٹ سے دورداتہ تاں کہ اچ ایسی
 ادیرگ نوں رکھینوک ات۔

”س“ چہ مرچاں دو صد سال پیش یک ریگستانی ایس حلک ء تہا ودی بوتگ ات ء
 علم ء فضل حاصل کنان آاے مادی این دنیا پہ ازلی ء ابدی ایس روحانی دنیا ء اشتک ات۔
 و ہدیہ آچلہ کشگا ات تو میر سفر خان ء بن پیروک کہ شت سال ء عمر ء رستگ

ات آرا اولاد بوگانہ ات تو چلمی روج ء آہا گنبد ء دپ ء اوشتا تگ ات کہ نوں آہیر
 ادیرگ جوڑ بوتت کہ ولی در بیت ء آچہ آئی دعا بلوئیت کہ آرا زہک بیت وھد یکہ چلم
 روج ء ولی چہ وتی عبادت ء دن ء در کپتک ات کہ اے در ہائیں چل روچاں آہر روج یکہ
 حرماگ ے وار تہ گت کہ اچ ایان یک حرماگ پشت کپتک ات کہ دروازگ ء دپ ء آدی
 سوالی یعنی میر سفر خان ای بن پیروک ء ہے حرماگ ء دا تگ ات کہ اچ آئی پیران سری ء ہر
 آرا چارنج بوتگ ات کہ چہ یک بچ ے ء کول ء میر سفر خان پیدا بوتگ ات اگاں ولی ء دعا
 مہوتین اتنت تو بلکنا میر سفر خان مہوتین رحیم خان ء حمزہ مہوتین انت ء اچ کس مہوتین۔

مہلوک ایش ہم گوشت کہ یواری گورستان ء یک مڑھ ے کھڈکنگ وھدان
 اٹنکس ہور ء آباتی بوتگ ات کہ مہلوک گوں میڑھ ء ہوار ولی ء گنبد ء تہا پتریتگ
 ات۔ اے سے گورانی یک کسانیں گنبد ے ات کہ اید گہ دو گور ولی ء چکانی اتنت بلے ہا
 ہور ء آباتی ء روج ایشی تہاشت مردم جا گہ گپتہ تاں!

ولی ہور ء آباتی آنی وھدان یات بوت۔ آکال ء نا جوڑیانی وھدان مہلوک

ء دل ء تہات۔

مزنیں ماٹ وتی کسانی ء تہا چہ وتی براٹ ء سیادوان بازین قصہ ”س“ ء باروا
 اشکیگ ات کہ آگوں وتی زھگان ء حاص گوں حمزہ ء آاے قصہ آاں کر تگ ات کہ چون
 یک روچے وھد یکہ تجو کین جو ء آپ زمستانی قہریں۔ گور سر بام ء چوسنگ برت بوتگ ء
 بتگ ات ولی ہے اپ ء تہاشت تہاریں شپ اوشتوک بوتگ ات کہ آئع گردن ء جہل
 بدن ہندوک ء برپین آپ ء تہات وھد یکہ آئی سردارات کہ ے راباور نہ نیاحت کہ

ن اے برہین آ پانی سارتی ء برپی ء سگ اتنگ ات۔

مزین ماٹ اے کتہ ہم زانت کہ چون یک سوداگر واپارے چہ عربستان ء
 بوجگ ء تہازر ء چولانی سراسفر کنان بہ وتی وطن ء ملک ء روگات کہ زر ء نیام ء
 طوپان سے ء تہاگٹ ء گیس بوتگ ات کہ بوجگ چو یک جونٹ ء پیمآ آپ ء سراسیر
 نیر بوآن ات کہ آئی بچگ سے کم امیت ات کہ چولانی سراسہے برزی و جالی ء تہامرک ء
 ناچمانی دیما گندان و ابار چہ حد ادعا کرتگ ات کہ اے پروردگار رکھنوک توتے تو ہے
 ان ء یک اسپت ریش سے آئی دیما اتگ ء اوشتاگ ات ء پداوتی اسپتیں چادر ء
 بیگ ء سراتچک شاتگ ات کہ دمانی تہازر ء چولانی برزی ء جالی اوشتاگت چو کہ
 رآپ ء مہیت بلکنا چگردے بیت نیلومیں زر ء آپ یکدم جہل کپتگ ات ء مسافرانی
 ماہ ء تہاساہ اتگ ات کہ کتے رابا ورنہ بوت کہ چش بوت کنت۔

زند ء وھد یکہ ہے بوجگ گوں تیاب ء ڈکیتیت ء مسافر جہل کپتت تو ہما عرب
 واپار ء چو کہ الہام بہیت زانتگ ات کہ اے مردے بوتگ؟ ء گوشگ ہمیش انت کہ زند ء
 ہے واپار ادا ہرگ ء سر ء احتہ گت ء تاں دیر ہے حدائی بندگ ء ولی ء دربار ء دعا لوٹگ
 ات ء آئی ادیرگ ء سراسریشمی ایں پوش مان کرتگ ات ء درشتگ ات۔

مزین ماٹ ولی ”س“ ء آزمانکاں انچش کرت چو کہ آئی بزرگی ء درہائیں
 کمال ء معرفت مزین ماٹ ء دیما ڈویگ بہ بیت۔ مزین ماس ء عقیدگ ات ء اے
 عقیدگ ء حب ء چہ وتی دل ء در کرت نہ کرت مزین ماٹ حمزہ ء یک جست سے ء
 گوشگ ات کہ حد اچ کلان مزین انت بزرگ ء ولی ایوک ء حدازانت کہ حدالچ آیان

وش انت انچش چو کہ یک شپے وتی زھگ ے ے کسانیں لیبانی سرء وش بیت چیا کہ آوتی
 درہائیں ارادگ ے زور ے ہما مزین ذات ے دست ے دیست کہ رند ے آیانی ننگ ے
 پاد آئیگ ے وسپگ ے گردگ درہا چہ ہما برزین ذات ے مرضی ے دیما روان بیت حمزہ ے اولی وار
 خبر کپتگ ات کہ چہ عقل ے رشتگ ابید یک دگہ رشتگ ے ہم ہست کہ آمردم ے گوں حد
 یک ے کنت ے حمزہ وتی ماٹ ے گپان باور کرتگ۔ آہم ”س“ ے زند ے باروا وتی حیاں ے
 پرک ے اسپان تا چینان بوت۔

مزین ماٹ نوں ہے شخصیت ے باروا و اب گندگات کہ آ گیزھ ے پشت ے
 اوشتوک ات بلے پہ شری ودی نہ ات۔ مزین ماٹ کرار کرار آئی نیمگا روان ات۔ بلے
 پدا مزین ماٹ ے تورت کہ آئی پادیمی جگ ے نہ انت چو کہ آہمودان بوشت بہ بیت آرا
 خبر نہ کپت کہ آئی پادان چے بوتگ کہ گوں آئی آئیگانہ انت؟۔

آہول کرت ے نشت ے وتی دستان گیزھ ے نیمگا شانان بوت کہ آئی پشت ے ولی ”س“
 اوشتاگ ات بلے آ ادا سر بوٹگانہ ات۔ آئی چیرگانٹ در کپت ے آ سما کرت آئی دل
 درہک درہک کنان ات۔ بلے گواچنی آئی پادکار کنگ ے نہ اتنت مزین ماٹ حیاں کرت
 کہ بلکنا آستھان و اب بوتگ کہ آئی سرین خشک بوتگ ہمیشا آوتی پہلو ے بدلینگ ے
 گشت کرت بلے کجا؟ آئی پاد گواچنی چہ سرین ے جہل کارکنگانہ اتنت۔

مزین ماٹ پریشان بوت۔ وتی مزین جنک ”ت“ ے پاد کرت آپشت ے خشک

بوتت۔

سہب ے طاہرہ آئی ماٹ شفقیہ، آئی مولد ے حد متگار درہا آئی تحت ے ایدیم آدیم

عُجْ مَزْنِینِ مَآثِ عَ چَارَانِ بُوْتَنْتِ کَسَے پُوہِ بَیگَانَاَتِ کَہِ چَے بُوْتِگِ۔ مِیْرِ سَفْرَخَانِ اَشْتَرِ عَ سِرَا
 چَہِ بَاَزَارِ عَ ڈَاکْٹَرِے آوُرْتِ آیکِ بُرْزِ بَالَا دِیْنِ مَرْدِے اَتِ کَہِ آئی مَوْدِ کَرْنِجِ کَرْنِجِ اَتَاں
 چَمِے سُبْرَا تَاں چُوکَہِ آدَمِ نَشْگِ عَ تَہَا بَہِ بَیْتِ۔ آ مَزْنِیْنِ مَآثِ عَ بَدَنِ عَ رُبْزِ دَوْرَدَاَتِ
 چَارْتِ۔ مَزْنِیْنِ مَآثِ وَتِی هُوْشِ عَ پِیْمِ عَ تَہَا اَتِ ہَرْ چِیْزِے کَہِ اَشْتِ بَرِ آئی پَا دَا نِ اَتِ چَے
 سَرِیْنِ عَ جَہْلِ اَتِ کَہِ اِیْشِ دَرْدِ ہَمِ نَہِ کَرْتِ بَسِ ہَمَنْکَسِ کَہِ آئی پَا دِگُوں آئی کَا رِکْنِگَا نَہِ اَتَنْتِ
 بُرْزِ بَالَا دِیْنِ ڈَاکْٹَرِ مِیْرِ سَفْرَخَانِ عَ بَرِ آدِگِ عَ دِرَا جِی عَ بَرْتِ کَہِ ہَمُو دَاں آ اَوْشْتَا تِ اِنْتِ عَ
 پَہْسِ پَہْسِ کَرْتَنْتِ۔ مِیْرِ سَفْرَخَانِ وَتِی سَرَا سَرِیْنَانِ بُوْتِ رَنْدِ عَ ڈَاکْٹَرِ وَتِی اَزِ بَابِ عَ سَا مَانِ
 عَ وَتِی پُوْسْتِی اِیْسِ بَیگِ عَ تَہَا اِیْرِ کَرْتِ عَ نُوں مِیْرِ سَفْرَخَانِ اِی جَاہِ عَ رَمَضَانَ ڈَاکْٹَرِ عَ اَشْتَرِ عَ
 سَوَارِ کَرْتِ عَ شَارِ عَ بَرْتِ۔

مِیْرِ سَفْرَخَانِ وَتِی جَنْکِ عَ بَچْکَانِ تَسْلَا دَا تِ کَہِ چَے وَیْلِے نَہِ اِنْتِ بَلْکِنَا آئی یَعْنِے
 مَزْنِیْنِ مَآثِ عَ سَرِیْنِ عَ یَکِ رَگِے سُنِ بُوْتِگِ کَہِ آ رَا پَہِ پَا دِ بُوکَا نِیْلِیْتِ کَہِ اے چَے
 دَا رُو دَرْمَانَ عَ شَرِّ بَیْتِ۔ دَا رُو دَرْمَانَ عَ رَمَضَانَ گُوں وَتِی عَ آوُرْتِ عَ آئی مَزْنِیْنِ جَنْکِ
 آ رَا دَا رُو دَرْمَانَ دِیَانِ بُوْتِ۔ مَزْنِیْنِ مَآثِ وَتِی پَرِیْشَانِ اَتِ کَہِ گُوں آئی چَے بُوْتِگِ؟
 آ زَنْدِگِ بُوْتِگِ لُو بَیْتِ آ رَا رِجِیْمِ خَانَ عَ حَمْزَہِ عَ خَالِدِ عَ سِیْرِ عَ آ رُو سِ عَ گَنْدِگِی اَتِ بَلِے نُوں
 کَے زَانْتِ کَہِ آئی پَا دِ پَا کَا یَنْتِ کَہِ نَہِ یَا یَنْتِ؟ آ دُرَا جُو زِ بَیْتِ کَہِ اَنْچِشِ حَشْکِ مَانِیْتِ مَزْنِیْنِ
 مَآثِ ہَمِے گَپِ عَ سَرَا گِیْشْتَرِ گُرْتِ تِ کَہِ آوَلِی "س" عَ وَابِ عَ تَہَا پَرِ چَے دِیْسْتِگِ اَتِ کَہِ اِنِجِ
 آئی رَنْدِ آئی پَا دِ حَشْکِ بُوْتِ تَنْتِ۔ چَے اے وَیْلِ عَ حَکْمِ اَتِ کَہِ اَنْچِشِ بَہِ بَیْتِ؟ بَلِے وَتِی پَہْشِیْنِ
 بَدِ مَآ چُوْنِ دَا تِ کَرْتِ وَیْلِ عَ اِرْوَا حِ عَ آدَمِی یَا تِ کَرْتِ عَ نُوں آوْتِی دَلِ عَ یَکِ گَنْڈِے عَ

یک ریگے ءیک کشے ءیک سکھت ءیک سکھن ے داشت کہ اگاں آئی پادرت
 تنت تو ایٹی گواھی ء "س" ولی دات ے ء پمیشا ایوک ء نوں ولی "س" ء د عا خدا ء برکت
 ء آئی پادان راست بوٹگی ات کہ ایٹی تہانوں ہج شک ء شیک ے نہ ات۔

مزین ماٹ ء نا جوڑی ء کش آں سکت تورت ات کہ اچ ایٹان یک ے جنین
 آدم ے ات دوئی مردے ء ءسی سیاہ درے جنین آدمانی تہا مولد ماؤ مردانی تہا رمضان ء
 سیادارانی تہا شیوار۔ شیوار ہما بینگ ات کہ آرا مزین ماٹ چہ کسانے ء مزین کرتگ ات
 آیک ٹیبر دین بینگ ے ات کہ آئی ڈول ء وڑے چوتازی اتنت لد گر برزسکت و پادار
 وھد یکہ مزین ماٹ گیرھ ء پشت ء پہ کارے ء سراپ کرت تو شیوار آئی پشت پشت ء
 روان بوت اگاں مزین ماٹ نشت تو آچہ مزین ماٹ ء کمکین دوروتی دستان دیکی تچک
 کرت ء وتی سرا ہموداں وتی ہر دوئیں پادانی نیام ء ایر کرت ء مزین ماس ء چاران بوت
 وھد یکہ مزین ماٹ بر آئی چارت تو آوتی سرگی ایں چمان نز آورت چش کہ آمزین
 ماٹ ء چارگانہ انت بلکنا آ اچش ہموداں واب انت!

مزین ماٹ آئی نام ء شیوار پمیشا ایر کرتگ ات کہ آئی تہا بالاد درجگ ے
 زانت ء پیم ے ات کہ اے ساہ دارانی تہا کم مہیت آمزین ماٹ ء ہر حرکت ء عمل ء پوہ
 بوت ء مزین ماٹ وھد یکہ آرا توار کرت تو شیوار تو آوتی لٹک ء سرینت ء ہموداں
 چوسنگ ے ء بوشت بوت ء اوشتات ء مزین ماٹ ء حکم ء پہ چارکگ بوت اگاں مزین
 ماٹ آرا بگوشنیں کہ برو تو شیوار وتی لٹک ء سرینان درشت تانکہ مزین ماٹ آرا توار
 مکر تین باز وھدان مزین ماٹ بر آئی سر ء زہر بگچین تو آمزین ماٹ ء پادان بوکت ء

چلتے ہولنرت چو کہ لگوا شیت مزین ماٹ من ء بہل کن من ء بہل کن من رڈ بوتہ گن یک
رندی اے دز بوتگ پدا اے رڈ نہ بیت ! ء مزین ماٹ وتی دست ء بر آئی بدن ء مشت ء
شیواروش بوت۔

شیواروہد یکہ کتی ء ات تو آرا شپانک مہر دوست چہ ریگستان ء آورنگ ات
کہ بندات ء ماٹ آرا شیردات ء مزین کرت ء زمستان ء پر آئی گیزھ ء بن ء یک کدوئے
جوڑ کرت کہ آئی دپ چچ ات ء ادا کہنگیس نگردئے یک نکرے مان کنڈک بوت کہ سارتین
شپانی تھا شیوار ہمو داں وتی بوزالاپ ء تہادات ء جم ء تہا ہر آئیو کین ساہک ء سہراوکت
تا نکہ گس ء تہا و سپو کین گودی ء وا جگاں حال بدنت کہ بچار شتاو پتک او بلے شیوار شیوار انت
آگاہ انت ! وہد یکہ روئی نیمگ ء کوہان چہ ماہ برز بو آن بوت تو شیوار سکت وکت کہ کدی
کدی مزین ماٹ درکت ء آرا چپ کنا ینت کہ رند ء آئی دوردور ء ہولنرگ ء تو راحت
پش کہ آرا مزین ماٹ ء چچی ء حکم ء خیال بیت بلے چہ وتی عادت ء ہم مجبور بیت
! مزین ماٹ ء عقل ء ہوش ء تہانہ ات کہ آخر ماہ ء تہا چے چیزے ہست ات کہ آ شیوار مجبور
کرت کہ بہ کیت مزین ماٹ ایشی معنہ ء پش کرت کہ یک حس ء اشکت ء محسوس کرت
کہ ماں بنی آدم اچ ایشی ز بہر اتنت اے تو ار چہ کجا آ یگا ات ؟ اے احساس اے ساہ دار ء
تہا چہ کجا وڈی بوت اے جستانی پسوگوں مزین ماٹ ء نہ اتاں بلے شیوار پر ہوتنرگ ء وکک
ء مزین ماٹ یک معنایے دات۔ اگاں گوں شیوار ء تو ار ء گوں حلک ء ایدگہ کچکانی تو ار
یکجاہ بوتین تو مزین ماٹ ء ترس بوت کہ زمین جمب ء مہ بیت ء اے وہد ء کچکانی وکک
ترند ء تیز بوت مزین ماٹ چہ زمین جمب ء سک ترس ات پہ وتی ء نہ بلکنا پہ وتی اولادان

کہ اے وھدان آپاداحت ء قرآن شریف ء وتی سرا ایر کرت ء دعا لوٹت۔ پمیشا شپ
 یرک ء وھد یکہ شیوار ء وکک ء تو ارگوں اید کہ ینگان یکجاہ بوت تو مزین ماٹ دعا لوٹت۔
 پدا آرا شیوار ء هولنزگ ء تو ارہم کدی دوست نہ ات۔ کہ اگاں شیوار وتی بوزا
 برز بکرتین ء بہ هولستیں تو مزین ماٹ ایشراپہ وت ء ء پہ وتی زھگانی درستی ء ڈراھی ء پہ
 یک شرین پٹکن ے خیال نہ کرت۔ ء نوں آشپ ء روتج وتی تحت ء سر ء گوں شلمین
 پادان تچک ات تو آجریات احت کہ دوشپ ساری ء شیوار سکت هولنزتت کہ رند ء آئی
 ہر دو پادشل بوتہ تنت۔

کدی کدی شیوار مزین ماٹ ء پدا اشت ء گوں زھگان گوازی کرت جزہ
 بحر اب، نورل ء دلو بر آئی نان شانتاں ء آنانان برز ء دپ ء گپت۔ یا کہ آوتی کلا آں
 برآمدگ ء سر ء شانٹ انت ء شیوار ء گوشت انت کہ آبروت ء کلان چہ برزگ ء جہل
 بکت کہ اے وھدان شیوار تچان چہ پہنات ے ء سر دگ ء شیوار میر سفر خان ء گس ء
 ینگ ے نہ ات بلکنا یک فردے جوڑ بوتت آ مزین ماٹ ء زک، ہیزک، مشک ء
 کدیانی رکھیوک ات کہ کس ے بگیراچ آئی اجازہ ء گیرھ ء تہانہ پترت ء اگاں کس
 پترتین تو آوتی وگک ء تہا یک طوپانے مان شانٹ۔

نوں کہ مزین ماٹ ناجوڑ ات تو ہر شام ء وھد یکہ آرا بکت تحت ء سرا برآمدگ
 ء تہا آورتنٹ ء پدا تہا برتان تو شیوار مزین ماٹ ء ایدیم آدیم ء چکران هولنزت پٹش کہ
 آپہ مزین ماٹ ء بگرہیت ء مزین ماٹ آرا دلا سادات ء آئی سرا وتی دست ء مشت کہ
 رند ء آدرشت۔

مزین ماٹ ء نا جوڑی ء پد آئی حوراک، نان ء آپ ء تہا پرک انگ ات
 مزین ماٹ آرا ہر چیز دات ء پر آئی ہڈان مچ کرت، پیگ ء گوشتان داتے ء اچ
 وھدے پشین نہ بوت کہ آشوار ء چہ دل ء ببارت۔ وھد یکہ حاندان نان واران بوت تو
 شیوار دروازگ ء دپ ء تچک ایان چاران بوت۔ رند ء گوں ماٹ ء پاد آئیگ ء آرنیکہ
 نون آئی واری انت، ہمیشا آماٹ ء پد اھولنزان بوت ء وتی نان ء ہڈان جابان بوت۔
 ء نون مزین ماٹ کہ چہ پادان شل بوتگ ات آرانان ہم کم رسگات آ کہ مزین ماٹ
 وتی نا جوڑی ء ابیدوتی جنکان سوگہ کنان روان ات کہ شیوار ء حیال ء لمحی ایر کنگ بیت!

مزین ماٹ ء نا جوڑی ء دومی اثر پہ رمضان کپتہ تنت۔ ء چو شیوار، رمضان چہ
 وتی کسانى ء میر سفر خان ای گس ء مزین بوتگ ات آئی ماٹ بلکنا ازبک ے ات ء آئی
 ہٹ افغانستان ء بلوچ ے ات کہ بے رمضان آئی ماٹ ء زیگ ء درو ہشتم گیشتر اثرات
 ہا چکو کین کسانى چم مزین پیشانی ء دراجین زنوک کہ رمضان ء چٹکین ریش آرا قبلائی
 خان ء ہمین عکس ے دیرگات آسک تر ندتین حد متگار ے ات کہ اے حواری ء زھد کشی
 آرا چہ ہماز مانگ ء گون ات۔ وھد یکہ آئی پٹ چہ گوش ء تان افغانستان ء یلہ داتگ
 ات ء دیم پہ چاہے اتگ ات۔ ادا آئی پٹ کس ے ء بزر بوتت ء پد امر تک رمضان
 ء خبر نہ ات کہ آئی ماٹ کجا کھڈات؟ آرا وتی پٹ ء یات ہم نہ ات چہ ماٹ ء پٹ ء
 مرگ ء پد میر سفر خان ء ایدگہ بزر گر کہ آئی ہزار گنجی ء ڈگار ان چہ پری کہن ء چل سیل دور ء
 ڈگار ان کشت انت رمضان ء مزین کرتنت ء یک روچی میر سفر خان ہزار گنجی شتگ ات تو
 اچ ہمودان آپہ گس ء کاران رمضان ء اورتہ گت ء زندر رمضان ء گس میر ء گس بوتت ء میر

ۛس رمضان ای ۛس اے کہ ادا آ رہا ۛ بروت کرتے ادا انوں آوتی کماشی ۛ روچان
 گوازیان ات بلے وتی خون ۛ حاک و جہ ۛ آہر دو و ہد ان یاگی بوت ۛ سال یا دو سال ۛ
 تہا پہ لہجین روچان آمیر سفر خان ۛ خدمتگاری ۛ اشت ۛ زہر گپت ۛ وتی پٹ ۛ سیادانی
 نیمگ ۛ شال ۛ شت۔ شال ۛ تہا آئی پٹ یک جد مادرین گہارے بہ کسی ۛ ۛس ۛ
 دنیو ک ات آ شال ۛ خدہ ۛ کر ۛ گور آ بات اتنت.....

بلے رمضان ۛ بگیر چہ میر سفر خان ای ۛس ۛ خدمتگاری ۛ دگہ جا گہ ۛ دوست
 نہ ات کہ رند میر سفر خان کہ شال ۛ پہ کارے ۛ بہ شتیں تو رمضان ۛ ڈس ۛ نشان کہ آزانے
 آڑا چہ بموداں آ ورت ۛ رمضان یکو ار پدا وتی کار و روزگار ۛ تہا لگت۔

رمضان آ کجام کرات کہ نہ کرتے آپ میر سفر خان ۛ آپ آ ورت اشر ۛ
 اسپ ۛ آپ ۛ دان کرت۔ لگ ۛ جلت۔ مہمانان چاء و چلم کرت ۛ مزین ماٹ ۛ کلیہ آل
 یا چیز ان دومی حلک ۛ شاران بہ آئی براٹ ۛ آ روسی ایس جنکانی ۛس ۛ رینت مزین ماٹ
 ۛ اشر ۛ بہ براٹ آل رینت۔ کا و کرت بٹائی ۛ آ موجود بوت، ہیت و ران ۛ در ۛ
 موسم رمضان اوشتوک بوت ہر جاہ ۛ ہر موسم ۛ رمضان کرت ۛ شپ ۛ وتی بونگ ۛ تہا مالانی
 میگوہ ۛ نیزینک ۛ وتی بونگ ۛ تہا پت۔ و ہد یکہ زہگ ناجوڑ بوتین انت تو مزین ماٹ
 شپانی تہا آڑا انگر آ نگر پہ سید ۛ صاحب ۛ طیبیان تاجیت۔

انچش کہ مزین ماٹ شیوار ۛ خیال ۛ کرت ہے ڈول ۛ آ رمضان ۛ آپ ۛ نان
 ۛ خیال کرت ۛ کدی کدی رمضان میر سفر خان ۛ ہم گوں صافین دل ۛ گوشت کہ اگل
 آپ آئی کار کنرگات تو ایش ہم چہ مزین ماٹ ۛ سبب ۛ ات نہ کہ پہ میر ۛ سال ۛ چل

کاسگ ء دان ء آوتی ء آزاتی ء نہانہ کرت ء میر سفر خان گوں آئی گیشتر گپ نہ کرت ء
لوت کہ آپر آئی کار بکت ۔

خبر نہ انت کہ کئے جلک ء تھا اے حبر ء مشہور کرتگ ات کہ وھدے رمضان
پیدا بوتگ ات تو آئی ماٹ آرا یک اچشین جاہے ایر کرتگ ات کہ ادا مور ینک ۔
باز اتنت اے ڈرامور ینک گوں رمضان ای بدن ء ہمانگ ء لچمت انت کہ نوں وھد یکہ
حلک ء زھگ آراتک کرتنت تو آرا مور ینک، گوکشتان ء رمضان آیانی پد انچش تحت
چو کہ آیان بجاہیت ۔

حلک ء زھگ مدام ٹل ء ساپگ ء گوازیف کرتنت بلے گوں رمضان ای
گنبر نگا جتاں کہ رمضان آیان ٹل ء ساہگ ء پہ لیب ء نہ اشت ء حلک ء تھا چشین زھگ
ے نہ ات کہ آ رمضان ء بزائین ۔

رمضان نماز گزار ین مردے ات کہ وتی روچک ء نماز ء کدی نہ اشت ۔ آوتی
نچ وھد ء نماز ء حلک ء مسیت ء کرت کہ اودا حالان آشپ ء میر ء دست ء ایر کرت ۔
نوں کہ باجی طاہرہ استانی بوتت ادا اتک ات تور رمضان ء کار دو چند بوتنت کہ آدوہ
گس ء کاران کرت ء آوش ات بلے گوں یک شرتے ء کس گوں آئی کاران کار مدائین ۔
ماؤ ء زکر کنگ بوتگ کہ ماؤ مزین ماٹ ء نا جوڑی ء سر ء سک دلپد رد بوت کہ
آئی دعوات کہ حد ابکت کہ مزین ماٹ زوتان زوت ڈرائے جوڑ پیت ۔
مزین ماٹ ء دل ء جا طرا آیان دعا مارم ء چہ کم نہ اتنت ۔

0

میر سفر خان ای مزین گیزہ ء دیما میر ء مہمان خانگ ات کہ ایش یک
 دراجین کوئی ے ات کہ ایشرا چار دیوال نہ ات چیا کہ حلک ء تہا چار دیوالی ء روان نہ ات
 درہائیں گسانی دیم بریک ذومی ء درات ۔ مہلوک ء کوتی بندگ ء ہم رون نہ ات کہ
 درہائیں مہلوک سادہ گین زندے گواز یک ات ء ایشی تہا کیشتر مردم بزگر ء دھکان
 اتنت کہ باز و حدان آدتی کھڈ ء شنکی آنی دروازہ گاں یک گیزہ ء پرتج ے ایر کرتنت ء
 پٹ ء مید انانی میگا احت ء لڈ کرتنت کہ ادا آدتی شکا و گیس ڈگار ان حور بار ء آپان آبات
 کرتنت اے و حدان ء یک ء دودہ موسم ذن ء گوازیان یکوارے پد حلک ء نیمگ ء برتر
 کرتنت اے و حدان ء یک ء دو سالان آیانی گواگ پڑ بوتنت تا نکہ دومی موسم بیاتین
 اگاں حلک ء ادیم آدیم جوے آپ ء چہ آیانی کشت ء کشار شر بوتین تو آیان دور ہندین
 ڈگارانی میگ ء روگ ء گزر ہم نہ بوت بے جو کہ نون تچان ات آئی آپ کرار کرار کم
 بو آن ات کہ گرماگ ء موسم ء ایش چنان پٹ اوشتات کہ حواری کشین مردمانی خاطر ادتی
 مالان آپ دیگ ء وتی ملک ء ڈگار ان آپ دیگ ہم نمران کت ۔ پیشا آدم پ حور ء
 آباتی ء دیما لونت انت کدی حد آیان توار ء اہلکت ء کدی وتی گوشان کر کرت ۔ ء
 چشین ساد گین زند ء تہا کوئی جو ملی ، اسکول ، ہسپتال ء یک دائمی وتاک بوگ ء خیال ہم
 شور ء ہم صلاح نہ لگت انت ۔

ءِ حلك ءِ تہا زند باز کرار کرار چلان ات چه مورینک ءِ سرنگ ءِ گیشتر کرار!
 میر سفرخان وتی گس ءِ کوتی ہما وھدان کرتگ ات ءِ وھد یکہ میر مزارخان
 زندگ ات بلکنا وھد یکہ میر مزارخان چه کراچی ءِ اٹنگ ات تو آءِ میر سفرخان پيسلہ
 کرتنت کہ نون کھڈ ءِ شنکی آنی تہا زند گوازینگ مشکل ات۔ چیا کہ آیانی روگ ءِ آئیگ
 گوں ڈنی مردماں اتاں ءِ ڈنی مہمان آیان گس ءِ احتاں پدا شہر ءِ حاکم ءِ انیسران ہم آیانی
 تعلقہ اری ات۔ آ حلك ءِ مستر ءِ جہان دیدگیں مردم اتنت کہ نون آیان کہنگیں زند ءِ چه
 در آئیگی ات ءِ یک نوکین زندے ءِ بندات ءِ کنگی ات ہمیشا آ شہر ءِ تہا تحصیل ءِ دپتر ءِ
 گندنگا پد ہما طرز ءِ تہا چار کوئی آنی رڈے گوں برآمدگ ءِ ٹل ءِ ہوار بست ات۔ بلے آ
 راچار دیوالی ءِ حویلی نہ کرتنت۔ چیا کہ چاردیوالی ءِ حویلی بندگ ءِ تہا آوت ءِ را چه وتی
 حلك ءِ مردمان جتا کنگ نہ لوٹت انت۔ آ کہ حویلی بندگ مشکل ءِ گرانیں کارے نہ
 ات بلے ایشی تہا آیانی وتی احساس ہورات کہ جس کنگ ءِ تہا آ بلکنا چه شہر ءِ مردمان بیگا
 باں ءِ پد حلك ے خیال کنت کہ حاکم اچ آیان جتا انت ہے؟
 اے ہما زما نگ ات وھد یکہ قبیلہ داری نظام ءِ رہبند ءِ تہا حاکم ءِ محکوم ءِ خیال ءِ
 فکر نات بلکنا یک وتی گرمی ءِ احساس اے ات حاکم ہما ات کہ آ قبیلہ ءِ پد داہری ءِ وھد
 کشت ءِ آئی سرد ءِ گرم ءِ تہا آئی وشی ءِ گی ءِ تہا آئی تحل ءِ دشمن روج ءِ ساعتانی گون ات۔
 ءِ اے گپ ءِ میر مزار ءِ سفرخان چه بندات ءِ پد شری زانتاں کہ قبیلہ آیانی زند ءِ نشان ات ءِ
 چه قبیلہ ءِ آدر کپنگ نہ لوٹت انت ہے امیت ات کہ آ کوئی گوں برآمدگاں بستہ تنت بلے
 چاردیوال نہ کرتنت۔

آ کہ میر مزار ء چوتی قبیلہ ء چو ڈنی قبیلہ آں خطرہ استت کہ باید کہ آوت ء را چار دیوانی
آنی گژد ء گیس بکر تین بلے آاے ڈول نہ کرت ایوک ء پت ء ٹلے بست کہ شبہ
آٹل ء تہا پت ء آئی سپاہی پر آئی گاٹ دانتت گر ماگ ء موسم ء آٹل ء سراو پت۔

ٹل حلک ء تہا چہ کلان مزین ماڑی ات۔ آئی جوڑ بوگ ء تاریخ مردمان تے
وہدی یات ات ک چون زور آور ء طاقتور ورناشتان شانت انت کہ راج ء مستری کڈا
سکھ انتت شانو کین خشان ہمودان گپت انت بزرگ دلراد ء پٹ حضور بخش کہ سبریں مردے
ات آئیٹکس گوں زور آوری خشان شانت کہ برزند و کین سکھ مستری آئی ء زور آوری ہ
تاب ء نہ آور تنت ء بر آئی تو ارجت انت کہ حضور بخش ماں منیاں حدائی نام ء بس!

حضور بخش ء زور آوری ء طاقت تے وہدی حلک ء تہا یات بوت۔ وت
میر سفر خان دیوانانی تہا حضور بخش ء طاقت ء زر ء باروا گپت جت تو آئی چمانی تہا ارس
در ابوتنت حضور بخش بدن ء تہا کار گیرے ات اسپے ات اشترے ات ملنگ ء شیرے
ات ء کدی کدی میر سفر کان بے وتی بزرگاں زار گپت تو آیان حضور بخش ء یات گیری
کنائنت۔

حضور بخش 1935ء ء شال ء مزین زمین جہمب ء مرگ ات وھد یکہ آپ
پوریات ء ہمودان شتگ ات۔ میر سفر خان وھد یکہ وتی چمان بہ ٹل ء بزرگرت تو آرا
حضور بخش یات کات میر ء مہمان خانگ ء وتی یک تاریخے ات۔

عنیدانی روچان در ہائیں ہلک ہمدان مچ بوت ء ہیک جنگ دانتت کہ بغیر چہ ادا مچ بونگا
بز ان عنید کپ بوت در ہائیں زھگ ء مزین ہمدان احت انت ء پدا جتا بوتنت۔

نک جنوکیں ڈاکٹر ہمدان اصقنت ء حلق ء مردمان نک کرتنت کہ نک گرہ پک ،
سیاہین تپ ء سیاہین کلگ ء ناجوزیہ یان پہ جنگ بوت کہ حلق ء زہگانی یک پکانٹ سے
ہے آسمان سر بوت ۔

حلق ء اسکول اولی وار میر ء مہمان خانگ ء تہاچ بونگ ات کہ رند ء میر حلق
ء بن ء روپتی نیمگ ء اسکول ء یک کوٹی سے بستت کہ اسکول ہانگر درشتت ۔

اسکول ء اولی استاد بوٹا خان ات کہ آچو باجی طاہرہ چہ پنجاب ء احتت ۔ آئی
اردو ء بندرہ ۵۰۰ یمین پاگ تنے وھدی حلقی آیان یات اتت ۔ آلا نک بستت ۔ شپ ء
میر ء مہمان خانگ ء تہا پت ء روج ء ہمودان جماعت ء وانیت ء درائیں حلق پہ آئی
یل ء انچش احتت چو کہ آچہ ماہ ء زمین جہل ڈگار ء بیت ۔

گاڑی ء موٹران روآ حلق ء نیمگ ء باز کم ات وھدیکہ گاڑی ء موڑ ء احتت تو
آ میر مہمان خانگ ء دیما اوشتات کہ اے موڑ ء گاڑی یا کہ سرکاری افرانی بوتنت یا کہ ہما
لوڈنگ ٹرک بوتنت کہ آ کدی کدی کسے سامان حلق ء آورت انت بلے حلق ء تہا گوں
پترنگا آیانی سرا سنگ باری سے بنا بوت کہ کدی کدی گاڑی آنی شیشک پرشتاں ء میر سفر خان
ء پریشی مانی کرتگ بوت ء حلق ء مسترانی دیوانی تہا چشین حرکتانی سر ء آیانی پٹ ء قول ء
پد ء رڈ کرت ۔ حلق ء شیکا نیس زھگ اتنت ء آیانی شیکا نیس نام کہتگ ات ۔

حلق ء تہا کدی کدی گشتی سینما احتت ء ہم میر مہمان خانگ ء تہا میر ء مہمان
بوتنت کہ شپ ء حلق ء مردمان رکشت ء کشاری دارو درمان ء ایدگہ فلماں نشان دینگ
بوتتاں کہ پر آیان اے دراہیں چیز نوک اتنت کہ آیانی واب ء حیا لانی تہا نہ یات کہ زند

اے ڈول بوت کنت۔ آگوں گز و کیس چمان مرد و جنین چک درنا پیر و جج در ہاشپہ
میر و مہمان خانگ و دیما تہارمہ و تہا نندوک پردگ و سرائق تصویراں چارت انت۔
حلگ و پیرین مردم گوشت انت کہ نوں دنیا و گڈی ایس روچ انت فلم آریا
ات، اسکول چچ بوت و انوں تو دنیا و گڈی ایس روچ چٹ نرینک تر بو آن اتنت کہ جنکانی
اسکول ہم حلگ و تہا چچ بوت۔

بلے اے میر سفر خان ای عقل و پیم ات کہ آئیو کین و ہد و پہ جہد کنان ات
تاکہ حلگ دیما بر و ت۔

میر مہمان و تہا یک نو کین چیزے اضافگ ایش بوت کہ حکومت و دیہی
دیروئی چن و لانیج و درگت و مرکز چچ کرت کہ اے مرکزانی تہا لاسریری انڈور و آؤت
دور یب ہم ننگ بوت۔ و میر سفر خان یکدم راضی بوت و پریشی وتی مہمان خانگ و چچ
کرت کہ ادا یک ورنای مرکز و سروک لگت آئی نام رضات کہ آہر و چ شام و و ہدان
چہ شہر و بے وتی نوک و چمو کین امیر، سائیکل و سرائحت و میر و مہمان خانگ و چچ کرت و
پدا حلگ و ورنای کہ شہر و ہائی اسکول و حلگ و پرائمری اسکول و تہا و تپاں ہمدان و چ بوت
انت کہ کتے ماتہا کاں و نت کسے کیرم بورڈ لیب کرت و کسے مہمان خانگ و والی بال نٹ
سے سر و گوازی کرت۔

رحیم خان گوں وتی سکتان والی بال لیب کرت۔ و ہد یکہ حمزہ ماتہا کانی وانگ و
کیرم بورڈ و لیب و تہا و ش ات۔ بلے آ سینٹر و تہا ایٹکس باز نہ شت چیا کہ آئی مزین
براٹ رحیم خان و آئی سگت آیان اودا باز دیر گوں نو نین زہگان پہ لیب و شت انت۔

رضا کہ سینٹر اور کرات کدی کدی شپ ء ہموداں از کرات بلے یک شپ یے
 گوں آئی یک انچشیں واقعہ ے پیش احت کہ در ہائیں حلک ء تر سینت رضا ء گوہگ
 ایش ات کہ یک روچی آمیر ء مہمان خانگ ء تہا و اب ات کہ شپ نیمگ ء یک ساہیں
 بلا ہے آئی دروازگ ء پچ کڑت ء آئی گٹ ء گپت ء پوہاڑ جنان بوت ء آئی ہے پوہاڑ
 ء تہا سیاہیں بلا آراشت ء چہ دروازگ ء در کپت ۔ آڈن ء در کپت ء ہر نیمگ ء چاران
 بوت بلے بگیر چہ ماہتاب ء دگہ بچ چیز ے درانہ بوت ۔

آرا شپ تہا ریں شپ و اب نیاحت تانکہ سہب بوت ء سہب ء آوتی کتہ ء
 گوں سید لعل شاہ گرت کہ لعل شاہ حلک ء مزین سید ات کہ آرا مہلوک گوشتیت با زین
 جن گون اتنت آ سیاہیں جادو ء بار و اباز زانت ء حلک جنی آئی جنان سید لعل شاہ در گرت
 آئی گس چہ میر ء مہمان خانگ ء چٹ زینک ات ء آرضاوتی کتہ ء گوں سید لعل شاہ
 کرت کہ آ نیام عمر ء سیاہ رنگین مرد مئے ات کہ آئی چم سوز اتاں ء آمدام جہل سیل کرت
 چیا کہ آ گوشت کہ آئی نظر سک لکیت ہمیشا آ مہلوک ء نہ چارت ء وتی اسپتین چادر ء تہا
 بوک حلک ء مسیت ء پہ نماز ء شت ء پداوتی بونگ ء تہا حدائی ذکر ء کرت ء تاہیت جوڑ
 کرت ء مہلوک ء دات مہلوک پر آئی چو مدگاں رہت انت ء آ حلک ء مردمانی ہر مرض
 ہرنا جوڑی ے علاج ء کرت ۔ باز مردمان آ گوشت کہ آیان جن است کہ ایشانی در گیجگ
 آئی کارات ہمیشا مہلوک بر آئی سکھت ء یقین کرتہ تنت ء وتی نا جوڑاں بر آئی آورت
 انت کدی کدی آ شپ نیمگا بے گورستان شت ء کہنگیں گورانی سرانندوک بوت ء مہلوک
 ء گوشتگ ہمیش ات کہ آ کہنہ گیس ہڈانی سر ء ساہیں جادو یعنی بنگال ء سیاہیں جادو ء حرپان

نوشتہ کرت۔ آدو دلان یکجاہ کرت دو یکجائیں دلان پر وشت آنوک آروسی آن بست
 بندو کین آروسی آن بوت۔ وتی سیاہیں جادو و خیالی مکک و آہر چیز کنگ و زور و طاقت
 داشت و مہلوک اچ آئی سکت ترست و مدام آئی قدر و کرتنت۔

حلگ و تہا میر سفر خان اولی مردم ات کہ سید لعل شاہ و سیاہیں علم و جادو و نہ نیت۔ پرچہ؟
 و ہدیہ مزمین ماٹ وتی یک تنیائی و تہا آئی باروا گپ نہ جت کہ آئی جنان خبر کہیت
 میر سفر خان حلگ و ہر مردم و حاندان و بن و بنیات و چہ بلدات۔ آراہر کنول، مکک و
 حاندان و بن و درجگ و خبرات آسید لعل شاہ و پٹ و زانت کہ گوں آئی حاندان و
 چٹکس و پادارات کہ چہ پٹ و پیروک و آگوں میر و حاندان و یک و ات بے لعل شاہ
 نوں کمکین چوٹ ات کہ میر آئی ہے چوٹی و زانت کہ اید کہ مردم اچ ایشی نابلد اتنت بے
 میر آئی باروا اچ نہ گوشت چیا کہ میر و آئی و وتی ہر دوکانی گو سگیں مسترانی قدرات۔
 آ کہ سید لعل شاہ نوں یک دگرے پتگ ات و آگوں میر سفر خان و ڈر مناں گوں نند و
 نیاد کنان ات و میر و آئی سر و سکھت و یکین نہ ات چو کہ حلگ و اید کہ مردمان اتنت۔

میر سفر خان و ہماروچ ہم یات اتنت و ہدیہ یکہ پری کہن بہو کین جو چٹان چٹ
 شک بوتگ ات۔ کہ مہلوک و پے و رنگا آپ ہم نہ ات کہ رند و دراہیں حلگ ہمپ و لہ
 کنان بے یک دورین کاریزے و و تاک بوتگ اتنت۔ میر و وتی حاندان، میر مزار و
 اید کہ دراہیں اسپت ریش حلگ و داتگ اتاں چیا کہ جو شک بوتگ ات کہ پے و رنگ
 پٹ و آپ و مہلوک سکت و میر ہماروچ ہم یات اتنت کہ سید لعل شاہ و پٹ کہ مزمین
 بزرگ و ات و ت شپ و روج بے کوہانی تہا اچ ہمو داں کہ جو و چمگ اتنت، عبادت

کرتگ ات حداء منت غ زاری کرتگ کہ یا حداءے جو ۷ چمگ ۷ یکوار پدا پچ کن یا حداء
مہلوک ۷ تووت پد جن

سید حمید شاہ دگہ مردے ات، آئی تہا حداء گہ نیکی داتگ ات آئی دل صاف
ات، آئی دل کلپ نہ ات، آپہ دل مہلوک ۷ شری ۷ خاطر ادعا لویت ۷ سید حمید شاہ ۷ دعا
آئی برکت ۷ خشکیں جو آئی چمگ یکوارے پدا پچ بوتہ تنت۔ یکوارے پد خشکیں لٹانی سرا
یک بشکھندگی ۷ یک گل ۷ بالے درشان بوتہ ۷ یک وارے پدا جو ۷ تچو کین سبزین
آپ سیاہیں سنگانی سراتچان یک نوکیں صوتے جنان پہ حلگ ۷ ڈیہہ آں راہدگ
بوتہ ۷ مہلوک اشتر، گوک، پس ۷ بڑ کشتہ تاں خیرات کرتہ تنت ۷ مہلوک ۷ تنے وھدی
یات ات ۷ مہلوک یات ات کہ سید حمید شاہ و ت چٹکس و ش بوتہ۔

۷ گوں جو ۷ پدا تچگ ۷ حلک ۷ مردم چہ کاریز ۷ یکوارے پدا مزار خان ای حلک
۷ اتہ تنت کہ آاے حلک ۷ اشت نہ کرتنت کہ اے حلک ۷ ریکانی پشت ۷ بن پیروک
ایدل خان گوں وتی گداناں آباد بوتگ ات۔ اولی دو انگریز کہ ہندوستان ۷ بمبئی اسپانی
پونج ۷ تہا چہ لندن اتگ تنت ۷ ہمودان بھرتی بوتگ تنت پہ جاسوسی ۷ اولی وار بلوچستان
۷ تیاب، سونمیاں ۷ ایر کپتہ تنت۔

اے زمانگ 1811ء ات ہردو شہزادہ گیس ورناتنت ہردو اٹین ۷ گر بچویت
اتنت۔ ہردو میم جو اتنت ۷ ہردو دنیا ۷ زانگ لوٹ انت ۷ دنیا ۷ تہا گردگ لوٹ انت ۷
فرنگی تاج ۷ برز شان ۷ برز نام ۷ خاطر اوتی زندان دیگ لوٹ انت کہ اچ آیان یکے
نام ہنری پونگر ات ۷ دومی نام کرشی ات۔ آکستان زرتگ ۷ افسر اتاں ۷ آوتاراپہ وتی رضا

۽ مرضی ۽ پیش کرتے تان کہ آبلوچستان دوراندین کوہ ۽ کوچگان چہ گوئزان اوگانتان ۽
 ایران ۽ ہنداں رواں ۽ پدا یک مفصل رپورٹ ۽ فرنگی تاج ۽ پیش کنگ ات کہ اس
 چونین مردم انت، چہ کفت؟ گوں آیان چہ ہست ۽ چہ نیست؟ انگریز ہندوستان،
 اتگ ات بلے دی روگ لومت۔ ایش آئی فاروڈ پالیسی ات ۽ ہے فاروڈ پالیسی ۽ رندہ
 اوگانتان ۽ سیم سرء یک مزین لیب ۽ یعنی گریٹ گیمن ۽ بندات کنگی ات کہ آئی
 تیاری گوں ہنری پونگر ۽ کرسٹی ۽ جاسوسی ہم جو ۽ گوں بنا بوتگ ات۔

ہردونو جوانیں فرنگی افسروت ۽ اسپانی واپار جوڑ کرتے تنت کہ آزمانگ ۽ درنیاجی
 ایشاوتی شریں اسپ ۽ مالانی واپار ۽ نام کپتگ ات ہردو جوان سالیں افسروت ۽ را مسلمان
 جوڑ کرتے کہ عربی ۽ بہتین لوزگوں کلمہ ۽ ہوار ہیل کرتے تانکہ کس آیان مہ زانت کہ آکے انت
 ہردو افسر 1811 ۽ یک پرگوشین سہب ۽ سونمیانی ۽ بندر ۽ چہ وتی بوجیرگاں
 جہل کپنت ۽ ہندو واپارانی ہمراہی ۽ لس بیلوکا ینت ۽ ادا بہتین روچان مزین جامانی مہمان
 بنت اچ ادا بزنجو آئی ہمراہی دیم پہ خضدار راہدگ بنت چہ خضدار ۽ آبلوچستان ۽ تحت
 قلات ۽ کا ینت ۽ کہ ادا آگوں خان محمود خان ۽ گوں دیوان کننگ لوٹ انت بلے خان ادا
 نہ بیت کہ پہ زمستان ۽ گوازیگ ۽ آبولان ۽ دپ ۽ سیوی ۽ کچھی ۽ میدانان و تاک بیت۔
 چہ قلات ۽ اشترانی سراخان ۽ سپاہیانی ہمراہی ۽ آچہ نیمرغ ۽ راہ ۽ پری کہن ۽
 شہر ۽ کا ینت کہ ادا کوہانی پشت ۽ آیان بہتین مردم گیر ۽ گیس کفت ۽ اچ ایان جست ۽
 پرس کفت بلے پری کہن ۽ یک بکال (ہندو) یے ایان گو نشیت کہ آ سردار ایدل خان ای
 میگ ۽ برونت کہ ہے بکال وتی مردمان سردار ۽ میگ ۽ راہ دنت کہ آ ہے دو فرنگی افسرانی

یعنی اسپانی واپار و مدت و کمک و بکنت۔

سردار و مردم کاہنت و مہمانان چہ کوئی و کوه و آدیم ریگستان و نیمگ و برنت کہ
 ادا سردار و تاک انت۔ آئی ایدیم آدیم سیاہین گدان جنوک انت و ہدیہ سردار و وتی
 سیاہین گدان ایدگہ گدانانی نیام و جنوک انت۔

یکدم کسانیں گدان و پہ مہمانان ٹاہنگ بیت۔ ہر دو افسر چہ اشر و سواری و
 تگ بوتگ انت ریگستان و دشمن و آسودگیس چاگرد و تہا و تار اسبک حیاں کن انت۔ آیانی
 بندونان چچوک پر آئی ہیکانی خاکینگ چچیت بلے سردار و قبیلہ و یک مردم سے پتریت و
 آیانی دست و چہ خاکینگ و چگ و مہ داریت کہ اے قبیلہ و رسم و رواج و خلاف ات کہ
 مہمان و ت پہ و ت و نان بہ پکیت۔ اے مہمان دار و کارات کہ آرا ہر چیزے کہ است
 بدنت کوڑیکہ آرا حسگیس نان سے بدنت پدا نوری نصیر خان سردار و دل کشاے لقب
 دانگ ات و اے چون بوت کہ دل کشا و مہمان آسردار و نام و وارتننت تو رند سردار احت
 و آیانی و ش آمد و بر آمد کرت کہ رسم ہمیش ات۔

سردار ایدل خان وتی شست سال و عمر و رستگ ات، بلے آہوشیار و چاڑگ
 ات۔ آوتی زانو آن بستگ ات و اسپ و واپارین و رناہاں گوں دیوان بوت۔

نہری و کرشی سردار و خوبوگت انت آج آئی عقل و پیم و چہ متاثر بوتنت
 آسردار و کسان کسانیں کست و کینگ آن و آئی حرص و لالچ و ہم زانت انت بلے آچہ
 سردار و برازہتک مرادخان و وپاداری، دل صافی، بہادری و جرأت و معترف بوتنت کہ
 آہر دو مرادخان و کہ آیانی پیا یک یلمین نوک چو کین و رناے ات وتی یک وپادارین

سنگت ۽ حیال کرتنت کہ ہنری پونگر یکدم تیار بوت کہ آ سردار ۽ براہ زہتک مرادخان ۽
 تاں اوگانستان ۽ سیم سراوتی سنگت ۽ ہمراہ کنت چیا کہ سردار ایدل خان راضی بوتگ ات
 کہ آ ہنری پونگر ۽ مک ۽ یک مردم ۽ یک مردم ۽ پہ کرسی در گچیت تانکہ آ را تاں
 ایران ۽ سیم سر ۽ بہ رسین انت۔ در اہیں حلک ۽ تہا حکم سردار بدل خان ۽ چلت۔ ایدل خان
 وتی قوم ۽ مزین سردارات کہ چہ کشنگی ۽ کوئی ۽ کوہان بگیر تاں اوگانستان ۽ گرم سیل ۽
 ایران ۽ جالق ۽ بمپور ۽ سردار ۽ قوم ۽ قبیلہ آبادات کہ آ ہر دو ورنائیں افسران چٹی دانگ
 ات کہ ہر جاہ کہ آیان وین ۽ مشکل ۽ پیش بیت تو آ سردار ۽ ہے چٹی ۽ کلبہ ۽ سراتکیہ
 بکشت کہ ایان کس ہج نہ گوشتیت۔ چہ بمپور ۽ رند آ بزانت ۽ آ یانی بھت طالع!.....

سردار مرادخان ای چکشن بوگ ۽ سر اراضی بوتگ ات بلے شپ ۽ سردار اسپانی
 واپار ۽ گدان ۽ تہا انگ ات ۽ ہر دو ورنائیں افسران گوشتگ ات مرادخان بے باور انت
 آ آ یانی چکشن بوت نہ کنت ۽ آ مرادخان ۽ بارو باز بدر دین لوڈ گوشتگ ات کہ وت فرنگی ۽
 سردار ۽ ہے گیانی سرائزت انت کہ آ خر مرادخان ۽ تہا چے حرابی ۽ ہست ات کہ آ آزا
 ۽ نکلس بد ۽ رڈ کنان بوتگ ات؟ آ خر مرادخان سردار ۽ براہ زہتک ات۔

بلے فرنگی پسلہ کرتنت کہ مرادخان ہنری پونگر ۽ چکش ۽ ہمراہ بیت ۽ گذ سر ۽
 انچس بوت کہ مرادخان بگیر چہ سردار ۽ اجازہ ۽ ہنری پونگر ۽ گوں ہمراہ بوت ۽ پونگر وتی
 کتاب ۽ تہا مرادخان ۽ گوں ۽ جمانی ارسان یات کرتگ۔

سردار ایدل خان ۽ اے حلک چہ قدیم ۽ آبادات کہ ایٹی یک تاریخ ۽ ات ۽
 اے تاریخ ۽ کس چہ دل ۽ نہ برتگ ات وتی روٹگاں وتی گلزمین ۽ ۽ ہموداں کہ مردم ۽ نا پگ

کھذ بیت کس شموشت نہ کنت ہمیشا وهد یکہ حلک چہ کاریزا بے وتی کہنگیس حلک ء اہنگ
ات تو حلک ء تہا دوشپ ء دور وچ دھول ء سرنگ بوت ء حد ء شکر ء کشک بوت۔

پدا ہے حلک ء پشت ء سردار ایدل خان ای گدا نان چہ کمکین روئکی نیمک ء ولی
”س“ مزین کوٹور ء بوج ء ساگ ء عبادت کرت ریکانی تل ء سردار ء ولی ء سید ء لوڑی ء
کان آباد اتاں۔ بُرز سوزین آسمان ات۔ جال تپو کین ریگستان، زند ء وتی لوٹ ء
گزار اتاں تاریخ وتی پیمازنگ ء گندگ بوت ء چیز ء تہا یک تھلم ء یک معنای ات یک
شوہاز ء یک جست ء جوے ات زندا تنکس جنجال ء پیچیدگ ات، بلے زند یک کرار ء
اوستو کیں چیزے ہم نہ ات۔ آدر ہائیں دور ء باڑی گوستہ گاں، آیانی نشان ہم نہ منت
بلے میر سفر خان ء حلک ء مردمانی یاداشت ء تہا گوزو کین روچانی تاریخ نکش ات کہ ہر دم
بات بوت۔ ہمیشا میر چہ سید لعل شاہ گلہ مند ات وهد یکہ چہ آئی پٹ حمید شاہ ء آراچ
لگک نیست۔ چیا کہ سید لعل شاہ میر سفر خان ء گوزو کین روچانی تاریخ ء چہ انکاری تونہ ات
بلے آ میر سفر خان ء دژ منان گوں نندو نیاد کنان میر سفر خان ای دل ء چہ وت ء پروشت
ہمیشا سید لعل شاہ ء ہم اے احساس ہست ات کہ میراچ آئی زار گتک ء در ہائیں حلک
آرا علم ء فضل ء یک زڑے خیال کرت وهد یکہ میر ء دل ہچ آئی حراب ات ہمیشا آ یعنی
سید لعل شاہ گیشاں گیش وتی سیاہیں جادو جن ء ایدگہ پھر سرا فین گیا حلک ء تہا تالان کنزک
لوٹ تاکہ حلک ء تہا دام یک ناچاتی ء یک ترس ء یک بھیم ء بمانیت ء مہلوک
میر سفر خان ء نیمک ء تنکس دلگوش مہ بنت بلکنا گوں آئی دلگوش بہ بنت۔

ہمیشا ہما سہب ء وهد یکہ ڈیہی دیرئی جن ء لالچ ء ور کر رضا۔ میر مہمان خانگ ء

شپہ بلہے دیستگ ات کہ آرا باور ہم نیاحت کہ چشم بوت کنت آسید لعل شاہ و اشک
 بارو گوشتگ ات و سید لعل شاہ آئی گپانی گوشدارنگاوت ہموداں اشک ات و رضا گوں وئی
 در کوگیں دل و آرا در اہیں حالان داتگ ات و سید بر آئی چمانی تہا حورت حورت چارستگ
 ات و پدا بشکھندگ بوت کہ رضا آئی ہے بشکھندگی و چاران اچ آئی جست کرتگ ات۔

”چہ و لہ تر اباور نہ یات کہ من ہر چیزے کہ گوشتگ؟“

و سید لعل شاہ وئی سوزین چمانی دیدگانی کانیاں سرینان گوشتگ ات۔

”نہ رضا چشم نہ انت کہ من و برتئی گپان سکھن نیست، چچ بر نہ بلہ و ہدیہ
 بلا ہے احت و میر و مہمان خانگ و دروازگ و چچ کرت تی گٹ و گپت تو من اے
 در اہیں ندرگ و وئی چمانی تہا گندرگا ات اُن۔ و اگاں من آرا یعنی ہما سیاہیں بلہ و
 گلینین تو آرا ہورت و حام کرت وئی ساہ و گپت۔!“

رضاد و ہدیہ سید لعل شاہ و ہے گپان اش کتگ ات تو بلا ہے و گوشتگیں ترس و
 لرز وئی جاہ و نوں سید لعل شاہ و اے گوشتگ کہ آبلہ و دیستگ کہ آدروازگ و چچ کرتگ
 ات و تہا پتریتگ ات منی گٹ و گپتگ ات و اے در ہاہیں ندرگ و و لہ لعل شاہ وئی
 چمانی و ت دیستگ ات تو آرا گیش سرام زرتگ ات کہ اے گوا چنی بلا ہے ات، اے آئی
 ترسناکیں و ابے ات بلکنار اتی یک واقعے ات ہمیشا آ وئی تفنک و ایر برانچ چہ سید
 لعل شاہ و جست کرتگ ات۔ ”اگاں اے راستے ات تو اے راستی چہ کجات تی
 متلب اے بلا ہے چہ کجات و کجاست؟“

”او ہے گپت و بکن..... تی ہے جست راستین جستے کہ اے بلا ہے چہ کجا

احت و کجاست؟..... گوشدار، آوتی سوزین چمانی دیدہ گاہا سرینان گونشت: "اے
 بلاہ چه رونکی نیمگ و کوه و احت و ہموداں شت اے بلاہ مدام ادا آیان انت و ترا خبر نہ
 انت کہ چکس ماہ سال انت کہ من ایشرا حلک و نیمگ و آئیگا چه داشنگ..... بے رضاترا
 خبر انت کہ ایشرا دراگ چکس گران و مشکلیں کارے؟ تئی جگر تھا آپ بیت تئی در ہا ہیں
 و جود تھا انچس لرزیت پُش کہ شادل و تھا یک زمین جھنمبے بیت..... اے پشین
 ہرے نہ انت کہ تو ایشرا حیال کنے..... من و ارمان انت کہ اے تئی دروازگ و دپ و پچ
 کرت و تئی گٹ و گیت کہ اے دمان و منی چم کمکین لگت انت کہ رندا و ہدیہ اے بر تو
 ارش کرت تو من چه وتی و اب و در یہہ کرتن و آراتا چیت..... نہ کہ من آرا کجاست کہ
 آدا پترین و تئی گٹ و گپتن!....."

"اے بلاہ حلک و نیمگ و پرچے کیت" رضازنڈین چمان پچ کنان اچ آئی
 جست کرتگ ات و سید لعل شاہ و پسوایش ات:

"اے بلاہ تاں ہماروچ و کیت تاں کہ حلک و مردمانی عمل شر نہ بوگ و تاں کہ
 آفرین خیرات سے مہ کن انت و تاں کہ میر سفر خان گوں وتی دژ منان دوستی مکت، و ش مہیت
 بدنتی و تھا نہ شار و آباد بیت و نہ شار و رضا سید لعل شاہ و گپانی سر و گڑت و آ حیال کنان
 بوت کہ حلک و مردمانی عمل پرچے حراب انت ہمیشا آ چه سید لعل شاہ جست رت۔"

"اے حلک ریگستان و نیام خشک و ویران او شتک انت، ایسی مردم بڑھگ و
 اہر انت اے آپ و آ پینکی کفت یا کہ وتی مالانی غورسی و کفت، نہ ایشان نوکین دنیا و
 آسودگی ہست انت و نہ اسکول، اسپتال و صاف ورد کین آپ و نہ کہ دگہ لچی و آسودگی

ے ایشانی عمل چے ۶ چراب انت من مہ گندین کہ آیانی عمل ۶ تہا حرابی سے بہ نیت
 بگیر اچ ایشی کہ اچہ قرنانی قرن یکہ، پیماوتی زندء گوازیگاں انت کہ ایشی تہا اچہ مہ نیت
 بدل سدل ے گندگ نہ بیت۔“

سید لعل شاہ، رضا ورکر، جستانی سرء بشکھندگ بوت چو کہ رضا اچہ مہ زانت
 اگاں بزانت تورا ستی ۶ یک گپے بزانت کہ درہا راستی تنے وھدی اچہ آئی چمان چیر اندر
 بیت۔ ہمیشا آلویت کہ رضاوتی گپ ۶ تناسر بکنت تانکہ آرنہ دلحجی ۶ تہا آئی پسوء بدنت
 ۶ رضا موقعہ ۶ پاندگ چست کنان گونشان بوت۔

”مہلوک خیرات الٰہی کنت۔ تانکہ من اے حلک ۶ تہا رمین کائین من ایشان
 مدام خیرات کنگ ۶ دیستگ ات، گریب نان ے خیرات کنت، ہستگار پس ے۔ ہر کس
 وتی وس ۶ روء ۶ حء ۶ وش کنت ۶ حءائی نام ۶ خیرات کنت..... ہمیشا من نہ زانین کہ حء
 اچہ آیان ہمیشا زار پتگ کہ آخیرات مہ کنت“

رضاوتی دم ۶ کشت ۶ بے سید لعل شاہ چاران بوت کہ آئی دیم نوں کرار کرار کر نچ بوآن
 ات چش کہ آرارضا ۶ پتو دوست مہاں بلے رضا لویت کہ آسید لعل شاہ ۶ سیسی جست ۶
 پسوء ہم بدنت ہمیشا آوتی حبر ۶ گونڈ کنان گونشت۔

”من ۶ سمانیست کہ میر ۶ دژمن کئے انت؟..... من میر ۶ دژمن نہ دینتگ
 میر ۶ برے حلک ۶ سرامزین احسان انت..... چہ بن پیروک ۶ زمانگ ۶
 میر سفر خان ۶ حاندان پرے حلک ۶ قربانی دیان بوتگ، نوں ادا اسکول، جنک ۶ بچکانی
 اسکول میر چچ کر تگ، میر دگہ چے بکنت؟.....“

علی شاہ و رضا کپانی سر کمکین غصہ احت بلے آوتی زارگرگ و غصہ و دل
ت چیا کہ ایش بر آئی سرء یک راستان راست ارشے ات و آوتی آستون
ان گوشان بوت۔

”تو یکین باور کن کہ منی گپ راست انت کہ حد اچہ حلک و زہر گتگ کہ پش
ادا کاہنت و اگاں نون ہم کس ے دلگوش نہ بوت تو یک روچے تو اے حلک
و نشان و ہم نہ گندے کہ کس پدا بلکنا ایشی ڈس و مدنت کہ ادا یک حلک و آبانی
سید لعل شاہ پادا اتگ ات و وتی چادر و تہاوت و رابوک کنان در کتگ ات و
انچس چاران بوتگ ات و پدا آئی دل و تہا حیاں اتگ ات کہ بلکنا سید لعل
ت گوشگانے کہ اگاں اے راست مہوتین گدا آکے ات کہ منی دروازگ و چچ گ
ن ارش کرت و منی گٹ و گیت؟ بلے ایش و اب ے ہم بوت کنت چیا کہ
شاہ و دو بہ بے مہلوک و میر سفر خان و عمل و کردار و سرء ات و میر و مہلوک و کردار
مین چیزے نہ ات کہ حد اچ آیان زہر بکتین
حلک و سیاہیں بلہ یک راے ات و رضا لوٹت کہ ہے راز یک روچے و
نابر آئی آشکار بہ کنت۔

0

لہجین ماہ نہ گونستگ کہ یک رو چے دو جیپ چے پری کہن ء شہر ء در کپت انت
 کرار کرار سند ء لک کہان برز بوتنت ء پولیٹیکل ایجنٹ ء بگلہ کہ کوہ سر ات آئی جہل
 خواجہ مد ء قبرستان ء احت ء اوشات انت چے دوئیں جیپان چار پنج مردم کہ چتلون پاوا کرے
 تنت ء ایانی سرا بیلٹ ایراتاں کہنگیں گورستان ء سیاہیں سنگانی تہا انگر آنگر سراپ کہان
 بوتنت چو کہ آ یک چیزے شوہاز ء بکت کہ کدی کدی آوت ء راڈول کرتنت ء سیاہیں
 سنگان چے ہر نیمگا چاران سنگان پد ء پدور دانتت ء وتی دستان صاف کہان وتی دستان
 پتولون ء کیتو آئی تہا ایر چیر دانتت ء انگر آنگر چاران بوتنت کہ برز سکوزین آسمان ات
 چے پولیٹیکل ایجنٹ ء بگلہ ء تاکہ چم کار کرت کتھی ء روئکی نیمگا یک نہ کٹوکیں ریگستان
 ات کہ دور جا گہے گوں اوگانستان ء سیم سراڈیک وارت، بلے ادا ہم نہ اوشات ء انجش
 اے ریگستان اوگانستان ء دل ء تہا پتران انگر دی می شت کہ ایشی بے پاوانی ء گپانی سک
 ے رانہ ات کہ اے ریگستان چنکس مزن ات چنکس پراہ ات ء چنکس پر سر ام ات دشن
 لوط ہمدان ات کہ ایشی ہے آماچین ریگستان ء بلکنا چم ات کہ چے سیدستان ء نیام غبان
 بوت کہ ایشی تہا ایران ء اوگانستان ء پاکستان ء حلا کہ ہوار کپنتت ہما کہ اے ریگستان ہوا
 سفر کرتگ تنت آ چے ایشی بے آپی، چول ء شن ء تخر بہ گاں چے پے شتری بلد انتت ء ایشی کہ
 آل کہان آوتی گوشان دست ء ایر کرتنت چو کہ آیان تو بہ در تو بہ بہ بیت۔

چہ پوٹیکل ایجنٹ ء بھگتہ ء جہل ریگستان مدول ء سیم سرء حلك ء باقی چوگر میک
 ء دانگاں کدرت ء دیماگری گری دراکنان اتنت ء پری کہن ء بوسبز ہنر چومارے ء لینو
 دران چہ سیاہیں سنگانی ڈل ء ہے کوچگانی میمگ ء تچان ات کہ بزرگ ء پتلون پوشوکیں
 مردم ہے ندرنگا کنان ات کہ بلکنا آ فکر جنان اتنت ریگستان ء تہا کھذانت کہ اے
 درادرگیجگ لوٹ انت ء شوہاز کنگ لوٹ انت !

رند ء ہے چار پنچ مردم انگر آ نگر چاران سیاہیں سنگ ء گورستان ء ہما چاردیوالی
 ء تہا پترت انت کہ اے چاردیوالی سنگانی تہا بندگ بوتت بلے نواں ڈرت ات ء جہل
 کپت ہمیشا چہ ڈن ء تہا پتر وکیں ہے مردمانی کپ درابوت ء ایدگہ کپے چہ دیوالان بزر
 ات۔ آچہ ڈن ء پتر ستری درابونگا اتنت وھد یکہ آوتی دستان انگر آ نگر سرینان اتنت۔

اے چاردیوالی ء تہا یک بزرگ ءے خوجہ مدحا کانی چیر ء کھذات کہ اے
 چاروکیں مردمانی خاطر خوجہ مد ء گوراہم نہ ات، بلکنا ادا سنگان سرا ایر اتنت۔ باز سرنوں
 پرشتہ تاں ء باز سر ثابت ایر اتنت ء باز سنگ سرتاں گوزا ترا شوک ایر اتنت کہ چاروکیں
 ہنہ چار پنچ مردم ء خاطر ایش یک نوکیں حبرے ات کہ ادا مجسمگ ایر اتنت۔

پری کہن ء جہل حلكانی مردمانی گوکشگ ء روء اے مردم بوتگ انت چہ کتے ء
 بد دعائوں سنگ بوتہ تننت کہ ہر کس کہ چہ سند ء گوئست ہے گورستان ء گوزا پ پاتھ ء
 اوشتاں، ہما کہ کھذانت ء ہما کہ چہ بد دعائوں سنگ تننت۔

چاروکیں مردم قدیمین دمبانی چاروک اتنت ء چہ دور ء آ یگا اتنت ء آ گوں
 وتی دراہیں تیاری ء احہ تننت کہ گوں آیان نلشہ ء ایدگہ حساب کتاب گوں اتنت ء آیان

ہے ریگستان و بارو ابازیں معلومات استت کہ بلکنا چہ مرچان دو نیم ہزار سال پیش
گندھارا تہذیب و زمانگ و بدھا و پیر و کار بہ بنت چوکہ چہ سنگانی تہان پدرا ات بے
بوت کنت کہ ہے دمب و چیر ایک دگہ دنیا یے بیت کہ تنے و ہدی چہ آیانی چہمان
چیر اندرات و نون آہمان و تی تنبو آں جننگ لوٹ انت تانکہ و تی کار و بنا بکنت۔

پدا آ چہ گورستان و چار دیوالی و در کپت انت و جہل پولیٹیکل ایجنٹ و بنگلہ و سندھ
راہ و آدیم ریٹ ہاؤس و زینک و یک بزرگ و اوشتا ت و گوں و ت و گپ جنان پدا
پدوتی دو میں چپانی تہا سوار بوتنت و چہ سند و جہل پری کہن و بازار و نیمگا چہ چہمان
اندر بوتنت۔

دومی سہب و و ہدی کہ میر سفر خان و حلگ و مردم پہ بازار و روگ و سند و سر
لگت انت و گورستان و سرائیکین اوشتا ت و پاتحاد اتنت و دیکی روان آریٹ ہاؤس و
زینک و مردمان دیست کہ آ یک مزین تنبو وے میخ کنان تننت و و ہدی کہ لہتیں دگہ مزدور
کار مزین تنبو و آیدیم آدم و سے چار دگہ کسان کسانیں تنبو جنان اتنت۔

در ہا مردم اوشتا اتن و تنبو آن چان بوتنت ہما چار و پنچین مردم کہ ذی ادا
اتنگ تننت اوشتا و کار و چاران اتنت۔ آ چہ و تی کار و سک دگم نظر آریگا اتنت پیش کہ
ہر چیز پہ یک بند و تندے و بوگا انت و پیش کہ دیتر و روچان آ مردمان یک نوکیں
سوگات وے بدیہان کہ ادبیا ہت بچارت کہ ہے روتگ تاں کجاتاں کجاسک انت۔

یک و دور وچ پدا و ہدی کہ تنبو لگت انت تو گورستان و آیدیم آدم و مزین دمب
وے سرائنگ و کار بنا بوت۔ یست و سی واہری کش گوں و تی کلنگ تش و بیلان سیاہیں دل

۽ ڇڏو ڇير اندرين حاڪان اسپيت ڪنان بوتنت ۽ آياني گوشت ات که گوراني ٻه گامه رونت
 بله هر جاہ کهنگن هڏ در کپان بوتنت که آاے هڏان ڪمڪين ڪشادگ دگه کھڏے ۽ تها ڪجاہ
 ڪنان کھڏ ڪنان بوتنت۔

گوں هر ختو ڪين و احري ڪشاني سرءِ ڪيڪ چتلون پادين ماہرے اوشتوڪ بوت که
 گوں آئي ڪيڪ نڪشه ے گوں بوت تانکه هها صلي جاہ ۽ ختگ پيت که آگزر ۽ لوٹ ات۔
 صداني مردم آياني سرا مڇي ڪنان چاران اتنت که ڇے بوگانت۔ کس ے گوڻشگا
 ات که آخر انگ ے شوهاز ڪنان ات بلڪنا گيشي مردمانی حيال ات که آخر انگ ے
 شوهاز ڪنان انت يا که په آپ ۽ شوهاز ڪنگانت چيا که کس پتلون ۽ هيٺ پادا ڪنوڪين
 مردمانی ڪنڪ ۽ روگ ۽ چنچ لڄ ڪرت يا که ترست۔ پميشا آختگ ۽ ڪار ۽ چاران وتي دل ۽
 تها وتي فکر ۽ روءِ ڪتہ جوڙ ڪنان اتنت۔

درهائين حلڪ ۽ آباتي شپ ۽ روج خواجه مد ۽ کهنگن دمب ۽ ختگ ۽ سرءِ گپ
 جنان ات چش که اے واقعہ باز مزمين واقعہ ے به بيت که ڇه سالاني چي ۽ پدا آياني زند
 ۽ تها ڪيڪ نوڪين حرکت ے پيدا بيت۔ ۽ آدرها و اب گندان اتنت که آخر اے کهنگن
 دمب ۽ ختگ ڇه حاصل ے ڪاريت۔

حلڪ ۽ تها وتي گس ۽ ديامتون ۽ ايديم آديم ۽ حمزه، محراب، نورل دلو ۽ اعظو پڻو
 لب ڪنان اتنت که حمزه لئيب ۽ هلاس ڪنان وتي سڪتان ڪجاہ مڇ ڪرت ۽ گوشت۔

شماز انت که باندامارا ڪجاروگي انت؟

نورل به دلو، دلو به اعظو ۽ اعظو به محراب چاران بوت که آخر مروچي حمزه اي

دماغ ء تہا چے نو کین خیال ے انگ۔ چیا کہ حمزہ مدام وتی سنگتانی دیما یک نو کین خیال
 فکر ے ایر کرت کہ آئی با زین فکر ء خیال آئی اید کہ سنگتانی دوست بوتنت ء با زین خیالان
 آئی سنگت نہ من ات انت۔ حمزہ ء اے وھد ء سک بگیرت۔ بلے آورداشت کرت بلے
 مروچی آرا میت است کہ آئی سنگت آئی ہے نو کین راھبند ء سر ء کا ینت پمیشا وھد کہ
 آپہک بوت کہ آئی سنگت آئی گپ ء انگر آنگر نہ کھت۔ آگوشان بوت

”بانداماں بہ خواجہ مد کہنگیں دمب ء چارنگاروان کئے کیت دست برز بکھت؟
 نورل اولی وارد دست چست کرت پدا دلوء ء اعظوء ء محراب دست چست کرتنت حمزہ سک
 وش بوت نورل ء دلوء اعظوء بلکننا خبر نہ ات کہ خواجہ مد ء کہنگیں دمب ء سر ء چے بونگات
 آجست ہم نہ کرتنت حمزہ کہ آئی سروک ات ہر چیز ے کہ گونشکات بلکننا راست۔ گونشک
 ات آوتی دل ء خیال کنان بوتنت۔

ء حمزہ وتی گپ ء دیمی بران گونشکان بوت۔

”باندا آدھی چھٹی ساری بیت۔ نیمروچ ء نان ء پدماں اداریاں بلے گوں یک
 سر تے ء کہ کس ء خبر مہیت، اگاں کس ے آباء حال دات تو آئی خیر نہ انت پوہ بوت
 درہائیں سنگت وتی سروک ء گپانی پشتی وانی ء کرتنت۔

حمزہ چہ وتی پٹ میر سفر خان ء کہنگیں دمب ء خنگ ء باروا اشکیت ء آئی نا
 قدرتی جست ء جو ء یک واھگ ے پیدا بوت کہ بروت بچاریت کہ اے مردم چے
 شوہاز کنان اتنت ء پرچے کنان اتنت۔

آرا تر سات کہ اگاں پٹ بیت تو آئیانی چوہ وتی دیم روگ ء زار پگ

بلے حمزہ و ہدیکہ پیسلہ کرتگ ات کہ آروت ءالمی روت گڈا آزانوں چہ روٹگ ءکس نہ
 داشت۔ دمب ہر دمبانی ختگ آئی دل ءتہا یک نوکین واہگ ے پیدا کرتگ ات آوتی
 ہے واہگ ءتک ء پہناتاں نہ زانت بلے آآنکس پوہ بوت کہ ڈگار ء چیر ء ختگ ء چہ
 یک چیز ءلمخی درکیت چہ جائیکہ اے آپ ے بہ بیت، خزانگ ے بیت یا کہ مردہ گانی
 ہڈ بہ ہنت۔ آرا ہے درابو کین چیزانی چارگ ء حب ء شوک بوت ء ہماشب آچہ
 دمبانی چارگ ء دلماگی ءواب نہ شت۔

سہب ء آدرہائیں سنگت اسکول ء شتت مروچی ماسٹر محمد بخش ء رحب باز ترند
 ات محمد بخش ء رحب باز ترند ات محمد بخش ء رحب کدی بیچ نہ بوت۔ آیک برز بالادین
 استاد ے ات کہ نندوک ے ہم حلک ے ات کہ آئی گس امام ء مسیت ء کتھی نیمگ ء
 ریکانی سرات آئی تو اے تہا یک نرم گفتاری اے ات بلے وتی کار ء تہا آسک ات کہ رند
 ء آئی مئے نرم گفتاری سکے ء تہا بدل بوت آگوں آئیگ ء زہگان حساب ء سوال
 لکھارینت ء تاں آدھی چھٹی ء پہاڑا ء سبق دنیگ بوت بلے مروچی جمعہ ء روج ء نیمگ
 روج ے ات آ حساب ء گوں سر ء چیرات ء حمزہ حساب ء تہا چٹ کمزورات کہ آ لوٹت کہ
 زوت زوت حساب ء و ہد ء پاس ہلا س بیت تانکہ آ اردو ء خوشخطی ء تہا بروت کہ ایشانی
 تہا آسک شرآت ء مروچی تو آ لوٹت کہ زوتاں زوت اسکول بند بہ بیت تانکہ آگوں وتی
 سنگتاں پہ دمب ء چاگابروت۔

خدا خدا کنان اسکول مہتل بوت ء آگوں وتی سنگتاں گس ء احت۔ آیکجانان
 وارث انت ء پدافروری ء ماہ ء یک دشین بیگہ ے ء دیم پہ دیم شد ء خواجہ مددرکیت انت۔

آملکانی تھا ایک شکتیں راہِ سراروان سندء لگت انت کہ اداہر نیمگ ء حا کوت ایر
انتت ء و احری کشن ڈگار اذخگا انتت ء آیانی سراہتین پتلون والا ڈورتل دیک بوتت کہ نوں
جوکھڑ ء کرو جوڑ انتت ء و احری کشن تھا نندوک ڈگار ء انگت تل دیان روان انتت۔

حمزہ کاران چاران ات کہ آیان اجازہ نہ ات کہ آدیگی بکنزنت ہمیشا آیک مزمن
نکرے ء سرا اوشتوک اے ندرنگا کنان انتت کہ نوں اے ختگ ء کارتاں ڈور سر بوتت ء بلکن
انگت دیگی رونگا ات پدا یک قدیم دمبانی ماہرے کہ کمکین ورنائیں مردے درابوت آیانی
نیمگ ء جزان بوت ء آچاڑکگ بوتنت کہ اے مردے چے ء پیہ آیانی نیمگا آیان انت؟

ہاماہر گوں آیان دست حلا انتت ء ہر یک ء چہ آئی نام ء جست کرت وھدیکہ
آگوں حمزہ دست ملائنت تو حمزہ آئی دست ء کمکین پر نچت کہ ماہر بشکھندگ بوت ء
گوں ایدگہ سنگتاں دلگوش بو آن گوشت۔

”بچار اے ڈول ء دست دیک بیت“ آپد حمزہ امی دست ء گوں گرم جوشیے
ء گیت ء حمزہ بشکھندگ بوت ء ایدگہ سنگت حمزہ ء چاران بوتنت پد حمزہ گوں لرز و کیں دل
ء جست کرت۔

”شما چے کنت؟.....! تنکس ختگ پر چے؟

ماہر کھنت چو کہ آچہ حمزہ ء جست ء سرا سک وش بیت ہمیشا آج آئی جست ء پنوہ
ساری آ آرا جست کرت۔

”تو چنکس ء وانے؟ تنی پش چے کنت ء اے تنی براس انت چے؟

”من چہاری جماعت ء تھا وانگا ان منی پش وتی حلك ء مزن انت ء اے منی

”شاباش بازشر“ ماہر وتی دست ء بے حمزہ ء سرامشت ”بازشر! تو چہاری ء وانگ
 ء بے تو کترہ ء چو کہ تو ہشتمی جماعت ء وانگ ء؟..... ماہر وتی گت ء صاف کنان شاکرت
 ء وتی خبر ء دیکھی بران گوشان بوت ”نوں من تی جست ء پسو ء دین کہ ماں ادا پر چے خک
 ء کار ء کنان انت؟..... ماں شے روتگاں پدر کتنگ لوناں کہ شاپ کجا خک ات؟

چو کہ حمزہ ء آئی سنکتانی فکر ء تہامہ ایت کہ آچے گوشکا انت ء آبروتا چاران
 بوتنت چو کہ ماہر چیزے کہ گوشکات پہ وتی دیم گوشکا انت کہ ایشی ہج سر ء پادے میت۔
 حمزہ خیال کرت کہ آ کہکنیں قبرانی ہڈان درکعت تاکہ ایشان پہ شمری کھڈ
 بکت ء اے مردگ ء اے ہڈ آسانی پٹ ء پیروکانی بہ بنت کہ باز دیری ایں زمانگے
 چہ آہموداں کھڈ بہ بنت، آخر روتگانی معنا ہمیش ات۔ ہمیشا آپسلہ کرت کہ آشپ
 دھد یکہ باجی طاہرہ ء کراروت تو آرا جست کنت کہ ایشی معنا متلب چے انت کہ کتے
 آیانی رگ ء روتگاں شوہاز بکت!

ماہر رند ء آیان شکر ء ثانی دات ء آ ایشان ء دوران ء پد ء پد وتی حلق ء رادگ
 بوتنت۔ حمزہ گیشتر وش ات کہ آچوتی پٹ ء استادان چہ جتا یک نوکین مردمے ء گوں
 دیوان کرت ء اے نوکین مردم آرا شاباش داتگ ات ء آئی سپت ء کرنگ ات۔

ہماشپ نان ء ورنگ ء آپدماث شفیقہ ء کامی ء باجی طاہرہ ء دیوان ء ہشتگ
 ات ء باجی طاہرہ اچ آئی جست کرنگ ات۔

”مروچی لحمی یک نوکین پتے تی لنفانی سرا بال کنان انت باجی طاہرہ آرا

مروچی چہ نوکین نام ے عیات کنان ات کہ آرا خبر نہ کپت کہ اے فلسفہ دان ے مطلب ہے
 ات، بلے دل ے تھا آرا تورت کہ المی باجی طاہرہ آرا سپت کنان ات ے سپت ے نام
 یک لقب ے ات ہمیشا آرا لوٹت کہ آہے لوز ے معنائ آج آئی جست بکنت۔ آہر لوز
 پوت ے یک سپت ے زانت ے ہمیشی تھا آوش ات ے آبا جی طاہرہ ے منت وارات کہ آئی
 دل ے گپان زانت ہمیشا آرا دل وار نہ دات ے آرا گوشتان بوت۔

”مروچی ماں خواجہ مدشتاں۔ ادا ڈگار ے ختگاں انت آرا یک مرد ے ماں
 را گوشت کہ اے ختگ ے کار ہمیشا انت کہ زانگ پیت کہ مے رگ ے روہتگ کجا مک
 انت؟ من نہ زانین کہ ایسی متلب چے انت

”واہ، مے کسانیں فلسفہ دان تو مدام ے چین گپ کنے کہ مزین ہم گزنت..... من
 نہ زانین خواجہ مد کجا انت ے اے مردم کئے آں؟ باجی طاہرہ حمزہ ے گپانی سر دنوش بو آن گوشتان
 بوت بلے باجی طاہرہ ے ماٹ شفیقہ کہ ذی مزین ماٹ ے جست ے پرس ے شتگ ات گوشت۔
 ”حمزہ راست گوشتیت، ادا پو لیشکل ایجنٹ ے جہل بلو ے کہ ادا یک گورستان ے
 قدیمین دمبانی ماہر چیز ے ختگا انت کہ وت میر سفر خان ہم نہ زانت کہ اے کار پرچے
 بوگانت حال داتگ ات کہ چین چیز ے ادا بوگانت واللہ ے علم کہ چے ے؟

باجی طاہرہ زانتیکہ کہ حمزہ دروگ نہ بندیت ے آرا گواچنی چا ے واقعہ ے کی نہ ات
 آ کہ درہائیں حلک زانتیکہ چیز ے بوگانت بلے طاہرہ وتی کارانی تھا ے ٹکس منقول
 ات کہ بلکنا آرا گرو لگوش ہم نہ بوتگ ات ے نون وتی ماٹ ے گپانی اشکنگ ے رند آرا یکین
 اشک ے آرا حمزہ ے گوشتگ ات کہ لحم بو، من ترا ایسی باروالٹی گوشتین ے رند ے کامی وتی لذہ؟

بے در رنگ ات کہ نوں چراگ ۽ روشنائی ۽ تہا لعیب کنان بوتنت ۽ حمزہ وتی گوئیں
 روچانی واقعات آں چہ دل ۽ برنگ ات ہے اُمیت ۽ کہ باندا باجی طاہرہ آرا حال دنت
 کہ اداچے بوڑگات؟ خواجہ مد ۽ دمب ۽ خٹک ۽ کار پترندی ۽ تیزی ہلگات بلے اتے تنے
 وھدی پہ مہلوک ۽ رازے ات کہ آچے شوہاز کٹنگ لوٹ انت؟

لہتیں روچان پد قدیمین دمبانی ماہرکار ۽ داشت انت، وتی تمبو آں
 زآورتنت لوڑنگ گاڑی آنی تہا ایر کرتنت ۽ کس نہ زانت کہ کجاشتاں ۽ کس نہ زانت کہ
 آپرے ادا خٹک اتنت؟.....

لہتیں روچ پیش کہ خواجہ مد ۽ دمب ۽ سراحاک شانی ۽ کار بوڑگات نوں ادا
 دمب ۽ سرا گورستان ۽ یمین یک چپ چپانی ے ہر نیمگ ۽ مان سانگ ات ۽ مہلوک
 اے ختو کین کھڈ ۽ کرو داں گوں یک جست ے بر نظر آں چاران ات۔

حمزہ وھد یکہ طاہرہ باجی ۽ حال داتگ ات کہ دمب ۽ سراحاک اوشتاگ تو باجی
 طاہرہ وت گڑت ات کہ آاے کار ۽ پرچے نیا کرتنت ۽ پرچے اُشتہ تنت بلے حمزہ ۽
 کسانیں فکرانی تہا پیدا بیو کین اے جست ۽ پتو ۽ الہی داتگ ات کہ بچار مئے کسانیں
 فلسفہ دان کہ دمبانی ماہر جاہ کار کھت، باز جاہان آیان کٹ ۽ سوب نصیب بیت ۽
 باز جاہان آہان آنا اُمیت بنت پدا حمزہ ۽ موہن جو داڑو ۽ باروا گوٹنگ ات کہ سندھ دریاے
 پہلو ۽ چون ماہر یک کہنگیں شہر ۽ شوہاز کرتگ اتنت کہ آ پنج ہزار سال کہنگیں تہذیب ے
 ات کہ حاکنی چیرا خٹک ات ۽ لمی ادا بلکنا آیان بہ بنت بلے نوں کہ آنا اُمیت بوتنت
 تو وتی کار ۽ اُشتہ تنت ۽ درشتہ تنت۔

حمزہ باجی و گپان پہ لہجی گوش داشتیک ات و آ کدی کدی شپ و خیال کنان بوت
 کہ موہنجوداڑو کجانت و موہنجوداڑو چون شہر و بوتگ کہ حا کانی چیرا اتگ مزین ماٹ تو آرا
 موہنجوداڑو و باروانچ نہ گوئشک ات۔ مزین ماٹ آرا خواجہ مد و باروا حال دانگ ات کہ یک
 بزرگ و بوتگ ات بلے آرا ہا مردمانی باروا حال نہ دانگ ات کہ آدا کھڈانت۔
 ہر چیز حمزہ و دماغ و فکر و تہا گڈ و ڈ بوت۔ بلے آرا ارمان لہجی بوت کہ دمب
 و سرا کار کنو کین مردم وتی کار و اشت و درشتہ تنت۔

لہتیں روج نہ گوئتگ کہ حلک و تہا نو کین اُ میت و پید ابوت و مہلوک پہ سید
 لعل شاہ و گس و تچان بوتنت۔ کہ ادا سید لعل شاہ وتی دیما یک چادر و مان کرتت و تارا
 بوک کرتگ ات کہ چوتی بوک و پشت و آ مہلوک و گوئشان ات کہ آ بہ سید پالیزی، یک
 دمب و دیتگ و آئی جن آرا حال دانگ ات کہ ادا یک مزین خزانگ و ڈگار و چیرا
 کھڈات کہ اگاں حلک ہے خزانگ و بہ خقیق و در بکت تو پدا حلک و ہزار سا لگیں گوئان و
 گریبی و بد حالی در روت و آ اتنکس امیر و ہستگار بنت کہ دنیا پہ آیانی سیل و کیت۔

سید لعل شاہ و گوئشک و نہ بوت یک طو پانے بوت۔ گریب ہستگار و احری کش و
 بزرگ کسان و مزین در ہا سید لعل شاہ و گس و دیما چ بوتنت۔ آیانی سروک رحمدل ات۔ رحمدل
 یک نوک چو کین ورنای ات کہ مدام حلک و تہا دھول و سرنگ کرت۔ آرا چاپ و شوک
 ات کہ سیر و آروسان مزین چاپی رحمدل ات کہ بغیر اچ آئی حلک و چاپ بے تھام اتنت۔
 رحمدل واپار و کار کرت و جنس بدل و تہا وتی دکان و ہلینت آئی دکان و تہا لائی،
 حرماگ، بورہ، برنج، سوچی، گڑ، چا و شکر اتنت کہ حلک و مردم گلہ دانگت و چیز زرتنت بٹائی

بہ موسم رحمل وتی دکان جت ء چہ بزگران گونی آنی گونی گلہ زرت ء وتی بہر ء اچ کش آئی
 دکان ء چیزانی زور بگ ء تہا ہلا س کرتنت۔ رحمل اچ آیان یک ے پہ دو گلہ گپت ء بزگر
 لاچار ء مجبور اتنت کہ اچ آئی چیز بزوراں کہ بگیر اچ ایشی آزندگ نہ بوتنت۔

رحمل حلک ء گوں وتی طرگ ء پاگ ء انچش گشت چو کہ درہائیں حلک آئی
 بہ بیت آئی پیرین پٹ وتی گس ء پے تاپ ء نندوک وتی ریش ء بردتان حتی جت یا کہ
 وتی چلم ء کشت۔

رحمل کدی کدی وتی گس ء تہا شیرانی دیوان لوٹا ینت کہ اداوستا کار بشام ء
 نواسگ عیدور باب جت ء رحمل شمیر جت۔

حلک ء تہا ونڈی ء رسم ء رحمل پجاروکی کنائینت کہ آجمہ ء یک سہرین پے
 ونڈی کرت کہ ایش مہلوک ء بہر نہ بوت۔ ء حلک ء ساگ ء آروسان گیس بتی
 پیر میکس ء پجاروکی ء رحمل کرتگ ات کہ آچہ بازار ء بکالان یک پیر میکس یعنی گیس
 بتی ے زرتت ء آرتت کہ نوں ہر وھدان کہ سیر ء آروس ے بوتین رحمل ء گس بتی ایر
 ات کہ ایرات کہ ایشرا آپہ بازنا زونخرہ ے گندیت کہ حلک ء زھگ آئی ایدیم آدیم ء مچ
 بوتنت ء حلک ء جنک آراء ء حلک ء جنکان چاران بوت۔

روچگانی تہا تراوتح وانگ ء آگیس بتی ء مسیت ء برت کہ ہم خرما ء ہم ثواب۔
 چہ حلک ء تہا والی بال ء فٹ بال ء مچ کہ چہ ڈیہی دیرنی ء سبب ء اڈ دیگ بوگا اتنت
 رحمل ایشانی کماش ات کہ ہر دیگر ء آوتی دکان ء دیماپٹ ء سراوالی بال ء مچ اڈدات کہ
 آئی چیز ہم بہا بوتنت ء آئی ایدگہ کار ہم چلان بوتنت۔

وحد یکہ رحمدل اشکت کہ سید لعل شاہِ پشین پختکوئی کے کریم کہ سید پالیزی ء
 مزین دمب ء خزانگ کے چیرانت کہ نگ لومیت تو حلق ء ورنہ پارٹی ء پے کے کار ء تیار
 کرت چیا کہ آوت واپارے ات ء خزانگ ء قدر ء پے شری زانت !
 یک دیگرے ء حلق ء ورنہ یاں زرت ء پے سید پالیزی راہدگ بوت ء حلق ء
 مردم آیانی پد اچی کنان پے خزانگ ء شوہاز ء در کپنت -

سید پالیزی میر سفر خان ای حلق ء پشت ء چہ مزین ریکان آدمیم یک کورے
 ات کہ کوہانی ہار ء آپ ہمدان اجت ء مچ بوتنت ء کور ء کنک ء مزین ریکان جہل یک
 پٹے ء چہ ہار ء آپان آباد بوت کہ ادا یک زمانگ ء سید لعل شاہ ء سیاد لکشت ، کوٹگ ء تورم
 دکنڈ کرتاں ء انچش نمین ڈگار ء سرا چو شہد ء شکر ء شوک بوزی ء کُری این کوٹگ رستت
 ہمیشا ج ہمارو چان پد الیشی نام سید پالیزی ایر کنگ بوت -

ادا سے گزانی یک کتاے ات کہ ریگستان ء تہا کور ء کنک ء اے سے گز نہ
 زاناں دلانی تہا چونین یا تان تازہ کرتنت کہ یک رند ء رحیم خان گوں وتی سنکناں آزا
 ہداں آورتگ ات کہ ہے گزانی بُن ء آچیر کائی بیٹری کشت انت چہ گزان آدمیم یک
 کہنگیں دمب ے ات کہ آئی سرا پر شنگیں شیشہ ژوکپتگ اتنت کہ مہلوک ء حیال ء ادا
 الہی یک خزانگ ے بوتگ - ء نون چہ سید لعل شاہ ء گونشگا پد آسوگہ بوتنت کہ ادا الہی
 خزانگ ے بیت -

ہمارو چی دیگر ء حمزہ گوں وتی سنکناں حلق ء مچی ء ہوار رحمدل ء پداشت کہ ادا
 چو بزاں یک بازارے اڑدیگ بوتت - ہر مردم وش ات ہر مردم پر اُمیت ات کہ الہی

نگے است و اے خزانگہ و رحمدل چہ سید لعل شاہ و برکت و درکت و
زار سالگیں گریبی زیان بیت و حلقہ و تہا یک نوکین زندے پادکثیت۔

پدا دمب و ختان روتج چہ مزین ریکان آدیم کپان بوت و مہلوک گور
نگاں پہ حلقہ و برتر کرنگ ات کہ نوں اے کار و دیمتر و ہلینگنی ات تا نکہ خ

دومی روتج و میر سفر خان حمزہ و آئی سنگتاں نہ اشت کہ آسید پالیزی بہ
سفر خان و گشتن و روعاے سید لعل شاہ و مہلوک و بدرہہ کنگ و یک د

ات بلے چرانگی کے گپ ایش ات کہ مہلوک انگت و چشین حبرانی سرا باو
یک جاہے، یک دمبے، ڈگار و چیرا خزانگہ کے است کہ ایشرا آ در بچ

اے نکت و طالع کے گپ اتنت۔

0

میر سفر خان وتی یکتائی ء تہا کدی کدی چہ وتی باندات ء سک پریشان بوت۔
آئی مونجائی ء ملوری ء سبب ہما اتنت کہ آگول ہر بنی آدم ء در پیش اتنت یعنی
یکے آئی ڈنی ء دومی آئی دلی سبب خارجی ء داخلی ء انجش میر سفر خان ء یک پریشانی ہما ڈنی
چاگردات کہ آچہ بن پیروک ایدل خان ء اچ آئی ہم ساری رواں تننت بر آئی سرا بوٹنگ
انت ایش یک یک انجش چاگردنئے ات کہ چہ بندات ء پریشی بر جادارنگ ء مدام یک
جنگ ء مڑے کٹنگی کپیت کہ بگیر چہ ہے جنگ ء مڑے زندگ بوٹنگ گران انت ہمیشاے
جنگ چہ بندات ء جاری وساری ات میر سفر خان اے پٹ ء پول ء کننگانہ ات کہ ای اے
جنگ ء آسرے استت کہ نیستت آیا اے چاگرد چہ قرنائی قرن بہ حلک ء سرا چوسیاہن
گدان ء اوشتوک ات شرآت کہ گندگ؟ ایش میر سفر خان ء جست نہ اتنت ء نہ کہ آے
جستانی سرا گیشتر گور ء فکر کنگ لوٹت۔ آئی ویل ء جنجال ہمیش ات کہ ہما روایت کہ چہ
صد آنی سال روان اتنت ء خاصیں راہبندانی سرا ایر اتنت ایشان چہ پروش ء مہ پروش ء
چون دارنگ بہ بیت چیا کہ آرا تورنگات کہ وھد ء پاس بدل بوڑگانہ ات۔ حلک آحلک
نہ ات انجش کہ بن پیروک ایدل خان ای زما نگ ء ات، رند ء مزین قائم خان ات پلا
مزین مزار کہ ہر دور چہ دومی دور ء جنات ء ہر دور ء تہا یک جھد ء یک کوشت ء بکارات
کہ حلک ء قبیلہ ء تاریخ چہ ہے گوسگیں جھد ء چہ پرات ء رودین ای شیرانی دپتر ء دیوان

ابنی گواہی و دیگانتنت۔

بلے نون کہنگلیں چاگرد و تہا بدلی سدی اشتاپی و تہا آئیگات و میر سفر خان گزرت
 کراے بدل بوو کین دنیا و تہا باندا آ، آئی خاندان و آئی چوک و زھگانی ہند و جاہ کجا بیت۔
 بلکنا باندا و بارو آئی ہے ٹرس آرادل و تہا پڑیگ و ات کہ آپہ باندا و
 شرب و چیزے بکنت و اے درگت و آئی او لی کوشت ہمیش ات کہ وتی نوک و رنائیں بچ
 ریم خان و لیویز و تہا رسالدار بھرتی بہ کنت چیا کہ نون آئی بدن و تہا آوس و زور نہ منک
 ات پیش کہ پیش و ات۔ بلکنا مزار تا نکہ زندگ ات آپیری نا جوڑی و مرک و ہم دل و نہ
 آورت۔ آلام و لا پرواہ ات مگوزات، زور آورات و میر مزار و ساگی و چیرا آہر چیز و
 گت مال کنک و آپہ چاڑکک و کمر بستک ات کہ قبیلہ و زور آورین زور مرد آئی دیما گپ
 بت نہ گرت۔ آقبیلہ و پیسلہ آن پہ زور آوری چلاینت چہ جائیکہ اے سیاہ کاری و پیسلہ
 بوتین، جائیداد و بہر و بانگ و پیسلہ بوتین گیرھ و سردگانی سیم و گپ بوتین یا کہ دڑی اٹ و
 پل و زور اکی و گپے بوتین میر سفر خان ای دہشت و ترس ہر چیزے و پیسلہ و تاں و ت
 راہ و سرا آورت۔ و انچش ایدگہ و ذنی قبیلہ آں گوں جائیداد و آپ و ننگ و پیسلہ آں
 میر سفر خان دمان و تہا کرت و چہ مستر و مسترین پیسلہ آنی تہا آسر و نیتو گانی چیتانہ گرت
 و اگاں کسے آئی پیسلہ آں مہ متین تو آبدی دار و دیما چو کوئی و سیاہ کوہ و پل چوٹو و کوہ و
 مکان مک اوشتات کہ آئی پیسلہ آن بچت یا کہ پہ سکین روچان تیار بہ بنت و میر سفر خان و
 بات ات کہ کدی کدی میر مزار آئی ہے زہر گرگ جوش و غصہ و سرا بشکھندگ بوت
 چیا کہ میر مزار و وتی یک دلیل و توجیل سے ات آ میر مزار زور آوری و طاقت و یکدم

انکاری نہ بوت چیا کہ میر مزار عزانت ء علم تحریک آراہیل دانگ ات کہ ہر چیز ء پختہ
یک زور ء طاقت ے کار فرمات کہ اے زور ء طاقت جم ء تھا نظر نہ یات بلکنا باز مرد
طاقت ء جاہ ء اخلاق ء ادب ء کیشتر مزین زور ء طاقت ے من اتنت کہ میر مزار ء اعی
ایشی ہم انکار نہ ات بلے میر مزار خان ء راہبند انی زر ء کہ ایشان آچوتی چند عزانت
تجربگاں ہیل کرنگ ات راستی ایش ات کہ بدی دار ء دژ من ء بدواہ ء ساری ء چوتی چند
کردار ء شخصیت ء پکائی ء اے احساس بدے کہ بنی آدم ء عقل ء پیم طاقت ء زور اکی
بگیرد کہ ہج چیز ے ء سراسکت ء یکین نہ کنت اگاں گوں من طاقت ء زور نیست بلے
گوں عقل ء پیم ء شخصیت ء پکائی است ء من تی طاقت ء زور ء چوتی عقل ء پیم ء راڈراڈ
کنین دوردے این بن اچ تی زور ء طاقت ء چہ انکار نہ کنین حمانہ کنین چیا کہ من وت
حدک ء قبیلہ ء ویل ء جنجالانی تھا طاقت ء زور ء اولی ء گڈی ایس راستی شمار کنین و حد یکہ من
طاقت ء راستی ء منین گڈا من تی زور ء طاقت ء چون مہ منین؟ بلے من ء تی طاقت ء زور ء
سرا ایراد است..... ء من لوئین کہ تی ہے طاقت ء زور منی بوتین گڈا چٹکس شر ات بلے
و حد یکہ گوں من اے زور ء وس ء طاقت نیست تو چے پرک ے کپیت، گوں من عقل ء پیم
است کہ آ طاقت ء زور ء مزین پستی وان ے ثابت بوتگ ء من وتی تی عقل ء پیم ء زور ء
طاقت ء سمبھین نہ کہ گوں تو وتی بدنی ء مادی زور ء پیش دارین کہ اگاں من اے ڈول کرتن
تو من ء کیشتر نہ ملے بلکنا من کیشتر بزرگ ء و احرنے ہمیشا من تی ہر حرکت ء ہر ارش ء آئی
ہر تک ء پہنات ء پہ شری زانگی انت پوہ بیگی انت کہ نوں تو اے کرت تو دیم تو چے
کنے؟ و حد یکہ من تی ء وتی طاقت ء زور ء گڈی ایس بن عزانت گڈا چون براں من و تارا ء

ترا ہر دوک آن زانت ء طاقت ء زور ء پیلو یس تا کنینک زانت ۔ وھد یکہ من طاقت ء
تا کدیک ء زانت چو بزاں من وتی نزوری ء تہا اچ تو زور آور بوتین آ کہ گوں تو حلدک ء
قبیلہ ء ہر چنت تو پ ء گلو لگ گوں بہ بنت تو گوں من ہج چیز کرت نہ کنے۔

بلے شرت ہمیش انت کہ منی دیم ء رقب منی چمانی چار بگ، منی دستانی سرینگ ء
منی دراہیں جان ء جسک من ء تنی دیمادرامہ کشت کہ من تہا یعنی وتی دل ء تہا چے فکر جنگ
ان؟..... من اچ تو وتی دراہیں راستیاں چیر دیک لوئین تا کہ تو من ء پہ شری مہ زان کہ منی
زور ء دل ء چے رازے پوشیدگ انت..... آ کہ ایش پمن بازگران گوزنگ انت، چیا کہ
وھد یکہ من تراز ہر کنگ لوئین تو من ادا ہم زور ء طاقت حرج کنین، منی تو انائی کارکت ء
منی دیم ء رقب کر نچ کر نچ بیت منی معدہ حراب بیت من ء واب نہ بیت من ء یک بے
جاراتی ء یک بے تاقتی ء وتی بانزلانی سرازوریت ء برز آ سماں بارت ء سرکت کہ من
چڈگار ء سندین منی پاد برز بنت ء من وتارا پاہو ء ساد ء تہا بندوک حیاں کنین بلے من چے
بکنین؟..... اے دنیا ہنچش کہ جوڑ انت گڈاپن دگہ چے راہے پشت کچک بغیر ہج ایشی
کہ من اے حلدک ء قبیلہ ء یکجاہ ہداریں ء ہما کہ مئے نام ء نشان ء نہ فیت آیانی زوراک
آں بہ جلیں ء ہداریں نہ کہ دژ من مارا ہنچش ایر براں چو کہ پشت گشت ء وارت۔

میر مزار چہ وتی ہے زانت ء سبب ء مدام یک فکرے ء تہا غرق نظر احت ء حلدک ء
مردمان یات نہ انت کہ کدی آ بشکھندگ بہ بیت۔ آ بشکھندگ ہج بر نہ ات نہ بوت ء نہ
بوگی ات۔ آ حلدک ء قبیلہ ء طاقت ء طاقت ء منینک ء فکرانی تہا مدام گٹ ء گر پتارات کہ یک
صورتے ء آ قبیلہ ء حلدک ء جوہر ء آئی ارواح ء شوہاز کر تک ات کہ نوں قبیلہ ء حلدک ء

ہیں ادب و اخلاق و منیت کہ آ بے رحم و ترند و بد عمل سے نہ ات آ نیکی و عزانت کہ سچے
 بلے آ قبیلہ و حاکم و تہا آ طاقت و چہ کلان مزین راستی خیال کرت کہ نوں پریشی آ شہ
 و ج کار کرت ہمیشا و ہد یکہ آ میر سفر خان و ناگتا ترند بو نگا دیست و یا کہ کمزور و برہک سے
 را چمان سہور کننگ و تہا دیست تو آ ہشکھندگ بوت پش کہ میر سفر خان و زور و طاقت
 تا کینک و خبر مہ بیت، چش کہ آ یک نابزانت و زہک سے بہ بیت۔

بلے میر مزار میر سفر خان و آج نہ گشت کہ آ وتی طاقت و زور و پیش مداریت
 چیا کہ باز جا گہاں طاقت و زور و پیش دارنگ الہی ات کہ بغیر ہج ایشی حاکم و قبیلہ و تہا آ یانی
 زندگ بو نگ گران کپت کہ میر مزار خان و میر سفر خان و زند و مزین آ ہ سرد و المیہ ایش ات
 کہ آ چہ بندت یک و یو چلان آ یان اتنت کہ آ یان خاندان چہ مزین قائم خان و مزار خان
 زمانگ و یک برات و یک سروک و یک گڈ و راہ و سر روان ات کہ آ یانی خاندان کدی دران
 و مزین نہ ات۔ و ت میر مزار و برات و گہار نہ ات میر سفر خان و برات نیست کہ آ یانی کیوں
 یکتائی آ یان گیش مجبور کرنگ ات کہ آ وتی طاقت و زور و پیش بدارنت و نوں میر مزار و عقل
 و پیم و میر سفر خان و سلی و جوش یک بروبری و آ ورتنگ ات بلے تاں کجا؟

و نوں کہ میر سفر خان ایوک و یک زردین دیگر و تہا وتی دراجین بر آ مدگ و یک
 کنڈے و نندوک کپو کین روچ و برنگشان چاران بوت ات تو آ گو سگیں روچانی یا تانی
 تہا سروچیرات کہ آ رابا ورنیاحت کہ آ خراے دور چون گو ست کہ نہ مروچی مزارات و نہ
 کہ آئی شان بغیر چہ ہماثل و نشان و کہ آ حاکم و نیام و اوشتوک گو سگیں روچانی یات
 گیریاں کنان ات و نوں آ کہنگیں ٹل و کلات و نیمگ و چاران خیال کنان ات کہ آ

آنی ہمکر ہم نہ بوتگ ات کہ ٹل ۽ لیپائی بکر تین ۽ آرا خبر ات کہ ٹل ۽ لیپائی ۽ سمبہنگ ۽ کار ۽
 بغیر چہ مستری حمل ۽ دگہ کس نہ کرت چیا کہ ادا ایوک ۽ حمل دار ۽ پادکلائی سرا لک کپان
 دتارار سینت ۽ وتی کل مالان مشت نہ کہ ورنائیں مستری آنی کارے نہ ات میر سفر خان
 نذوک پسله کرت کہ اگاں آپہ میر مزار پنج چیزے نہ کرتگ ات بلے اے بر آئی پرزات
 کہ آہے کلات ۽ جوڑ ۽ جاڑ بکنت کہ ایش قبیلہ ۽ حلك ۽ عزت ۽ شان ات۔

۽ نون کہ قبیلہ ۽ تہا چیزے مردم سرچست کنان اتنت آنہ قبیلہ ۽ من اتنت ۽ نہ
 کہ ملک ۽ بلکنا آنون نوکین گپ کرتنت کہ میر سفر خان ۽ اے نوکین گپانی سرا ایراد نہ ات
 آوتی دل ۽ تہا زانت کہ یک نوکین دوریے آئیگانت بلے آراوتی کردار ۽ عمل ۽ تہا دتارا
 دیما برگی ات۔

نون آزمانگ نہ احت کہ پیش ۽ ات کہ اے گیرھ چہ مردمان پرات مزور
 خدمتگار مولد ۽ چہ کری در ہا ہماں مچ بوتنت ۽ وہد یکہ آئی ماٹ آیان نان پکت ۽ دات ۽
 چ آیان کارگت۔ کسے اُشر ۽ کاہ گرت کسے بزگل ۽ حلت ۽ کسے زهد پان ۽ وشوانگ
 ات میر مزار ۽ انار ۽ درنچک ۽ چیر ادرائیں حلك دیوان ات چل کشگ ات قبیلہ ۽ ویل ۽
 جنجالانی پسله اتنت سانگ ۽ سانگبندی اتنت ۽ صلہ ۽ صلبت اتنت کہ نون اچ آیان یک
 چیزے نہ ات نہ..... نہ مہلوک ۽ تہا چشین دژ منداری ۽ استت ۽ نہ کہ کست ۽ کینگے
 کہ ہر کس وارت ۽ وپت ۽ یک وت پہ وتی ۽ ات کہ نون زیان بوتگ، نون نفسا نفسی
 ات نہ ملک آباد بوتنت ۽ نہ آپ احت کہ نون جوہم خشک بوآن ات کہ اے درائیں چیز
 پہ حلك ۽ باندات ۽ شرنہ اتاں۔

نوں مقابلہ ۽ روج اتنت کہ آئیو کین ماہ ۽ ووٹ بوئگا اتنت پہ حلک ۽ مردمان
 پہوت ۽ یک سروک ۽ گچین کنگی ات نوں مہلوک ووٹ دات وتی سروک ۽ گچین کرت
 اگاں مہلوک ووٹ انت وتی سروک ۽ گچین کنت تو باندا ایش ہم بوت کنت کہ مہلوک
 آرا ووٹ مدنت! اے چون بوت کنت؟ چے ایش مونجاء پریشان بوئگ ۽ گپتہ
 انت؟ میر سفرخان خیال کنان بوت۔

اگاں ووٹ ۽ تہامنی نہ کثیت گڈا باندا چے وستا کار بشام اے حلک ۽ مزن
 بیت؟..... آخر آروایت کجاشقت.....

اے درہا سازش ۽ تہا سید لعل شاہ ای دست مان انت کہ کدی آگوئشیت کہ
 حلک ۽ تہا سیاہیں بلا ہے آئیگا انت ۽ کدی آ مہلوک ۽ خزانگ ۽ سکھن ۽ دنت ۽ کدی
 آدگہ چشین گپ ۽ دیما کاریت چے آاے حرکتان کرت اگاں میر مزار زندگ بوتن
 ؟..... چے رئیس میروخان ۽ سید لعل شاہ نہ کچینگ کہ آمنی مقابلہ ۽ ووٹان بوشتیت؟ الی
 گپے کہ رئیس میروخان ۽ منی دیما ووٹانی تہا اوٹنگ ۽ تہا سید لعل شاہ ۽ دست مان انت اے
 بیچ ۽ تہا سید لعل شاہ هورانت.....

رئیس میروخان ۽ من زانین کہ آئی تہا ۽ نکلس جرات نیست آئی پٹ مے چلم
 زور بوتگ میر مزارخان گوں آئی پٹ ۽ راست گپ نہ گرت آرا بغیر چہ چہ پادگہ نام ۽
 ۽ تہا توار نہ کرت بلے نوں کہ آپٹم ۽ تریاق ۽ کاچاک کنزگا انت ۽ شگار بوتگ تو کسی دپ ۽
 رئیس میروخان ای نام انت کہ من گڑین کہ چے ہما چہ یاے بیچ نہ انت کہ دپ ۽ رئیس میر
 خان ای نام انت کہ آ میر مزارخان ۽ چلم ۽ پُر کرت ۽ حلک ۽ قبیلہ ۽ اید کہ مردمانی پیا آئی

واہگ ہمیش ات کہ میر مزار گوں آئی شرین گپے بکنت بلے بچار کہ شکی ء کا چاکی ء
 ززانی زور ء آوتی ہند ء جاہ ء چہ دل ء برتگ کہ آ کجا آوشتا تگ آرا شرم ء پارگ نیست
 حیانت اج چیز نیست۔

من ء یات انت کہ چون یک رندیے ایران ء سرا آگوں وتی شکی ء مالان
 گرگ بوت ء کئیز بوت گوں آئی تریاق ء مزین بڈے ات کہ حکومت پریشی آرا عمر گیر
 دیگ لویت آوہدان آورنات کئیز ء تہا گوں آئی انچش کار بوت کہ کتے بشکیت ء وتی
 گوشان بگیرت پدا آ پریات کنان بمن احت ء منی سفارش ء پدا آ چہ کئیز ء ہلا س بوت
 مروچی آ منی دیما آوشتا تگ آرا وتی پٹ ء گور ء حیا ل نیست چے؟ چے آ منی میر مزار ء
 ہا کاران شموشتگ کہ ما پر آئی کر تگ ات چہ یا۔

میر سفر خان اھتو کیس وونانی باروا حیا ل کنان بوت ء آرا امیت ات کہ حلک آرا
 پرئیس میر و خان دور نہ دنت حلک گوں آئی ات ء چہ پٹ ء پیروک ء زمانگ ء ات۔

میر سفر خان ٹل ء برزی ء چاران اھتو کیس روچانی باروا پکر جنان ات کہ ایش
 ہاڈنی سبب اتنت کہ آرا مونجاء ء ملور کنان اتنت ء آوتی پٹ پیروکی ایں درجگ ء ہند ء
 بر جادارگ لویت آرحیم خان ء رسالدار لیویز بوگ ء سرا ہم دو دلگ ات یکے آرحیم
 خان ای وانگ ء ہم حراب کنگ نہ لویت کہ باندا اگاں آرسالدار لیویز بوت تو آئی
 وانگ ء ہم دومی نیمگ ء آرو وتی حاکی ء حلک ء قبیلہ ء تہا بر جادارگی ات کہ نوکیس
 جاورانی چہ حکومت ء نزیک بوگ اتنی ات نہ کہ سید لعل شاہ ء بیچ ء رئیس میر و خان ای
 چہ یائی پر آئی ء پر آئی خاندان ء یک مزین خطرہ ے ات کہ نوں میر سفر خان وتی ڈول ء

پرے جنجالاں یک راہے درگیجگ لوبت آئی تہا میر مزار یمین حکمت سے نہات کہ آچ
قبیلہ ء حلق ء سرد ء گرمان گوزان انجش پکا بوتگ ات کہ ہر چیز ء تول ء تراز و کرت لہا
دیماشت آذولین عقل ء یم میر سفرخان ء تہا نہات بلے وتی وس ء ذول آ کوشت کنان
ات کہ گوستگیں روایتاں بداریت

اگاں آئی دنی جاو آراہورت ء حام کنان اتنت تو آئی دل یعنی داخلی جاوہم
کم نہ اتنت کہ آرا مونجا ء ملورمہ کنان ہر فکر ء یک دردے ات ء ہر درد ء یک ٹپ سے
ات ء ہر ٹپ ء وتی سوزش ء دل دوری سے ات کہ کدی کدی میر سفرخان وتا رسک بڑگ
لاچار حیاں کرت کہ اچ ہے سبب ء آئی صحت ء جان دراہی ہم متاثر بوتگ ات کہ آرا
شپ ء واب نیاحت ء آوتی تحت ء سراتچک چہ وتی زھگان ہم بیگانگ بوآن ات آ کہ
آدوسیر کرتگ ات ء حد آرا باز چیز دا تگ ات بلے نوں پیری ء نیمگاروان آرا محسوس
بوگات کہ دوزنی ات نہ مزین ماٹ آئی جنین ہج آئی چوچان وش ات ء نہ کہ آ
نویں جنین ء آئی زھگ ء اگاں وش ہم بوتیناں تو آنہ وش سے شمار بوت چیا کہ آزند
براہن جنجالانی تہا یک انجشین ہمراہ ء سنگت سے بکارات کہ آگوں فکر ء حیا لان گوں
صلہ ء ہم شور بوتین بلے چہ وتی جنین آرمان آرا کم امیت ات کہ آ؟ آئی زند ء جنجالا
پوہ ہاں بلکنانوں آئی زھگ آرا گوشگا اتنت کہ آوتی جنجالانی سبب وت ات آرا کہ
گوشگ ات کہ دوسیر بکنت؟ آرا کئے پر ماتگ ات کہ وتی دنیا داری ء تہا نیام رہ
اعتدال ء سرا بروت؟ آرا پر ماتگ ات کہ آوتی صحت ء درائی ء حیاں مکت ات
درا آوتی پیدا کنو کین چیز سے استاں کہ کدی کدی آرا حیاں احت کہ ارمان کہ ایوک

ہوئیں تو آسید لعل شاہ و رئیس میر و خان و اید گراں یک را ہے نشان بداتین، بے نون
 آدوین و ایشانی زہگ آئی حلك و ڈگار و آئی نام و تور در را یکجاہ بو آن پر آئی اسے مبر و
 مشکل کرتے تان کہ اتج ہے سانکلاں پر و شیت و آزات بہ بیت آنوں و قی و ت لڑین
 سانکلاںی کنیزی ے ات۔ عمر گوزان ات۔ بازیں چیز کنکی ات بازان سبق دیگی ات و
 چہ بازان سبق گرگی ات۔

و آرا ارمان ات کہ آکدی گوں آرام و پھ لجمی گوں و قی حاندان و نان و چانہ
 وارنگ ات کہ مدام آئی پکر و خیال آرا یکتا کرتے تنت کہ آ و قی تحت و سراتچک حلك و
 قبیلہ و جنجالانی سرا گوزاء فکر کرت یا کہ و قی ریڈیو و کوئی و تہا گوں و قی قبیلہ و مردمان
 دیوان گرت۔

پدا آدیت کہ رمضان آئی نیمگ و آیان انت و سفرخان پوہ بوت کہ کسے
 اتنگ میر سفرخان و قی اسپتین چادر و کوپگانی سرا گرت و قی چھڑی و زرت و پاداحت
 کہ چہ گیرھ و علم خان، علیم و گل جان آیان بوتنت و تہا پتریتاں و میر سفرخان باشت و
 سر و تارا جھکے کرت و مہماناں بیا بخیر کرت و رمضان و پر مات کہ آچا و چلم و تازگ
 بکت پہ مہماناں بیاریت۔

علم خان میر سفرخان و کہنگیں ہمراہ و سنگت ات و قبیلہ و تہا و آئی قبائلی درجگ
 بزات آئی تعلقہ اری گوں میر سفرخان و دیم جزگ و پشت کنزگ و بنیاتی سرا اری
 اتنت کہ کدی آپہ میر سفرخان سک مہروان بوت کہ کدی آمیر و بدواہانی صف و تہا
 صورت کہ رند و میر آرا بد و رد کرت بلے علم خان بگیر چہ میر سفرخان چو کہ زندگی میت

بجین روج گوں میرا دژ منا نندہ نیادکنان پدہ پد میرا دیوانا احت عمر خان ہون
 آپ ہتاہا زین آپ استہ آئی ڈکار ہمیش اتنت کہ چہ جوہ آپ ہا آبوت ہوتہ
 آئی نرراگ بوت۔

علم خان ہ چہ کلان مزمن کمال ایش ات کہ آپری کہن ہ جوہ حساب ہتاہا
 ماہرات۔

جو علاقہ ہتاہا سے مزمن قبیلہ آئی ہراہرات۔ شپانگ کہ یک روج ہشپ۔
 شمار بوت پاس سے گھنہ ہ دیگر، چل ہ پنج ہ پنجاہ منٹ ہ ات قبیلہ ہ میرا شپانگ ہ
 بازانی پاس ہ مچی ہ دیگر اتاں شپانگ بگیر چہ میرا سفر خان دگہ کس نہ ات بلکنا میرا سفر خان
 ای شپانگ ہم پنج اتنت کہ آایشان یکوارے کار مرز نہ کرت بلکنا جوہ حساب ہ شمار ہواہ
 وتی واری ہ کار مرز کرت۔

آپ ہ بہرہ بانگ چہ قدیمین زمانگاں کار مرز ات کہ یک قدیمین راہبندے
 گوں ایشی بہرہ بانگ بو ات ہر قبیلہ ہ ہر مردم ہ میرا ڈکار ہ آپانی کچ ہ کساں ہواہ
 ات کہ ایش آئی پدیری جائیداد گوشگ بوت کہ کسے چٹکس میرا ات؟
 پد ہا مردم ایڈگرانی آپاں پہ بہا زرت تنٹ کہ آزر خرید شمار بوتنت ہ
 درجگ ملکی ات کہ ملکی آپ ہ ہا کساں ات کہ آقبیلہ ہتاہا ہا مردمان رستہ کہ آپانی ہٹ
 ہ پیروک ہ زمانگ ہ شزین کارانی سب ہ آیان آپ رستگ ات چو کہ قبیلہ ہ جنگ ہ
 چو پانی ہتاہا ہر زورنگ وگیرہ.....

چہاری حساب میرا آب ات کہ اے ہا مردع رست کہ آ آپ ہ بہرہ بانگ ہ

کرتے آرا ایک بہرے پریشی مزد و صورت و رست میر آب، استالانی روشنائی و پیلہ
کرت کہنی چٹکس شبا نگ، پاس و دیگر کار مرز بوتگ اتن پریشی آپ و ت و ایک ملک سے
داشت کہ آوتی حر و سراسوار ملک و ڈگارانی سر و چار دست کنان تاں جو اے سراتاں
آسراخت و استالاں چاران چہ بندان لٹان پر وشت و جو اے آپ ہما نگر ادگ کرت کہ
نوں ہما وار بوتین کدی کدی استالانی روشنائی ملک و ردد اتنت بلے ملک چہ و تی چند و
بوشگ و زانت کہ کسے و چٹکس آپ کار مرز بوتگ و ہمار و آ آپ و تچگ و حلت و یہ
دگہ گنڈ و یہ دگہ نگے و آرا راہ دات و اے کار چہ قرنائی قرن بو نگات۔

علم خان باز رندان میر آب بوتگ کہ آرا در ہائیں جو و حساب و تی ہورانی سرا
بات ات کہنی چٹکس آپ اتنت و مسکرہ و خاطر اکدی کدی علم خان مہلوک و سر و چرنک
جت کہ بس کن بدار و تی دپ و آپ تئی دیگرے انت و تر جنئے انچش چو کہ تئی شبا نگے
آپ بہ بنت۔

و علم خان ای گپ در وگ نہ اتنت بلکنار است اتاں کہ قبیلہ و تھا ہر مردم و راجی
در جگ چہ آئی ڈگارانی کچ و کساس و زانگ بوت چو کہ قبیلہ و تھا بازین مردمان جو و آپ
و تھا جج بہرے نہ ات کہ آیانی پٹ و پیروک و چہ بندات و آپ نہ رستگ ات و رڈ
کنگ بوت۔ رڈ ہما قبیلہ شمار بوتنت کہ آ قبیلہ و جنگ و چو پانی تھا بہر نہ زرتنت کہ نوں نہ
آیاں آپ اتت و نہ کہ ڈگار۔ آوتی بادشاہ و حکم و ت اتنت۔

کم دیگر یا کہ یک دیگر و یک ٹکرے ڈگار دارو کین مردم باز بالا حیاں کرتنت چہ
جائیکہ آیانی آپ و ڈگار کم اتاں بلے آوتی پٹ و پیروکی عمل و کردار و سرا پھر بتاں کہ چہ

آیانی مڑاہ آیان آپ لڈگار استت قبیلہ ءتہا یک شرپ ءشان ے اتت ءحک ءتہا
 درہائیں مردمان ڈگار ءنکرے یا کہ آپ ے ایگر است ات ہمیشا در ہا بروبری ءبنیا ہاں
 گوں یک ڈگر ءبمساد ءہم در دانت کس کئے ءگام نہ ات کس کسے ءرزان شو دوک نہ
 ات اگاں گام است ات تو ایوک ءقبیلہ ءسروک ءگام اتنت کہ اید گہ کس ءنست
 اگاں لوڑی اتنت تو لوڑی درہائیں قبیلہ ءکار و خدمت ءکرتنت اید گہ گریب ءامیر
 در برابر اتاں سردار ءپاگ ولجہ ہے نظام ءبرزی در جگ ءات کہ چہ سردار ءانگرخان
 ات ءخان باز دور کوہانی تہا ندوک ات!

ءمہلوک ہے راہنہ انی سرا چہ قدیم ءروان اتنت نوکیں دنیا نوں آیان ات
 بلے باز کرار ہمیشا تنے و ہدی گھڑی ہم آہں مہلوک ءنہ ات کہ استالانی چارنگ ءآپ ء
 آپنکی کرتنت علم خان آپ ءماہرات بلے نوں پیر بوتت ءاے کار نہ گرت کہ یک زمانگ
 ءآ میر سفر خان ای دیوان ءچلم کشان شب ءروح شبا نگ، پاس ءدیگرانی چپی راتی
 حساب ءشمارانی تہا مہلوک ءمغز ءوارتت۔

بلے میر چہ نوکیں میر آب ءملکان چہ وش نہ ات بلے نون نوکیں نسل ء
 میر آیان ءملکان آئیگی ات ءرونگی ات۔

علم خالانوں پہ میر ءاید گہ کاران کرت ءمروچی میر آئی دیما اسپتیں کا گد ء
 تختی ے ایر کرت کہ آحک ءووڑانی فہرست ءبہ نا نہیت و ہدی گہ گل جان ءعلم آرا
 کمک کنان بوتنت تا نکہ فہرست ءتہا کس ے ءنام پشت مہ کپیت کہ باندا
 میر سفر خان ءایشرا پولیٹکل ایجنٹ ءدپتر ءبرنگی ات ءجمع کنشکی ات چیا کہ نوں ووٹ

ہم نرینک آیان اتنت میر سفرخان ء خبرات کہ علم خان نوشت لخوان ء تھا باز شرآت ل
آنی نوشت باز خوش خطات ۔

گل جان ء علم نوشت لخوان ء تھا اچ نہ اتاں آگون میر ء گوئیں دورانی
عہان کرت ۔ آہر دو میر مزار ء پٹ باز نرینک ء دیتگ انت کہ میر سفرخان ہم بلکنا بیج
آنی انکس نرینک نہ بوتہ گت ۔

علم خان اگاں برز قدین مردے ات تو گل جان ء علم ہر دو کسان بالاد ء لیکین
مردم اتنت علیم گوں وتی اسپتیں ریش ء اسپتیں بروتاں گوں قبیلہ ء تھا پہ وتی مکر ء
نریاں نام کپتگ ات ء میر سفرخان آرا کدی کدی پہ وتی کاران کار مرکز کرت ء آگون
میر ء پہ وتی وپاداری ء سوگند وارنگ ات آ علم خان ء ایدگہ اسپت ریشانی حال ء
میر سفرخان ء دست آورت ء ایر کرت نوں کہ وڈٹ نرینک احتینان اتنت آیان میر ء
علیم ای مکک ء مدت درکارات پمیشا نوں ہر دیگر ء میر آیان گس ء لوٹت ء مروچی تو میر ء
دوانی حتمی فہرست ء جوڑ کنگی ات کہ باند الیشراد پتر ء تھا دیگی ات ۔

گل جان چو کہ ساری ء ذکر کنگ بوتگ میر ء حاصین وپادارین ہمراہ ات آئی
تعلق چہ شہید ادزی ٹک ء ات کہ دورین رشنگ آئی تھا آبن پیروک ایدل خان ء ایدگہ
چکانی چک ء چکے ات پمیشا ننگ ء پادا آئیگ ء تھا آوتار اچہ میر ء کتر حیاں نہ کرت
بلکنا میر سفرخان وت آرا چہ میر ء لقب ء یات کرت کہ باز کم بوت کہ میر دگہ کئے میر بگوش
گل جان سادگیں مردے ات آوتی صافین حبران دات ء کدی کدی آمزن
زمین رڈ کرت کہ ایوک ء میر سفرخان آئی ہے رڈان چیئر دات ء بر آیان حاک مان

کرت نہ کہ قبیلہ یا حکومت ءتہا گل جان ای ہے رڈ جرم شمار بوتنت ہمیشا آمیر فرخان لہجہ
مدت ءمک ءمد امی لوٹت کہ بگیہ چاے مک ءآ قبیلہ ءتہا زندگ نہ بوت۔

وہد یکہ دونانی فہرستنی کار بنا بوت تو گوں میر ءہوار علم خان علم ہک گل جان
لہجہ نامان نوشتہ کنگ ءرند بوشت بوتنت کہ آیان نہ حجت کہ کجام نک کہول ءچنگس
مردم اتنت بلے پدا علم خان ءحیال احت کہ گل جان ءبچ کریم ءلوٹنگ بہ بیت کہ
آدرائیں حلک ءمردمان زانت۔ ءمیر رمضان ءلوٹت ءپہ کریم ءلوگ ءراہ دات۔
کریم رحیم خان ای ہم عمر ءآئی ہم جماعت ات نوں آ ملا مطلب ءحجرہ ہوتا
گوں رحیم خان فضل ءقادر ءدیوان ات کہ رمضان آرا اچ ہمودان در کرت ءآدرپہ
میر ءدیوان ءرادگ بوتنت۔

نوں میر ءدیوان گرم گچنگ ات ءمیر ہر کہول ءجتا کرت کہ ساری ءہر نک ء
کہول ءنام علم خان جتا نوشتہ کرت ءکریم ءدرائیں کہول ءنگ یات اتنت آسر ءبن ءچہ
وتی ماٹ ءہیل کرتنگ ات۔ ءمیر ہم کریم ءلافتی آل زانت۔

وہد یکہ کہولان نوشتہ کنگ بوت تو نوں ہر کہول ءنفران نوشتہ کنگ بوت کہ
ایشانی تہا جن ءزال ہم ہوار اتاں کہ کریم ایشانی جن ءچکان ہم زانت۔ علم خان
بشکھندگ نوشتہ کنان چیا کہ آراوتی علم ءیات گیری ءسرا نوں شک بو آن ات ءآرا
کریم ءحافظہ ءداد دنگلی ات۔

وہد یکہ لوڑی آنی نامان نوشتہ کنگ ءواری احت تو ادا کریم وتی یک شیطانی
ے پیش داشت کہ لوڑی عیسیٰ ءمزنین چکت رحیم داد ءاصل نام ءگوں سوٹ، رحیم داد نوشتہ

ت یعنی رحیم داد سوٹ۔

مہلوک رحیم داد سوٹ، پرچے گوشت انت، گس نہ زانت بلے چہ کہ
وٹ کپتنگ ات کہ نوں ووٹانی فہرست ءتہا ہے لقب چہ کریم ءشیطانی آ

علم خان وٹ لوٹت کہ گوں رحیم داد سوٹ ءلقب نوشته کنگ بہ بیت کہ
ءدیوان ءتہا نندو کیس اید کہ مردم ڈرہا ہے لقب ءسرا شہر کھندت انت۔
رند ءحک ءاسکول ءکسانیں زہگ جاجت انت سوٹ رحیم دادزندگ
دومی روج ءمیر ووٹانی فہرست ءپہ جمع کنگ برت۔

0

گوں وھد ۽ گوزنگا باجی طاہرہ و تارا گوں حلک ۽ آئی مردمان بلد کنان بوئم
 ات حاصل آچہ میر ۽ آئی حاندان ۽ باز سک وش ات کہ آرزوتی گس ۽ مردم سے خیال کرہاں
 ۽ آئی ماٹ شفیقہ ۽ وتی ماٹ ۽ کامران، کامی، وتی زھک خیال کرتنت کہ اچ اداں مکہ دگر
 چے بوت کرت ہمیشا طاہرہ دل ۽ تہا آیانی منت وارت ۽ آ مزین ماٹ ۽ وتی ماٹ خیال
 کرت ۽ آرزونوں سک ارمان ات کہ مزین ماٹ نا جوڑ وتی تحت ۽ سراچہ پادان شل تچک
 ات انچش میر ۽ مزین جنک ”ت“ شپ ۽ روج پر آیانی خدمت ۽ اوشتوک ات وھد یکہ
 آئی دو جنک ”ح“ ۽ ”ب“ آئی شاگرد اتنت کہ باز پردگ ۽ تہا اتنت ۽ وتی حیا ۽ لچ ۽ تہا وتی
 حاندان ۽ نام ۽ روشنا کرتنت۔ وھد یکہ رمضان شپ ۽ روج پر آیان آپ ڈوھت ۽ باجی
 طاہرہ ۽ سک وش بوت کہ گوں آئی آئیگا حلک آئی تہا اولی وار آپ ۽ نل جنک بوتگ ات
 بلے نل حلک ۽ نیام ۽ مسیت ۽ کرا جنک بوتگ ات کہ روج ۽ تہا سوب ۽ شام چچ کنک
 بوت بلے آپ کم ات ۽ تنے وھدی مسکان ہمیشی ہما ڈول یک پیماچہ جو ۽ آپ ۽
 مشکانی تہا خرائی سربرا مہلوک ۽ آپ پچارینت بلے طاہرہ ۽ اُمیت ات کہ یک روچی
 مسکانی واحری کشی بلکہ ۽ نل ۽ آپ ۽ آ سودگی آئی تہا بدل بیت۔ آ کہ تنے وھدی گسانی تہا
 نل جنک نہ بوتگ ات ۽ طاہرہ برے خیر ۽ سراگزتیت کہ اگاں تاں حلک ۽ مسیت ۽ دیما نل
 احت کنت ۽ تو گسانی دیما نل جنک ۽ تہا چے ویلے ات؟۔

ظاہرہ و درباہ میں زند آئی مانجی کامی ات لمچہ ملاہ و ملاہ ماٹہ پراگاہ آئی
 ہستے دوست ات تو آہر انگ ات کہ آنوں و قی ناول، ہنا کرنگ ات کہ ہستی آئی
 ہستے چک نوشتہ کنان ات۔

کہ ہے ات؟ ہم چون روڑگات آیشراتے وحدی کے ایما پر نگ نہ
 دت کہ کہہ غچہ نوشتہ کنگ غساری گونشک کہہ ای تمام ہدش غحراہ کنگ ات
 پیشا ہر لوز ہر خیال غہر فکر یک رازے ات و ہد یکہ آراز غنوشتہ کرت تو آرا پش تورت
 پیش کہ آئی کو پگاں چہ یک مزین گرانی نے جہل ایر کنگ ہست غآوتار اسک خیال کرت
 پورگ غسبک چو گوات غتنگ غچو جمہراں آرات!

حک یک چیز ایک یک مردم غیک یک واقعہ غسرا یک کتاب غنوشتہ
 نگ بوت حک و ہد غوخت غمجانہ تہا گار چہ قرنائی قرن یک پیا اوشتوک ات غآئی
 مردمانی عمل غبردار آیان اوستگ غپاد آئیگ غورگ غوسپگ، آیانہ سیر غآروس آیانہ
 مرگ غزند آیانہ وش آیانہ گئی درازند غنشانی غدیان اتنت بلے ظاہرہ غفکر غتہاے زندہ
 ذات، اے یک و احری غوز و ہد غزندے ات۔

کہ ایسی تہا زندہ حرکت غجاہ یک پراسر امین چپ چپاتی سے ات کہ کدی کدی
 کات غدر امین کوئی غتہا آرا چہ وت غٹرس احت غاگاں گوں آئی ماٹ شفیقہ غکامی
 گوں بوتیاں تو آچہ ہستے یکتائی غگنوک بوتین۔ بلے شکر حدائی کہ اے ہر دو گوں آئی
 گوں اتنت کہ آیانہ نیمگ غچاران آرازندگ بوگ غاحساس تورت، نہ کہ ہر نیمگ غ
 یک چپ چپانی سے ات کہ ہر مردم غگوش توار کرتاں۔

شپ بڑا ستال اتنت عروج ء حاز گین ریکانی رنچک کہ ہورانی مہر مہر
 ریکان یک و شہوے پادانت مہر مماند تا ان بوت عروجی نیمگ ء شسین مہر مہر
 یک گوات ء خساری کشت عروجہ گانی پاکان ترینت مہر چوش نکات عروج اسے وار
 مکسکان آورت کہ شپ ء بے واہین مردمانی بدن ء گیشتر گر اہنار کرت کہ مردم مہر مہر
 کرت کہ کس کارے بکنت۔

بلے اے حلک ء تہا مہرات دوستی ات، یک وت مہوتی سے ات، یک اخلاص
 جوانی سے ات کہ شہرانی تہا کم ات ء اگاں آوتی پادان میر سفر خان ای کنوشانی تہا ایر بکر تہا
 بلکنا آحلک ء سازش ء مکرانی یک کونڈے حیال بکر تہا کہ ادا ہر مردم دومی ء پاد ء چکلک ء پے مہر
 بستک ء چاڑک ات کسان کسانیم دژ منداری اتنت قبیلہ ء ننگ ء گپ ات مہلوک پے ننگ
 ہر عیمین حرکت سے تیار ات آیانی جنین آدم زند ء بہر ء تہا ہور نہ اتاں چش کہ آدم ہر
 مہاں ء چش کہ اگاں آچہ حلک ء در بہاں تو ہم اچ فرق سے نہ کیت آوتی مردانی ساہک
 اتنت آدم نہ اتنت ء طاہرہ ء آیانی سرء سک بزہک احت شپ ء و ہد یکہ حلک
 نان وار ت ء زمستان ء ساہین سپانی تہا وتی کھڈ ء کھڈک ء بانانی تہا و پت ء تو کدی کدی آ دور
 دور ء جنکافی شیرانی توار ء گوش داشت کہ آدماگ ء دریگ جتاں بلے آیانی توار نچ نچ آئی
 گوشانی تہا احت کہ آپو نہ بوت کہ آچے صوت جنکا اتنت بلے آیانی گشانی تہا یک ہد و ناکی
 ء یک اُمیت سے ات کہ آیانی صوتان گوشدارانی آئی چمانی دیما آیانی شکل ء صورت ہم
 احت انت کہ الی نہ ات کہ ایش ہا صوت جنو کین جنکافی شکل ء صورت بہ بنت بلکنا طاہرہ
 وتی دل ء چمانی تہا اہمین نازر کیں جنکافی حیالان وتی دماغ ء تہا آورت کہ کسے سبز کسے

گلابی کسے زرد و کسے وانگری رنگ و لیس و تہات کہ آ بے دیگران و اشکرانی دینا گوں
 وتی باز رکیس دستان دریگ جنان اتنت کہ اے صورت چہ آیانی گنان انچش در کپت کہ مردم
 اچوں باز ہوتی و بچاریت انت تو آیانی شتکین گنانی رگانی تہا اے صوت در بوتنت۔

و باجی طاہرہ اچ آیانی رنگ و دروشم و چہ سک متاثرات کہ آیانی تہانک
 انت و مردم و دل و تہا ایرکت انت آیانی چمانی تہا یک انچشین برنگش اے ات کہ
 مردم تاں دیر آیانی چمانی دیست نہ کرت۔

روح و ہے جنک وتی مساسانی رما تاں گپت انت گس و کاران کرتنت و پدا
 سوچن و کار کرتنت و نوک نوکیں دو چہ شر کرتنت کہ اے در ہائیں روچان آچہ حاصلیں
 نام اے و چہ یات کرتنت ہے ڈول و وتی گس و تہا مان گران یک روچہ آیانی پٹ
 آیانی دست و یک مردے و دست و دانتنت کہ پدا آ روسی بوتنت۔ زہگ پیدا کرتنت
 ماٹ بوتنت و شپ و وتی کھڈ و گھیرانی پشت و وتی ناجوزین زہگان لولی دانتنت۔

طاہرہ و ارمان ات کہ آ در ہا بے وانوک اتنت آ وانگ و نہ زانت انت آ زند و
 نذانت انت و آچہ اے دنیا و نابلد اتنت۔

پہیشا پسلسہ کرتگ ات کہ آ وتی در ہائیں عمر و پہ ہمیشانی وانینگ و تہا گوازینت آیان
 تعلیم ذنت تا نکہ آ وتی جند و گمان چہ دل و بارت و پہ وتی زند و یک راہبند و لیکھے پیدا بکت۔
 حاک و بازین جنین آدم کہ آئی جست و پرس و پہ احتت آرا پیش کش کرتنت کہ
 آپر آیان نوکیں دوچ تیار کنت کہ اگاں آ آیان پوشیت بلے طاہرہ ایشان نہ پوشت چیا کہ آ وتی
 سادگیں شلوار و قمیص و تہاوش ات و آ گرت کہ آ چنکس گوں و احری اے دوچان شر کرتنت۔

طاہرہ، زربانو، عزیز بخت، شرف، بس ناز، دُر حاتون، لعل پری گل بی بی، ماہناز، شاہناز، زرگل، ماہ پری، رحیم بی بی، بس حاتون چنکس زال کار اتن کہ اغی آیان آبلدات کہ آیانی گسان ء اشتگ ات ء بر آئی احت انت ء ءشت انت آ آیانی کسی جاوران چہ سئی ات، آیان زانت ء اچ آیان بلدات کہ ہر گسے ء و قی ویل ء جنجال اتاں بلے چہ کلان مزین چیز ایش ات کہ آدر ہا گریب ء سادگیں زندے گوازیگا اتنت آیانی زند آیانی کھڈ ء کھڈو آیانی ایدیم آدیم ء گوشت یا کہ وھد یکہ آوت نا جوڑ بوتیناں تاکہ آیانی زھگ تو کدی کدی دستان بہ سرین ء آشہر ء بہ ڈاکٹر شت انت بلے ڈاکٹر ء روگ ء ہم اینکس رواج نہ ات کہ آوتی دارو درمان ء کرتنت یا کہ چہ مزین ماٹ ء دارو ء زوت ء برنت کہ مزین ماٹ طیبی ہم کرے ء آئی دست ء تہا شفا ات بزاں آچوتی حلک ء آئی ریک ء ریچگان دگہ اچ چیزے دیستگ اتنت دنیا پر آیان باز کسان ء گوئند ات ء یک شاہ نویسے ء درجگ ء طاہرہ زانتیکہ اے تنکیں دنیا ء متلب چے ات ؟ آپر آیان یک شادگیں دنیا ء فکر جنان ات اے ڈولین دنیا ء وجود تنے وھدی یک واپے ات ء اے واپ ء راستی جوڑ کنگ ء خاطر اے حلک ء آیانی مردمان نہ زانت انت چے چے کنگی ات بلے چہ کلان گیش آیان وانگی ات کہ بغیر چہ علم ء زانت ء آیانی درہائیں زند ء جھد پوک ات بے رنگ ات بے تھام ء بے چش ات۔

ء طاہرہ وتی احتو کین ناول ء تہا اے درہائیں جاورانی بارو نوشتہ کنگ لوٹ پمیشا آچہ حلک ء مہلوک ء مردمان گیشان گیش نزینک بیگ لوٹ تاکہ آحلک ء آئی تہا و تاکین نندو کانی خوبو ء پھری بزانت ء رند ایشرا وتی ناول ء تہا پیش بداریت۔

ظاہرہ وتی ہے حیا لہ سرء چنکس وش بوت چو کہ آ کولبس بیت لہ یک نوکین

دنیاے شوہاز بکنت !

ہر شاہ نویس اے دنیا ء تھا یک دگہ دنیاے جوڑ کنگ ء پہ وش بہ بیت عقل
 ٹھیت کہ اگاں اے دنیا ہست تو یک دگہ دنیاے ء تخلیق ء شوہاز ء گزر ء لوٹ
 چے؟ بلے ہر شاہ نویس اے دنیا ء چلت ء دوست نہ داریت ء گوں آئی رسم ء رواج ء
 روایت ء رتیاں گوں شور ء ہم صلاح بوگ نہ لوٹت چیا کہ تو زمانگ ء گوں یک ے بوت
 زمانگ ترا انچش ایر بارت چو کہ مزین آپ ے ء تھا کسانیں سگر ء ٹکرے ہمیشا شاہ
 نویس گوں زمانگ ء کدی تپاک نہ کنت کہ اگاں آتپاک بوت گڈا ایش یک مرک ے ء
 شاہ نویس مرگ نہ لوٹت، آزند ء ہر گام ء ہر قدم ء نوک ء چہ نوک کنگ لوٹت کہ زند ء
 ہے کہن ء نوکی زند ء وش ء وشال کنت نہ زند یہ مردم ء ورگ ء کنت۔

کس شاہ نویس پہک نہ زانت کہ آچے نوشتہ کنگا انت ء پہ کئے نوشتہ کنگا
 انت زند ء در ہائیں کہہ وتی آسرا یک چمگ ے چہ پادکا کنت ہمیشا ہر شاہ نویس زانت
 کہ آئی کہہ نوکیں کہہ ے نہ انت بلے آاے کہہ آاں چہ وتی دل ء تجرباں نوشتہ کنت
 گڈا آپہک نہ انت کہہ آئی محسوس ء احساس دگہ مردم پوہ باں ء آرا وتی احساسا تانی پہک
 پوگ ء سراثک بیت ء کدی کدی آہے پکر ء گوں دوچار کپیت کہ اے چے نوشتہ کنگا
 انت؟ پہ کئے نوشتہ کنگا انت؟۔

آ کہ یک دورین وانوک ے ء حیا لہ آرا وتی نیمگا مکت بلے آہے دورین
 نادر ہائیں ء بے گواہیں وانوک ء نہ زانت کہ اے کئے انت؟ بس یک گرز ء گباریں

دیال سے آرا سکھن است کہ یک روچی کے آرا الہی دانیت ء پوہ بیت ء آنبہ
 گواہیں وانوک ء خاطر انوشہ کنت ء وتی دل ء وش کنت آئی زند ء درہائیں سکھت
 سکھن ہمے بے گواہین وانوک انت بلے اگاں راست جست کئے گڈا آپوت ء نوشہ
 کنت یہ اید گراں نوشہ کنگ ء تہا مردم پرو پیگنڈہ کنت لہزانک شوہاز نہ کنت لہزانک شاہ
 نویسے ء دل ء زرد ء تعلق داریت۔ ایش یک تہا ء ایوک یک زردے ء درہائیں وجہ
 ء بوگ ء سرا یک پھکیں احتجاجے ء بگیر اچ ایشی دگہ چیزے نہ انت۔

طاہرہ باجی اے درہائیں چیزان ہمیشا زانت کہ آوت چہ یک انچشین تجربگ
 ءے ء چہ گونتگ ات کہ نوں آوتی ہے لہو ء درشان کنگ لوہت آئی مرد منظور ءے
 واپائی پر آئی دلدوہریاں کسانیں ٹپے نہ ات۔

ء کسانیں گہارات ء نوں ساہیوال ء ات ء آئی سیرگوں یک اسکول ء
 استادے بوگ ات ہر دو ماٹ ء گہاروشی ء گل ء بال سر بہ سرنشتاں وھد یکہ کامی وتی سرا
 چو میر سفر خان ای اشتہ ء دیکھی ات کہ..... نوں اے ٹپ مزن بو آن گچل بوتنت کہ
 دیم جنان اتنت ء آ ہے گچلین ٹپانی تہا وتی مانکاں جاری ء ساری دارنگ لوہت۔

کدی کدی آگرہیت چو کہ یک روچے ساری آپوھاڑحت ء گرہت کہ آئی
 ماٹ شفیقہ ء کامی سک پریشان بوتنت کہ نوں اچ ہماروچ ء انگر آوتی یکتائی ء تہا
 گریگ لوہت تانکہ آئی ماٹ ء زھگ مونجاء ملورمہ بنت بلے نوں آئی ارس حرپ ء لوذانی
 شکل اختیار کرتے تاں ء آئی دل ء یک بازوے اٹگ ات۔

ارساں اگاں کئے درکرت تو آ ملا مطلب ء قرات ات کہ ہر وھد یکہ مطلب

ہات کرت تو آتی ارسان داشت نہ کرت ہنس کہ آئی در با ہمیں مجھوہ تھا ہرزہ نابل
 ہست ہ چو کہ چہ وتی اختیار بے اختیار بیت ہ چو کہ در با ہمیں آسمان ہ در با ہمیں اگر
 زریبان بہ بنت۔

باز وہدان وتی حجرہ ای پیتاپ ء حلك ء زہگان سپارگ وانیناں مطلب ء
 جارات ء تو راحت کہ ٹل ء پشت امام ء گس ء خجرہ ات کہ اچ ہموداں چہ دراجیں کوئی ء
 رشنداناں آئی تلاوت ء تو راحت ء طاہرہ اے تو اران گوش داشت ء گرہیت آہ دتا
 زرت کہ آخر مطلب ای تو ار ء تھا چے سیر ء چے جادوے انت کہ سنگیں دلان آپ کرت
 ہسٹین چمان نمب کرت کہ مردم ء درائیں ہجود ء تھا یک زمین جمبے احت آرا
 مطلب ء تو ار اینکس دوست ات کہ آلوٹت کہ مطلب مدام تلاوت بکت ء آدم اے
 ہوار ء گوشداراں بروت چہ ازل ء تاں ابد۔

ء آوتی ناول ء تھا مطلب ای ذکر ء حاصل کنگ لوٹت۔ آحیال کنان بوت کہ
 حلك ء مزین قصہ ء تھا مطلب ء کجا ایر کنگ بیت؟

طاہرہ وتی اسکول ء گس ء نوشتا تک ء کارانی تھا گت ات کہ یک شپ ء رمضان
 لفافہ ء آورت ء دات۔ آلفافہ ء زرت کہ آئی سرا آئی ڈاکخانہ پری کہن، حلك
 میر سفر خان ء آئی نام نوشتہ ات ء لفافہ ای پشت ء ساہیوال ء ڈاک خانگ ء ڈس ء نشان
 ات کہ ایشر آئی مات شفیقہ ء کسانیں گہار عقیفہ دیم داتگ ات آعقیفہ ء نام ء دیت تو چہ
 گل ء بال بوت کہ اینکس ماہ گوزنگا پداولی ہوار آرا آئی تھر و عقیفہ ء کا گداتگ ات آچہ
 ڈکار ء چست بوت ء وتی مات ء تو ار جت کہ آدیگ گراسگ ء ات عقیفہ تو چنکس شرے

عقیفہ، منی تھر و عقیفہ!

عقیفہ شفیقہ ء کسانیں گہارات ء نون ساہیوال ء اسپتال ء تہا نرس ات ہر
سیرگوں یک اسکول ء استاد ء بوتگ ات ہر دو ماٹ ء گہار چہوشی ء گل ء بال سر بہ ہر
وہد یکہ کامی وتی سر ء چو میر سفر خان ای اشتر ء دیگی کرت کہ کا گد ء تہا چے نوشتہ ات۔

طاہرہ باجی کا گد ء وانان بوت۔

منی گہار طاہرہ، وش ء سلامت باتے

ماں شمار اسک یات کنناں بلکنا ایوک ء ماں شے یا تانی تہا زندگ ان حد ابکت کہ شاداؤڑ

ء سلامت ات تھر و شفیقہ ءے بازین سلام۔ کامی اتج مئے نیمگ ء بازین دروت!

گہار من نہ لوٹاں کہ شے دل ء کہ ساری ء ڈکھی انت گیش ڈکھی بلکنین بے

ہر مردم ء کہ گوں وتی دوست ء دوست واہ ء زند ء ہمراہ ء ولد و ہر کنت در دنت گڈا حد ام

برزا اوشتوک انت چیز ان زانت ء الی زانت ہمیشا من شمار حال دیگ لوٹین کہ منظور

شے دل ء پر وشت ء یورپ ء و ابان گندان بوت نون مشکلاتانی تہا گٹ ء گر پتار بوتگ ء

واقعہ ایش انت کہ منظور ء ایجنٹ کہ آئی یورپ ء روگ ء بند و ہست ء کرتگ ات یک جعلی

کمپنی ء نام داٹگ ات کہ ادا آرا کاررگی ات۔ وہد یکہ منظور ادا رست تو بالی پٹ ء آئی

کا گدانی چارنگا پد خبر کیت کہ پیشین کمپنی ے ادا موجود نہ انت کہ آرا کار بدنت گڈا آچون

ویزا اپٹگ؟ ایشی متلب ایش انت کہ آپ چہ برزگ ء لرد انت نون منظور جرمنی ء تہا کبیر

ء گر پتار بوتگ ء پٹ ء پول بوتگا انت اگاں ثابت بوت کہ آئی ایجنٹ آرا دد کہہ

داٹگ دورہ کرتگ تو آرا پد ء پد وطن ء دیم دیگ بہ بیت تی حق آرا اپٹگ انت آرا

دلچسپی نصیب نہ بیت اچ سر نہ بیت آتنی حیا لء نہ کرت خدا آئی حیا لء چون بکنت ۔
 بلے گہار تو وتی فکران گرا نبا ز مکن امیت ء بہ حد ایر بکن تنی بدل گروک حد انت ،
 یکواری پد تھرو ء ترا سلام ء کامی ء دروت
 شے کسترین گہار

عفیفہ ، ساہیوال پنجاب

طاہرہ ء شفیقہ ء زحب گردان بوت ء طاہرہ زوت کا گد ء بست ء لفافہ ای ء تہا ایر
 کرت ء یک مزین آ سردے کشت چوکہ آچہ زند ء نا امیت بیت چوکہ زند ء ہیج معنا ء
 متلب مہیت ۔ آنکہ عفیفہ اے چٹی ء گوں نیک ۔

قہرین زمستان نوں بہار گہ ء دشمن موسم ء تہا بدل بو آن ات ء پد بہار گہ ء شیو
 آں پد گر ماگ ء جلا کیس رو چانی موسم ء آئیگی ات ء حلك ء ایدیم آدیم ملکانی تہا گلہ ء
 حوشگ نوں پیچک ء تہا بند در کپتان اتنت ء کرار کرار گلہ آنی دانگ پلگ ء اتنت ء مرگانی
 چچاز ء توارات ء کسان کسانیں جنگانی رمانی رم گلگانی سرا ارش کرتنت ء حلك ء شکاری
 طاؤس ء تو پانی توار بوت ء کچشک آنی تہا تریپ ء تراپ ے پاداحت کہ پدا طاؤس گوں
 وتی پونگی ایس بگل جھولا ء تچان گلہ ء پسل ء وتی پادانی چیر ء پونڈیناں کیو کین کچشکان
 پنت ء کدی کدی گوں آیان حلك ء زھگ گوں بوتنت ء آ گوں آئی ہور تچان ٹپی ایس
 مرگاں گپنت کہ آھوکی ھوکی گوں یک پرگ ے ء یا کہ گوں یک پادگ ے وتارا پھلانی تہا
 چنیر دیان بوتنت بلے زوت انسان ء دستانی ء بجانی تہا گڑوک گڑوک انگر آ نگر چاران وتی
 مرک ء راہ چار بوتنت ء طاؤس یک ء وتی دیما قبلہ ء کنان آیانی سراں سرگٹ کنان ء

پہن کنان بوت بلے طاؤس ء یکلین نہات کہ آقران ء سورتان شری ء تہاوانگ ء بوت
بس اشتاپی اشتاپی آمرگان سرگٹ کنان بوت تو آسکھت ء یکلین ات کہ آئی سرگٹ
کنوکلین مرگ حلال اتنت چیا کہ آوتی پچ پرین تو پک ء چہ فنییر کننگ ء ساری بسم اللہ
کرت ء طاؤس ء پہک یکلین ات کہ مے بسم اللہ پہ مرگانی حلال بوژگا بس ات طاؤس
مرگانی پداجیہان ء کپان وتی بگل جھولا پُر کرت ء پدا پہ حلک ء راہدگ بوت کہ ادا آیشانی
کہا کرت ء گوں وتی زھگان تاں آیانی ہڈان آیان جائت۔

کنجشک مدام میر سفرخان ء ملاکی نیام ء اوشتو کلین مزمنین گز ء درنچک ء نشت
انت بازو ہڈان آیانی کساس اتنکس ودشت کہ میدانی کنجشک یک گز ء ٹولانی سرء
نندوک ٹولان شہبان چوٹ کرتنت ء طاؤس وتارا یک مزمنین لٹ ء پشت ء چیردات
وہد یکہ مرگ شنکلیں آسمان ء چیرا گلہ ء پسل ء تہا اتنت دور ء چوتارانی یسمان تاب ء لٹ
کنان یکوار پدا یک گز ء سر ٹولانی سرا چچا ژ کرتنت تانکہ چہ طاؤس ء تو پک ء توار ء تہا
آیانی تہا پر دوش مے یا حتس۔

میر سفرخان ای ملاکی تہا یک گز ء پد دومی درنچک سید محمود ء ات کہ آ ”م“
قبیلہ ء حلک ء نزیک ات کہ ادا حمزہ ای ماما آئی گس اتنت ء طاؤس تاں ہموداں پہ شکار ء
شت ء آئی سیسی درنچک دیوانہ جان ات کہ اے گز یک بزرگ ء نشانی ات۔ اے
درنچک ء سرانندو کلین مرگان طاؤس شکار نہ کرت بلے ادا ہستی ء نوشتہ کرتگ ات تانکہ
آطاہرہ باجی ء حال بدنت کہ منظور ء چہ حال بازی ات بلے طاہرہ ء دل چو کہ بہ منظور
حراب بہ بیت۔ نہ زاناں پر چے آئی دل دل ء جہلانگی آئی تہا آرا تورت چش کہ

ہر چیز کے گوں منظور ء پیش اٹنگ شر نہ بوتگ۔

پیش کہ آئی دل بگوئشیت کہ منظور گوں آئی شری ء پیش نہ اٹنگ ات بلے منظور ء گوں اے
ذول بوئگی نہ ات پیش کہ منظور تنے وھدی آئی مردات پیش کہ تنے وھدی آا ارنس
باغ ء ہا حیران ء گردان اتنت ء چو کہ تنے وھدی در ہائیں زند کھندان ء و شال ات۔

وھد یکہ پیش نہ ات منظور گوں آئی بے و پائی کرنگ ات ء بلکنہ کدرت ء

در ہائیں دست آرا سزاوار کرتنت کے زانت

اگاں طاہرہ باجی ء دل حراب بوتت بلے شفیقہ ماٹ ء دل ء تھا پہ منظور اچ

پشین زمین گوشہ ء نہ ات ء آوش ات کہ گوں منظور ء ہر چیزے کہ بوتت شر بوتت کہ منظور
ہمیشرا کرزت ء گوں آئی اچنش بوئگی ات کے اگاں وتی جنین ء بغیر چہ سبب ء ء سہین
دنت چہ وتی وت غرضی آں تو حد اہم اے ڈولیس مردمان سزاوار کنت ماٹ شفیقہ و ش بوت
ء آوتی دست ء بہ طاہرہ ء سر امشت۔

طاہرہ پاداحت ء لفافہ ء وتی سر و ن ء ایر گرت۔

ہما شپ طاہرہ در ہائیں سپ منظور ء حیا لانی تھا وتی شپ ء بے واب

گرت۔ آنہ زانت کہ آ منظور ای و احری ء بدنای ء سراوش بیت یا کہ زہر بگیرت۔ آنکہ
آیک تعلیم یا اٹنگ ء زانتکارین جنکے ات بلے دل ء شگر بی داشت۔ شگر ب ء تھا
جنین آدم گوں وتی مرد ء و پادار بیت ء وتارا آئی پادانی لترے حیا ل کنت ء وتی در ہائیں
زند ء پہ آئی دیم حونی کنت کہ ہمیشی تھا آیک آسراتی ء دلجی محسوس کنت۔ چہ جائیکہ آئی
مردد کہ سیر ء بکنت آرا سزا بدنت بلے آتاں مرک گوں آئی و پادار بوئگی لومیت۔

طاہرہ ہما شپ حیال کنان بوت کہ کنیز ءتہا آ چون بیت؟ آزانان رسیت کہ نہ
 رسیت پٹ ء پول ء پداگاں ثابت بوت کہ آیک جعلی ایس کمپنی ء نام ء سرا آ ادا جعلی ایس
 ویزہ ء سرا ادا اٹگ تو آزا سزا ہم بوت کنت ء طاہرہ حیال کرت کہ چہ جرمنی ء کنیز ء بندی
 گری ء شرتز ہمیش بیت کہ جرمن آزا پد ء پد وطن ء دیم بدے انت تو شرتز بیت.....
 وهد یکہ آپگ لوٹت تو مطلب ای ویش گٹ ء ویشین بانگ ء تو آرائی گوشانی
 تہا حت ء آ گوں بانگ ء تو آء ہوار سوار منظور ء یا تانی تہا و اب شت۔

آ دیوانہ جان ء ایدیم آ دیم ء کوٹور ء بوچانی سرانندو کین مرگانی شکار ء کرت دیوان
 جان ء سرانندو کین مرگ پیر ء رکھ ء تہا اتنت کہ ادا کس ء ہمت نہ بوت کہ آشکار بکر تین۔ ء
 انچش پٹ چلک ء بن ء مسیت ء دیم ء چیل ء ء آ نگر ملکانی نیمگ ء چہ یک گز و ء ساری حسن
 ترکہ ء گزات کہ ادا ہم طاؤس شکار نہ کرت کہ اے گز ہم یک پیرے ات چوسید محمود ء دیوانہ
 جان ء گزان حسن ترکہ یک صورنی ے ات کہ گوشگ ہمیش ات کہ آئی سر لٹوران ہموداں
 اٹگ ات ء کھیڈ بوتگ ات کہ نوں حلک ء مردم ادا پلو ء رنگ رنگ و ستمال لیتان ء آئی
 جہل حا کا کان چو دردگ کرتنت۔ حمزہ ء ماٹ وهد یکہ آیان وتی براسانی گس ء برت تو
 آ حسن ترکہ ء یک ٹوکوے لمی بست ء حا کانی حوردگاں بے حمزہ ء آئی ایدگہ براچ ء گہارانی
 دپ ء مان کرت ء پداپہ ”م“ ء حلک ء ر ہادگ بوت ء انچش وهد یکہ آچہ ”م“ ء حلک ء برت
 کرت تو حسن ترکہ ء دیما اوشتات ء حوردگ زورنگ ء پد حلک ء تہا پترت۔

طاؤس حسن ترکہ ء جہل چیل ء بن چہ مسیت ء نرینک مزین کوٹور ے ء مرگان
 جت ء پداوتی گس ء تہا پترت کہ آئی گس چیل ء بن ء ات۔

ہے بہترین گزانی درنچکان ابید حلك ۽ روئكى ۽ كتمى نيمگ ۽ نج درنچك ۽ ودى
 نہ بوت وهد يكه رو كپتى نيمگا يك بلائس ريگستان ۽ ات كه ادا بغير چه بوچان دگه نج
 چيز ۽ نہ رست تانكه ريكانى نيام ۽ سيد پاليزى ۽ ۽ گز ۽ درنچك اتنت بلے ايش چه
 ملك ۽ دور اتنت وهد يكه حلك ۽ جاندى ۽ زربارى دمگاں گز ۽ درنچكانى مجانى نج
 اوشتوك اتنت كه طاوس وهد يكه چه روئكى نيمگ ۽ نا اميت بوت تو جاندى نيمگ ۽ در كپت
 كه ادا آ يك گز ۽ چيرا اوشتات ۽ مرگان چاران بوت ۽ ديام شت تانكه آ يك كهكنس
 گوستان ۽ ۽ سر بوت ۽ پدا برگشت كه ديتر اگزانى مج اوشتوك بوتنت بلے آنكر آ را
 روئكى نہ ات كه ادا آپ ہم نيست۔

طاؤس سرك ۽ گينگ ۽ ترانوكرات كه آوتى بائىكل ۽ سراسهب ۽ وتى كار ۽
 شت ۽ نيمروج ۽ برتر كرت ۽ ادا چه وتى چچ پرين تو پك ۽ چهره جوڑ كرت ۽ پھ شكار ۽
 در كپت ۽ چه وتى ورنائى آ اے كار ۽ كنان ات ۽ وهد يكه زمستان ۽ بستگس جو ۽ سراتو يك
 ۽ ۽ توار بوت تو وتى گر مين نپادانى سرا وسپوكين مردمانى حيال بوت كه اے تو پك ۽ توار
 طاؤس ۽ يگ انت كه آ ادا نج ۽ كنگر انى شكار ۽ شت۔

طاؤس ۽ پٹ را مين كه نون پيرات يك زمانگ ۽ مير مزار ۽ گاٹ ۽ سپا ہى
 ات ۽ مير سفر خان طاؤس ۽ حاندان ۽ قدر ۽ كرت طاؤس چپ ۽ كم گوئس مردم ۽ ات
 آ گينگ ۽ تہانوكرات ۽ وتى كارانى تہا كار داشت۔ آئى شوک شكار ۽ ات ۽ وختے اگاں
 آ باز شكارى بكر تين تو پھ مير سفر خان المى شكار آ ورت۔ باز وهد ان آ تاں بلانوش ۽ سرا پھ
 شكار ۽ شت كه ايش چه حلك ۽ باز گيب ۽ دورات۔

گلہ کہ پکان بوت تو آ بوس ء م: سم ات کہ رمضان گلہ ء دتی آل آ ذرت لہ زمین
 ماٹ آیان تندور ء آج ء تہا جو ژ دات. ء اچ آئی ڈول ڈولین چیز جوڑ کرت بلے نون
 مزین ماٹ ناجوز ات. ءستی ء پکو ء بلوکے شر بکرتین!
 پدا گلہ پکت تو گر ماگ بنا بوت ء سار تین شپ ہم گرم بو آن بوتال ء اسکول
 بند بوئگ ء وھد نر نیک احت۔

ء باجی طاہرہ ساہیوال ء پنجاب ء روئگ ء تیاری کنان بوت کہ آ یک سال ء حلق
 ء تہا گوازیخت کہ نون آرا چھٹیا نی تہا پنجاب روئگی ات ء منظور ء درداں پدا ولی رند ء آ گوں
 وتی ماٹ ء زھگ ء وتی گس ء روئگی ات بلے حلق ء تہا آئی رگ ء روھتگ ائیکس سک
 بو آن اتاں کہ آ حلق ء اشت نہ کرت بلے دو سے ماہاں ء پدا آرا پدا حلق ء تہا آئیگی ات۔
 ہماروچی کہ اسکولانی بند بوئگا گوں طاہرہ ء آئی ماٹ ٹل ء دراجین کوئی ء بستال ء
 پہ شہر ء راہگ بوتال ء تو در ہائیں مردم آئی چمانی تہا ارس اتاں کہ وت ماٹ شفیقہ ہم
 گریگا ات ء مزین ماٹ ء آئی جنک پہ آیانی جتائی ء مونجاء ملورا اتاں۔ حمزہ یک سال ے
 گوں آیان گوازیخت ات ء آرا آیانی روئگ سک تورت۔ انچا حمزہ کس ے جتائی ء سرا
 مدام مونجاء ملور بوت۔ آوتی ماٹ ء مہمانانی روئگ ء سرا ہم یک یکتائی محسوس بوت چوکہ
 آئی دل ء تہا چیزے پر شیت چوکہ آ دنیا ء تہا چٹ یکتان بیت آ بے وتی براٹ محراب ء
 سرا حیران ات کہ آرا کس ے ء جتائی ائیکس نہ تورت چوکہ آرا تورت۔

0

گر ماگ ءوتی یک بوے ءوتی یک رنگ ے ات کہ کرار کرار در ہا نہیں حلک
ءوتی بگل ءتہا گیت۔

حمزہ اسکول ءدوماہ ای چھٹیانی سراسک وش بوت کہ پہ دو سے ماہ ء آوت ءرا
آزات خیال کرت نہ کہ اسکول ءز مانگ ءیک ے آوتارا یک بندی ے خیال کرت کہ
یک کرار ء حساب ء پیر یڈ ء کمکین وھد پہ اُردو ء خوشخلی آئی دماغ ء شل کرنگ ات کہ
نوں آراوشی بوت کہ پہ لہتین ماہ آل آرا حساب ء سوالانی سراسرزنش کننگ نہ بوت ء
دومی آچہ اُستادانی نان دیگ ء ڈیوٹی ء آوتارا فارغ سبک کرت اصل ء ہمارو چان کہ
میر سفر خان حلک ءتہا بچکانی اسکول تچ کننگ ء اجازہ داتگ ات اُستادانی وتاک ءنان ء
ذمہ داری آئی سرات کہ نوں اسکول ء استاشپ ء اُدانہ شت انت بلکناوتی حلک ء یا کہ
شہر ء شت انت بلے وتی نیمروچ ءنان ء اسکول ءتہا وارتنٹ ء نیمروچ ءنان پر آیان چہ
میر سفر خان ای گس ءاحت ساری ء وھد یکہ حمزہ ای مزنین براث رحیم خان اسکول ء
وانگ ءاحت تو آ پہ اُستادان نان برت بلے نوں کہ آہائی سکول ء وانگ ءات تو اے کار
آئی براسانی سراتگ ات کہ ہرروچ نیمروچ ء حمزہ ء محراب گوں وتی سنگت نورل ء دلوء
پہ اُستادان نان برتاں حمزہ ای بگل ء کندوری، نورل ء دست ء شیرانی تاس۔ دلوء دستان
آیانی جگ ء محراب ء دستان ہیہ کانی خاگینگ!

پمیشا حمزہ ء محراب ہر روج آدھی چھٹی ء وت اشتاپی چہ تندور ء نان زرتنت ء ایرتنت
 پدا آیان استادانی نانان برنگی ات استادایوک ء شیر نہ وارتنت تانکہ ایشی تھا اتک سہ
 بوتگ ات ء حلك ء تھا چہ میر ء بغیر تاں لہتی ء دہقانان کس نیم روج ء اتک نہ پکت بلکن
 سورین شیرانی تھا نان ورنگ بوت ء اگاں کس ء شیر نہ ات تو آشک نان وارت ء وتی
 شنکی ء سائیگ ء وتی یک دست ے بالشت کرت وپت تانکہ شپ بوتین کہ ہستگارونڈی
 ء نکرے گوشت بر کرت ء شپ ء سوسافین نارشتانی تھا وتی باخو آن مان جت ء نیستگار
 ڈل ء آشیرگ ے شر کرت ء وتی نان ء تر کرت بلے نون استاد بغیر چہ اتک ء نان نہ
 وارتنت ء اے اتک ہر روج ہیکانی خاگینگ ات ء میر ء گس ء گسی مرگ بازات کہ پہ
 مہمانان دارنگ بوتہ ء تانکہ آحلال ء کشگ بوتیناں آہیک دیان اتنت کہ ایشان حمزہ ء
 مزین گہار ”ت“ یک کہنگیں داری ایں الماری ء تھا چ کنان ات کہ ایشی تھا دام مشک
 ترڈیتاں کہ ہے الماری ء نام مشکلی الماری ات ء حلك ء تھا کس ہیک نہ وارت ء نہ کہ ایشی
 ورنگ ء رسم ات بغیر چہ گوشت ء ورنگ ء اید کہ در ہائیں ورنگ ء وردن ورنگ شمار نہ
 بوتنت پٹانگ ء کس نہ گرادت بلکننا کدی کدی زہگ ایشرا اشکرانی تھا شت کرنٹ وارت
 انت یا کہ اگاں ایشرا گراگ بوتین تو ایش آپنا تھا مہلوک وتی نان ء تریت کرت ء
 وارت نہ سبزی آنی ء نہ کہ ہیک ء چاہی ء اید کہ حوراک ء ورنگ مہلوک ء دوست ات نہ
 کہ ایشانی چچک ء زانت انت بغیر چہ گوشت ء پمیشا مشکلی ایں الماری ء ”ت“ ہیکان
 درگجان پہ اشادان پچان وتی براثنی دست ء دیان بوت ء آپہ استادان براچ اش
 برت۔ وھد یکہ مشکلی ایں الماری ء ہیک ہلاس بوتنت تو ہمسایہ گانی گس ء کہنگیں ہیکان

زورنگ بوت کہ آفت ایشان دیان بوتنت رند ء استادان خبر کیت کہ حلك ء تہا مہلوک
ہیک نہ وارت ء نہ کہ آئی چگ ء زانت تو اسکول ء زہگان دیم دیان بوتنت کہ در ہائیں
ہیکان گرگ بیت ء اسکول ء ہمازہگ کہک وانگ ء پہ وتاریک گرانبازی ء مشکل سے
ہیال کرتنت ہر روتج چہ حلك ء یک سرابہ دومی سراکتور دست ء باز کم بہا ء حلك ء ہیکان
چ کنا بوتنت کہ ایشان اسکول ء چار پنچ استاد وتی وتی سراع بروبر بہر ء بانک کنان بران
بوتنت کہ رند ء حلك ء تہا ہیکانی بہا چہ یک پیسگ سے برز بو آن دو سے چار پیسگ ء یک
آنہ ء لگت ء پدالیشی بہا شامی رست ء اوشتات چیا کہ استا شامی سے ء گیش بہا دیگا پہ
تیار نہ بوتنت ء بہتین روتج حلك ء پرائمری اسکول ء استاد شیرانی سراگزارگ کرتنت ء یک
روحی کڈ ء شنکی آنی پشت جنین آدمانی تو راحت کہ آ حلك ء ہما بچکان زانت انت کہ آپہ
استادان ہیک گیت انت کہ نوں جنین آدم ہے بچکان گوشان بوت کہ چہ شامی ء کم آوتی
ہیکان بہا کنگ ء پہ راضی انت!..... استاد ء ماسٹرانی طلب ء رسد حلك ء اقتصاد ء تہا
یک نوکین گام گج سے ات بلے حلك تنے وهدی طلب ء رسد ء زانت ء باز دورات
ہمنکس دور چش کہ آسمان چہ زمین ء دو بیت۔

باز وهدان حمزہ ء آئی براث ء جاہ ء استاد حلك ء ایدگہ زہگان میر ء گس ء پہ
نان آرگ ء دیم دانت کہ اے زہگانی تہا گلو، دلو، شاہو کہ سک شیطان اتنت استادانی
نانان رہ ء تہا وارتنت ء گوں استادان دروہ کرتنت کہ رہ ء سراشیر ریتلگ انت یا کہ نان ء
ہنگ وارنگ انت وهد یکہ ناگتا آنان ء شیراں چہ پینگانی ترس ء شائنگ انت۔

رند استادوت حمزہ ء محراب ء دیم دات کہ آگرینگ ء ہنگ ء تہا پہ استادان

شرین نان برتنت، غوانچش استادانی نان دیگ پر آیان یک جنجال سے کم نہات کرن
دوماہی چھٹی آنی تہا حمزہ و ت و تراچہ ہے گرائی ء سبک خیال کرت۔

بلے استاد چہ اسکول ء بند بونگا ساری زھگان دو ماہ ء خاطر ابازین کار دانت کہ
اے کارانی خاطر ازھگ چہ بازار ء نوکین کاپی گپت انت ء پدانت ء داتگمیں کاران کرتاں۔
حمزہ ء مزین برات رحیم خان حمزہ ء محراب ء ہر سہب ء ریڈیو ء کوئی ء تہا
نندارینت ء اچ آیان آیانی سبق ء جست کرت یا کہ آوتی کاپیانی سراسحاب ء جستانی
پسو آں دانت کہ رودین ء آئی مزین برات گوں ریڈیو ء سر ء چیر بوت ء آئی سنگت فضل
، قادر ء کریم ہموداں احتت اشتت ء آء محراب یک دومی ء چاران اچ اداں حیوان
حیوان در کپنتت ء پے گوازی ء لیب ء در کپنتت۔

باز و ہداں آئی پٹ آیان پالیزان برت کہ ادا پالیزوان ء شنکی ء تہا کہ بہ یک
مزین لٹ سے ء سراؤشتوک بوت آگوں وتی پٹ ء یک پیش سے ء سرانشتت کہ آچ
لکشت ء گوگانی آپان پیش ٹر بستت ء ہر نیمگ ء لکشت ء گوگانی تو م تالان اتنت۔
پالیزوان غلام ء جاگ ء در ہائیں لپوس چو پیش ء ٹر بستت ء آئی ڈر درات آ کماشیں
مردم سے ء ات ء آئی دیم ء دنان پرشتت آوتی دپ ء لب سے ناس مان کرت ء گوں
میر ء گپ جت کہ حمزہ ء پالیزوان غلام ء ہے عادت ہج بردوست نہ بوت کہ اچ ایٹی آئی
دل بد کرت چو کہ آرا الٹی بیت۔

پالیزوان آرا برت ء سزین ولانی تہا کری ایس کوٹگ ء گلو سے ست۔ آوت
پالیزو ء کرو آئی تہا گردگ ء تہا یک وشئی محسوس کرت کہ آئی ادیم آدیم کوٹگ چہ ولانی

نیام ۽ آرا چاران اتاں بُرز چہ کوتی ۽ گرین روج کرار کرار بُرز بو آن بوت ۽ نیل تلین
مرگ برز آسمان ۽ یک جاہ ۽ اوشتوک پر پروک جنان اتنت ۽ حمزہ ایشان یک سوزین
آسمان ۽ پیش ندرگ ۽ تہا چاران ات کہ روکتی نیمگ ۽ حلك ۽ حازگیں ریک یک
جلاییں روج ۽ تہا گرم بو آن اتنت، بلے نوں کہ آسُہب ۽ مہلہ ادا اٹگ ات تو تنے
وہدی ہر چیز سردات پالیز وان غلام پالیز ۽ تہا ٹومبو، ایر کر تگ ات ۽ حمزہ دُست کر تگ ات
کہ ٹومبو پر چا؟ تو غلام وتی ڈڈر ۽ مُشان گوشتگ ات کہ اے ٹومبو ہمیشا مک کُشگ بوتگ
انت چیا کہ مرگ گلو ۽ کونگاں ٹپ مہ کُنت ۽ بتر سنت ۽ چہ پالیز ۽ دور بیاں حمزہ آئی
ناز شین دپ ۽ چاران بوتگ ات کہ چناس ۽ پُرات۔

رندا پالیز وان غلام میر سفر خان ۽ گوں گپ جنان ات کہ مروچی آئی پٹ بازار
۽ نہ شتگ ات ۽ وتی تمبا کی رنگ ۽ پاگ ۽ مول بستگ ات کہ آئی پاگ ۽ یک پٹ ۽ بہ
آئی گوڑا ایرات ۽ آئی گوش ہم چیر اتنت ۽ آئی دست ۽ آئی چھڑی ات کہ آ باز گوں
اصیاط کرد آئی چران پالیز ۽ چاران ات۔

رندا غلام میر ۽ حال دیان بوت کہ چون ذی زڑے ۽ آرا کرو ۽ تہا مار ۽ وار تگ
ات کہ حدا آرا رکھینت۔ میر آئی ترس ۽ سرا بشکھندگ بوت رندا ۽ آئی پٹ غلام
پالیز وان ۽ پر مات کہ آدو سے گوئی کونگ ۽ گلوے گس ۽ بیاریت۔

غلام ۽ حر لٹ ۽ سرا آئی اوشتو کین کڈک ۽ پہنات ۽ اوشتوک ات کہ بر آئی
آ کونگ ۽ لکشانی باران بازار ۽ پہ بہا برت یا کہ میر ۽ گس ۽ سر کرت ۽ حمزہ زانت کہ آیان
نیام ۽ کوئی ۽ تکبر دان مزین ماٹ پتات ۽ بخاری ۽ دیماء مزین شیشگی ایں الماری ۽ دیماء

لکشت ء کونگانی ڈھیر لگ اتت کہ ہر ہشم ء زہگ ء زال مزینن تالانی تھا ہے لکشت
 کونگاں برت انت ء وارت انت مزینن ماٹ وھد یکہ آئی پادشرا تنت لہتین شرین لکشت
 ء کونگاں مشکانی منگ ء چیرا یر کرت ء شپ ء وتی خفتن ء نماز ء پدا ایشان تراشت ء وتی
 نپاد ء سراستارانی چیر وارت ء حمزہ آئی سرون ء وت ء راتچک کرت ء گوں آئی دشین
 لکھنیانی تھامان ء چشت۔

وھد یکہ روج گرم بوت تو آں پٹ آیان زرت تو دیم پہ گورستان ء رادگ
 بوت کہ باز وھد بوتگ ات کہ آ گورستان ء نہ شنگ ات ء وتی پٹ ء ماٹ گہار، پیروک ء
 مزار ء گورانی سر ء پاتخانہ کرتگ ات۔ لہتین ماہ ساری میر سفر خان قبرانی سرا سنگ ے کتہ
 جوڑ کرتگ ات ء جنگ انت خاص آ میر مزار ء قبر ء سرا مزینن کتہ ے جت کہ چہ دور ء
 درابوت۔ میر ہر عید ء مردہ شام ء محرم اودا گوں آپان احت گورانی سرا آپ چٹ دات ء
 پاتخانہ رندا آ گنبد ء تھا پترت ء ولی ”س“ ء گور ء سرا پاتحادات ء درکت۔ مروچی
 آ انچش کنان بوت ء حمزہ ء محراب آ ر اچاران بوتنت۔

حمزہ گوں مزینن ماٹ ء گنبد ء تھا باز وھد ان احتگ ات، بلے مروچی گوں پٹ ء احتگ۔
 رند ء آ گرین روج ء تھا ملکانی تھا بے راہ وتی حلک ء سرا بوتنت ء میر سفر خان وتی
 دیوان جاہ ء تھا احت ء آئی پشت ء دروازگ ء پچ کرت کہ یک گرین لوارے اچ اودان
 آیان بوت نان ء پہ آ ہمودان گوں وتی پٹ ء وپتان تا کہ روج چہ ریکان جہل کپان
 سرد بیت کہ رند ء حلک ء اسپیت ریش آئی دیوان ء احتت کہ اڈاریڈ یو گوش دارنگ بوت
 ۔ ردن ء دیگر ء تھا رمضان نگر داں گیرھ ء دیما کر کرت کہ ریڈ یو ء گوں آئی بیٹریاں

درجنگ بوت ءیک مزین کرسی ءسرا ایر کفنگ بوت کہ اے وهد ان حلک ءر یک سارت

بوتت ءمیر ءدیوان ءتہادر ہائیں حلک احت کہ تاں دیر دیوان روان بوت

اگاں ماہ تاپ ءشپ بوتین تو حمزہ گوں محراب گوں حلک ءزھگان پہ لیب ء

درکت۔ بلے میر آیان گیشتر حلک ءبچکان گوں شپ ءگوازی ءنہ اشت ءآچیر دکائی

وداشت انت چیا کہ حمزہ ماہتاپ ءتہا گوازی ءتہا یک مزگ ءاحت!

یک روچے ناگتا آئی مزین گہار ”ت“ آرا حال دات کہ پٹ آراشال ءبرنگا

نت تو آچہ گل ءبال بوت۔ ٹرک آئی پٹ یک بارے لکشت ءکوئنگانی لوڈنگ ءتہا آراشال

بوت۔ ہماروچ تنے وهدی آریات ات کہ اے روچ ءحمزہ کدی چہ دل ءنہ بارت۔

سہب ءمالہ آپاداحت ءپدا لوڈنگ احت ءآیانی گس ءگیرھ ءپشت ء

وشات کہ آئی ہارن ڈرائیور ءدست ءراستین نیمگ ءکھڈکی ءانت کہ ایش یک پومپ

ءپیات کہ بے یک سرنگ ءسک بیت لوڈنگ ٹرک ءڈرائیور برز بالادین

لاگیرن مردم ءات کہ وتی سراپاگ ءستت۔ آپر آئی حاطر انگر ءسرا جنوکیں پومپ

ءپرچت کہ چہ آئی پون پوں پوں ءپامپ پامپ ءتوار ءدراحت ڈرائیور بر آئی ءآہ

ڈرائیور ءچارت ہر دو بشکھندگ بوتنت پداوہد یکہ آئی پٹ لوڈنگ ٹرک ءتہا گوں آئی ء

گوں ڈرائیور ءسیٹ ءسراشت ءجہل ڈگار ءچارت تو آراڈگار باز جہلانک نظراحت ء

وہد یکہ ڈرائیور ءکلینز رکہ پشت ءبے لکشت ءکوئنگانی سراندوک ات جہل کپت ءگاڑی

ءدینا یک کڑک ءتہا ہینڈل چرینت تو لوڈنگ ٹرک چہ چہ گپت گپت کنان ٹرارگ

سے جت ءروان بوت کلینز ہینڈل ءبرزٹول بکس ءتہا ایر کرت ءتو آہ بازار ءنیمگ ء

سرکت انت کہ حلک ڈل سندء پویشکل ایجنٹ ء بگلہ ڈرہا جہل جہل، پراہ پراہ ء سرمران
درابوتنت ء چہ کھڑکی ء چہ سارتمین ریکان یک پرگوش ء آئی دیمالگت ء آراوشی بوت کہ
آزند ء تھا اولی وار شال ء روئگات۔

شال ء باروا آچہ وتی ماٹ ء گہار ء براسان بازین کہہ اشکیگ ات ء نوا
آشال روئگات ء آنہ زانت کہ ادا آ کجانان وارت؟ کجاداریت؟ چہ گندیت ء چہ نہ
گندیت؟ یک نادرہائیں نابیان کنوئین ء یک ناکوئین وشمین خیال ء آراوتی
بازلانی تہازرتت ء دیم پہ آسمان برئگات۔

راہ ء تھا کوهانی سیاہیں کتار دور یک ء دو درچک کہ چہ سڑک ء کمکین کشادگ
ایوک ء یک تنیا اوشتوک اتنت ء پدا گوزند ء سرامتا گرانی چرح ء لوڈ آرا یک وشمین
احساس ء گوں دوچار کئنگا اتنت ء آ کدی چہ دیم ء شیشگ ء کدی چہ کھڑکی ء انگر آنگر
چاران ات وھدیکہ برز ء بالادقدین ڈرائیور گوں یک دگر ء گپ جنان اتنت۔ آئی ہٹ
اسپیت پوش وتی لنگی ء شرکلف جنگ ات ء بوشتیگ ات ء لنگی ء تھا آئی کلابوئیں گولیں
کلاہ آئی پیشانی ء رگاں دراکرتت کہ بلکنا آئی ء کلاہ آئی سراتک ات۔

رند ء لہتمین کوہان چہ آدیم یک کشادگ ء پراہن کوچک ء بنا بوت کہ آئی بوج
تنے وھدی سبراتنت ء کہ نوں گوات ء تھا سرنگا اتنت۔ کوچک ء نیام ء کہ سڑک ٹڈیک روان
ات یک ء دوزاؤ ء بندوئین ہوٹل اتنت کہ ادابس ء لوڈنگ داشت انت ء مسافران
وارت انت یا کہ نماز وئتاں ء پدادیمی راہدگ بوتنت۔ ہوٹل ء ایدیم آدیم ء بزین درچک
سایگ کرتگ تنت ء یک ٹیوب ویل ء توک توک توک ء تواریے ات آہم ہمدان

اوشتا انت ء جہل کپتاں کہ آپ دست سے جہل کپنت در پچکانی نیام ء صافین آپ
 ء کسانیں آپ یے تچگات کہ حمزہ و ہد یکہ دستاں شودان بوت تو آرا آپ سارت گت
 انت آپاداحت ء انگر آنگر چاران بوت کہ ہر چیز ادا چہ آئی حلک ء جنات نہ ادار یگستان
 ات نہ حازگیں ریک ء نہ کہ گرین مشک آپ اوئے ہر چیز جنات ء زیبات ء یک
 ہمگرین چپ چپانی سے ات آراوتی حلک ء ریگستان ای حیاں احت کہ ادا ہم روج کپنک
 ء تھا یک زیب سے ات آنکہ روج ء ایش گرم بوت بلے آئی شپ سارت بوت۔ آراوتی
 حلک ء یات آیان بوت آراوتی ماچ ء شلمین پادانی حیاں احتیناں بوت آرا ہر چیز یات
 آیان بوت چش کہ اے یات چہ آئی مکران کدی دور مہ رونت۔

آپیشانی سرانشاں کہ رند ء نان آرگ بوت کہ اے گوشت اتاں کہ ایشی تھا
 یک پٹانگ سے ایرات نان گرم اتنت آنان وارت ء پدا ڈرائیور ء آئی پٹ نماز و نت
 انت ء پد ء آروان بوتنت۔

آرا حیاں احت کہ باجی طاہرہ ماٹ شفیقہ ء کامی چہ ہمے سڑک ء درشتہ تنت آرا
 خبر نہاں کہ پنجاب کجات ء ساہیوال کجات؟ زند ء نابز انتی زند ء روشیانی سبب انت۔
 زند ء آیانی لوڈنگ ٹرک گور گور کنان یک کوہ سے ء سرالک کپان بوت کہ حمزہ
 وتی دل ء تھا ایشراشال ء سند حیاں کرت چش کہ آیانی حلک ء یک سند سے ات کہ اچ
 آئی آدمیم یک سند سے ات ہمے پیمانوں شال ہم یک سند سے ات ء اے سندانی بیگ ء
 سرائزہ سک وش بوت۔ چہ ہمے کوہ ء جہل کپنک ء رند شال ء باگ ء باگیچہ آئی منج سے درا
 بوت ء آئی دل چہ وشی ء بال کرت۔ شال نزنیک انت آحیاں کرت۔

قضا پیشیم ء آسحال ء رست انت ء موثر ء گاڑیانی مچی ء تہا آ جبل کپت انت کہ
 نوں آئی پٹ چہ ٹریفک ء ترس ء آئی دست ء کپتگ ات ء آ انگر آ نگر ء دنیائی ء چاران
 ات کہ پر آئی ادا ہر چیز نوک ات، زیبات ء نامی ات۔

آئی پٹ آرا یک ہوٹل ء تہا برت ء ادا چاء دات۔ آراوش احت کہ ادا
 ہر مردم حالتاک وانگات۔ آرا حالتاک آنی وانگ ء حب بوت بلے آئی دست ء
 حالتاک ے دست نہ کپت وھد یکہ شپ احت تو بجلی ء روشنائی ہر نیمگا تالان بوت۔
 آ بجلی ء روشنائی ء پری کہن ء شہر ء تہا دیستگ ات بلے ایٹکس روشنائی یکجاہ آرا گزینت
 ء آرا انچش محسوس بوت چو کہ آسمان ء چہ نوچسگا انت آ نہ زانت کہ آئی پٹ آرا کجا کجا
 گردینیت کہ نوں آدم برتگ ات ء لوٹت کہ آرام بکنت۔

آئی پٹ آرا زرت ء بگھی ء تہا سوار کرت ء آروان یک تنکیس گلی ء تہا پتیریاں
 کہ اودا یک گونی ء پردگ ے دراحت۔ آئی پٹ گونی ء پردگ ء ٹکیت تو اچ دومی
 نیمگ ء یک ورنایے دروازگ ء پیچ کرت۔ ہے ورنایے دروازگ ے پیچ کرت کہ ایش
 یک کسانیں مہمان خانگ ے ات کہ آئی تہا یک تحت ے جنوک ات ء بُرز بخاری ء سرا
 یک کوہانی ندرگ ے عکس ے ایرات۔ حمزہ ہے عکس ء چاران بوت۔ آئی پٹ تحت ء
 سرون وتی لنگی ء ایر کرت گوں آئی گپ جنان بوت کہ پداورنائیں مردپہ آیان آپ ء
 چاء آؤرت ء گوں آئی پٹ ء دیوان بوت۔ حمزہ ڈن ء روٹگ لوٹت بلے نوں وھد یکہ
 شپ کپتگ ات تو آسہب ء راہ چار بوت۔ رند ء یک نیام عمرین مردے تہا پتیرت تو آئی
 ء ہم چو آئی پٹ ء ڈول ء لنگی ے بستگ ات آہر دو تارا بگل مہ بگل گپتاں۔ نیام عمرین

مردنڈاٹ ء آئی اسپتیس ریش اتت کہ آ آ رانہ ساتت آئی پونز مزن ء چپت ات ء آئی
لاپ چہ آئی جاگ ء ڈن ء دراحت۔

آہر دو جہل بالشتانی سرانشت انت ء دیوان بوتنت۔ رندا اورنائیں مرد کہ وتی
ہٹ ء شکل ء دات پر آیان نان آ ورت کہ چہ روگن ء پرات حمزہ نان ء دوست داشت
چو کہ پشین نارشت آوتی زند ء تہانہ وارنگ ات۔ پدا آو پتاں سہب ء مہلہ آ رآ آئی
ہٹ فروٹ مارکیٹ ء بُرت کہ ادا ہما زندین مردم موجودات۔ سبزی مارکیٹ ء تہا گلہ ء
کونگانی بو ء ہوار میو وگانی بو ہر نیمگ پرشتت۔ آ جہل ء تہہ خانگ ء تہاٹت انت کہ ادا
یک دپترے ات کہ سک ے رجسٹر ء کتابانی سر احساب ء کتاباں نوشتہ کنان ات انت۔
ہموداں چاء وارنتت رندا آ ڈن ء در کپتت ء روڈانی سر اروان بوتنت۔ آ یک راہ سرا
لہنگیں کیمرہ ء تہا عکس کشت انت۔ آئی سرا (قراقلی) کلاے آئی ہٹ ء دست ء چھڑی
ے آوش بوت۔ بلے اے کیمرہ عجب ات کہ یک مردے وتی سرا یک کونڈے ء تہا
رتین آتچ ء لوت ء تہا وتی سرا انچش پترینت ء پدا در کرت ء دست ء تچک اشت ء
راچہ شیشگ ء دیما پردگ ے دور کرت ء عکس دراحت کہ آ ایشرا آپ ء تہا ایر کرت ء
یانی دست ء دات۔

حمزہ وتی فوٹو ء عکس ء سرا سک و ش بوت۔

بلے مزین بازار ء عکسانی دکان ء تہا دگہ صاف ء زیبائیں عکس ایر اتنت کہ اے
ہر ء فوٹو ء عکس آ رادوست نہ بوت۔ بلے آوتی ہٹ ء گشت نہ کرت کہ آئی عکس ء چہ
ہے شرین اوگانان کشگ بوتین!

ہماروچی آپہ وت ء کسانیں کارچے گپت چیا کہ پالیز ء کوئنگ ء لکھنجان
آگوں وتی کارچے برگ لوٹت کہ ایشی آرا یک آزاتی ء احساس بوت۔

چو کہ ساری ء ذکر کنگ بوتگ کہ شمال ء تہا حمزہ ء یک نوکیں احساس ء بوئنگ
ات چو کہ چہ حلک ء ڈن ء دنیا پر آئی گیشتر کشادگ ء پراہ بہ بیت ء چو کہ حلک پر آئی یک
کنیز ء بہ بیت۔ آرات بیگ لوٹت چہ شیشگی این دکانانی دیما گوزان آوت ء راہے
شیشگی این دروازگانی تہا گندان آرا وتی اودا بوئگ ء احساس تورت ء آوت ء راہم
حیال کنان بوٹ آئی اسپتین جاگ ء شلووار ء نوکیں سیائیں چوٹ کہ ایشان آچہ سورج گنج
بازار ء نامی این دکان ء چہ کتگ ات ء آئی سرا آئی نوکیں کلاہ سک دش کنان اتنت ء
بازو ہداں آرا حیال احت کہ چٹکس شر بوت اگاں آیوک ء بازار ء تہا بگشتین بغیر چہ
وتی پٹ ء ہرائی ء۔ بلے انچش کنگ نہ لوٹت چیا کہ آرتست کہ آ بازار ء مچی ء تہا زیان
ء گارمہ بیت۔

بازار ء تہا کدی کدی آرا او شنگی کپت وھد یکہ آئی پٹ بلد ء واقفے مردے
دیت اے وھداں آبے تامل بوت ء لوٹت کہ آچہ مہ اشتیت ، مدام روان بہ بیت ء
نوک نوکیں چیزان بگندیت ء مدام گندان ء برت۔

آچہ یک اشال ء آپہ وت ء ذھگانی لہتین کتاب گپت کہ ایش چہ عکس ء
فوٹو آن پراتنت۔ آ لہتین چیز پہ خالد ء محراب ٹیکسی ہم گپت کہ ایشان چہ وتی جند ء پہ
گروکیں چیزان جنا کرت ء ایر کرت۔

آئی پٹ آرا ہر شپ نمکیں ہوٹل ء تہا نان دیان بوت کہ ایشی مزن مزنین

ہیشگی این فوٹو عکس ء ایشی کرسی ء میز آراسک دوست بوتنت ء چہ کلان گیش ایشی تہا
یک دشین بوے مدام آئی پونز ء تہا پترتگ ات۔

شال ء تہا روج گوازینگ ء پدیک روچے سہب ء آء آئی پٹ اولی بس ء تہا
سوار بوتنت ء پے پری کہن راہدگ بوتنت اے رند آئی سواری آسودگ ء آرام ء ات
چیا کہ بس ء تہا آ چیزان پے شتری گندگات ء عوتی سیٹ ء سرا آزادت نھنگ ات کہ لوڈنگ
ء تہا آ ڈرائیور ء عوتی پٹ ء نیام ء ء تاراسک تنگ محسوس کرت۔

اے رندی آیکدم راہ ء ہما ہوٹل ء تہا سر بوتنت کہ ساری آادانان وارنگ اتنت
وہدیکہ آیانی بس اُشتات تو یک کورین مردے بس ء تہا پترت ء یک نعت ے جنان
بوت نعت خواں پے یک گٹ ے ء نعت گوشان ات ء مہلوک گوں آئی دگوش ات ء آئی
تچکین دستان آنہ ء شاہی ے ایرکنان بوت۔ وہدیکہ آیانی بس روان گپت تو کوروتی
دیدہ گال سریناں تراپلان جہل کپت ء دومی اوشتو کین بس ء نیمگاشت۔ آئی پٹ گوں
بس ء سرگرگ ء حمزہ ء دستانی تہا انگور ء دوپٹگیں آڑو ایر کرت ء بس روان بوت۔

آرو کپتی نیمگ ء آسمان ء چاران بوت کہ آبروچی گشت سوزدرات۔ ایش

یک پڑ آرام ء پڑ آسودگیں روج ے ات ء ہرچون کہ بس چہ پری کہن نرینگ بوآن ات
ہمنکس گیش آئی دل چہوشیاں بال کنان بوت۔ آپہ محراب ٹیکی ے نہ گپتگ ات چیا کہ
مخراب گوں چھٹی آنی بنا بونگا ہزار گنجی وتی ماٹ ء کر ء شنگ ات حمزہ زانت کہ دو ماہ ای
چھٹیاں چہ یک ماہ ے دگہ پشت کپتگ ات ء آ آزادت ات کہ گوازی ء لیب بکنت
بگردیت پالیز ء بروت یا اولا یکیان تہا ڈونگان بگیرت۔ ٹاکین نیمروج ء تہا اولا یکپانی

دپ ۽ اوشتوڪ ڏنگاني گريگ حمزه ۽ سڪ دوست ات که ايش آئي دل ۽ همايکيماياني دور
کرت که کدي کدي آرائانا گتا احساس بوت چوکه آپست يکتنا انت!

رمضان چه حلك ۽ آياني ديما اشتر ۽ سنج کرنگ آورتگ ات۔

چه بس ۽ جهل کپنگ ۽ تها حمزه وت ۽ راسک پنک مندر حيال کنان بوتت چوکه

آئي پاداني درهايم خون يکجاه ۽ نندنگ خشک به بنت۔

رود گير ۽ آوتي حلك ۽ تها پترت رحيم بي بي تون ۽ سراسر کار کنان ات شيوار آئي

پهنا ۽ نندوک ات مزمن ماث ۽ تحت ۽ ڏن ۽ در گچنگ بوتت که اے نون هموداں تچک

ات۔ سنگين تندور ۽ تهانان پچگات نورل ۽ دلوتندور ۽ هلک نندوک اتنت۔ منگ ۽ سرادو

مشک اير اتنت که آياني چنو کين آپاني چير اشربت ۽ ڏنگ ۽ ايرات۔ هر چيز هما ڏول ۽

اتت چش که حمزه ايشرا اشنگ ات ۽ شال ۽ شنگ ات۔

دومي سهب ۽ وهديکه حمزه پاداحت تو آرائشال ۽ اومان ۽ زرت چش که

بغير چه شال ۽ حلك ۽ نندگ پر آئي بازسک مڏکل ۽ گراب به بيت۔ چوکه يکوار ۽ شال ۽

گندگاپه آدمي آپراهي ديوانگ ۽ گنوگ به بيت!

چه شال ۽ آرائچوتي پش ۽ انگر آنگر ۽ لهتيم زردست کپنگ ات آنون نورل

۽ دلوه ۽ اعظوه ۽ همرائي ۽ حلك ۽ دکاناں ٺاک نيمروچ ۽ تها تچاں چيز گران بوت تانکه وتي

شال ۽ اومانان چه دل ۽ بارت آگون وتي سنکناں چه لوڙياں يک جوڙگ ۽ کپوت په بها

زرت ۽ احت ۽ وتي دراجين برآمدگ ۽ تها ايريس جالي ۽ تها بندي کرت ۽ پر آئي دانگ ۽

آپ اير کنان گون نورل ۽ دلوه ۽ کپوتاں چه اب بوت کپوتاني زندی، آياني پنجاني زور ۽

طاقت، آیانی سنفانی لگوشی آرا سٹکس دوست احت کہ وھدیے کپوت جالی ء تہا انگر
آ نگر گردان بوتنت تو آیانی گل ء پٹ برنگش دانتت حمزہ آیان چاران بوت ء آئی و بھگ
ہمیش ات کہ ارمان کہوت آ کپوت ء بوتین تو گڈا چٹکس شر بوت۔

دومی روتج ء آوتی گیرھ ء سن ء کپوت آئی کونڈے نخت کہ نور آل ء دلو آرا
سک کرتاں ہماروچی آئی کیتو ء زر کپوتانی کونڈ ء تہا کپت انت کہ وھدیے آرزانی خاطر
آوت ء راڈل کرت تو آوت کونڈ ء تہا کپت ء پٹی بوت ء آئی چمین دست ء ھڈ پرشت
کہ آئی ناجوڑیں ماٹ پر آئی سک پریشان بوت۔

رمضان آرا بگل ء زرت ء راست لوڑی بشام ء نیمگا تچان بوت۔

لوڑی بشام گوں وتی ناسی ایس پونز ء دراجین ریش ء زٹڈک ء نشت ء آئی پر شٹگیں دست ء
ھڈا راست کرت کہ یک رندے آ بست ء وھدیے آ سما کرت تو آوتی گس ء تحت ء سرا
تچک ات ء آئی دست گوں ریشمی ایس زردین دستپاگ ے بندوک ات ء درد کنگات ء
نور آل ء دلو آئی زینک ء نندوک اتاں۔ زندسک بو آن ات۔

حمزہ ء پر شٹگیں دست کرار کرار شر بو آن بوت ء یک وارے پداوت ء رادراہ ء
جوڑ حیال کنان بوت کہ تنے وھدی چہ دو ماہ ای چھٹیاں پانزدہ روتج دگہ پشت کپتگ ات
ء یکوارے پداہر نیم روتج ء آوتی سیاھیانی نکلیانی شک ء چیر ہورت کرت ء کسانیں دنگ
ے ء تہا آپ مان کرت ء نکلیاں جزینت ء پداوتی ھولڈر ء کا پیاں زرت ء مزین شٹکی ء تہا
شت کہ ادا یک نگر دے ء سرا آئی مزین براٹ گوں وتی سکتاں نندوک بوت کہ آوتی
سگریٹ ء بیڑی آں کشیتاں وھدیے حمزہ وتی کاران گرت..... بلے حمزہ کرار کرار چوتی

اسکول ء کاران تک بو آن ات کہ آچہ تنکی، گیزھ ء کھڈ ء بان دور ریجک لوٹت کہ اگت ء
 گڈی ایس روچانی نیروچ ء بیگا آنی تہارو کپتی نیمگ ء آسمان ء گند ارچٹ بر آ یانی جلگ
 ء سراجھک ات کہ چشم صافین روچانی تہا حلق ء حازگین ریک برنگش دیان بوتنت ء
 آہانگر روگ لوٹت کہ آئی تہا یک بے جاراتی ء بے تاملی پاداحت چشم کہ اے بے
 تامل ء بے جاراتی گوں آئی دارگ مہ بیت چشم کہ آہے بے تامل ء بے جاراتی لاپ ء
 تہا پترگ لوٹت، روگ لوٹت ء گار بیگ لوٹت اے تورگ ء احساس انچش ات کہ
 ایسی تہا وتی یک تام ء چشم ے ات انچش چو کہ وھد یکہ آوتی مات ء مولد ماؤ ء یا کہ
 مسکان بہشتی ء جنین سنگین ء دیست کہ آ آئی مات ء ہیزک ء منتاں تورند وھد یکہ آیزک ء
 جہل ایر کرتنت تو بسم اللہ کرتنت چو کہ ہیزک زھگ ے بہ بیت ء پدا وھد یکہ آیزک ء
 جہل پیش ء پرچ ے ء سراجھک کرتنت تو گوں بسم اللہ آئی لاپ ء سراوتی دستان مشاں
 تانکہ ہیزک ء روگن ء در بکناں ء آوتی دستان انچش مشاں کہ حمزہ آیان چاران یک
 مزگ ء تام ے وتی دل ء تل ء تو کانی تہا محسوس کرت بلے ایشرا بیان کت نہ کرت چشم
 کہ ہے احساس چہرپ ء لوزان باز برز بیت ء چشم کہ آ ادا سر بوت کہ کنت۔ آ ایشرا
 گوا جنی بیان کرت نہ کرت انچش چو کہ وھد ء آ ما گوں ناخن چین ء آ ہورانی ہڈان بگچین
 رورند ء آرا یک نیمسری ء بے تاملی بوت کہ آراوتی ہورانی تہا یک حارشت ے چست
 بوت ء آوتی ہوران گوں یک چیز ے ء غت دیگ لوٹت یا کہ وت ء راخت دیگ
 لوٹت ء وھد یکہ آوتی حلق ء سوزین آسمان ء چیرا حازگین ریکانی چھیرانی سراجھک جت
 ء تچان بوت تو آھید کرت ء آوتی قراقلی نوپ ء کشت ء آئی ہیدانی بو گوں آئی قراقلی ء

سترء بو آرا گوں ہے یمین یک احساس ء دو چار کرت کہ اے احساس ء تورنگ
 آرا بد حال کرت ء آ یک چیز ء تھا پترنگ لوٹت یا کہ یک چیز ء چہ در کپگ
 لوٹت انچس چو کہ آئی ماٹ ء مولد چہ ہیزک ء روگناں گوں یک بسم اللہ ء در کرتنت
 آیزک ء لاپ ء تھا روگن ء بیگ لوٹت کہ ہمیشی تھا آوتی ہیدانی بو ء ء گوں ناخن
 چین ء پتگیں ہڈانی کمتی ء چہ دل ء برنگ لوٹت۔

جزہ کدی کدی وتی ہے دل ء انارانی سراسک گڑت ء آیان چہ دل ء برنگ لوٹت۔
 آئی ماٹ مزین شنکی ء تھا کدی کدی روگناں آپ کرت۔ یک مزین سیاہین
 لوہی ء بر کرت کہ چہ ہیزکانی بستگ ء ماہانی روگناں ہے لوہی ء تھا چو پٹاٹہ گاں دور
 دات کہ آ روگنانی گلوگ چہ لوہی ء تپد ء یکدم آپ بوتنت آئی ماٹ گوں ہسگ ء روگنا
 لوہی ء تھا گردینت ء ایشی تھا زار چو بگ مان کرت کہ روگن ء رنگ زرد بو آن بوت۔

آئی ماٹ لوہی ایدم آدیم ء کسان کور ء بوچان ایر کرت کہ آئی ماٹ ء حیال ء
 چہ کسان کورانی ایر کنگ ء جن چہ روگن ء نزنیک نہ احتقت ء وت ء رادور داشت انت
 آئی ماٹ جنانی سرا بور نہ کرت چیا کہ جن روگن ء بے برکت کرتنت برتنت حمزہ وتی ماٹ
 ء ہے حرکتانی سرا گڑت کہ روگن آپ کنگ ء روچان آشنکی ء تھا ایوک ء یکتنا کسان
 کورانی گیرھ ء تھا اوشتوک ترنگپ ہم نہ جت کہ روگن بے برکت مہ بنت۔ کسان
 کورانی بوچان رمضان بڈ ء سرا چہ ملکان ست ء آورت کہ چہ یک گز وء بگرتاں شاہ دیوانہ
 جان ء تاں خلی، ء کوئی کسان کور ء استنانانی بوچ لس بہ ڈگار رستہ تنت ء حمزہ وهد یکہ ملکانی
 تھا گشت تو کسان کور ء اسپتنانانی بوگ ء سراوش بوت کہ ادا جن نہ یا بنت۔

وتی ماٹ ۽ روگن آپ بوگ ۽ وہدان آئی تہا ہے احساس ات کہ آیک
 چیزے ۽ تہا پتریت یا کہ یک چیز۔ ے اچ آئی در بیت یکوار ۽ پدا آئی تہا پاداحت کہ نوں
 وتی ماٹ ۽ سیاہیرا لوہی ۽ تہاروگن ۽ گلوگ ۽ بوگ لوٹ ۽ ہمودان آپ بوگ لوٹ کہ
 بغیر چہ آپ بوگ ۽ آراوتی ہیدانی بو ۽ ناحنانی چین کنگ ۽ وت ۽ را یک چیزے ۽
 تاغت دیگ ۽ احساس ۽ تورگ پہ آسراتی ۽ دلجی نہ اشت!

لہتین ماہ ساری ایر کر تگیں تون کہ چہ مزین ماٹ ۽ نا جوڑی ۽ سبب ۽ ناپیلو
 اشتاگ ات، نوں رحم بی بی ۽ گوشتاں پدیکوارے پدا آئی سراکار بوگات کہ اُمیت ہمیش
 ات کہ نوں روچانی تہا رحم بی بی ۽ دستانی شوہاز کہ یک رنگ رنگی این تگ ۽ کونٹے ۽
 صورت ۽ پیداک ات شربو آن وتی گڈی این دمانی تہات کہ رند ۽ رحم بی بی وتی ڈک ۽
 بہ مزین ماٹ ۽ دیما ایر کرت کہ بزور! مزین ماٹ تی تگر دیپلو بوتگ!

ہے نیام ۽ یک مزین واقعہ ے میر سفر خان ای گس ۽ تہا ایش پیش احت کہ
 مزین ماٹ ۽ شملین پادشر بوت کہ حلک ۽ تہا کسے راباور نہ یات کہ چش بوت کنت ۽
 درہائیں مردم مزین ماٹ ۽ نیت ۽ نیکی آں ایشی سبب زانت انت کہ مزین چہ وتی شری ۽
 جوانیانی سبب ۽ بلکنا چہ حدانزینک ات کہ خد آئی تو ۽ اشکت ۽ آئی پادان شری کرت۔

مزین ماٹ اے نیام زند ۽ کوہن ڈاکٹر ۽ درماناں کارمرز کنگات کہ اے
 درمانانی دنگ ۽ سراہی ۽ عکس جنوک ات کہ حمزہ مدام ہے ماہی ۽ عکس ۽ چارت کہ ماہی چہ
 آپانی لکیراں برزوتار اشتاگ ات کہ آچو کپین ماہ ۽ درابوت آئی سر جہل ۽ پتہیں لڈ برز
 درابوت ۽ حمزہ وتی کاپی ۽ سراہی ۽ عکس ے جوڑ کنگ لوٹ آئی ماٹ آرا گوٹگ

ات کہ ایشی تہا ماھی ء تیل اتنت کہ پے چشیں نا جوڑی ء شر اتنت چش آئی ماٹ ء لکت۔
 یک شپ ء مزین ماٹ و اب ات کہ شپ ء آ و اب ء تہا ولی ٹس ء دیست چٹ ہا اولی و اب
 ء ڈول ء ولی ٹس ء دیم درانہ ات آ گیر ہ ء یک طاقت ء زورے آ راداران بیت۔ بلے پدا
 ولی ٹس ء تو راحت کہ مزین ماٹ بیا..... بیا..... پادا، پادائی پاد بوتگ انت۔

ء ہے تو ار ء سرامزین ماٹ دؤر کرت ء ولی ء نیمگ ء راہگ بوت کہ گیر ہ ء
 پت ء ایو کا آئی ساہگ درات۔ مزین ماٹ پے ولی ء دعا آں ہد وناک ات کہ آ روگ
 لوٹ ء ولی ء دستان چک گرگ لوٹ ہمیشا آ اشتاپی اشتاپی پاداحت ء گیر ہ ء نیمگ ء
 تچان بوت بلے آئی پادگوں چیزے ء لگت ء چہ آئی دپ ء پوھاڑے درکت ء آ چہ وتی
 و اب ء سا کرت کہ نہ ولی ٹس ادات ء نہ کہ دگہ چیزے۔ ایو کا دوریکانی سراماہ کپان ات ء
 ددور بیزگانی وگ ء حرانی سرگ ء تو ارات۔

مزین ماٹ پاد آئیگ لوٹ چیا کہ آ راولی ء سراسکت ء یکین ات ء آ وتی
 و اب ء سر ء و ش بوت ہمیشا آ وتی پادان برز کرت۔ آئی پاد سبک سبک گوں آئی برز بوتنت
 آ راباور نہ یات آ وت ء رابرز کرت۔ آ برز بوت کہ ہر وہ آئی مزین جنک آ رابرز ء
 جہل کرت بلے مروچی آ وت وت ء رابرز کرتگ ات کہ وتی دراجین نا جوڑی ء پدا ولی
 وارا تورت کہ آئی پادگوں آئی گون انت ء آ ذراہ ء جوڑ انت۔ آ چہ تحت ء پاداحت ء
 اُشتات۔ آ راباور نہ یات چش کہ آ و اب ے گندان بیت۔ اے چون بوت کنت
 آ گیر ہ ء پشت ء چاران بوت کہ بلکناولی ہموداں اوشتوک بیت۔ بلے ادا کس نہ ات۔
 شیوار آئی نزیک ء احت ء آئی پادان بوکشان بوت۔

مزین ماٹ دراجین برآمدگ ء کڈ ء غسل خانگ ء تہاشت - پہ نماز ء وضو
کرت ء دیم ء دست مشتمل ء مصلہ ء مان کرت ء نماز ء اوشتات - آراوتی پادانی جوڑ
بوگ ء سرات باورنات -

سہب ء وھد یکہ گس ء مردم پاداحتاں ء مزین ماٹ ء گراؤنڈ ء تہادیت انت
تو آیان وت باورنہ یاحت چے بوتگ -

چہ رمضان، سنگین، ماؤ، دلہرادگل بخت ء مسکان بگرتاں شیوارگس ء درائیں
مردم بہ مزین ماٹ ء جوڑ بوگ ء سراوش بوتنت ء پدارہائیں حلک پہ مزین ماٹ ء
سون ء احت کہ پداچاؤ چلم بناؤت -

حمزہ سگ وش بوت کہ بگیریہ مزین ماٹ ء آئی بے جاراتی ء بے تاملی نہ کت
مزین ماٹ کدی کدی آراپہ آئی شیطانیاں جت ء بدردکرت بلے آگوں مزین ماٹ ء
لچنگ ات ء نا جوڑی ء و ہدان حمزہ پہ مزین ماٹ ء سک پریشان ات کہ یکوارے پداہر چیز
وتی جاہ ء شتر بوتت -

مزین ماٹ ء واھگ ات کہ آوتی پادان وت ولی ء ادیرگ ء بروت چیا کہ
آمنشت اشنگ ات کہ ہرکدین آشر بوت آوتی پادان گوں ولی ء ادیرگ ء روت مردوخی
حدا آئی توار ء اشنگ ات تو آراحتما روگی ات -

یک سہب یے آحمزہ ء رمضان ء ہمراہی ء گوں منجرو خیراتاں پہ ولی ء ادیرگ
ء راہدگ بوت -

سہب ء کپکیں گوات حمزہ ء گوشانی تہا آریگا ات پالیزانی پانڈولانی تہانوں لگ

ن اتنت کہ نوں گرماگ کنت ات ءمیش چین بنا بوت۔ حمزہ ء گوتیں گرماگ ء یک
چیزیات اتنت بلے میش چین ء زردین روچانی تہا آوتار ایشتر زندگ حیاں کرت
بر چیز ء تہا یکوارے پداساہ بیت۔

مزین ماٹ وتی پھادسرا من چپ چین دعا آنی تہا ولی ء ادیرگ ء اُشتات
یکہ حمزہ گوران دست جنان بُت۔ آ منجر ء آپان ادیرگ ء اُشت کہ پر آئیانی جنگ ء
چہ بونگ یک جنین آدمے احت کہ ایش گورستان ء رکھنیوک ء زال کارات ء مزین
ء ءوش آمد کرت۔

رند ء آ برتر کرتنت ء شام ء دیگر ء رحم بی بی تون ء تپات ء مزین ماٹ آئی تہا
ایر کرت ء گس ء کنڈے ء ایر کرت۔ حمزہ ء بونی آنی بوسک وش احتت۔ مزین ماٹ
ء ء حسین کونٹ ء تگر دگ نہینگی ات.....

پوشی حمزہ ء اسکول پدابنا بوت کہ شہی باجی طاہرہ ماٹ شفیقہ ء کامی ء آئیگی ات کہ
مان میر سفر خان ای اُشر ء آئیانی دیما بازار ء دیم دانگ ات ء حمزہ پر آیان راہ چارات
شیسوار مزین گیرھ ء دپ ء جکان جک نندوک ات ہنخش کہ آہم احتو کین
مانانی راہ چار بہ بیت۔

حمزہ ء گہار ”ت“ گیرھ ء برآمدگ ء کوئیانی صفائی کرتگ ات۔
نورل دلو ء محراب کہ چہ ہزار گنجی ء اٹگ ات گسے ٹیوگوازی کنان اتنت۔
حک ء تہا یک علیبدگ ء پادحت۔ کس یے ء ساگ کٹگات تو کس ء
تی بز ء پس ء اُشران چہ آئی پد ء پرگس ء آران ات۔ دور چہ ریگستان ء جہل روج کپان

ات۔ ءِ گول روچ ءِ کپنگ ءِ رمضان گول اشتر ءِ تہا پترت کہ پا کوڑگ ءِ طاہرہ ماٹ شفیقہ
 ءِ کامی نشہ تنٹ اشتر اُش بوت تو ”ت“ ءِ آئی گہار آ یانی وش اٹک ءِ پہ اشتر ءِ بن ءِ شقت
 حمزہ ءِ آئی سنگت اُدانچ بوتنت ہما طاہرہ ات، ہما ماٹ شفیقہ ات ءِ ہما کامی۔ بلے طاہرہ
 دیم گیشتر برنگشان دراکرت کہ آئی سر کمکین گوشت اٹک ات ءِ آئی چمانی برنگش تیز
 بوتگ ات ءِ آئی اشترانی یمین دیم نون کیشتر زیبا بوتت کہ آئی چہا چمانی کمکین سرگ
 مان ات ءِ پونز ءِ تہا کنری ءِ بلشکب دات آئی جاگ ءِ چہ آئی گوڑا درات کہ اُداسہر ءِ مزیر
 یے مان ات ءِ دست ءِ تہا مہلو اتنت آئی تچ ءِ پوشاکاں درات کہ اے رندی آوش ات
 ماٹ شفیقہ ءِ دیم گیشتر کرنج بوتگ ات بلے اے کرنج زہر گرگ ءِ غصہ ءِ نہ اتنت بلکہ
 ماٹ شفیقہ ءِ جسد ءِ جسگ ءِ حد اوند تعالیٰ انچس جوڑ کرگ ات کہ آغصہ ای مردم
 درابوت نہ کہ دل ءِ تہا اچ آئی زمین دل کس نہ ات آدر ہا میر سفرخان ای گس ءِ دیماتحمانی
 سرا یا کہ جہل کونشانی سرانشت انت کہ آیان چا ءِ آپ دیگ بوت ماٹ شفیقہ حمزہ ءِ محراب
 لوٹت ءِ دروت گپت۔ طاہرہ حمزہ ءِ محراب ءِ سراوتی دست ءِ مشت مزین ماٹ کامی ءِ
 دروت گپت آدر ہا مزین ماٹ ءِ جوڑ بوتگ ءِ سرا سک شال اتنت رند ءِ اوشنگ اوشنگ
 میر سفرخان آیان وش آمد کرت ءِ طاہرہ میر ءِ دیم پاداحت، انچس شفیقہ میر سفرخان ءِ
 دستان دروت گپت ءِ میر کامی سرادستان مشت۔

شپ ءِ نان ءِ آگول میر سفرخان ءِ حاندان ءِ وارتنٹ ءِ پدا آوتی دراجین کوٹی
 ءِ نیمگا درشتت کہ نون یک سال ے آیان ہمدان گوازیگی ات۔
 حمزہ چہ طاہرہ ءِ آئیگا سکت وشال بوت۔

دومی سہب ء حمزہ نورل، محراب ء دلووتی تختی ء سلیٹ ء کاپیاں زرتنت ء چہ
 یکسانی بن ء چہ جنگو ء عدوزی شنکی آنی سروگ ء چہ اُلس زی بونگ ء جہل اسکول ء تہا
 انت کہ محمد بخش تنے وھدی استت بلے نوں یک نوکیں اُستادے حمید اللہ اٹک
 ۔ مرد چیکیں روچ اسکول ء صفائی ء تہا اُگشت ء پیدسلہ بوت کہ بانداوانگ یکواری پدا
 بیت ء جار جنگ بوت کہ در ہائیں زھگ وتی دو ماہ ای کاران اسکول مانیٹر ء گوں یکجاہ
 نت ۔ حمزہ وتی کاپیاں مانیٹر رحمن ء گوں مچ کرت ء پدا اسکول چھٹی بوت ۔

ہماروچ ء تہا محراب حمزہ ء نورل ء دلو ء تر سینت وھدیکہ آنوکیں آئیوکیں ماسٹر
 اللہ ء باروا آیان گُشان بوت وھدیکہ آپہ آپ ء ورنگا سڑک ء سرامینک ء تہا
 نوکیں مرد عیسیٰ ء جنین دُڑ بخت ء چہ آپ لوٹ انت کہ نوں آہموداں آسانی شنکی ء تہا
 توک اتنت دُڑ بخت یک انچشین زاکارے ات کہ آوتی شنکی ء مدام رپت ء صاف
 رت ء آئی آپ ء مشک پاک پاک منیگ ء سرامیر اتنت ء حمزہ ء محراب ء مہر کرت
 آ میر سفر خان ء زھگ اتنت ء نوں آچہ وتی مس ء دراجین گلاس ء تہا آرا پاک پاک
 شت آیان وتی مشکان چہ آپ دیگات ۔ در بخت مدام وتی گٹ ء رنگی ایس ریشمی
 مالے بست کہ آئی سردام درد کرت ۔ وھدیکہ دُڑ بخت آپ مان گیجگ ء ات تو
 اب آیان گُشان بوت ۔

”مروچی شمانوکیں ماسٹر حمید اللہ ء دیستت“

”اوپر چے؟ نورل جست کرت ۔“

”شمارا خبر کپت کہ آپ چکس ترندیں ماسٹرے؟“ محراب وتی گوشان گران

بوکشت ءدلوگوں وتی درہائیں چم بازی آں گُشان بوت۔

”ہج چیز نہ بیت، محراب، ہنچا مارا ترسیت“

”شتر خبر کپت محراب گوں وتی ڈلگیں چمان وتی حبر ء درائینت۔ ء حمزہ

جست ء جو بوت ء آ جست کرت۔

آئی تھا چے است؟

”اشکلینگ ہمیش انت کہ آ زھگانی دستان سے چار پنسل یکجاہ دنت ء پدا ہے

پنسلان پر نچیت کہ تنی ساہ در کپیت..... پدائی گُشان تاب دنت ء چہ بن ء سندیت

”کان پکڑو“ تو آ مزین سزا انت..... تو بہ..... ء محمد بخش ماسٹر باندا چہ آ نگر حساب ء پیر پدا

ء آئی دست ء داتگ..... واجہ! نوں بچار کہ چے بیت!

حمزہ چش کہ پریشان بہ بیت ہج نہ گوشت، بلے آ را یقین باوراحت کہ محراب

نوکیں استاد ء بارو اہر چیزے کہ گونشگات راست گونشگات ء اگاں اے ڈول بوت گڈا آئی

تو خیر نہ انت چیا کہ آئی حساب باز کمزورات ء آ را پدا چشمیں موقعہ آں پہوت ء کمر نہ

کٹھنگی ات۔ بلے آ وتی ترس ء داشت چو کہ وھد ء سر آ نوکیں ماسٹر ء بارو اچار ء بچار کنت

حمزہ زانت کہ محراب حساب ء تھا ہج آئی باز شرات ہمیشا آ را دل ء تھا۔

محراب کست احت کہ حمید اللہ ای لٹ پر آئی ایرانت۔ ء آ دل ء تھا دعا لوٹت کہ حمید اللہ

نا جوڑ بیت، انچش کہ آ اسکول ء احت مہ کنت!..... یا خدا

اسکول پہ حمزہ یک کرار ء اوشتو کیس اذیت ناکی ء بغیر دگہ ہج چیزے نہ ات۔

آ چہ ماسٹر ء استادان ترست۔ چہ اسکول ء مزین زھگاں چہ ترست ء چہ استادانی سزا آں

زست آرا با جی طاہرہ و دیوان دوست ات یا کہ ور کر رضا سینٹری و تہا ننگ۔ اسکول
 یک عذاب ے ات و گوں کہ رُحمن مانیٹر بوتگ ات تو آرا گیشتر چہ اسکول و ترس احت۔
 رُحمن عمر و تہا چہ آیان مزن ات چہ استادان باز نینک تر ات کہ ہر چیز ے آ استادان گشت
 ، استاد ہما ذول کرتنت۔ آ کسانیں زہگاں رعب دات جت و بد و رد کرت کہ اگاں آرا
 موقع و بریت تو آ رُحمن و سرا بگیرت و آرا انچش سرگٹ بکنت چش کہ طاوس شکاری بالی
 این مرگاں جنت و آ یانی سران سرگٹ کرت!۔ بلے آئی و س نہ چلت۔

رُحمن نہ کہ ایوک مانیٹرات بلکناوت و آرا اسکول و مزین تو نگر و بدکماش حیا
 کرت کہ وتی ایدیم آدیم و لہتین مزین بچکان یکجاہ کرتگ ات و در ہائیں زہگان اذیت
 دانت حمزہ نورل، دلو، اعظو و محراب و چاڑگ کنگ لوٹ کہ اگاں و ہدے گوں رُحمن
 جنگ و مڑے بوت تو آ گوں آئی یکجاہ بہ بنت۔

رُحمن و حراب کاری ایوک و اسکول و تہا نہ ات بلکنا چہ اسکول و ڈن و حلق و تہا
 آ حمزہ و آئی سنکناں پہ گوازی و نہ اشت و حمزہ و وتی سراست غصہ احت کہ آ خر رُحمن و تہا
 چہ چیز ے ات کہ آ آیان حلق و تہا ہم پہ گوازی و نہ اشت۔ ہمیشا حمزہ وتی سنکناں
 گشت کہ اگاں نوں رُحمن گوں آیان گپ جت تو آ پر آئی اُرش کشت و پریشی آپہ وت
 ہنر جوڑ کرتنت کہ ایش تارانی سیمان چہ جوڑ کنو کین شست اتنت کہ آیان آوتی سرین و
 بست انت کہ اگاں رُحمن انگر آنگر کرت تو ایشی پسو و پہ سکی دیگ بیت۔

حمزہ و ارمان ات کہ آئی شزین روچ رُحمن و آئی ہمایانی الھی شکست و دابانی
 تہا گونست انت۔

پدا حمزہ وتی حکمت ء بدل کرت کہ ساری ء رحمن ء ہما سنگتاں جنگ بہ بیت کہ
 آشپ ء روج آئی ایدیم آدیم ء مچ اتنت کہ گوں رحمن حلک ء تہا سراپ کرتنت کہ کدی
 ٹل ء ساگ ء چیز کدی مسیت ء حجرگ ء تہا ء کدی ء لعل شاہ ء گون ء درچک ء چ
 نندوک زھگان تنگ کرتنت۔ ء شپ ء وھد یکہ حمزہ گوں وتی ماتہاپ ء تہا گوازی کرت
 اے گڑپ ہمودان احت ء رستگ ء آیانی پشت ء حراب کرتنت۔

حمزہ ء وتی جوڑ کر تگیں ذات ء عکس حراب لگت کہ آوت ء را بزدل، ترسوک
 بزھگ ء لاچار حیال ات آوتی ذات ء عکس ء ہر جاور ء ہر صورت ء بز جادارگ لوٹت چ
 جائیکہ پریشی آپتکس مزین بہاے بدنت! یک ء دو ہنٹرائی بندوبست ء پر آیان ماران
 کرتگ ات کہ باران عمر ء تہا چہ آیان مزن ات بلے آیانی و پادارات کہ آئی پٹ بمشکل
 آیانی ملک ء سوزان ات ء آ میر سفر خان آرا پڑتت کہ اسکول ء تہا آیانی حیال داری ء
 ایر کنگ بہ بیت۔ بلے بہ مشکل ہم ترست ء کدی کدی رحمن ای نیمگا بوت۔

یک روچے اُلس ذی شنکی ء کھڈانی سروگ ء آ رحمن ء لہتین سنگتاں گیت انت
 ء جنت کہ ہمارو چی محراب چون چہ بوت بلے آگس ء تہا حال نہ دانتت اے جنگ ہنٹرائی
 نہ ات بلکنہ مچ ء دستانی تہا کنگ بوت کہ حمزہ ہمارو چی سک وش بوت کہ آوتی ذات ء
 عکس ء بر جاداشنگ ات۔

0

حلك ۽ نبض باز كرار كرار روان دوان ات۔ كدى كدى ايش نبض ۽ ايش تها
 ن خون ۽ رپتار اينكس سُست كپت چش كه ايش وتى ساه كندن ۽ به بيت ۽ ايش
 بىگ ۽ باز كم اُميت به بيت۔ بلے پدا يك پرگوش چرك ۽ كشت ۽ ايش سك
 ن بدن ۽ تها خون تچان بوت ۽ نو كين نويتانى وانب گندگ بوت۔

مير سفر خان ۽ كوشت هميش ات كه حلك آنى دست ۽ بيت، آنى حكم ۽ تها بچليت
 مرضى ۽ گون وتى احتو كين روچانى بار واپسله كنان بروت۔ بلے چش كه سارى ۽
 نك بوتگ كه آنى حكم و حاكى ديما لهتيس مردم ديما آيان اتنت كه نون مير سفر خان ۽
 ديما چوتلار ۽ اوشنگى ات ۽ آرا اُميت ات كه آنى حاكى وتى جاه ۽ برجوات چوش كه
 نان ايش يك پيا انچش بر جادارنگ بوتت۔

رئيس مير و خان ۽ بدى دارى ۽ آنى ديما ووت ۽ تها اوشنگ په مير سفر خان ۽ يك
 ن چيلنج ۽ ات ۽ آهے چيلنج ۽ هكل ۽ ديما مكان مك اوشتاگ ات۔

۽ چه ووتان لهتيس روج پشت كچنگ ات۔ باز مردم كه روج ۽ ديما گون
 سفر خان اوشتوك بوتنت شب ۽ مير و خان ۽ ديوان ۽ نظر احتا ۽ مير ۽ حاصين
 ارين سنگت علیم يك په يك مهلوك ۽ حالان مير ۽ دل دست ۽ اير كرت ۽ مير سفر خان ۽
 نغ رست كه آوتى جاوران هما ڈول ۽ تاب ديان بروت۔ بلے وتى دل ۽ تها په شترى ۽

زانتیکہ ایش یک روچ ء گچین کاری ء ووٹ ء گپ سے نہ ات کہ مرچی اگاں آمیر و خان
 رئیس ء ٹکست دنت تو باندا یک دگر رئیس میر و خان سے پیدا بیت ء پوشی یک دگر سے
 آئی حاندان ء ہما در ہائیں نام ء تو ارگار روزیان بیت کہ پر آئی بر جادار گک ء آ انکس جن
 ء لاج کنان ات۔ ہمیشا آ ہما ڈول ء دیلانی سرا گور و فکر کنان ات کہ تا کہ آئی حاکمی حلقہ
 ء سراقا تم ء دائم بمائیت۔

گچین کاری احتت ء گوست انت۔ میر سفر خان کشت ء رئیس میر و خان کت۔
 میر سفر خان وش بوت علیم سک وش بوت علم خان دل ء تھا مکمین زہر بوت بلے دپ ء تھا
 آگوں میر ء ہم شر و ہم صلاح بوت گل جان دل ء دپ ہر دوکانی تھا گوں میر سفر خان ء
 اوشتوک بوت۔

ہے نیام ء انچش واقعہ سے پیش احت کہ آدر ہائیں حلقہ ء سوگی کرت واقعہ
 ایش پیش احت کہ ہزار گنجی ء تھا رئیس میر و خان چہ میر مدد خان ء ڈگار ء یک ٹکرے
 باز سال ساری ء گتگ ات ء نوں آ ایشرا آباد کنان ات ء چشین گپے نہ ات کہ ہر دوکانی
 نیام جنگ ء جیڑھ سے بیت بلے رندا میر مدد خان ایراد بست کہ آئی ڈگار ء یک مزین
 بہرے ء سراقا رئیس میر و خان کنبرہ کرتگ کہ آئی بزگر یک مزین بہرے ء سراقا کشت ء
 کشار کنان بوت کہ میر مدد خان ء ایشی حبر ہما و ہداں کیت کہ ادا پسل پکوک اوشتا تگ
 ات کہ نوں ایشرا دز وہ کٹنگی ات۔

میر مدد خان مردم دیم دات تا نکہ رئیس میر و خان ء حال بدنت کہ آئی بزگر چہ
 وتی حد ء گیش بر آئی زمین ء سراقا کشت و کشار کرتگ انت ء نوں قبائلی صورت ء اے پسل

حق آئی ات بلے رئیس میر و خان میر مدد خان ء گپ ء چاے گوش ء اہلکت ء چہ دومی
گوش ء در کرت ء وتی ہے گپ ء سرامک اوشتات کہ زمین ء ہے لکر آئی زر خرید ات
میر مدد خان تیار بوت کہ پٹواری بیت وتی نکشتہ ء بکشیت بلے رئیس میر و خان کہ میر ء دیم
نشین کاری ء تھا اوشتا تک ات پریشی تیار نہ ات ء چہ وتی شکست ء پدنوں باز سک زہر
جنگ ات ء آحک ء تھا کس ء سراجھرو سگ کنزگانہ ات ہمیشا میر مدد خان ء میڑھ ء مرکہ
نہ من ات ء وتی پسل ء در ہو کرت میر مدد خان گوں وتی مردمان پسل ء سراجھت ء
نشات رئیس میر و مدد خان وتی ورنائیں پنج نادر ء لہتین دگہ مردمان دیم دات۔ جنگ
ت، نادر چہ لٹان مُرت۔ رئیس میر و خان ء مزین د کہ لگت میر مدد خان گوں وتی براٹھ ء
زہگان گر پتار بوت۔ ہردو حاندان برباد بوتنت یک سے پہ مرکہ ء دومی لٹھ ء
پٹاری۔ درہائیں حک سوجی بوت۔ حک ء تھا یک براٹھ داری ء وت مہ وتی ء
ردے کہ استت آ زمین ء یک حسکیں لکرے ء خاطر ابر باد بوت۔

رئیس میر و خان لہتین روج وتی ورنائیں پنج ء پاتحانشت ء پدپاتحاہلاس بوت ء
آ آزدیان بوت کہ آئی پنج ء کشوک چہ کبیز درمہ یاہنت۔ آ کرار کرار یک تنیا بوان
ت آئی گراہی ء لاتماہی نون عاجزی ء تھا نون بدل بوآن بوت۔ آمیت ء نماز و انت
حال گس ء شت۔ آشپ ء روج گر یہان بوت کہ نون پر آئی زندہچ معنہ متلب سے نہ
نت۔ ء حک ء مردمانی گشک ات کہ نون آ گوں وت ء گپ جنان بوت۔

میر سفر خان وتی گوستکیں دژ منداری ء چہ دل ء بُرت ء رئیس میر و خان ء پرس
شت ء گوں آئی افسوس ء ارمان گرت تا نکہ قرنائی قہرین ڈکھانی سرامارم سے ایر بکت

کہ قرنائی قبریں ڈکھ چو بزاں چہ ازل ء تاں ابد گون آیان گون اتنت چہ ایشان جتانی
بلکنہ نوں آیانی وس ء تہانہ ات ء آوہد ء ز مانگ ء دیمابرنگ ء لا چار اتنت۔

چہ کلان مزین گپ ایش ات کہ یک راہ ء یک راہ بندے ہم درست نہ ات
کہ اے حلک کجا روگ لوئیت؟ ایشی باندا تے چے ات؟ کہ کدی کدی خیال بوت کہ
اے ہنچش استالے ات کہ چہ وتی بن ء سستگ ات ء نوں آسمان ء تہا ہنچش پہ وتی دیم
درنگ ات۔

علم خان، علیم، گل جان، رستم خان ء مابت خان درہائیں اسپت بریش نوں
میر ء دیوان ء نندوک گوں رئیس میر و خان پیش آ یو کین واقعہ سے سرا گپ ء تران اتنت
کہ آیانی فکر ء تہا آ یگانہ ات کہ آخراے ویل ء جنجال ء راہ چے ات؟
علم خان، رستم خان ء مابت خان ء خیال ایش ات کہ میڑھ ء مرکہ ء برنگ
بیت، وہد یکہ گل جان ء علیم راہ چار اتنت کہ میر سفر خان چے گوئشیت ء میر سفر خان وتی
زاناں بندان وتی مودانی سرادستان مشان گوئشیت۔

”میڑھ مرکہ، چوزوت کجا بیت؟۔۔۔ بل کہ وہد بگوزیت تانکہ اے ویل کمکین
کہن بیت تانکہ جوش ء لہڑا جہل بکپنت کہ مردم حبر ء دیمی بسرینیت نہ کہ نوں یکدم کجا
رئیس میر و خان انی کہول ء ٹک پہ میڑھ ء راضی بیت،..... آخرا رئیس میر و خان ء ورنائیں
چک مرنگ ء اگاں رئیس میر و خان ایڑا پہ وت ء یک کمزوری سے خیال کنت کہ مردم
مری بمریت ء مئے جست ء بگیر میڑھ مرکہ سے بروت..... چش کجا بیت..... ہمیشا منی
نز ء مارا وہد ء پار ء خیال دارنگی کپیت۔“

م کہ میرے گپان ء سرجمی ء تہا گوش داران ات لقمہ دیان گشت "بچار حجاتی وت رئیس
 و خان ای انت کہ وتی ورنائیں چک ء کوشارینت نوں مادا اداوت پہ وت ہنگ
 کہ مے نیام ء بدرکس نہ انت کہ ماں راساری ء اے گپ جنگلی انت کہ حجاتی رئیس ء
 کول بیگ انت مدت خان ء حجاتی ایشی تہا ہج نیست نوں مدت خان تو پہ میڑھ ء
 بی بیت، بلے رئیس میر و خان راضی نہ بیت چیا کہ آوت ء را مظلوم ے خیال کنت
 کہ آئی مردم ے بیران بوتگ آ کہ حجاتی آئی وتی چند بیگ انت کہ وتی ورنائیں
 ء ڈگاراں ایوک ء یک تنیا بغیر چہ لٹ ے دیم دات، وھد یکہ میر مدد خان ء آئی مردم
 ل ء سرا گول لٹ ء تبراں اوشتوک اتنت ء سرزیاتی ایش کہ مدد خان راستی ء سرا انت ء
 مدد خان ء حق است کہ وتی جائیداد ء مال ء برکھیت پہ ننگ ء مردم وتی سرادنت
 ہالتی ء منگ بہادری ے بلے من ء گمان انت کہ بنگوزی کہول وتی حجاتی ء زانت
 چہ بنگوزی آئی چادی من دنیا ء تہا نہ دستگ ایشانی چادی گیری چہ پیروک ء بن
 پروک ء پنچش یک پیہا آئیگا انت ایشان یک نان ء یک لٹ ے بدے گڑاے وتی
 ش ء بگ ء ہم جفت ! بختا ورچے منی دپ ء چچ کنے گشت کہ نابزانت ء بل کہ
 بت بزانت ! من گوں میر ء تپاک کنین کہ پنچشیں چادی آں بل کہ وت پشو ماں بہ
 بنت اینکس زوت میڑھ مر کہ شر نہ انت"

علیم وتی گپانی سراسکت وش بوت ء آ دیمتر ء گپ جنگ لوٹت بے آچہ علم خا
 ء تست کہ باندا ہے گپاں بنگوزی آنی گوشان سر ممکنت کہ بچار میر سفر خان ای دیوان ء علی
 چون رئیس میر و خان بنگوزی ء آئی درہائیں کہول ء باروا پنچشیں پوچھیں گپ جنان بوتگا

پہمیشا آوتی گپ ء گوئند کنان چار ن بوت کہ میرے دیوان ء نندوک اید کہ مردم ہے
گشت؟ علم خان یک ہنچشیں تب مردمے ات کہ آرا قبیلہ ء تہا پرورش ء پرورش کاری ہ
تہا یک وشے ء وس بوت ء آونی ہے وشے ء باز پہ بند ء تند بیان کرت کہ کس مزانت
کہ دل ء تہا آچنکس وش بوت و حدیکہ آید گرانی کمزوری آں دیت ء اش کت علم ہ
وتی پکر ء خیال ء روء اگاں تووت رڈمہ بے اید گرگوں تو رڈنہ باں ء آئی خیال ء قبیلہ ہ
ہر پرورش کاری ء تہا جالتی لہتیں مردمانی بوت کہ ایشی شکار اید گر بوتنت ہمیشا آوش بوت کہ
جالتیں مردمان وتی کارانی سزا برسیت ء النمی برسیت چش کہ نوں آ رئیس میر و خان ء جالتی
ء آئی بد حالی ء سرء وش ات ء نوں دیوان ء تہا آرا جالت ء ملامت کنان ات۔

علم خان ای رڈ عمل کمکین محکم گندگ بوت:

”من زاناں کہ میڑھ مرکہ یک روج ء تہا میوگ نہ یاریت بلے ایش یک گڈی
ایں میڑھ ء مرکہے نہ انت یک میڑھے وت دومی روت سیکی چہاری کے
زانت کہ کدی :۔ میڑھے گوں سوب ء کٹ ء دو چار بیت بلے میڑھ روان بہاں“
علم خان وتی حبر ء گوئند کنان چلم ء بے علم ای میوگادی گرت۔

گل جان شاکاران گشت:

”مارا لہتین روج حبر ء دراگی انت“

رستم خان ہج نہ گشت ء میر سفر خان ء موقع رست کہ میڑھ ء مرکہ ء گپان نز آ ریت ء
آیک پیمازانو بندگشان بوت:

”منی خیال ء لہتین روج دگہ صبر، میڑھ مرکہ دورین چیزے نہ انت من مروہی

علم خان و عظیم و اے دیوان و مردمان گوں امام و دیم دات کنین بلے صبر

میر سفر خان ای پسلہ و رند دگہ جی نہ گشت انت چش کہ میر و پسلہ حرف آخر

بیت کہ اچ آئی رند دگہ جی جست لے پدمہ کپیت -

رند امیر و دیوان و چہ مہلوک پاداحتت -

حکک سوگی منت - ہر مردم سوگی ات -

ہا شپ میر سفر خان وتی دیوان خانگ و تہا تاں دیر ایوک و بالشت و سراجھو کہ پکر جنان

بوت - گوں رئیس میر و خان ہر چیز لے کہ بوتگ گڑا شر نہ بوتگ، میر خیال کنان بوت -

بلے نوں رئیس میر و خان بزرگ و مظلوم ات - وھد یکہ کس لے مزلوم ببیت تو حکک و

روایت ہمیش ات کہ آ گوں مظلوم ہمراہی بکنت نہ کہ گوں زالم آ لے وھدان گشت نہ

کرت کہ رئیس میر و خان و آئی حق گتگ ات کہ اے ڈول خیال کنگ بلکنہ وتی دل و

زرد و تہاوت و رالمات کنگھی ات چیا کہ مردم اید گرانی سرائے آ یانی کمزوری و بزرگی و

سراوشال مہ بیت کہ باندا و چشین روچ لے پر آئی ہم احت کنت ہمیشا میر سفر خان خیال

کنان بوت کہ چے گواچنی آ لوٹ کہ میڑھ و مر کہ رادیگ بیت؟ بلکنہ دل و تہا آ ہم

چو عظیم و ش ات کہ گوں میر و خان رئیس ہر چیز لے کہ بوتگ گڈا چہ آئی بد عملی آنی سبب و

پیش اٹگ بلے خدا اچ آئی بدل بگتین نہ کہ جی آئی ورنائیں چک و بلے حدائی زانت چہ

مردے زانت و باز بزر و بالا انت ہمیشا مردم وتی زانت و سراپہر مہ بندیت چش کہ

رئیس میر و خان بندرگا انت و آوتی زانت و سراپہر بوت من زانین کہ ذی ایں روچ و

رئیس چے یے ات و مروچی آ چے یے؟ من زانین کہ اے بگوزی چہ کجا اٹگ انت و

چون اٹنگ انت؟ ء آئی بِن پیرک کئے بوتگ ات۔ مزین مزار ء وهد ان بگوزی اچ نہ
 اتنت وهد یکہ بگوزی وتی نان ء احتاج ء محتاج اتنت کہ مزین مزار آیان براث کرت،
 مزن کرت ء گوں میر مزار خان ء سا یگ ء مزن بوتنت نان ء ولبہ بوتنت رئیس میر و خان
 بگوزی بگوزی آنی تک ء پاگ ولبہ بوت بلے مزن گُش انت کہ ز ر ء دلوت ء بکال
 سکیت، نادیتگیں مردم ء دلوت بوت گز آوتی براث ء کشیت ء یا کہ وتی چادی گری ء
 سبب ء پنچش حرکت ے کنت کہ وت ء را گڈینیت چش کہ رئیس میر و خان کرتگ.....
 آخرو لبہ حد اہم زانت چیزان زانت ء پ شری زانت۔

سفر خان وتی قبیلہ داری کست ء یک اخلاقی توجیل ء تہا پدر کنگ لوہت۔
 اگاں نوں آچہ رئیس میر و خان بدل گپت نہ کرت توچے پرک ے کپیت، خدا تو است کہ
 آ چیزان پ شری پوہ بیت.....

سفر خان حلک ء بھو کیں جاوران زانگ ء ات۔ آچہ پٹ ء پیرک ء زمانگاں
 برے حلک ء دُور باری گوازینت آرا وتی درہائیں دور ء زمانگانی یات گیری پ شری ء
 استت ء آیش ہم زانت کہ آ یو کیں دور ء زمانگاں آں چہ گوستگیں دور ء زمانگ ء جتا
 بوگی ات۔ مروچی اگاں آزندگ ء ذراہ ء جوڑات تو باندا آرا پیر بوگی ات نا جوڑ بوگی
 ات ء یک روچے مرگی ات۔ آ کہ میر سفر خان تنے وهدی وتارا انکس پیر ء نچ حیاں نہ
 کرت بلے آرا خبرات کہ مرک ایرات ء نا جوڑی ایر اتنت آئی تہا اگاں حلک ء سراحاکی
 ء واہگ ء زور استت بلے آئی تہا ے زور ء طاقت حمانہ ات کہ آدمام زندگ بیت ء
 مدام ے حلک ء حاکی بکنت۔ یک روچے نہ روچے آرا گوں مرک ء دوچار بوگی ات

اگاں ایدل خان حا کانی چیرا کھڈات ء اگاں قائم خان ء مزمین مزار خانی حا کانی چیرا
 انت تو نوں یک نہ یک روچے آرا ہم حا کانی چیرا رنگی ات ء فنا بوٹگی ات۔ آوتی
 اتھو کیں مرک ء باروا اتنکس فکر جنگ لوٹیت کہ چہ زند ء حرکت ء عمل ء پد بوشتیت ہمیشا
 آوتی ایتانی سرازنگ ات ء زندگ بیگ لوٹت آ یو کین روچانی باروا چہ مرچاں فکر جنان
 ات ء اے پٹھیں حرا ہیں فکرے نہ ات کہ اے آئی یک قدرتی ایں فکرے ات۔ ہر دور ء
 ہر زمانگ وتی دور محتاج ات ء کسے چہ وتی دور ء ڈن ء در کپت نہ کرت۔ ہر کس گوں
 وتی چا گرد ء ہنچش بندوک چش کہ شپ گوں روچ ء، چو کہ سا یگ گوں روژنائی ء چش کہ
 آج گوں دھوت ء چا گرد ء چہ ڈن ء در کپگ وت ء رابگنگ ء یک تنیا ات ء کس وت ء
 رابگنگ ء یک تنیا کنگ نہ لوٹت۔ ہمیشا میر سفر خان چہ مرک ء رنداے حلک ء تہا
 زندگ بیگ لوٹت و ہدیکہ رحیم خان اے حلک ء رکیب ء لگام آئی سراندیت۔

میر سفر خان ء ارادگ ہمیش ات کہ تا نکہ رحیم خان مہیت ء وتی حلک ء پاگ
 واجہی ء بکت آئی کمکین ہیل دیگی ات۔ تنے وھدی رحیم خان گوں حلک ء ہر چیز ء
 گوں آئی گوں بوتگ ات ء نوں آ لوٹت کہ رحیم خان رسالداری ء قبول بکت۔ بلے رند
 ء میر سفر خان ء حیاں احت کہ پوٹیکل ایجنٹ یک رندے اے گپ ء اتگ ات بلے رند
 ء آچپ بوت ء نوں میر سفر خان ء ہے وعدہ ء وعید ء سوج ء ساج ء کنگئی ات ء چش کہ
 آگندگات کہ رحیم خان دیماوانگ لوٹت ء میر ہم ہے حیاں کنگات کہ چش مہ بیت کہ
 آئی وانگ ہم بروت ء آئی نوکری ہم مہ چلیت۔ ہمیشا میر سفر خان ہے شش ء پنج ء تہا

اُت کہ رحیم بوانیت یا کہ نوکری بکنت؟

رحیم خان وتی دومی جماعت ء امتحان ء دانگ ات ءنوں آپاس بوتگ ات کہ
ناگتا آئی تھا یک جذبگ ء واہگ ے پیدا بوتگ ات کہ آوتی وانگ ء دیما بارت کہ
حلک پر آئی ایرات کہ ہنچا باندا آرا پدو پد حلک ء آئیگی ات گڑا ساری ء آپرے
وانیت۔؟

یک روپے سہب ء مہلہ رمضان اشتر ء سنخ کرت۔ رحیم کان پاداحت
شال ء روگ ء تیاری کرت۔

مزین ماٹ پر آئی جتائی ء گرہیت۔ آئی گہار ء برات مچ بوتال ء آرا پے شال
الوداع کرتنت۔

وہدیکہ رحیم خان درشت تو گس ء تھا یک مونجائی ء یکتنائی ء احساس ء ہر نیمگ
ء تالان بوت۔ طاہرہ ء آئی ماٹ شفیقہ رحیم خان ء پے کالج ء راہدگ ء وداع کرتنت۔
حزہ وتی مزین برات ء روگ ء سراسک مونجا بوت ء ہما روچی آجو ء
بررچگ ء پے گوں نورل ء دلو ء محراب ء چہ گس ء درکپت۔

رحیم خان ای کالج ء روگ میر سفر خان ہم وت ء را یکتنا محسوس کنان بور
پُش کہ اچ آئی چیزے زیان بہ بیت۔ بلے پہ رحیم خان ء باندا ت ء آاے درہائیں یک
یاں وڑداشت کنان بوت۔ آ کہ آئی قبیلہ ء بازین مردے تنے وھدی میر ء گونڈ
انتت کہ رحیم خان ای گیشتر وانگ ء چے لوٹ ء چے گزر؟ ساری ء ایتلکس وانگ ہم

ءنوں کہ رحیم خان انکس ونگ ات گڑا گیشتر وانگ ے پے لوٹ؟ یک زمانگ ء
 ین دؤر ء باری آنی تہا در ہائیں حلک گدانانی تہا زندگواز ینت ء وحد یکہ آ کھڈ ء
 ء بانانی تہا زندگواز ینان بوتنت تو آوش بوتنت کہ آیان کھڈ ء بان نصیب بوتنت کہ
 ہم آچہ نعمت ے ء کم حیال نہ کرتاں ءنوں کہ چہ کھڈان رند آ دراج ء شنگ۔ کوئی بندگ
 تو اے چہ کھڈان گیشتر شرانتت۔ زیکین روچان آمشکانی تہا جو ء آپان واتنت ء
 ہی حلک ء نیام ء پر آیان آپ ءل جنگ بوتنت ات تو آیشرا ہم پے وت یک نعمت
 نیال کرتنت کس وانوک نہ ات۔ پدالہتیں مردم تاں پنچ ء شش ء یا کہ مسیت ء مذہبی
 تنگ اتنت کہ چہ گوزو کیس وھداں اے پر آیان گیش شرترین روچ اتنت گڈانوں
 رحیم خان ذہمی جماعت ء پاس کرتنت ات تو چے ایش شرتر نہ ات کہ آوش بوتنت ء سیر
 وس بکرتیں ء وتی پٹ ء دست کمک بوتنت ء وتی روچان حلک ء تہا پے وش بگواز ینتیں
 چے گزر ء چے لوٹ کہ آپ وانگ ء آنکس دؤر تنگ ات؟

ء حلک ء ہے منطق ء تہا یک بند ء تندے ات یک پکر ء حیال ے ات کہ اے
 ء حیال موجودہ گیس چا گرد ء تہا حراب درانہ کرت بلکنا ہر مردم وش بوت کہ اگاں رحیم
 ن کالج ء مہ شتیں ء سیر ء آروس بکرتیں ء وتی پٹ ء مدت ء کمک بوتنت!

حلک ء دیما چ لیکھ ء پنچ راہے نیستت۔ اے ایوک زندگ بوگ ء سرائیکیں
 تنگ ات کہ چریشی گیش نہ زند ء دگر راہ ء منزل ے استت ء نہ کہ کس ایدگر راہ ء منزل

پکر جت۔ اگاں کس نے بگوشنیں کہ زندء دگہ لیکھ ء راہبند ء شون نے استت تو
 س باور نہ کرت۔ حلك ء ہمرو چگیس کاران حلك ء مزن زانت ء اید گہ
 نا چہ ہم بلدات۔ آوت چے اتاں، چے بوگ لوٹیتاں آ ایشرانہ کہ زانت انت
 یانی تھا اے سونج ء رونج ء جست ات کہ آچوت ء برز چیزے حیال بکنت آ
 ستال ء ریگستانانی نیام ء چہ قرنانی قہریں ڈکھ آں دلپدر دات ء ہر روج لوٹیتاں
 زند ء تھا یک نوکیں روج نے ٹک بدنت۔ بلے اے روج کجات ء چون ات۔
 ت! گوں رحیم خان آئی سنگت فضل، قادر ء کریم ہم دہمی جماعت ء پاس کرتگ
 یان ہم یک نوکین دنیاے پیچ بوت۔ کریم لوٹت کہ کشت ء کشاری بو انیت
 رے بوگ لوٹت ء اے ڈرہانوں گوں حکیم ء جفت کالج ء شت انت۔
 فرخان ء نہ کہ فضل ء پٹ علم خان ء نہ کہ قادری پٹ علیم ء کریم ء پٹ گل
 ت کہ آیانی زہگ شال ء پہ چے علم ء شتگ اتنت۔

0

یکتنائی ء ہما احساس کہ حمزہ ء وجود ء گوں چو بزاں سا یک ء گوں
 ات آئی زیانی ایوک ء طاہرہ باجی ء کنک ء بوت کہ گوں طاہرہ ننگ ء آئی رومان ء رما
 کشاں گرگ ء چہ کلان مزین حبر ایش کہ وتی گپان گوں آئی آزاتی ء تہا کنگ ء تہا
 حمزہ ء یکتائی ء احساس ء گار بوت پُخش کہ باجی طاہرہ آئی جنین بیت ء آ طاہرہ ء مرد!۔
 آ کہ طاہرہ ء عمر ء تہا چہ آئی باز سک باز مزن ات کہ آ آئی جنین بوت نہ کرت ء نہ کہ حمزہ ء
 وتی عمر اٹکس ات کہ آ مرد ء جنینی ء اصل معنہ ء متلب ء بزائین انگت ء وتی دل ء
 تو کانی تہا یک جا گہرے ء ء یک گنڈے ء آ بلکن ء محسوس کنگات کہ طاہرہ آرا جنین
 بوتین ء آ آئی مرد گڑا آچکس وش بوت ء آئی زند ء در ہائیں یکتائی ء احساس الٹی ء
 گار ء زیب بوت کہ رند ء آ دنیا ء مزین چہ مزین کار ء کنگ ء پہ کمر بست بوت، آرا چ
 چیزے پراوہ نہ بوت۔ آگس ء تہا پترت تو طاہرہ آئی جنین آئی دیم ء احت ء اوشتات ء
 آ طاہرہ ء چمانی تہا چارت ء آرا حکم دات کہ بند تو آشت ء بلوئین کہ پادا تو آ پاد
 احت۔ آئی ہر حکم منگ بوت چیا کہ طاہرہ آئی جنین ات ء ہر مردم ء اے حق ات کہ آ وتی
 جنین ء سر حکم بکنت! حمزہ خیال کنان بوت۔

حمزہ ء دل ء تہا اے درائیں چیز گوں بدیں نیتے ء پاد نہ احتہ تنت بلکنہ آ وتی
 دل ء صافی ء گوں، ء پھکیں خیالان گوں آ لوٹ کہ طاہرہ آئی جنین بیت ء آ طاہرہ ء یل

عزادارین مرد!

عائے واہگ ءیک نفسیاتی سبب ے ایش ات کہ حمزہ وقتی ماٹ ء پت ء کدی
 وش نہ دیستگ ات۔ آ کدی گوں وت ء ہم دیم نہ بوتنت آئی پٹ وت ء راوتی جنین ء
 دیما یک بدر ء حیال کرت ء انچش مزین ماٹ وقتی ء آئی نیام ء یک ہوورکی ء محسوس کرت
 گس ء درائیں ویل ء جنجالانی سرء کدی آوتی پٹ ء نہ دیستگ ات کہ گوں آئی کپت ء
 تران بکنت ء آج آئی صلہ ء سوج بگیرت ء حمزہ ء کدی کدی انچش محسوس بوت چو کہ وهد ء
 جاور آئی پٹ ء ماٹ ء مجبور بکنت کہ آ یک بام ء چیرا زند بگوازینیت نہ کہ آ ہر دو جتا
 جتائیں دنیا اتنت کہ یک ے آسمان ء چہ برپ کپت تو دومی ء آسمان ء سرا یک جتائیں
 روچے برکشان ات ء انچش یک دل ء چوسنگ ء سک ات تو دومی دل چو نمگ ء نرم
 بزاں فکر ء محسوسات ہر دو دنیا آئی تہا قطب ء جاندم ء پرک استت بلے انگت ء ہر دو یک
 بام ء چیرا زندگ اتنت۔

حمزہ حیال کرت کہ آ کدی پشیں زندیے نہ گوازینیت پش کہ آئی ماٹ ء پٹ
 گوازینگاں اتنت۔ کدی کدی آئی پٹ بزرگ ء لاچار تچک آئی ماٹ ء ترند تبر ء کہان
 گوش داشت ء آج نہ گوشت ء آئی ماٹ زھگانی سرا آرا جو سریں مرگ ء وتی برنگ ء تہا
 گپت کہ آرا زھگانی حیال نہ ات۔ زھک نا جوڑ انت آلا تمانت زھک مہر لوٹت آ بے مہر
 انت، بزاں ہر چیز ء سرا آئی ماٹ زھگان ویلان دیما آورت ء آئی پٹ چوٹی ایں مرگ
 ء پر پرک جت ء بال کرت نہ کرت ء ہر وار بالا بوگ ء کوشت ء تہا پدی جہل کپت کہ
 پر کپک ء تہا آئی ٹپانی دپ کیشتر پانچ بوتنت ء آج آیان ریم ء حوان تچتاں۔ ء ہے حال

ماٹ ۽ دل ۽ حال ات کہ آچہ آئی پٹ ۽ روج حلک ۽ قبیلہ ۽ کاران گوں گوںست ۽
دی گوں آئی ۽ گوں زھگان پہ دجھی نہ نھیک ات ۽ کپ ۽ تران نہ بوتگ ات۔

۽ چہ آئی پٹ ۽ دومی سیر ۽ پد بزاں آئی ماٹ ۽ آئی پٹ ۽ حبر ۽ حال ہم کت
کہ آ گوں وت ۽ باز کم گپ کرتنت ۽ اگاں وهدے گپ بوتین تو اے گپ آیانی
ن جنک ۽ ذریعہ ۽ بوتنت ۽ آئی پٹ وتی جنکان اینکس مہر کرت کہ آئی حد ۽ ویل
ات آ کہ آئی پٹ زھگانی ویل ۽ جنجالان انچش دیما آ دُرت چو کہ آئی پٹ ۽ گوں
زھگان مہر مہیت بلے حقیقت ۽ راستی اے ڈول نہ ات، بلے آئی پٹ بزھگ
، آچہ آہ سرد ۽ افاراں بغیر دگہ ہج چیزے کرت نہ کرت۔ ۽ باز چیزانی تہا قصور آئی
۽ ات بلے ہر چون کہ اے زندگوزکات حمزہ ۽ اے دوست نہ ات ۽ آنوں حیاں
ت کہ اگاں آمزن بوت ۽ سیر کرت تو آ طاہرہ سیر کت ۽ طاہرہ سیر ۽ پد آئی تعلقداری
یک دگر ۽ آئی ماٹ ۽ پٹ ۽ ڈول ۽ نہ بیت بلکنہ چٹ جتا ۽ بیت ۽ دنیا گندیت کہ
نین پیلوئیں زندے گوازینگاں!

اگاں حلک ۽ قبیلہ ۽ وتی جنجال اتنت تو اچ ایشی کس ۽ منکر نہ ات بلے حمزہ ۽
دل ۽ زرد ۽ یک یکتائی ۽ ات کہ ایشرا کس نہ زانت پمیشا آدم ترست کہ حلک ۽
ورگ ۽ بیت چو کہ حلک ۽ تہا گوں ۽ ٹن ۽ جناس حلک ۽ وتی لاپ ۽ ایر ببارت ۽
کہ زمین جمب بیت ۽ ہر چیز ۽ ڈگار وتی چیر ۽ بگیرت ۽ پدا گواچنی درائیں حلک ۽ تہ
۽ ہر ہند امہلوک انفلوانزہ ۽ ناجوڑی ۽ تہا گر پتار بوت ۽ ہر وهدان میر ۽ مہمار
۽ دیما ڈاکثرانی موٹر ۽ گاڑی اوشتوک بوتنت کہ اے مہلوک ۽ انفلوانزہ ۽ چہر کھینگ

چہ دارو درمان دیان بوتنت مسوچن بنان بوتنت۔ انفلوانزہ ء تہا مہلوک ء ہ نذر نہیت،
تپ بوت سرین و پاد در کرتنت ناجوڑ ریزت ء خیر ء دکہ ناجوڑی احتنت ء نیش مرگ ء
سبب بوتنت کہ ایٹی دارنگ المی ات ء مہلوک ء تہا یک ترس ء سر ام ے انگ ات کہ چہ
ناجوڑی ء ترس ء آخرات کنان بوتنت ء کہ آ انفلوانزہ چہ حدائی نیمگا یک بلا ے خیال
کنان بوتنت کہ اے بلانوں بگیر چہ خیرات پدی نہ بوت۔

ء یک روچی درہائیں حلک مسیت ء دیماج بوت ء امام صاحب مہلوک ء چہ
قرآن شریف ء در کزت کہ ہر مردم قرآن ء دروت گران دیخی روان بوت۔ مسیت ء
دیما یک مچی ے بوت ء رند امیروتی دوسرین کاریگر گڈت ء خیرات کت۔ ہماروچی حمزہ
ہم ہموداں ات ء آقران ء دروت گپت ء وش بوت کہ بلکنا حدائیانی توار ء گوش
بداریت ء چہ انفلوانزہ ء بر کھینیت۔

انفلوانزہ ء وباء ء وھدان آوتی ماٹ ء پٹ ء گوں یک دگر ء گپ ء تران ء
دیت چیا کہ وت میر سفر خان ء آئی جنک ہے ناجوڑی ء تہا احتنت کہ آیانی تپ نہ
ریت ء نہ کہ آیانی پونز ء رچک دارنگ بوت۔ حمزہ تنے وھدی چہ اے ناجوڑی ء پختت
بلے آراوتی گس ء تہا تچکین ناجوڑی آنی سرارمان ء افسوس ات کہ آوتی تختانی سراناگا
بوتت وھدیکہ آئی ماٹ پر آیان دعا کرت درمان دات ء گس ء حلک مزن وت کہ ناجوڑ
ات تو آئی ماٹ ء خیال داری ء ہم مزین ماٹ کنان ات ء آئی پٹ پریشی آئی منت
ارات چیا کہ مزین جنک ”ت“ ہم ناجوڑ کپنگ ات۔

حمزہ وتی پٹ ء گہارانی ناجوڑی ء سرالپدر دستت بلے وتی ماٹ ء خدمت

سرا کہ آپر آئی پٹ ء کنگ ء ات آزا سکھن داتگ ات کہ آیانی دل چہوت ء
ری اینکس دور نہ اتنت ء انفلوانزہ آیان یکجاہ کرنگ ات۔

وت حمزہ چہ ڈاکڑانی سوچن ء درمان ء سک ترست کہ آگس ء تہانہ داشت ء
ء کہ آئی یک مزین ترس ء ایش ات اگاں حد امکان چہ بے و باء آیانی گس
سے بیران بوت توچے ء بیت؟۔ خالد آئی کسانیں براٹ ء پتہ جبل کہنگ نہ
ئی ساہین کلگ ء بہر بوت بلے کسانیں خالد اینکس زرد گشتگ ات کہ حمزہ بر آئی
دیما چارت نہ کرت ء آدم پر آئی جان درابی ء دعا لومت بلکنا آپہ در بانیں
نا جوڑاں دعا لومت کہ آنوں گوں رمضان شت ء مکانی تہا گشت ء سب ء گس ء
رمضان مکانی تہا پہ اولاکاں کاہ کرت ء رمضان گوں آئی گشتگ ات، سوزین
ء چارت، مرگاں پہ بال ء دیست ء گوز کند ء سرا کیو کیس روج آراوش کرت کہ
دل ء یکتائی، حلک ء نا جوڑی ء وتی گس ء تہا کیو کیس مردمانی نا جوڑی ء چہ دل ء
شپ ء وتی دل ء ہمے حیال ء تہاوش کرت کہ اگاں طاہرہ آئی جنین بیت گدا
شر بیت ء اے دنیا چون کھندان ء شاداب بیت۔

حمزہ ء وتی بار عجیبیں حیال اتنت کہ آیشانی بن ء رمضان ء روتگاں نہ زانگات
ش چہ کجا پیداک اتنت؟۔

طاہرہ ءوں پسلہ کرنگ ات کہ آ منظورای یا تانی تہا وتی عمر ء نہ گوازینیت بلکنہ

چاریت۔

گوستگیں چھٹی آنی تہا و حد یکہ آ ساہیوال گشتگ ات تو ادا کپتگ ات کہ منظور

جرمنی ء جنیل ء تہا بہتین ماہ گوازینگ ء رند پرو پد حلك ء ڈیہہ ء راہ دینگ بوتگ کہ نوں ہونا
 آوتی ساری نوکر ء ہم پد داگ ات ء یک مزمن ریش ے ایر کرنگ ات ء تبلیغی جماعت
 ء تہا حوار کچنگ ات کہ پنجاب ء حلك حلك ء گوں اید کہ سکتاں سواس پاداں شلور
 لانچوک ء مسواک دستاں گردان مہلوک ء مذہب ء نیمگا آگ لومٹ ء آئی ہٹ چہ آئی
 بے کاری ء بے روزگاری ء چہ تا میت ناجوزات۔

ماٹ شفیقہ ہم نوں طاہرہ ء گوہنگ ات کہ نوں آمد می منظور ء چہ دل ء بارت
 چیا کہ نوں کہ آئیانی سھین بوتگ ات گڈامفت ء مباء یک نہ بوکیں چیزے ء بارو پر پے
 وتی عمر ء حراب بکت۔ نوں آرزو دنیا چارنگی ات۔ کامی ء مزن کنگی ات ء و اعینگی ات۔
 یک روچے ہر دو ماٹ ء جنک دراجیس کوئی ء تہا ایوک ء یکتا تندوک اتت ء
 طاہرہ گریشی ء کارکنگ ات وحد یک کامی گوں حمزہ ڈن ء لعیب کنان ات کہ شفیقہ وتی
 زندیہسگ ء گوں پاداحت ء شت طاہرہ ء نزیہک ء نشت کہ دروازگ ء دپ روژنائی ء
 تہا کارکنگ ات ء ڈن ء یک زردین دیگرے حلك ء وتی برمبشانی تہا شودرگات۔

”یک گتے ترا جست کنین شفیقہ گوں وتی کانگریس گٹ ء کرار کرار گپ جنگ
 لومٹ کہ آئی تواریہم پہ مشکل ے ء درکپان ات۔ طاہرہ وتی دست ء داشت ء بے وتی
 ماٹ ء چمانی تہا چاران بوت کہ آچے گوٹنگ لومٹ۔

”من جست کن اماں تی دست مدام نہ کثت“

”منی جست ایش انت کہ اگاں ہماں ہے

حلك ء تہا تی ساگ بندی ہریت گڈا ایش شر نہ بیت ہے؟

طاہرہ وتی زان ءسرا ایرین اسپتین گڑا کہ آئی سرا آگوں سوچن ے ءکار کننگات جبل
ایر کرت ءوتی مودان شانان یک مزنین کھندگ ے جت پُخش کہ آئی ماٹ ءہست
باز سادگیں جُست ے ہیٹ - ءیکدم وتی کھندنگا داشت پُخش کہ آج سر کھندیت ءآوت
ءراباز ماخول کنان گوشت -

”چے تو گواچنی من ءا د ا ہے حلك ءتہا سیر دیگ لوٹے؟“ پر چے نہ؟

”بلے اماں من حیران اُن تو من ءپر چے مردے دیگ لوٹ ے..... من چے
ردان تنگ بوتگ اُن مرد بے وپا انت، مرد کمزرات ءکمینگ انت..... من ءمردانی سرا
ور نہ بیت..... من منظور ءحال دیستگ، نوں من ءبہ کس مردے ءسرا باور نہ بیت..... منی
ا منی گودی“

فیقہ کننگا بوت پُخش کہ طاہرہ آئی ہے گپ ءدل ءکرتگ ہمیشا آوتی گپانی تہا کمکین
م دلی ے آورت:

”طاہرہ من ءتئی ورنائی ءاحساس تورنگا انت“

”منی ورنائی ءمنظور بن دات، نوں پمن چے ورنائی ے پشت کچنگ“ طاہرہ
کندگ ءارسانی نیام ءوتی ماٹ ءگوں تران ات۔ ”تو لوٹ ے منی سیر ہیٹ، تو لوٹ
ے من وش بہاں اماں بلے اماں نوں منی زند یک دگہ راہ ے گچنگ ءنوں اے راہ گڈ
مرک انت“

”پُخش مگوش طاہرہ“ شفیقہ پریشان پریشان گوشان بوت ءوتی گپانی تہا گیشتر
لی آران بوت: ”طاہرہ، من تئی ماٹ ان منی حال پرتئی شری، بلے اگاں تو نہ لوٹ ے

گذاستی وتی مرضی من عتی ء کامی ء زند دوست انت

ہردو چپ بوتنت پیش کہ اچ وتاں ہزار سالان چہ زہر بہ بنت ! اے رند
طاہرہ چہ دروازگ ء ڈن ء چاران بوت کہ نوں حلک ء تہا تیاری بو آن ات ء تنے وتی
مگرب ء بانگ نہ بوتگ ات بلے حلک ء لگ حلک ء تہا پترت کہ ہر کس وتی بز ء پس ء
پہ جیہان ات۔

رند اطاہرہ پاداحت ء وتی ماث ء بگل ء تہا گپت ”اماں جان تو من ء میر
دینگ لوٹے، بلے گوں کئے؟

ماث شفیقہ آئی چمان چارت ء پدما ماث شفیقہ ء دل کسان بوت ء آئی ارس
احتت ء طاہرہ نوں ماث ء وش کنان بوت۔

”اماں ساری ء تو من ء گر یوایت نوں من ترا گر یوایت من ء پہل کن اماں
جان، منی مدت، منی کمک، منی دل ء من سا، منی اماں“

شفیقہ اماں پاداحت ء نوں آہردو وتی چمان چاران وت ء را بگل کرتنت اودا طاہرہ وتی
چیزان زرت ء الماری ء تہا ایر کرت ء مزین ماث سبزی آئی کونگ ء گوں دست گت
بوت ء طاہرہ چہ اگ ء پلینگ ء بز کرت تانکہ کوئی ء تہا روژنائی کیش بیٹ۔ کوئی ء تہا
یک چہ اگ ے برز ساری ء روت ات کہ نوں طاہرہ اے دومی چہ اگ ء روک کرت۔

پداناں ت ء نان ء پد آوتی ناول ء سرا کمکین کار کرت۔ بلے پدا آوتی نپاد
ہفت آئی ماث ء کامی ساری ء واب شتنت آچہ اگ ء پلینگ ء جہل کرت وحدیکہ
بخاری ء سرا ایریں چہ اگ ء ساری ء آئی ماث کھنگ ات۔

وتی نپادء روگ ء ساری مدام طاہرہ وتی دراج ء سیاہین مودان گوں تیل سے
 کرت کہ اے تیل ء آچہ ساہیوال ء آ ورتگ ات ایشی تھا انچش بوے ات کہ سہب
 مودان شودگ ء پد ہم ہے بو منت - بلے ششی طاہرہ دل نہ کشت کہ آتی مودان
 ہے تیل ء چرپ بکنت چیا کہ آدم برتگ ات ءنوں شپ ہم باز تیر بوتگ ات ہمیشا
 پ ء ڈول ء آ وتی فکرانی تھا ڈپ بوت انچش کہ کدی کدی عمید نوک ڈب بیت ء
 نہ کنت تانکہ دومی شپ ء اے رو کپتی نیمگ ء آسمان ء انچش ذرا کنت چشکہ اے دو
 لیں نوک سے بیت - طاہرہ ء فکرانی ڈپ ء پد آئی زند ء تھا نوکیں نوک سے کدی
 پت، ایشرا آنہ زانت - آیک شاہ نویس سے ات ء آئی قلم ء چہ صدانی کردارانی عکس
 ی کنگ بوت کہ ہر کردار ء آیک منزل سے رسینگ ات ء اشگ ات بلے نون وتی
 ء ناول ء تھا آ وتی جند ء کردار ء باروانہ زانت کہ ایشی سے اشگ ات منزل کجا
 ت؟ ایشرا منزل سے رستت کہ ایش ہنچیں پہ وتی دیم روان روان اتت؟ چہ لیز انک ء فلسفہ
 وانگ ء دپد آ راحیال ایگات کہ زند ء ہج معنہ ء مطلب سے نیست معناہات کہ مردم
 شراوت دات - اگاں زند ء معنہ ء مطلب سے نیستت تو نون لیز انک ء تھا آ زند ء آرت
 و تھا وارد مان کنان کہ ہمیش آئی زند ء معنہ ء مطلب ات کہ ہمشی تھا آ دیما روگ لویت -
 بلے آئی ماٹ آ راپر ماگ ء ات کہ آدگہ سیرے بکنت - چے آئی ماٹ گواچنی لویت کہ
 آدگہ سیرے بکنت؟ ء آ گواچنی لویت کہ آئی سیر گوں لیز انک ء بوتگ ء دگہ سیر -
 آپرے بکنت؟..... ء اگاں آ سیر کرت تو کامی ء دل ء تھا چے وسوسگ پیدا بنت؟.....
 پدا آگشت کہ من ہے حلک ء تھا ء ہے ریگستان ء یک مردے بگرین، مرد صحرائی

آ اقبال ءِ شيرِ عياتِ كرت ءِ بشكهندگِ بُوْت -

راستی ءِ پھ طاہرہ دودلگ ات - آنہ زانت کہ آ گواچنی دگہ سیرے بکنت کہ مر
کنت ءِ اگاں بکنت تو کجاء کئے ءِ بکنت آ راتنی ورنائی ءِ تہا جنوزان بوگ ءِ حیاں
دوست نہ بُوْت - پیشانوں آ راءوں منظور ءِ هوری ءِ درہائیں دنیا ءِ مردان چہ یک کت
ے بوتگ ات -

سوب وھد یکہ طاہرہ پاداحت تو جمعہ ات ءِ مروچی آیان پری کہن ءِ شہر بازار ءِ
رونگی ات کہ کدی کدی ہر ماہ ءِ سراطاہرہ ءِ آئی ماٹ شفیقہ گوں کامی چہ میر سفر خان ای
حلک ءِ پھ بازار راہدگ بوتنت کہ ادا آ حمیدہ باجی ءِ مہمان بوتنت کہ حمیدہ گوں آئی چہ وتی
سیادان بلد بوتگ ات کہ آ بہ شال ءِ وتاک اتنت کہ حمیدہ باجی ءِ ہے سیادانی تعلقداری ءِ
گوں طاہرہ ءِ مردمان بہ ساہیوال ءِ استت کہ اچ ہے تعلقداری ءِ رشتگ ءِ سبب ءِ آ راء
میر سفر خان ءِ حلک ءِ نوک پیچ بوتگیں پرائمری اسکول ءِ تہا استانی گری رستگ ات پیشا
آنوں حمیدہ باجی ءِ سک منت ورات ءِ ہر ماہ ءِ گڈی ایں جمعہ ءِ آ ہموداں شت ءِ وتی ماہ ءِ
پوریاء گپت کہنگیں حالتا کاں مچ کرت آ ورت ءِ چہ سہیل ءِ دکان ءِ کہنگیں ناول ءِ
آ زمانانی کتاباں کم قیمت ءِ تہا زرت سہیل ءِ گراک درہا شہر ءِ اسکول ءِ باجی یا ہما استاد
اتنت کہ آپری کہن ءِ ہائی اسکول ءِ استاد اتنت کہ شام ءِ ہندو محلہ ءِ دکانانی تہا یک تنگیں گلی
ے ءِ تہا سہیل ای دکان ءِ نشت انت ءِ اچ ہموداں پھ وت کتاب زرتنت کہ سہیل کرایہ ءِ
سراہم پھ کتاب دیگ ءِ تیارات سہیل ٹھیکد ارقدوس ءِ چک ات ءِ قدوس چہ وتی پیرک ءِ
زمانگ ءِ اوداں اتگ ات ءِ ادا آباد بوتنت کہ آئی زھگ پری کہن ءِ نوں باشندگ شمار

ہوتے آسے کارے کارانی ٹھیکداریء کرت۔ آئی مزین بیچ ہیل اسکول ء دنت ء استادانی
 خدمت ء کرت ء شپ ء روج ناول دنت کہ پداوتی وانگ ء اشت ء ہے دکان ء بیچ
 کرت ء شہر ء تہا گیشتر مردم استاد ء بابواتنت کہ بابومحلہ ء تہا و تاک اتنت اودا آیانی وتی
 یک جتائیں دنیاے ات۔ وانوک ایوک ء ہے استاد ء بابواتنت کہ اید کہ چارمکنڈ ء دنیا
 تے وهدی لگ چارینت بگ جت ء شوانگ اتنت بزرگ ء دھکان اتنت یا کہ میر رئیس
 نوری، ملک ء نائب اتنت کہ وتی قرنائی قرن گوسگیں یک راجی راہبند ءے ء تہا زند
 گوازی نگا پہ وش ء وشال اتنت آیانی نسل ء تہا کدی تے وهدی نوکری نہ کرتت ء نہ کہ
 آٹنکس و نتہ تننت لہتین ماسٹر ء بابوانگر آنگر ء پیدا بوتہ تننت بلے کس آیان نہ زانت کہ
 آکجانت آیانی مسترین نوکری پونج ء ملیشا ء تہا ات کہ پرائمری اسکول ء پاس کنگ ء
 رندا ملیشیا ء تہا بھرتی بوتہ تننت کہ اچ ہمو داں پہ وتی گس ء زھگان نان کنتہ تننت کہ ملیشیا
 صدانی ورنایاں بھرتی کرتگ ات وهدیکہ دومی نان کنگ ء ذریعہ لیوز ات کہ علاقہ ء تہا
 سرکاری ء لائڈھی ء بر جانی سراوشتوک اتنت ء باز کم مردم انگریزانی جوز کرتگیں ریلوئی
 نظام ء تہا گینگ مین، ء مزور اتنت ء انگر آحت ء گوئت بلے آنہ زانت انت کہ انگریز
 اھنت چے کرتنت ء چے نہ کرتنت نون نوکیں دور ء باری آنی تہا ہم آچ نہ زانتاں کہ
 آیانی دیم کجانت؟ حکومت نہ لوٹت کہ آیانی صدہانی سالگیں راجی راہبند ان بدل بکنت
 چیا کہ آیشی تہا پنچش وش ء وشال اتنت پنچش کہ ماہی آپ ء تہا وش بیت پیشا چارمہ کنڈ
 یک کہنگیں راجی راہبند ءے چوسیا ہیں گدان ءے ء وتی ٹپان مان شائنگ ات۔
 اگاں ء چہ شہر ء ڈن ء چاگرد چومور یک ء سرنکات تو شہر ء تہا یک نوکیں زند

سرجنان ات کہ ادادکان اتنت چائنگی ہوئل پچ بوتگ تنت کہ آیانی تہا باجا ریڈ یو ایر اتنت کہ اچ ایشان انچشین صوت ء ساز در کپنگ اتنت کہ شار ء آئیو کیس ڈنی مردم ایشان پوہ نہ بوتنت بلے ہما کہ کم ء باز زانت انت کہ آہے صوت ء سازان گوش داران بوتنت ء وتی پیالگ ء چاء آں دران بوتنت ء باز ہستگار یں مردم پہ رت باجا ریڈ یو ہم گپتہ تنت کہ نون وتی حلک ء لوگانی تہا ایشان گوش داران بوتنت بلے ریڈ یو ء باجا چہ لہتین گسان بگیر دگہ پچ جاہے ودی نہ بوتنت چش کہ حلک ء تہا ایوک ء میر سفر خان ای لوگ ء ریڈ یو استت کہ شپ ء در ہائیں حلک میر ء دیوان خانگ ء تہا ریڈ یو ء گوش درانگا احتنت۔

شہر ء تہا اگاں باو محلہ ات تو ادا ہندو محلہ ہم بازار ء عمل ء حرکت ء دو چند کرنگ ات کہ اے ہندو چہ وتی کاروبار ء سبب ء بکال گوئشک بوتنت ء ایش صدی آں گوں ڈنی چاگرد ء وت ء راسمینک ات ء بازار ء تہا چہ نیمگائیش دکان بکالانی اتنت کہ بکال چو براں حلک ء علاقہ ء اقتصاد ء چلائینوک اتنت کہ بگیر چہ بکالان بلکنہ حلک ء علاقہ ء مردم چہ گون ء تھن ء بہ مرتین انت ء حلک ء مسترین مردمانی گوئشک ات ک بکال بوتین انت تو حلک ء علاقہ ء تہا ہما سیاہین کہ ڈکال کہ لہتین سال ساری ء احتک انت چہ بکالانی دھان ہشکر، حرماگ ء روگنانی کمک ء مہلوک بچت ات کہ رندا حلک ء علاقہ مردم پہ سندھ ء ہند کوچ کرتہ تنت۔ ء ہما سیاہین ڈکال ء تہا مردم وتی جنکان لب ء نام ء سراسودا کرنگ ات۔

ء تنے وھدی بازار ء بکال ڈنی پہو ایس مردمان حرماگ، دھان ء شکر وام ء سراسودا اتنت کہ آیانی دکانانی تہا چہ تا پگ ء بغیر تاں چٹ ء ریز ء گوالہ دوچین سوچن ء ہر چیز برجات کہ پہو ایس مردم وتی اُشرانی سراسودا ء ہندو محلہ ء تنکیس گلی آنی تہا آیان بست انت ء وتی

بودامودا آں گپنتت ءیکوارے پداپہ وتی دورین کوہ کو چکانی نیمگا جہ باز کنان در شنتت۔

بابو محلہ اگاں شہر ء بازار ء و رو کپتی نیمگ ء ات تو ہندو محلہ بازار ء نیام ء ات ء
ہندو محلہ ء نیام ء بکالانی مندر ء شک چہ دور ء در ابوت کہ ایشی تہا گردان گندگ بوت نہ
کہ وتی گیشتر و ہد ء ہموداں مندر ء تہا گوازینت کہ بکالانی زال کار صد ہانی پوشانی تہا
پوک ء پردگ کنان نشت ء رزانانی تہا پہ گرو پڑ ساد برتنت کہ بتانی دیما ایشان چندیناں
آ آیان گور ء دیما ایر کرتنت۔

بکالانی لیویس ہم حلک ء علاقہ ء مردمانی پیما ات ء بازو ہدان بازیں بکال
چنان چٹ پھوالی ء ڈنی در ابوتنت کہ آیانی مود چہ پشت ء دریش اتنت چو کہ پھوالی مردم
وتی مودان چہ پشت ء دریش کرتنت ء سہرا پاگ ء بست انت۔ کہ آیانی چگ چہ پشت ء
برو بر ترا شوکیں موڑگیں کاہاں در ابوت۔

ہندو بکالانی رسم ء رواج در و وتی جاہ ء بلے آیانی زند ء سہرا ڈنی مردمانی اثر
بازاست آ کہ آیانی جن ء زال پردگ ء تہا اتنت کہ چہ وتی تنک و تارکیں گلی آن در نہ
کت انت بلے آیانی مردگوں مہلوک ء یک ء یکو اتنت ء حلک ء علاقہ ء مردم آیانی باز
عزت ء کرتنت ء ہمیشا تو چہ قرنان آ گوں آیان گون اتنت ء بن پیروک ایدل خان ء
گدانانی تہا ہندو بکالانی سوچ ء ہنری پونگر ء کرشی ہم دینت۔

بازار ء تہا ہندو پنچایت ء مہتر ء پاگ واجہ بھیل چندات کہ آچو علاقہ ء میر ء
سردارانی پیما لیوس پوشت ء دیوانی تہا حال احوال کرت۔ آ میر سفر خان ء مزین دوست
ات کہ کدی کدی میر سفر خان گرماگ ء نیمرو چان ہندو محلہ ء تہا بھیل چند ء مہمان خانگ

۽ تہا گوازینت ۽ گون بہیل چند ۽ گپ ۽ تران بوت۔

بہیل چند جرگہ ۽ ممبرے استت ۽ گوستگیں گچین کاری آنی تہا آوتی حلقہ ممبر ہم
گچین کنگ بوت آحک ۽ انچشیں شریک ات چش کہ ایدگہ شریک اتنت مردمانی خیال
ات کہ اگاں بہیل چند ہندوے بوتین گڈا جنت ۽ المی شت! کہ وت وتی پیروک ۽ بن
پیروکاں بہیل چند یک سخی ۽ ات کہ گریبانی مدت ۽ کمک ۽ کرت۔ آئی پیروک ۽ جوڑ
کرتگیں ناوڑ کہ ایشرا آریگستان ۽ دل ۽ تہا بستگ ات کہ ایشی آپ چہ صدہانی مالدار ۽
پہوال پاندگ زرتنت تنے وھدی ھیمو بکال ۽ ناوڑ ۽ نام ۽ ایات بوت۔

ہندو محلہ ۽ تہا پکوڑا، پاڑ، حلوا، مٹھائی، بگ ۽ جوڑ کنگ بوتنت آ کہ بابو محلہ ۽
تہا ہم کدی کدی پکوڑا ۽ چھولا ۽ بو پاداحت بلے آتام ۽ چش ۽ کہ ہندو ۽ پاڑ، پکوڑا، ۽
شیرکنی آنی تہا ات دگہ بچ جاہ نیست ات کہ وت ہندو محلہ اسکول ۽ جنکانی اسکول ۽ استاد ۽
استانی چہ ہندو محلہ ۽ ٹوکری آنی ٹوکری سامان گپت ۽ برتنت کہ باجی حمیدہ ۽ ایدگہ استانی
وھد یکہ شال ۽ شت انت تو چہ ہندو محلہ ۽ پاڑاں وتی ٹوکری آں پر کرتنت پھوتی عزیز ۽
قربان سوگات برتنت۔ حمیدہ باجی طاہرہ ۽ ہم بہیل داتگ ات کہ آنوں اچ ہے چیزاں
گپت ۽ حک ۽ برت۔

ہما جمعہ روج ۽ بیمگاہ ۽ طاہرہ گون حمیدہ بازار ۽ درکپت کہ چہ تنگیں گلی آں رواں
آچہ سہیل ۽ کتابانی دکان ۽ بہتین ماہتاک ۽ کتاب کم کیمتاں زرتنت ۽ پدا ہندو محلہ ۽ تہا
گردان حلوائی آنی دکانان بوکشان غر سربازیں چیز گپت انت ۽ وھد یکہ زرد بیگ ۽ حاطرا
طاہرہ وتی پرس ۽ چارت تو آئی پرس گون آئی گون نہ ات ۽ طاہرہ اشتاپی اشتاپی انگر آنگر

چہارت کہ آئی پرس گجاشنگ؟ آسکت پریشان بوت کہ آوتی پرس ء کجاشوشنگ؟ بلانہ
سہیل ء دکان ء..... آ حیل کنان بوت۔

حمیدہ طاہرہ ء رقب ء پوہ بوت کہ آسکت پریشان انت تو جست کرت:
”طاہرہ چے خیر انت..... تو وتی پرس ء زیان تو نہ کرتگ ے؟ بلے خیر بیت
بلکن تو ایشر اسہیل ہی دکان شموشتگ من تی اے ززان دہن تو بے فکر بو“
طاہرہ پا داحت چش کہ آرا سوچن یے لکیت۔

”من رہن سہیل ء دکان ء“

طاہرہ چہ ہندو محلہ ء تنکیس گلی آں رواں۔ بازار ء در کپتی نیمگ ء گلی آنی تہا سر کپان یک گلی
ے ء تنگ ے ء کہ اودا سہیل ء کتابانی دکان ات ء رینت۔ سہیل اودانہ نشتگ ات بلے
دروازگ ء کتابانی الماری ء زینک ء کرسی ء سرا یک مردے نشتگ ات کہ طاہرہ ء گمان
گوشت چش کہ آہے مرد ء جاگے بکندیت۔ آئی شکل ء صورت آرا بلد لگت۔ آئی
بروت سیاہ اتنت چش کہ پئو جانی بہ بنت آئی سیم چوٹ ات ء آ سیاہیں کوٹ ء سیاہیں
پتلون ء پوشت ات ء آئی بوٹ پالش اتنت ء آ گوڑ ء سرا گوڑے ایر کرتگ حالتاک ے
وانگات۔ وہدیکہ آ دکان ء پا دکلانی سرا کس ے کوشانی توار ء اشکت تو وتی چمان چہ
کتاب ء برز کرت ء طاہرہ ء دیمما چاران گوشت

”جی“

ء طاہرہ ہوگی ہوگی پسو دیان بوت۔

”زاناں یکدے ساری من ادا اشگ ات اوں ء من وتی پرس ء ہمدان شموشتگ

.....دکاندار چے ہمدان انت؟

ہما سوٹ پوشگیں ورنہ حالتا کء جہل وتی زانانی سرا ایر کنان گوشت :

”دکاندار گس ء چیزے سودا مودا سر کننگ ء پھٹنگ ، نون کیت“

طاہرہ پش کہ دلجم بیت کہ سہیل کنیت آچہ ورنائیں نندو کین مرد ء چہ وتی چمان برزکرت

ء گلی ء نیمگا چاران بوت کہ کدی سہیل بیت ء کدی آرا آئی پرس ء باروا حال بدنت کہ آئی

تہا آئی زرا ایر انت ء ادا ہندو محلہ ء تہا حمیدہ باجی پر آئی راہ چارات۔

ورنائیں مرد پاداجت ء آرا پیشکش کنان بوت : ”بیانند بلکنہ دکاندار ء آئیگ

ء دیر بیت“

طاہرہ ہمے پیش کش ء سراوش بوت بلے وتی ہدونا کی ء بے تاملی ء سبب ء کرسی ء سراننگ ء

پوت ء شہرنہ زانت۔ آرا ادا ندگی نہات بلکنہ وتی پرس ء باروا جست ء پرس کھنکی ات ء

پداروگی ات آئی بے جاراتی کمکین گیش بوت ء پداجش کہ آرا کتے مجبور بکنت ء آگیرا

دادی حالت لے ء کرسی ء سرانشت و ہدیکہ ورنہ ہیں مرد دروازگ ء دپ ء شیشگی ایس میز ء

سرا حالتا ک ء ایر کرت ء وتی ہردوئیں دستان پتلون ء کیتو آئی تہا کرت ء چہ دکان ء

جہلیں برآمدگ ء ڈن یک یکوئیں مردمان گوزان چاران بوت۔ ء پداوتی دیما بہ طاہرہ

گردیناں جست کرت :

”توچہ کجا کائے ، اچ تئی لیوس ء پد ر بیت کہ تو ادا ء جنین ذات لے نہائے

.....چے من راست گوشین؟ آ بشکھندگ بوت۔ ء طاہرہ زرد ء بے تاملی ء پوتی پرس ء

داران گشان بوت۔

”من چارنگا اُن کہ تو ہم ادع مردے نہ اے“

”تو راست گوئشے من ہم چہ ڈن اے کاہن“

”چہ کجا؟“

”چہ شال اے“ پدا یک زرہ اے اے پدا آوتی حبر اے دیکھی بران گوئشان بوت: ”اصل اے“

من چہ لاہور اے کاہن لاہور اے نام اے ہمشکنگ اے گوں طاہرہ انچش محسوس بوت کہ ہمے ورنہ آئی

ل اے گپان بکنت اے آرا جست جو بوت کہ اچ آئی دیمتر اے لہتین دگہ جست بکنت تانکہ سہیل

کان دار بیت اے آئی پرس اے باروا بہ گشیت کہ کجانت؟ اے تناوختی گوں اے ورنہ اے گپ جنک

چو کہ پر آئی یک نوکین تجربگ اے بیت اے آ جست اے پرس کنان بوت لاہور اے کجام جاہ اے؟

”مغل پورہ“ ورنہ اے مرد گوئشان بوت بلے اچ ایشی پیش کہ طاہرہ اچ آئی دگہ جست اے

بکنت اے چہ طاہرہ اے جست کرت: ”چے وت تو چہ لاہور اے تعلق دارنگا تو نہ اے؟“

”من چہ ساہیوال کاہن“

”او..... ساہیوال ہڑپہ“ ورنہ اے مردنہ زاناں پر چے ہڑپہ اے نام اے گپت آ کہ

ساہیوال اے نزنیک قدیمیں انسانی تہذیب ہڑپہ اے دمب ہست تنت بلے طاہرہ اے گوں

ایشی چے تعلقداری۔ بس آرا ساہیوال گوئشگی ات کہ چہ آئی دپ اے لہڑپہ ہم درکت۔

”گذا گوں تولاہور اے سربن کنگ اے گزرنیست، انچش نا؟“

”او من لاہور اے چہ بی۔ ایڈ کرتگ..... نوں من ادا میر سفر خان ای حلق اے تہا

جنکانی یک نوک پچ بوتگیں پر ائمری اسکول اے تہا استانی اُن“

”شر“ ورنہ اے مرد چو کہ درہائیں کسہ اے پوہ بیت گوئشان بوت: ”ساہیوال اے“

پرچے اٹھتے؟“

”لاپ“ طاہرہ ورتی مردوان شانان بشکھندگ بشکھندگ گوشت ء پداورنائیں
مرد ء چہ جست کرت ”تولا ہور ء پرچے اٹھت ادا تگ ے؟“

”قسمت ء لاپ ہر دوہ ایٹی سبب انت“ ورنائیں مرد ورتی راستیں دست ء چہ
وتی کیتو ء در کرت ء گوں یک دست مال ے ء ورتی دیم ء پاک کرت۔ دستمال ء پدا کیتو ء
آر ورتی دست ء پدو بد پتلون ء کیتو ء تہا کنان ورتی پادان ورتی چکوکین سیاہین بونانی تہا
سرنیاں بوت چش کہ آ طاہرہ ء شرین پسوئے دا تگ ء طاہرہ اچ آئی جست کرت۔

”آچون؟“

”قسمت ہمیشا کہ من ء دیمادانگی ات کالج ء یونیورسٹی ء روٹگی ات، بلے چہ
بی۔ اے پد منی پس ء ایٹکس زر نہ ات کہ من ء یونیورسٹی ء دیم بد اتین۔ من حیاں کرت
کہ من پرائیوٹ ایم۔ اے کنین ء پد اسی۔ ایس۔ پی ء چکاس ء تہا نندین من ء یک
درستی ے شال ء آ ورت کہ ادا استادانی باز کمی انت ء من پری کہن ء بچکانی ہائی اسکول ء تہا
دیم دینگ بوتگ کہ نوں من ادا ہندو محلہ ء جہل چہ اسکول ء نزنیک یک ء دوہ کوئی آنی گس
ء تہا کرایہ ء تہا کتگ کہ من شپ ء روج ورتی آ یوکیس سی۔ ایس۔ پی چکاس ء تیاری تہا ان
ء روج ء من نہمی، دہمی جماعت ء انگریزی وائینین بس ایش انت منی قصہ بلکناتنی کہ ہم
ہے پیا انت ہما قسمت ء ہمالاپ!“

”آچے؟ ورنہ جست کرت۔“

”تو دہمی استاد نہ بے تو افسر ے بیگ لوٹے، وھد یکہ پمن استانی گری بزاں ایرانت۔“

”تو وتی قسمت ء بدل کرت کئے ورنہ گوشت۔ ورنہ خیال کرت کہ نہ زاناں
آئی گپ ء دگہ معنائے مدنت وتی حبر ء دیکھی بُرت ”ہر مردم وتی قسمت ء بدل کرت
کت اگاں آلوئیت۔“

رندا سہیل در ابوت۔ آ طاہرہ ء دیست تو جست کرت تو وتی پرس ء تو نہ شمو شنگ؟
”او“ چوکہ چہ آئی دپ ء چیرگانٹ ے در بیت سہیل زوت زوت تہا پترت ء
چہل ء ایرین میز ء چیر ء چہ آئی پرس ء در کرت ء آئی دست ء دات۔
”بزور باجی، اے تئی پرس، بلے خیال یکن“

”طاہرہ وتی پرس ء انچش گپت چوکہ عقاب ے کسانیں مرگ ء وتی پنچ ء
بزوانی تہا بگیرت۔“

ورنہ نائیں مرد کہ اے در ہا ہیں نندارگا چاران ات گوشت:

”مچٹکس ز زانت ایشی تہا“

”ہمٹکس کہ یک استانی ے پوریا بیت“

ورنہ سہیل انچ نہ گوشتاں ء طاہرہ چہ پادکلان جہل کپت ء چہ گلی ء اندر بوت۔

”باز ہمتی زاکار ے درابیت“ ورنہ گوشت تو سہیل پتودات:

”ہو باز شا بیگاڑیں زال ے ایش انچ اداں دُور میر سفرخان ای حلک ء استانی

انت۔ انچ ہموداں پیادگ اٹگ۔ آ باز وانیت۔ مدام چہ منی لابریری ء کتاب گیرت ء

وانیت۔ آوت ہم نوشتکار ے آئی آزمانک ماہ نو، نساء ء اید کہ ماہتا کافی تہا چھاپ ء شنگ

بوتگ انت..... مروچی باندا آوت یک ناول ے نوشته کنان انت.....“
 ”ناول ے“ چش کہ ورناء یکین مہ یات۔

”ادایش بازوشگ۔ ادامنی دکان ے درہائیں استاد ے استانی کاینٹ بلے
 اچ ایدگراں بُرژ تر درابیت۔ ایش زند ے ہم باز پوہ بیت“ سہیل گوں ے ورناء طاہرہ
 سپت ے سنا کنان بوت ے ورناداران بوت ے پدا سہیل ے جست کرت۔

”آئی نام کئے انت؟

”طاہرہ“

ورنا چپ بوت ے پدا سہیل گوں ورنالہتین دگہ گپ جنان بوت۔

”ہرماہ ے آاداجزکانی اسکول ے کثیت کہ آئی یک واقف ے بلد ے، باجی حمیدہ انت“
 ہو۔ باجی حمیدہ من زانین..... گوسگیں روچانی تھا آئی اسکول ے تھا جن
 انگریزی ے تھا یک مباحثہ ے اڈ دیگ بوت۔ من لہتین جزکانی گوکھتا نکاں وت نو
 کرتگ ات پداورنائیں مرد پاداحت ے چہ سہیل ے موکل گپت۔

0

ہما شپ عطا ہرہ ماٹ شفیقہ عکامی باجی حمیدہ عکرا داشت انت کہ ایدگ کہ استانی
 چہ آیبانی و ش ع بر آمد ع ہموداں احت انت عوتی ویل ع جنجالانی بارواگپ ع تران کرتنت۔
 و ہدیکہ آدر ہا یکجا بوتنت تو زند ع گرانبازی بر آئی کو پہ گال سک سبک بوتنت کہ
 آوتی دل ع رازانی گپاں گوں وت ع کرتنت ہر یکے ع یک ویلے استت کہ استت کس چہ
 زند ع جنجالان ہو رک ع حالی نہ ات۔ بلے ہر یکے بے دومی ع سرا بادرنہ کرت کہ آگوں آئی
 ویلان گوں دلگوش انت بلے انگت آگوں وت ع گپ ع حبراں ہنخش دانتت چش کہ دنیا
 ع تہا گواچنی آپہ وت ع یک ہمراہ ع سنگت ع دل رازے شو ہاز بکنت۔

باجی حمیدہ ع عمر گوزان ات بلے تنے و ہدی آئی سیر نہ بوتگ ات۔ آئی پٹ
 وت دو سیر کرتگ ات بلے آرا بچک نہ بوتگ ات ع دو جنینان آئی چار جنگ اتنت چہ
 ہر جنین ع دور ع اے چارین جنگ تعلیم یافتہ عوش صورت اتنت بلے در ہا میں گہار بے سیر
 اتنت کہ ایسی بلا ہیں ویل ہما شو میں جہیر ات کہ ہج ایسی سبب ع جنکانی ماٹ ع پٹ یک
 دائی این درد سری ع گرانبازی ع تہا گر پتار اتنت کہ چیا کہ بغیر چہ جہیز ع دیگ ع کس جنکان
 سیر نہ کرت کہ ساری ع ماٹ ع پٹ پہ جنگ ع یا کہ جنکاں جہیز جوڑ کرتنت تا نکہ کس پر آیان
 رسال بیاتین نہ کہ جنگ نندوک پیر بوتنت۔ نوں حمیدہ ع آئی گہار تعلیم یا تگ اتنت ہمیشا
 آیبانی پٹ آیان چارین گہار شرین نوکری آں اتنت کہ دو ڈاکٹر یکے سوشل ورکر ع

حمیدہ و تاستانی ات ء آپہ وتی جہیز ء چیز مچ کنان ات بلے کس تنے و ہدی آئی تہارین
 شپانی تہاروژنائی ء تھر لٹاس ے بوگنا نہ ات وواب گندگات ء پری کہن ء دور ہندین
 جنکانی اسکول ء تہا آئی واب ہم چو ہینارین ریگستان ء پٹان بے آپ ء ویران
 اتنت۔ آوتی وایان زندگ کنگ لوٹ۔

آگوں طاہرہ باز نینک بوتت چیا کہ طاہرہ ایو کا یک اُستانی ے نہ ات بلکہ
 یک شاہ نویس ے ات ء ارا بنی آدم ء نفسیات ء شری ء خبرات کہ وتی آزمانکانی تہا
 آدم بنی آدم ء نفسیات ء باروانوشته کرت۔ جنین آدم نفسیات ء آپمیشا زانت کہ یکے
 آوت جنین آدم ے ات ء دومی آدنیا ء فیمنسٹ، شاہ نویساں ونگ ات۔ اگاں آئی آپ
 ء دان ء ویل مہوتین انت تو آوت یک قیمنسٹ ے جوڑ بوتین، دنیا ء تہا بکشین
 ، کانفرنس ء میٹنگ بکرتین!..... بلے پش نہ بوت۔ چے بوت؟ یک بے وپائیں مردے
 احت، بہتین آیانی نیام ء دوستی ء مہر بوت ء پدا آئی بے وپائیں مرد آرا سہین دات آرا
 گوں طاہرہ ہم دردی ات ء آلوٹ کہ طاہرہ ء آحتوکیں زند پہ شری بگوزیت.....
 آطاہرہ ء چوتی گہار ء دوست داشت ء آرا سکت وش بوت کہ طاہرہ چہ میر سفر خان ای
 حلک ء بر آئی۔ گس ء احت ء داشت کہ شپ تاں دیر یک کوئی ء تہا یک نپادے ء سرا
 وپت انت و ہدی کہ ماٹ شفیقہ ء کامی دومی کوئی ء تہا واپ شت انت آئی گس ء دروازگ
 مدام پہ طاہرہ تیچ ات انت طاہرہ آئی دیم ء مودان دُور کرت۔ آئی مچا چان شرکرت آئی
 مودان کیسو کرت ء باز و ہدان طاہرہ اچ شکت پک ے نہ کرت ء شپ ء آئی عادت ات
 کہ آیک دراجین سلک ے جاگ ے گوراکرت ء وپت ء وتی مودان برز بست ء وتی

بدل ۽ مالشت ۽ ڇو طاهره ڪرت ڪه طاهره آرا سراتا پادان مشت ۽ حميده ۽ طاهره ۽ مالشت سڪ وش احت بازوهدان آرا طاهره ايتلڪس دوست بوت ڪه آ آرا پيشاني ۽ دروت گپت ۽ طاهره ۽ ديم سهرگشت ۽ طاهره ۽ رنگ ۽ دروشم آئي نمڪ آئي چم ۽ آئي درائيس پيڪر خدا يا انچش جوڙ ڪرتگ ات ڪه دل ۽ تها پترت ۽ حميده طاهره ۽ نمڪ ۽ سڪ دوست داشت ۽ ڪدي ڪدي آرا وتي ڪسانيس گهار گوشت - طاهره ۽ خاطر حميده ۽ گپت وگال اے دروهنديس حلڪ ۽ تها ڇو ڪه يڪ مزمين سوگات ے ڪم نہ ات ۽ آ دعا لوئت ڪه آياني مهر ۽ دوستي مدام انچش يڪ پيا بمانيت -

۽ شپي وهد يڪه ايد ڪه استاني وتي وتي لوگاني نيمگا درشت انت توماث شفيقه ۽ ڪامي ڪه ڇو روتج ۽ تر ۽ گرد ۽ دم برتگ تنت دومي کوئي ۽ تها وپت انت وهد يڪه حميده ۽ طاهره وتي کوئي ۽ تها احت انت آ ڇو وتي ميز ۽ دراز ۽ ڇو ثافياني لوت ۽ يڪ ثافي يے وت وارت ۽ يڪ ثافي ۽ ڪا گد ۽ دور ڪرت ۽ ڇو دست ے وت طاهره ۽ وپ ۽ دات ۽ طاهره سڪ وش بوت -

پدا طاهره غسل خانگ ۽ تهاشت وتي دراجين سلڪ ۽ جاگ ے گور اڪرت ۽ درپت ڪه آئي موديله اتنت ۽ آ ليمپ ۽ پلينگ ۽ دور ڪرت چيا ڪه ڪره ۽ تها ڪمڪين تهاري ات ۽ پدا آ ڇو وتي ميز ۽ دراز ۽ لهتين دسڪ آ ورت ۽ طاهره ۽ ديم ۽ نشت ڪه آئي گور ۽ درهايس بئن يله اتنت -

”طاهره مني ديم صاف بکن يڪ ماه ۽ تها مني ديم ۽ پٽ ايتلڪس باز بوتگ انت ڪه من ۽ ترس انت ڪه مني بروت ۽ ريش درمه ياينت انچش نا؟ آڪٽ ڪٿ ڪٿ ڪهندان بوت -

طاہرہ دسگاں شرکرت ء و تی ہورانی دسگانی تہا تکون جوڑ کنان بہ حمیدہ ء دیم
ایشان دراج ء گوئند کنان آئی دیم ء مودان دور کنان بوت کہ بازو ہد ان حمیدہ ء مودانی
جاہ ء دسگانی افار جت چو کہ کسانیں زبگ ء آوتی سچا نکمیں کلکانی سر ء دست ایر کنان پدی
بوت بلے طاہرہ زبگ جنان اچ آئی نزینک بوت ء یکوار پدازینک ء ایرین لیمپ ء دیم
تہاری ء تہا ہر چکس کہ بوت طاہرہ وتی وس ء واک ء بر جا داران مود کشت چہ حمیدہ ای
پیشانی ء چہ آئی زنو کہ ء چہ آئی کلکاں ء چہ آئی زنڈیں چمانی چیر ء بلکنا حمیدہ ای دیم ہر
گشتگ ات بلے درست نہ بوت کہ اچ آئی دیم چکس مود درشتگ ات یا کہ طاہرہ انچش
آئی دیم پد کرتگ اشتگ ات!

رند حمیدہ وتی مزن ء دراجین تحت ء سرا کہ ایش پہ دو مردمانی وسپگ ء ات شت
ء چہ آئی دراز ء واسلین ے درکت ء طاہرہ ء پر مات کہ آئی دیم چرپ بکنت طاہرہ دور
کرت ء تحت ء سرانشت حمیدہ استھان ء سپت و ہد یکہ طاہرہ سنووائٹ ء سر سبزین رنگ
ء تہا وتی شہادت ء انگشت ء بڈینت ء واسلین ے یک کسانیں گچل ے زرت ء حمیدہ ء
دیم ٹک ٹک کرت ء گندی ایس دیم ماشان بوت چہ واسلین ء پیدا بو کیس وش بو کوئی ء تہا
تالان بوت ء آہر دو ایشر محسوس کرتنت۔ لیمپ ء تہارین روشنائی ء تہا حمیدہ ء بدن گیشتر
سہر چہ گوشت ء پز نظر آئیگا ات ء طاہرہ آئی بدن ء چاران ات کہ آئی زچک ء ہٹن ہم چ
اتنت کہ آئی گوڑ درا بوت۔

”منی پاد ء بدن ء پر نچ“ حمیدہ طاہرہ ء پر مات ء طاہرہ آئی بدن ء پادان مشت
جنان بوت تو حمیدہ ء سکت وش احت ء بازو لحم د لحم چہ طاہرہ ء جست گرت۔

”طاہرہ تو دگہ سیرے کنگ لوٹے، چے؟“

”تو چے گوئشے؟ طاہرہ گوں گیشتر زورء مشت کنان بخت گرت ء حمیدہ

گوئشان بوت۔

”بلے گوں اوّلی سیرء تئی تجربگ تہل بوتنت، من ء پریشی ارمان انت..... منی

دیال ء تو سر کنگ نہ لوٹے، انچونا؟ حمیدہ چہ طاہرہ دیگی کنزت۔ اینکس کہ آرا طاہرہ ء

گرین دمہ وتی دیما محسوس بوت ء دیگی گپ ء تران بوآن بوت۔

”بلے بچار ترا یک تجربگ ے تو بوتگ، من ء تنے دہدی اے تجربگ ہم نہ بوتگ

..... بازیں چونیں چیزے؟“

”سیر ء آروس عذاب ے“

”پرچے؟“

”مردم ء آزاتی کلثیت“

”نوں تو وش ے کہ تو آزات ے؟“

”ہو“

”تراوا ہگ نیست؟“

”ہست، بلے گوں یک انچشین مردے ء کہ آترا سیر بکت، تراوشی بدنت، تئی

گم ء وشیانی تھا بہر بزوریت، ترانو کین زندے بدنت، تئی پکر ء حیالان بزانت ء تراند ء

سکین بدنت“

”تو شاہ نویس یے تئی مرد ترا اینکس چیز یکجاہ چون دات کنت۔ پر تو دگہ سیر

کنگ منی خیال ء شرم انت کہ تی آ جوئی ء آزاتی تی شوہاز ء تخلیقی قوت بنت ترا گذرا
 بگیر چه گمان دگہج چیزے نہریت ء تو ارمان کنئے کہ حد اتراپہ چے چیزے ء پیدا کرت
 ء تو چے چیزے بوتے؟..... بلئے مئے ڈولین مردمانی حاطر اسیر المی انت“ حمیدہ چہوتی
 گپان مزگ زوران بوت ء وہدیکہ طاہرہ آ رامشت جنان آئی گپان گوشداران بوت کہ
 آئی بازیں چیز گواچنی آئی دل ء گپ اتنت بلے آئی بازیں گپاں گوں آ ہم صلہ ء ہم شورہ
 ات۔ مردچی سہیل ای دکان ء ہما مرد ء دستگ ات تو یکوارے پدا آئی دل پہ مہر و دوستی ء
 سیر ء سرگ ات ء نون آئی دل لوٹت کہ حمیدہ آوتی دل ء رازاں پدر بکت چیا کہ حمیدہ
 وتی دل ء اچ چیزے اچ آئی چیردیگانہ ات ء نون آوتی بدن ء ہم آئی دیما تچک کرتگ
 ات کہ آئی سلکی ایں دراجین جاگ اچ آئی بدن ء انگر آنگر کپتگ ات ء آرا پرواہ ہم
 نیست کہ آئی بدن بہ طاہرہ ء دیما چو پد ء چو تچک ء چو پد پر کپتگ ات آئی دل ء تہا لوٹت
 کہ طاہرہ آئی فکر ء بدن ہر دو چیزان بکندیت بزانت ء بستکیت۔ طاہرہ ء دیما آئی چیزے
 رازے نہ ات ء ہے احساس آرا گوں آزاتی سے یک ازلی ء ابدی ایں احساس
 دوچار کرتگ ات کہ آرا سائمن ڈی بوارے یک قول سے یات احت کہ یک روچے
 کعبیت کہ بنی آدم آئی نیام اچ چیزے پوشیدگ نہ بیت..... آ روچ کدی کعبیت؟ ایثرا
 ایوک ء طاہرہ زانت چیا کہ طاہرہ یک شاہ نویس سے ات ء کہ حمیدہ زانت کہ اے دنیا
 فلسفہ دان شاعر ء شاہ نویس ء ازم کار پہ شرمی ء زانت کہ ایش لس مردم ء وس ء چہ تہر
 انت لس مردم نان ء آپ جنین ء زہگ ء دنیا داری ء تہا اینکس گٹ بیت کہ پر آئی دنیا
 یک چہ بین لاپ سے ء بغیر دگہج چیزے نہ انت کہ حمیدہ و تارا لس مردمانی تہا شمار کرت

ہج و پوشاک و قتی میک ات و تھا گوزان ات کہ نوں آرا پہ وت و یک مردے گرنگی
 ات کہک تنے و ہدی آپسلہ نہ کرتگ ات کہ اے مرد کئے بوت کنت؟..... بلے نوں
 آچہ یک و و نزنیک تر بوگ لوٹ کہ تنے و ہدی آیشرا گوں کس نہ گوشتگ ات کہ
 اے کئے انت؟..... ایشی لوٹ کہ آیشی ذکر و گوں طاہرہ بکنت۔

طاہرہ و دستانی تھا چے جادو و چے سحرے ات کہ آئی دستانی مشگ و تھا آرا
 انجش محسوس بوگات پخش کہ کئے آئی ارواح و بدن و تھا یک صوت و سازے پیدا
 بکنت و آہے صوت و ساز و بیان کنگ لوٹ۔ پدر کنگ لوٹ و درفشان کنگ لوٹ
 کہ آتی ارواح و بدن و ہے سو پاراں چہ مدت و داشتگ ات کہ نوں ایشانی الم و پدر
 کنگ و و ہدی پاس اتگ ات کہ اگاں آاے افار و ہپاران داشت تو بزاں احتو کیس
 روچان آایشان کدی پدر مہ کنت۔

”طاہرہ زانے تو من و چکس دوست وے! آ طاہرہ و دستان گیت و دروت
 ات۔ و طاہرہ کمکین دگہ اچ آئی نزنیک بوت و آ طاہرہ و قتی بگل و تھا گیت و دروت
 ات و طاہرہ و تارا اچ آئی دستان آجو کرت و نزنیک و بالشت و سرا و تارا تچک کرت و
 قتی دیما بہ آئی نیمگاد ات کہ نوں آگت جنان بوتنت۔ و طاہرہ چہ آئی مہر و دوستی و انکس
 و ش بوت کہ آ لوٹ کہ امشی آچہ حمیدہ اچ چیزے چیر مدت انجش چو کہ حمیدہ اچ آئی اچ
 چیزے چیر دیگانہ ات۔

”تئی و ابان بادشاہ، تئی حاکم تئی و لہہ کئے انت؟ طاہرہ آرا پھس پھس کنان
 چست کرت۔

”منی“

”او۔تی“

حمیدہ آہ سردے کشت چو کہ ایش آئی زندہ چہ کلان مزین بخت بیت۔
 ”گذا گوش دار..... اے تے وھدی پیدا نہ بوتگ۔“

بلے تو من ءسکت دوست ے پیشا من گوں تو گوشین“ پدا آ چپ بوت ء پاداحت ء غسل
 خانگ ء نیمگا درکت۔ طاہرہ ء حیاں احت کہ آ آراوتی و ابانی بار و حال بدنت۔ مروچی
 سہیل ء دکان ء آ یک و اب ے دستگ ات ء آ ہے و اب ء دیمتر ابرنگ لوٹت۔

غسل خانگ ء دروازگ ہچ بوت۔ حمیدہ و تی برزین پیکر ء گوں و دی بوت کہ
 نوں آئی گور چو مسکانی مشکاں در ابوت ء آ چہ ہمو داں گوشان بوت۔

”من تراوتی حاکم ء نام ء نہ گوشن من آرا ترا پیش دارین نشان دے ایں
 آ یو کیس جمعہ ء گوں من چا وارت، من آرا الوئیگ آ یو کیس جمعہ ء تو کائے ضرور.....
 طاہرہ گوں آئی حاکم ء پجارو کی ء اتکس حب نہ ات کہ زندگ ات۔ و ابان یل دے زند
 شک ء ویران مانیت۔“

”تو منی حاکم ء گندے ء یک روچے من تی حاکم ء بلکنہ بگندین۔“

”ضرور“ طاہرہ و اب گندان بوت۔

پدا حمیدہ لیب ء پلینگ ء جہل کرت کہ نوں آ یک دومی ء نہ دیست انت کرار کرار گہان
 جنان اتنت کہ رند ء آیانی گپ بھور دور ء چہ آیان بوتنت ء پدا آ ہر دو چپ بوتنت حمیدہ
 و اب شت و ہدی کہ طاہرہ ء سما ات ء آ فکر جنان ات۔

طاہرہ حمیدہ ای پہنات ء پلو ء فکر جنان ات کہ مردم ء زند چوں گوں یک حرکت
 ء تہا بدل بیت کہ یک کسانیں عمل ء حرکت ء گوں چمانی پاچی ء مردم ء کجاتاں کجا
 حرکت کہ مردم ء عقل پریت ، مردم گزیت ء اچ جوت ء جت کنت کہ چے آواب ء
 کند گانت یا کہ ایش انچش بوگی ات کہ اے ساری ء لوح محفوظ ء تہا نوشتہ ات کہ پدی
 نہ بوت ۔ ایشرا مردم چون معنا بکنت ؟ ایشی تو جیل چے انت ۔ آلیوٹالسٹائی ء بازیں کہ
 ونگ ات بلے آرا کاونٹ لیوٹالسٹائی ء یک آزمانک ء بازسک متاثر کرتگ ات کہ
 چون آگوں یک لیوٹالسٹائی ء یک آزمانک ء بازسک متاثر کرتگ ات کہ چون
 آگوں یک جنگ ء مہر کنان ات کہ پدا آہے جنگ ء پس ء زلم ء زوراکی آراچہ
 جنگ ء مہر ء ز بہر کرتگ اتنت کہ آگاں آراشتری یات ات توٹالسٹائی ء آزمانک ء بخی
 خیال ہمیش ات کہ یک نظر ء یک واقعہ ء مردم ء زند ء چون بدل کنت کہ مردم ایشرا
 بیان کرت نہ کنت کہ ایش چون پیش احت ء پرے چے پیش احت ۔ ء ہے ڈول ء من
 چران ان کہ چون مروچی من چہ سفر خان ای حلک ء ادا احتن ء حمیدہ من ء بازار ء ہندو محلہ
 ء تہا برت ء ہندو محلہ ء تہا من چہ سہیل ای دکان ء شت اودا ہما سیاہ بروتین مرد ء دیست ۔
 آئی گپ منی دل ء تہا پترت انت ء من ء آئی شکھست اینکس دوست بوت کہ تنے
 ودھی من ء آئی سیاہین بروت یات انت ۔ آئی سوٹ من ء یات انت آئی کرارین گپ
 من ء یات انت چے آ من ء دوست کرتگ پچش کہ من آرا دوست کند گات اوں من تو

آئی سیاہین بروتان کدی چہ دل ء برت نہ کنین - چے آمن ء ہم گوں مہر ء نظر اں
 چاریتگ؟ بلے اگاں آمن ء نہ چاریتگ تو اے چنکس مزین بد بختی سے بیت؟ من نہ
 زاناں کہ منی تہا کتی سے است کہ آمن ء دوست مداریت - من ورنان دراه ء سلامت
 ان، منی تہا زندگانی است کہ من پر آئی یک شرین جنین سے ثابت بوت کنیں بس ایوک ء
 آئی چمانی چارنگ سے لوٹ انت کہ پداہر چیز شر بیت.....

آمن ء دوست اتگ گڈانچ سبب سے نیست کہ آمن ء دوست بداریت، الیش بوت نہ
 کنت - حمیدہ اگاں وھد آرا بگندیت تو منی گچین کاری ء سرا بلکنا آسک وش بیت ء من ء
 سکھت ء یکین است کہ حمیدہ سکت وش بیت چیا کہ حمیدہ وت و اب گندگانت ء یک سے
 وت بگندیت تو آ پدا گرانی و ابانی سراوش بیت ء پدا من ء وتی کسانیں گہار حیال کنت ء
 آلویت کہ منی حاکم ء منی زرد ء بادشاہ ہم شریں مردم سے بیت - حدابکنت،

بلے کامی ء منی ماٹ ء خبر نیست - من آیان حال نہ دین تانکہ من ء پہ شری
 سکھت ء یکین نہ بوتگ کہ آپمن منظور ء پیمانہ بیت بلکنا چہ منظور چٹ جتا بیت - منظور ء
 درددات کہ خوار ء حراب کرت ء یلہ دات بلے اے نوکین و اجہ آپیمانہ بیت - بلے من ء
 ساری ء آئی گوں وتی پجاروکی کنشگی انت کہ مروچی سہیل ای دکان ء مئے پجاروکی شری ء
 تہا نہ بوت ء بلکنا اول اول سرا من گوں لوز برزائی گوں آئی گپ چش کہ من ء گوں آئی
 اے ڈول گپ جنشگی نہ ات من ء باز گوں نرمی ء تامل ء گوں آئی گپ جنشگی ات، بلے چہ

عزیزان بوگک عسبب ءمن کمکین اشتاپی ءهولگی اتن که من ء بلکناتوقی جنده
ت که من اتینکس لاتمائے بے پرواہ اتن که دومی آنی دل ء احساس منی دل ء
شترین حبرے نہ ات..... وہدیکہ من آرا ملین ء گوں آنی منی پچاروکی
آئی خواست کنین که من ء بہل بکنت۔

بلے من آرا کدی گندین طاہرہ خیال کنان بوت، دومی جمعہ ء چھٹی ء رور
چے ساری پنج شنبہ ء روج شام ء من وہدیکہ باجی حمیدہ ء کراکاہن تو من کوش
یک نہ یک ڈولے ء ہے سیاہ برو تین مرد ء دل دست ء وتی دل ء ایر بکن
کہ چه مروچاں آنکر منی دل ء حاکم ء بادشاہ توے!
پدا طاہرہ احتنوکیس جمعہ ء چھٹی ء راہ چارواب شت۔ گلی ء تہا پینگانی ونگ
گوشانی تہا احت ء چوکیدار ء ہکل بوت۔

0

حلك ۽ بارواسيد لعل شاه ۽ پيش گوئي هلاس نه بوت۽ تنت - آئي گوئسته گيس ماهه آني
 هه پيش گوئي كه شپ ۽ وهد يكه حلك و تي سياريش ليوس ۽ تهاپوشا مينوك مزنين رنجگاني بن
 ۽ و اب بيت توچه كوئي ۽ كوه ۽ ك سا هين بلا هه، يك سيامين كچك ۽ ۽ صورت ۽ ۽ ۽ ۽
 جهل كپيت په حلك ۽ كيت ۽ پدا آچه حلك ۽ درر و ت ۽ هه سيامين بلاه ۽ دم كنان حلك
 ۽ تهاپيرنگ ۽ داريت نج كه خد امكنت اگا آ هه سيامين بلاه داريت تو نه زانان حلك
 ۽ آئي مردمان جاور چه ڈول ۽ به بيت! ۽ ايش آئي و تي جناني زور ۽ طاقت انت كه
 بلاه لاچار ۽ بزنگ پد ۽ پد به كوئي ۽ كوه ۽ دم كنت ۽ په حلك ۽ نه يا حت آ كه سيد لعل
 شاه سكارمان ۽ افسوس استت كه يك شپ ۽ آ و تي لوگ ۽ تهاباب ۽ نيم و اب ات كه بلاه
 مير ۽ مهران خانگ ۽ تهاپيرنگ ات ۽ رضا و ليج ايد آ فر ۽ گت ۽ گچنگ ات كه وهد ۽ آ سماء
 كرتگ ات تو جهيان ۽ كپان آ به مير ۽ مهران خانگ ۽ تچان بوتگ ات كه گون حواري ۽
 جنجال ۽ ۽ آ بلاه ۽ چه حلك ۽ در كرتگ كرت -

مهلوك ۽ تهاباب ۽ ترس تنه وهد ي استت ۽ اے ترس هما وهداا سكت گيش
 بوت وهد يكه زرباري، ۽ اير گوات، شپ تاا شپ كشان بوتنت ۽ آياني درواز هگاا
 پكننان بوتنت كه گون يك چيز ۽ ۽ در پگت ۽ حلكي جه و تي و اباا بيدار بوتنت كه پششين نه
 انت كه بلاه حلك ۽ تهاپيرنگ - حلك ۽ زهگاني حاطر اسيا هين بلاه يك مزنين ترس ۽
 سرام ۽ ات ۽ آ خد اكرنتت كه اے بلاه حلك ۽ تهامه پتر يت ۽ آيان گنو مكنت -

بلے پداقرار قرار چہ حلك ۽ زهگ ۽ مزن ۽ دلان اے ٹرس قرار قرار ۽ زيان
 پتک نوں آيان كدى كدى ٹرس احت كه آ ايشرا يكدم شموشت انت لعل شاه نه لوٹ ات
 كه حلكى وتى وانى تها چہ وتى بند ات ۽ بے خبر به بنت۔ آدم ام انچشميس پيش گوئى كرت تا كه
 حلك ۽ حلكى چاژ كگ ۽ بيدار بمائنت ۽ آ راسك وشى بوت وهديكه آ حلكى آن پلان
 ديت كه هے پليگ ۽ بے تاملى آيانى زند ۽ معنا ۽ مطلب ات كه اگاں اے بے تاملى ۽
 اے پليگ چہ آيانى دل ۽ زيان بوت تو جو بزال كه آ زندگ نہ انت ۽ مردگاں شمار انت۔

يك روچے سيد لعل شاه جو سہب ۽ مہلہ چہ مسيت ۽ نماز ۽ دركيت ۽ پہ ملكانى
 نيمگا دركيت ۽ تاں شاه جو، ۽ مصرى زنى، ۽ كور سر بوت اے ہر دو كور مير ۽ ملكانى ۽ سد محمود ۽
 گز ۽ نيام ۽ تچت انت هورانى موسم ۽ در ہائيس علاقہ ۽ پلٹ كرتنت۔

سكت اتنت چو كه آ چہ ڈگار ۽ چيزے چنگ ۽ بہ بيت ۽ يا كه چيزے شوہاز كنگ
 ۽ بہ بيت۔ كه باز رندان آ اوشات ۽ انگر آ نگر چاران بوت چش كه چيزے بكنت يا كه آ را
 بوے بيت۔

بوچہ ۽ جزانى تہامد گانى كسانيس كنگ آل آ چاران ات كه تاں زيكيں روج ۽
 ملكانى تہامد گ ۽ كنگ گانى يك وانگ ہم نہ ات بلے دومى چہ كور ۽ بگرتاں مصرى زنى ۽ شاه جو ۽
 سيد محمود ۽ ديمى بے خلى ہر نيمگ ۽ كنگ در ابوت كه گوں آئى سر كپگ ۽ بال كرتنت ۽ سيد
 لعل شاه آيان چاران ات ۽ پدا سيد لعل شاه وتى چادر ۽ شانت ۽ آئى لفظانى سرايك
 نادہیں بشكند گے ۽ چاپ جنان بوت چش كه آ يك مزنيں رازيے بزانت۔

آہاشپ ۽ تاں ديروتى عبادت ۽ تہامد مشكول بوت ۽ سہب ۽ ہر كس كه پد م ۽
 پد آئى احت آ آہان خبر ديان بوت كه اے رند چہ روپتتى نيمگ ۽ يك قدر تى ايس بوچہ ۽

پلٹن ے کنیت ء حلك ء درشیت دؤردنت کہ ہر کس وتی حیال ء تہا بہ بیت۔

مہلوک لعل شاہ ء پیش گوئی آں باز پہ سنجیدگی گپت انت چیا کہ آیان پہک
یکیں ات کہ گوں سید لعل شاہ جن است ء گوں ہر کس ء جن بوت گڈا بزاں کہ آرا
باندات ء باروا خبر کپیت کہ باندا چے بیت۔ من آرا ساری ء، چہ حالان سئی کن انت۔

سید لعل شاہ ء پیش گوئی چو جنگل ء آج ء ہر نیمگا تالان بوت ء مہلوک وتی وتی
خیر اتاں دیان بوتنت۔ بلے اے رندی آگرت تنت کہ سید لعل شاہ یک پونج ء پلٹن ے
ء گپان جنگ ات کہ آچہ حلك ء رو کپتی نیمگ ء آیان بیت ء حلك ء ہر چیز ء برز ء جہل
کت، پلٹ کت، بن گونج کت ء درشیت ء دؤردنت۔!.....

وہدیکہ مدام حلك مردم ء سید لعل شاہ ء پیش گوئیاں چہ روٹ ء نیمگ ء چاران آتاں کہ
روٹک حلك ء ہر مردم ء ہوش ء توجہ ات کہ روچہ روٹک ء در کپیت شال روٹک ء نیمگ ات۔
ریل گاڑی چہ روٹک ء نیمگا شول کنان پہ رو کپت شت بلے اے رندی سید لعل شاہ مہلوک ء
دلگوش ء گوں رو کپت ء کرنگ ات کہ مہلوک ء رو کپت ء نیمگا چارنگ ء عادت نزات
چشیں کہ ایش پر آیان یک غیر قدرتی یں چیزے بہ بیت۔ ہمیشا آیانی جست ء جو گیشان
چہ گیش بو آن ات ء آدعالوئیتاں کہ سید لعل شاہ ء دعا آنی برکت ء بلے ہمے آ یوکیں پونج ء
پلٹن ء دیم دارنگ بہ بیت بلے خیرات الہی ات ء آچہ مرچان ء خیرات ء بنا کرت تنت۔

بلے ترس انگت ء آیانی دلانی تہامان ات کہ آخراے حلك ء آباتی ء گڈی ایں
روچ نزنیک اتنت پُش کہ گو سگیں چکس حلك ء آباتی، قوم ء ملک ء تہذیب ملکانی بہر
بو تہ تنت کہ مروچی کس آیانی ڈس ء گواہی ء نہ دات، گڈا ہمے پیا یک روچے اے حلك
ء آباتی ء بے گواہ بوگی ات۔

اے ٹرس وئی جند و ترس و چہ جئات ، پے وئی جند و مرک و گار بوٹک
 بلے ادا یک علاقہ و یک آبادی و جمعی زبانی و گاری و گپ ات ۔ باز و ہدا
 ک پوت و ایٹکس نہ ترس ات کہ آے ملک و آبادی و سرے جاوڑا ورتگ انت
 زاب ، جوان کہ گندگ بام راد کہ بہ مراد آخراے حلک و یک بیرے تو دنیا و استت ای
 ہند و جاہ تو استت کہ پریشی شوہاز و چہ میر سفر خان و بگرتاں سید لعل شاہ ہر کس وئی ڈوا
 شی شوہاز و بعیر و کنڈگ لوٹ کہ بلکنہ تنے و ہدی نہ میر سفر خان آئی حرکت و عمل ای
 راہ بندے داتگ اتنت و نہ کہ سید لعل شاہ و پیش گوئی مہلوک و گوں یک ترس و
 رتنت و ہدیکہ مہلوک ساری و چہ وئی وجود و ترسنگ ات کہ میر سفر خان اے ترس و
 دژ منداری آئی تہا چہ دل و برگ لوٹ ، بلے اے ترس استت و جاہ است کہ ای
 یل و ہر کس وئی پیا کنڈگ ات کہ تنے و ہدی کس نہ زانت و کس اے لانگ نہ ات کہ
 ترس چہ برز و چہ جہل و چہ پنی و دراجی و بز ان ات ۔ ہمارو چہ کہ ملک وئی ہے ترس
 ت گڈا بزاں کہ آ ملک و زانت کہ رندا ایٹی و کس گار و زیاں کرت نہ کنت

بلے تنے و ہدی اے ترس استت و باز جہلا نکلیں ٹرس ات !

دومی سہب و ہدیکہ حلک و مردم پا داحتت تو ہر نیمگا مدگ اتنت ۔ برز آ سماں
 رگاں چو جمبراں ابرستگ ات ، کاہ ، بوچ ، درچک ، گیرھ ، شتکی کھڈ ، ریکانی رچک
 ، جو ، کوہ ، پٹ و میدان و ریگستان ہر نیمگا مدگ اتنت ۔ کہ اے مدگ ، سید لعل شاہ
 ست گوشت ، چو پونج و پلٹن وے و بے حلک و اُرش کرت تنت کہ مہلوک چشیں مدگانی
 فی رم کدی نہ دیستگ آ کہ ساری و ہم چشیں رم احتہ تنت بلے مدگانی اے اُرش چ
 سکیں اُرشان گیشتر ات ۔ مہلوک و لپیل کہ ایٹی آپ و آپنکی و آ گوں یک مز نیر

مشکل ہے اور کرتہ تننت کہ آیانی درہائیں اڈو اڈو امیت ہے پس اتنت نوں مدگانی اُرش ہے۔ بہ
 بوتہ تننت کہ ایشی مطلب ہمیش ات کہ یک سیاہیں ڈکال حلک و باندا ت و کیشتر سیاہ و تہار
 کنان ات حلک و تہا سید لعل شاہ و پیش گوئی راست زانگ بوتت کہ نوں ہر کس پر آئی
 حجرہ و تچان اچ آئی دعا گرگ لوہیت۔

رند درہائیں حلک، جن و چک، مرد و جنین برات و گہار و جہیں حلک بہ مدگانی
 جنگ و گوں شنک و داران ڈن و کپتگ ات کہ حلک و تہا یک جگا و کوکارے پاداحتگ
 ات۔ مدگانی رم جو جبرانی گوتلو و مجانی پیا پاداحتت و روج و دیمہ ہم جنیر دیان اتنت۔
 مہلوک و ترس ات کہ گوں پسل و بوچان ہوار مدگانی آپان مہ ورننت۔ کہ حلک و یک
 دو و کسانیں زہگ کہ نوک پیدا بوتہ تننت ڈن و بہ وتی گوانز گانی تہا ایرتننت کہ مدگ
 بر آیاں رتھلگ اتنت کہ آیانی نازر کیس بدن چہ مدگانی ہرگیس پادان سہر گشت تننت کہ
 آیانی ماٹ و گہاروت و راچہ مدگاں رکیناں زہگاں زرتنت و تہا برتت۔

لہتیں مردم مدگانی دانکو آں کنان و ران اتنت و لہتیں مردم وتی گوالگاں چہ
 مدگاں پر کنان اتنت تا نکہ باندا گوں و لنگڑی آئی تہا آ ہے ہشکلیں مدگانی دانکو و سوادنی
 گزران و بکفت کہ ایشانی دانکو وینکس و ش و پر تام اتنت کہ چہ مستر و بگرتاں کستریں
 جہیں مردم امیر و گریب مدگانی دانکو و ش کرتنت۔ بلے نوں حدائی نیمگ، و چراے
 بلاہیں مدگانی مچ پر آیانی بربادی و احتنت کہ آچکس وارت کرتنت ساری ایشان پہ ننگ
 و کرتنت نہ ات و سید لعل شاہ ملاکانی نیام و اوشتوک دعا لوگات و مہلوک آئی ایدیم آدم و
 مچی کنان ات۔ دُور گور کنگ و سہرا آسمان و رگ روزردانی کہ اے سہری و گرد مہلوک و
 گیشتر ترسینگات کہ ایش دنیا و آخرات و آ درہا گوں سید لعل شاہ و یکجا دعا لوگاتاں بلے

مدگانی رمانی تہا ملی آئیگانہ ات کہ نوں روجِ عدیم ہم گرتگ بوتگ ات۔

حزہ گوں وتی برات محراب مزنیس ماٹ ء کنک ء فٹنگ ات کہ مزنیس ماٹ وتی
سراقرآن ء ایر کرتگ ات ء یک کش ء یک قرار ء دعا لونگا ات۔ حزہ نہ زانت کہ تاں سہب
مدگ مانت کہ ملک مانیت آ کہ سہب ء حزہ گوں شدکان مدگ جنگ ات ء دانو کرتگ ات
بلے رند ء وھدیے کہ روجِ عدیم درابونگا نہ اٹ تو آتچان ء وتی گس ء تہا پرتگ ات۔
روجِ کپنگا مدگانی جمبرانی جمبران آیاں بوتنت کہ یک پرسرام ء ہمینا کیس گوات سے ء
طوپان ء پیمانہ مدگانی تو آئیگانہ ات۔

سے شپ ء سے روجِ مدگانی اُرش جاری ء ساری بوت کہ ملک ء باندا ت سیاہ
تہار بوان بوت۔ مہلوک وتی بان ء بونگانی تہا کھڈ ء شکنی آنی بلاہ بوتنت ء مہلوک ء گونشگ
ہمیش ات کہ اے پرسرام ء ہمینا کیس شپانی تہا سید لعل شاہ یک قرار قرار ء بگر چہ آپ ء
دان سے ء ملکانی تہا میر گز ء چیر ء اوشتوک دعا کنان بوت کہ آخریسی روجِ مدگانی جمبر
سندان بوتنت ء آسمانِ عدیم درابوت، روجِ برکشان بوت۔

مہلوک چہ وتی بونگاں در کپنت کہ پہ ملک ء ہج چیزے پشت نہ کپنگ ات نہ
حبر ء بوج نہ پسل ء نہ کہ کشت ء کشاں ہر چیز فنا بوتگ ات زیان بوتگ ات ء ہر چیز بوج
ء لگڑ بوتگ ات کہ مردم نہ زانت کہ قدرت ء دست چٹکس بے رحم ات۔ چے اے ہما ملک
ات کہ ایشی کور جو ء ملک چہ سبزیں مکے ء کنگ ء چہ اسپست ء اسپستاناں لس سبزا ت نوں
ہر چیز زیان بوتگ ات ء قدرت ء بدن ء لاگروتی خشکیں رگان پیش دارنگا ات ء قدرت
نزور بوتگ ات، ناجوز بوتگ ات ء سٹ بوتگ ات ملک ء نوں ہمٹکس گیش و احری کنگی
ات تا نہ قدرت ء بوج ء لغریں بدن ء سرا یک نو کیں پوشاکے مان گیجگ بہ بیت۔!

شکر خدائی و سید لعل شاہ ء کہ آئی دعائی برکت ء مدگانی جمبرست انت کہ پلا
مدگ ایشی مردمان وارت انت اے پوج ء پلٹن ے نہ ات گڈاچے یے ات؟۔ سید لعل
شاہ راست گوشتیت یہ مہلوک حیائی کنان بوت۔

حمزہ گوں لرز و کیس دل ے گوں وتی سنگتاں اسکول ء شت کہ ہر نیمگا ہر بادی
زیانی ء ندرگ چمانی تھا آریگا انت۔

آ شکر کشت کہ مروچی ہفتنگ ے ء رند ماسرانی ہوش مدگانی زیانی ء تباہی ء گوں
ات کہ آیانی حساب ء پریڈ ء جاہ استاد آیان سے تختی آنی سراخو شخطلی ء گوشنگ تنت ء اے
کار ء حمزہ باز ویمات ء سکت وش ات۔

پتھی روچ ء کہ آسمان سبز ء صاف ات ء ملک ء مردم پہ وتی کار ء روزگار ء
درشتہ تنت کہ ناگتا یک نارنجی ونگ ء کسانین بالی گراب ے ء گوزنگ ء توار بوت کہ
آچہ پولیشکل ایجنٹ ء سند ء جہل بال کنان ات کہ درہائیں ملک ء علاقہ پہ بالی گراب ء
چارنگا پہ ریکانی ڈپانی سراوشتوک بوتنت حمزہ ء آئی سنگت اسکول ء دیم ے دپت ء ہرا
درکت تنت ء گوں وتی استادانی ہوری ء بال گراب ء چارنگا انت۔

حمزہ بالی گراب ء چہ اینکس نزیئکی ء اولی وار گندنگات۔ ء آرا حیرانگی ات کہ
ایش اینکس جہل ات کہ آئی تہا نند و کیس پائلٹ ہم نظر آریگا ات ء آلوٹیت کہ آدمام بالی
گراب ء چاران بہ بیت۔

بالی گراب ملک ء منجاریانی ہراچہ وتی لکت ء زہر چٹ دیگا ات کہ گوں گوات ء
کشنگ ء زہرانی مہلوک ء پونز ء تہا پترنگات۔ ایش یک ترندیس بوت ات کہ آیانی
استاد ایشراڈی۔ ڈی۔ ٹی، گشت انت۔

بالی گراب گوات ۽ تہا جو ماہیک ۽ تار ۽ لیٹ کنان چہ ملک ۽ سرا گونست ۽ زہر پٹ
 دیان ریکانی ریبگانی نیمک ۽ زیان بوت ۽ زہک ۽ چک راہ چار بوتنت کہ ایش یوارے پدا
 دراہہ بیت تانکہ آہے کسانیں گوانزگ ۽ گوات ۽ تہا تاب ۽ لیٹ کنان بچارنت!
 سید لعل شاہ بالی گراب ۽ زہر پٹ دیگ ۽ سرا بشکھبندگ بوت چیا کہ ایش گوں
 قدرت ۽ کاران چکار دارگ ات!

لہتیں روچان پدمیر ۽ مہمان خانگ ۽ تہا پولیٹکل ایجنٹ ۽ ایدگہ افراحتت کہ
 آحک ۽ دوڑہ کرتنت کہ چہ مدگانی ارش ۽ چٹکس زیانی بوت!
 سید لعل شاہ ۽ پیش گوئی ۽ ہنکس کہ حمزہ ۽ دل ۽ تہا ترس ۽ سرام ۽ مان کرتنت تو
 افر ۽ ڈاکترانی آئیگ حمزہ ۽ دل ۽ تہا ترس ۽ سرام ۽ جاہ ۽ یک اعتماد ۽ یک بھروسگ
 سوگاتاں آورت انت ۽ آئی پٹ میر سفر خان لعل شاہ ۽ گپان گوں ۽ تنکس دلگوش نہ بوت
 چو کہ آگوں افرانی گپان دلگوش ات ۽ چہ حلک ۽ دیمروئی ۽ آایشان مدام لونا ینت کہ
 آئی گیس ۽ مزن چہ مستریں ناں ۽ دعوت بوتنت کہ اے دعوت ۽ نانانی تام ہم جمات۔

مدگانی ارش ۽ پدمزین ماٹ وتی خیرات ۽ دعا آن برجاہ جاری داشتت کہ آ
 جمعہ ۽ شپ ۽ ماؤ ۽ سنگین ۽ زرت پہ ولی ۽ ادپرگ ۽ رایدگ وت کہ حمزہ گوں آئی گوں
 بوت۔ یک ۽ ایش ات کہ گنبد ۽ تہا ماکانی حیرات کہ وتی بدنی زند ۽ پہ وتی ارواح ۽ ندر
 کرتگ ات ۽ دومی سید لعل شاہ ات کہ چہ کالا جادو ۽ پڑات۔ حلک ولی ۽ چہ دل ۽ برتگ
 ات۔ بلے سید لعل شاہ ۽ ہرگت ۽ کرت بلے لعل شاہ ۽ بارواگپ جفنگ ۽ چہ ترست کہ آئی
 خیال ۽ لعل شاہ ۽ جن آیانی سپان بر آئی پھنے بہ لعل شاہ رینت انت۔ حمزہ گڑتیت کہ آئی
 بروت۔ بلے آگپنک ۽ تہا کھڈوتلی ۽ چہ گیشتر متاثرات!

مدگانی اُرش اگاں درہائیں حلک ء علاقہ ء بند ء تند ء پُرشنگ ات تو باجی طاہرہ
 ء ہمدوچی کاران ہم بے ڈول کرتگ ات۔ آرا گو سنگیں جمعہ ء باجی حمیدہ ء دعوت ء روٹگی
 ات بے مدگانی اُرش نیام کپت کہ پداروگ ہم نہ بوت۔

یک روچے آرمضان پر آئی باجی حمیدہ ء چھٹی یے آورت کہ آئی تہا مدگانی
 اُرش ء بارواذکرات ء آوتی ہما دعوت ء کہ یک جمعہ یے ساری بوٹگی ات پد دورداتگ ات
 ء نوں آ یوکیں جمعہ ء شام ء آ آرا لوٹگ ات تاکہ یک روچے آ ہموداں بداریت ء
 مروچی سے شنبگ ء روج ات کہ باندا جہاد، پوشی پنج ء پر ن پوشی جمعہ ات کہ آرا روٹگی
 ات۔ بے طاہرہ باجی حیاں کرت کہ پنج شنبگ ء روج ء نیم روج ء پد بازار ء روت۔

چیا کہ آپہ حمیدہ ء ملاقات ء ملگ ء پہ بازہد وناک ات۔ بے اے نیام ء
 ملک ء سراہر مشکل ء سکین روج اتگ اتنت نوں گوئستہ تنت ء باجی طاہرہ ء سکت ارمان ء
 افسوس ات کہ مدگاں ملک ء پسل ء بوچان مزین نکان ے داتگ ات کہ ہر ہر ء روج ء
 چونڈان لوج کرتہ تنت کہ یک درونا کیں ندارگ ات کہ مردم ء دل سوہتگ۔

طاہرہ وتی آزمانک ء نوشته کنان ات کہ ایشی تہا حلک ء سرہے مدگانی اُرش ء
 ذکرات۔ طاہرہ ء گوں حلک انچش مہر ء دوستی ات چش کہ آہماں پیدا بوتگ۔!

نوں آ باز پہ بے جاراتی اتنیوکیں جمعہ ء انتزار ء ات، راہ چارات۔ اے رندی
 آ کامی ء ماٹ شفیقہ ء پشت ء اشت تاکہ آروگ ء آئیگ ء خوارمہ بنت ء ماٹ شفیقہ گول
 آئی تیاک کرت چیا کہ حمزہ مزینں گیارزت، شپ ء روج آیانی حیا لہداری ء کرت ء ت، ہم
 کتاب ونت ء گوں ماٹ شفیقہ دیوان بوت۔ ماٹ شفیقہ وتی پنجاب ء سرا آروس ء، جہیر ء
 رک ء زند ء ء وتی سیاد ء کامان گپان جت ء آیان گوش داران بوت۔ ماٹ شفیقہ چہ ت، عقل

۽ ٻيهم سڪ متاثرات ۽ آڪي روڇي مير سفر خان ۽ گوشتڪ ات که اگاں 'ت' جنين آدم بوتمين
 ۽ ٻچڪ بوتين تو آ آرام ۽ سراتي لوگ ۽ به وپتيس که آئي در با نيس کاران 'ت' کرت - 'ت' ۽
 يات گيري اينکس تيزات که آوتي ۽ کھول ۽ در با نيس سر ۽ بن ، يات ات که اينکس رحيم خان
 ۽ محراب حمزه ۽ مات نہ ات ۽ حمزه ۽ تونج يات نہ بوت نہ کہ آگول سر بن ۽ گول حب ۽
 داشت بلے 'ت' قبيله ۽ هر چيز ۽ زانت - پميشا با جي طاہرہ دلجم ات کہ آئي غير موجودگی ۽ 'ت'
 زمين ماٹ ۽ هوش ۽ چپ کنت - ۽ کامي ہنچا گول ماٹ شفيقہ ۽ وش ۽ وشال ات -

با جي طاہرہ ۽ ہمراہ رمضان بوت کہ آ آرا اُشتر ۽ سر بازار ۽ برگ لوٹ بلے
 با جي طاہرہ چہ اُشتر ۽ سواری ۽ اولی وار چہ بازار ۽ تاں حلک کرتگ ات کہ نوں آوا حری
 آں تازگ کنگ نہ لوٹ ۽ پت ۽ شتر تر ہميشتر ۽ زانت کہ رمضان آئي ديماء آ رمضان
 ۽ پداشان ۽ کپان بازار ۽ بروت -

رمضان ۽ آرار سينت ۽ پد ۽ برتر کرت -

حميدہ آرا باند اسہب ۽ گندگ لوٹ بلے آڪي ساريا احت - بلے حميدہ آئي
 آنيگ ۽ سراسک وش بوت چش کہ عئيد روج بہ بيت - نوں آياني دوستي روج چہ روج چو
 تماران سکت بو آن ات کہ يک دومي ۽ جتائي ۽ ہم ورداشت نہ کرتنت -

حميدہ ۽ با جي طاہرہ تاں نشت انت ۽ حميدہ آرا حال داگ چون گو سگيس جمعہ ۽
 آياني هيک چاء پارٹی ۽ ات بلے نيام ۽ مدگاني ارش هر چيز ۽ بدل سدل کرت ۽ نوں اے
 چاء پارٹی باند ابیت -

'شتر بوت کہ تو اھتے' حميدہ آرا گوشت -

پدا آہمساگيس گس آني ديوان ۽ شت ۽ انت ۽ آودا ديگہ در با نيس اِشاني گس

مُح بوتنت ءتاں دیر آئیانی گپت ءحبر بوت ءرندا آگس ءاحتنت -

طاہرہ خیال کرت کہ باجی حمیدہ انچش وش ات چوکہ آئی سیر بہ بیت۔ آئی ریگ ہم در کپنت ء آوتی مودانی شون ہم بدل کر تگ ات کہ نوں وتی نیام سر امو دان یکجاہ کنان آئیانی ہموداں پونڈینیت کہ یک جار جٹ ء تنکپتس سر یگ مان کرتت کہ چم سے تاں گوش نبان کجل اتنت ء آ بوئی ہم شریں جت کہ چہ ڈور ء پونز ء تہا پترت۔ آئی ء پادان نوکین سینڈل اتنت۔

وہد یکہ آوتی شپت ءنان ء پد کوئی ء تہا ایوک ء یک تہا بوتنت تو طاہرہ جست کرت:

”باجی مروچی تو اٹیکس پوشا ینوک، پر چے ئے“

”ترادوست نہ بیت کہ منی سیر بہ بیت!“

”باند اچے تئی سیر انت“

”باند منی دوست کثیت، تو بچار باند امن وت ء ر اچون

پوشا ینین!“ ء پدا چہ طاہرہ ء نرینک بو آن ء گوشت:

”خیال بکن اے رندی منی دیم ء سل ء ڈور مکن سے ساریا

تو منی مودان نہ کش اتے بلکہ منی سل ء پوست ء دور کرتے“

آ کندت ء طاہرہ ہیچ نہ گوشت۔

شپت ء آتاں دیر دیوان بوتنت۔ طاہرہ اچ آئی گیان ہے قیاس گرت کہ

زوتاں زوت حمیدہ باجی وتی سی ء اتیار بہ بیت۔ بلے آنہ زانت کہ اے سیر کجا بوگ انت ء

گوں کئے بوگ انت۔

شپت ء باجی حمیدہ وتی دراجین سلکی ایس جاگ گورا کرت کہ طاہرہ آراشت

جنان بوت۔ آ آئی بدن ء ماکش کرت کہ اے وہدان حمیدہ باجی وتی دراجین جاگ ء
 درہا میں ٹین آں سچ کرت کہ آئی بند طاہرہ ء دیما چو آف درابوت بلے حمیدہ چہ طاہرہ ء
 اچ شک ء شترم ے نہ کرت۔ آراوش احت کہ آوت ء رازند ء تھا اولی وار یک دگہ کس
 ے دیما الف کرتگ ات۔

طاہرہ آرا چاران بوت ء رندا آ بگل پہ بگل وپت انت۔ سہب ء باجی طاہرہ
 وتی کوئی ء تیار کرت ء آہر دو پہ شام ء ساعت چار ء راچار بوتنت کہ آیانی مہمان ء
 ہمو داں آئیگی ات۔

رندا اسکول ء ۱۰، ۱۵ جنک چہ بابو محلہ ء چہ ہندو محلہ ء ہمو داں احت انت ء
 ساریا بردگ ء تھا جنو کیس کرسیانی سرانشت انت کہ کرسی آئی دیما یک میز ایرات ء آئی
 سرا آتین پوش مان گچوک ات ء یک پھل ے دستی ء ہم ایر کنگ بوتگ۔

باجی طاہرہ ء حمیدہ ہمو داں احتت ء اسکول ء کاری ایس یک ء دو میں مرد آں
 گپ جنت کہ آیان مہماناں چاء دیگی ات ء حمیدہ گوشان بوت۔

”اصل ء گوئستہ گئیں روچان ادا مئے اسکول ء تھا یک انگریزی مباحثگ یے اڑ
 دیگ بوتے کہ ایسی تھا جنک بہر زرتہ تنت ء انعام گپتہ تنت۔ ہے جنکائی حاطرا
 گوشتانک یک مردم ء نوشتہ کرتگ ات ء نون من آرا ادا لوئینگ کہ اے مئے مہمان
 انت..... آ کہ اے فنکش اسکول ء تھا آردیگ بوت، بلے تو زانے..... خیر تو منی ہر
 چیز ء زانے گڈا من حیاں کرت کہ پرچے من جنکان ادا یک کوپ یے چاء مدین ء وتی
 مہمان ء ہم ہماں بلوئین!

”باز شتر“ طارہ گوشت:

دو آ کرشی آنی سراگون، یک ء دومی ء دیم پہ دیم نشہ تنت مہمان مرد و راہ
چاراتنت کہ رنداکاری ایس ہر دم تچوں بوتنت کہ گلی ء تہا مہمان ء آ نیگ ء توار بوت۔
حمیدہ ء طاہرہ پاداحت انت ء ہر دووت ء راماخول ء سنجیدگ کرتنت۔ مہمان
پترت تو طاہرہ ء چم اولی وار بر آئی کپت انت ء آرا نچش محسوس بوت پُخش کہ درہائیں
زمین ء آسمان چکر آن بہ بیت۔ اے ہما سیاہ برو تین مردات کہ سہیل ء دکان ء دیکھ
ات چے اے آ یو کیس روچان حمیدہ ء مرد بیت؟..... چے من ہے مرد ء وتی حاکم خیال نہ
کرتگ ات..... من چے گندگا ان، یا خدا..... منی چمانی دیم اے چے ندرگ..... چے
اے دنیا ء تہا ایوک ء مرد بے و پانت چے حمیدہ گوں من بے و بانئ کنگانہ ات؟..... چے
من چہ حمیدہ ہے اُمیت داشتگ اُن..... اے بوت نہ کنت..... اے بوت نہ
کنت..... من وتی دل ء تہا ہے مرد ء وتی بادشاہ جوڑ کرتگ، بلے اے نوں حمیدہ ء بادشاہ
ات..... بلے ایشی تہا حمیدہ ء چے قصور ء چے ملا متی؟..... حمیدہ منی دل ء گپان چے
زانت؟..... من اے ورناء یک روچے دیستگ..... وہد یکہ حمیدہ آرا چہ ازل ء زانت!
..... بلے منی دل، منی واہگ ء اُمیت کجاشت انت۔ ایش بوت نہ کنت..... اے سیاہ
برو تین مرد حمیدہ ء وتی بگل ء بکنت..... اے منی مرد بیت..... یا خدا..... یا خدا۔
طاہرہ فکر کنان بوت ء وہد یکہ ہما سیاہ برو تین مرد آرا سلام دات تو آ نہ زانت
کہ چے بگوئشیت ء چے مہ گوئشیت۔ بلکنہ حمیدہ آئی حال دیست تو جست کرت۔ ”چے
خیر انت طاہرہ“

”ہو خیر انت“

باجی طاہرہ چہ میز ء گلاس یے زرت ء چہ جگ ء آپ کرت ء وارت۔ آئی دل

لوہیت کہ آدرہائیں فنکشن عیلمہ بدنت عراستاں راست میر سفر خان عحک عبروت بلے
پدا آوتی پادان داشت۔ آپسلہ کرت کہ رندا آچہ حمیدہ عنزینک ہم نہ یاحت ع نہ کہ
الوہیت کہ حمیدہ ع۔ ساہگ بر آئی بہ کپیت۔ حمیدہ پر آئی دنیا عچہ کلان مزین بدواہ
بوت.....“

باجی طاہرہ کہ وت عراز ابنکار عشاہ نویس حیاہ کنزگات نون وتی درہائیں
عقل عچہ ز بہر وتی کپتہ عکست عسری ٹولان دست جنزگات۔ ع نہ زانت کہ آراچے
ع مک ع بوشتیت چیا کہ آرا اوشتات نہ کرت کہ آیک کرشی عدارن دست سکت کرت ع
ہمودان نشت۔

فنکشن بنا بوت۔ گوختنا نک بوتنت مہمان عحمیدہ کھندان بوتت باجی طاہرہ نہ
زانت کہ گوختنا نک چون بوتنت ع مہمان عحمیدہ نےچے گوشت انت چاء عودہاں مہمان آئی
کراحت ع اوشتات:

”تومن ع مونجا مونجا لکڑگائے کہ شربوت کہ تی ہماروچی تارست نہ کہ توسک
تلوگی اتے“

طاہرہ وتی چمان برزکنگ لوہیت بلے آئی چم برزنہ بوتنت۔ آگوں آئی گپ
جنگ عچ گوشت نہ کرت عوتی سرگیک بہوتی مودان شترکنان بوت ع مہمان ع آئی ہے
شون سک دوست احت:

”زانے ترا مروچی سکت وش بوگی انت چیا کہ مروچی تی پرس تو گار نہ انت؟“
طاہرہ لوہیت کہ بگوشتیت کہ آ کہ مروچی آئی پرس گار نہ ات بلے آئی دل گار
بوت، بلے آنہ زانت کہ چون ہے حبر ع در بکنت۔

”لاہور تریات کیت“؟ مہمان آرا جست کرت

”من ء ساہیوال یات کنت“

”گذا برواں ترا من لاہور سبراں، ساہیوال راہ ء تہا کنیت..... انچش نابا“

”من تیاران“ طاہرہ گوشت کہ آ گوں چاء آنی کوپان چمنی ء تہا اوشٹوک

اتنت و ہدیکہ حمیدہ باجی گوں کسانیں اسکول ء جنکان برآمدگ ء تہا گوٹگیں انگریزی
مباحثہ ء سراجٹ کنان ء آیان شاباشی دیان ات کہ آئی ہوش نہ ات۔

طاہرہ حیران بوت کہ آ اولی وار ہمت کرتگ ات ہج لوز ء چہ وتی وپ ء در کرتگ ات۔

مہمان آئی پتو ء سراجٹ گپ، نہ تنگ ات۔ بلے پدا آج آئی جست ء کرتگ

ات۔

”حمیدہ تئی پجاروکی ء گوں من پرچے نہ کرتگ ہا“

”تو اچ آئی جست بکن“ طاہرہ نوں اعتماد ء تہا جست کرت ء مہمان گوٹشان بوت:

بایدات کہ آمنی ء تئی پجاروکی ء بکرتین، بلے من نہ زاناں کہ ہما و ہد ء و ہدیکہ

من شرتین تو من شتر اسلام دات بلے تئی دیم سک مونجات چو کہ حد امکان گوں تو

چیزے بوتگ، کہ من حبر نہ دات، بلے نون من گندگا اُن کہ تئی رنگ پدا در کپان

انت۔..... ایٹی سبب؟“ طاہرہ مہمان ء گڈی ایس جست پتو ء نہ دات بلے آ اولی

جست ء سراجٹ دگوش ء کرت:

”من نہ زاناں باجی حمیدہ پرچے تئی پجاروکی ء نہ کرت چو کہ من ترا ء تو من ء چہ

مدت ء چے زانے؟“

”من ترا سہیل ء دکان ء اولی وار دیت“

”تو.....من ترا“ طاہرہ وتی چہماں جہل کرت کہ آئی چاء کوپ ءتہا سیا
 ان بوتنت کہ چہ مہمان یے کہ تنے وهدی آ آئی نام ءنہ زانت، ر مقرب ء آنہ زانت
 آچے بگوئشیت ءچے مہ گوئشیت۔

”منی نام طاہرہ انت۔ تو من ءہے نام ءتہا توار کرت کنے
 ”پرچے باجی نہ؟“

”نہ.....باجی.....نہ“

مہمان کھندان بوت۔

”تئی نام“ طاہرہ آرا جست کرت۔

”تئی دوست ء نام مقرب انت ء آ ایک معمولی ایں، ایں، ایں ٹی

نہیں نام ے، من اولی وارا ایشراء ءن“ اشکنگ بشکنگ جست کرت۔

”بس حدائی نام انت.....شیکسپر گوئشیت: نام ءتہا چے ایر انت“

What these in a name ء پداوتی گپ ء گوئند کنان آ گوئشیت:

”تو من ء پدا کدی ملن ے؟“

”ہر وہد کہ بگوئش..... بلے من اچ اداں دور حلك ے ءتہا اُستانی

.....تو من ء کا گدراہ دات کنے.....

”چون؟“

”من پدا ترا حال دین“

”ش“

طاہرہ یکدم یے ساری کہ اے دنیا ءچہ بیگانگ ات نوں یکوار ے پداگوں د

ء یک ے بوتگ ات۔ ”پمیشا تو دنیا گو نشیت کہ مہر چہ عقل ۽ گیش زور آورانٹ، مہر کچہ کنت، عقل بدارہ کنت..... یا حدائی شکر انت، طاہرہ حیا ل کنان بوت۔

حمیدہ آیان اودا اوشتوک دیت تو آئی پیشانی کمکین کرنج بوت ۽ پدا آگون آیان احت ۽ اوشتات۔

مقرب وتی سوٹ ۽ کیتو آنی تہا وتی دستان ایر کرت کہ طاہرہ ۽ آگیش ویش صورت لگت۔ حمیدہ نون آیانی پچاروک کی کنان بوت:

”مقرب زانے، اے باجی طاہرہ انت..... ۽ میر سفر خان ۽ حلق ۽ تہا آستانی نت..... باز شریں جنک ے شاہ نویس ے ہم ہست.....“

مقرب کھندت: تو آئی پچاروک ۽ ساری پرچہ نہ کرت ہا۔
حمیدہ ۽ ہے جست ۽ سرائکین بداحت ۽ آہنج نہ گوشت ۽ مقرب ۽ احساس بوت کہ آزال کار ۽ کمزورین رگ ۽ سرادست ایر کرتگ۔

رندا اسکول ۽ جنک گون مقرب ۽ یکجاہ در کپت انت ۽ فنکشن گھٹ۔ بلے حمیدہ ۽ طاہرہ ۽ زند ۽ تہا یک نوکین آزمانک، یک نوکین ناول ے ۽ بندات بوتگ ات۔

ملا مطلب ۽ گٹ ۽ توار ۽ حلق ۽ کسان ۽ مزن، پیر ۽ ورناء مرد جنان بوتین انت انجش اثر دور داتگ ات کہ حلق ۽ تہا نا جوڑیں مردم کہ برساہ کندن ۽ بوتین انت تو آیانی۔ سلین

شریف ۽ مطلب و نت کہ وت مروک ۽ ست کپو کین رگانی تہا حون تچان بوت ۽ ہش کہ ذکر کنگ بوتگ و ہد یکہ مطلب قرآن شریف ۽ تلاوت ۽ کرت تو آئی حجرہ ۽ ادیم آدیم ۽

زہگ ۽ زالبول منج بوتنت ۽ گو بز و کیس مردم بوشت بوتنت ۽ سورتانی تلاوت ۽ گوش داشت انت آنہ زانت انت کہ عربی زبان ۽ تہا اے سوتانی چے مطلب ات بلے اے لوز کہ نون

مطلب ء گٹ ء در کپان اتنت ایشانی تھا یک انچیں اثر ء زورے ات کہ پادوت
شنا تاں دل وت دگوش بوت۔ چم وتاں وت رتچان بوتنت۔

حک ء مردمانی گونشگ ات کہ چہ امام سید جان ء آئی کڈ، ولجہ مطلب ات کہ
ہم امام سید جان مرک ء زند ء وتی پٹ ء جاہ ء شت بلکنہ آئی پٹ نوں فجر ء خفتن ء
ز ء مطلب ء دیم دات ء مطلب اے کار ء باز پے شری ء جوانی پیش داشت کہ مہلوک ہم
ج آئی وش ات۔

پدا یک روچے گوں مطلب یک انچین سبب ء واقعہ یے پیش احت کہ وت سید
ن ء حک ء کسان ء مزن گڑت انت کہ آخر گوں مطلب چے شومی ء پیش احتگ؟ کہ
لوک ء خیال ہمیش بوت کہ آ ز ابدین چے لگیتگ!

واقعہ ایش بوت کہ مطلب یک روچے سبب ء وتی حجرہ ء تھا چہ دپ ء زبان ء
ن آ ہماروچ تاں دیروتی نپاد ء سراتچک منت کہ وہدے آپہ نماز ء پاد نہ یا حت ء حک
ن لکروکیں مطلب تان دیرواب شتگ! ء وت آئی پٹ وہدیکہ دیست کہ بانگ ء توار
وت تو آ وت شت ء سیت ء بانگ دات ہے خیال ء کہ بلکنہ مطلب مروچی واب
ن کہ پٹ ء بلکنہ خیال احت کہ بیچ ء چے ء پے پاد بکنت کہ کدی کدی و شین واب ء تھا
م درسیہ دمیگ ہم شر نہ ات..... یا بلکن دگہ خیال ے سید جان ء احت کہ آہما سہی
سب ء چہ واب ء پاد نہ کرت۔

نماز ء رند سید جان وتی لوگ ء احت بلے مطلب ء ڈس انت۔ کہ نوں آ شتگ
باریں بچارین کہ مطلب ء چے بوتگ۔

حجرگ ء دروازگ چہ تھا بند ات کہ آ دروازگ ء ٹکینت بلے کس پسوندات۔

سید جان عدل و تہا ہول کپت کہ آ خرایشی مطلب چے ات کہ مطلب دروازگ و پچ کوزی
نہ انت؟

رندا آوتی ایدگہ چکان توارجت کہ آ ہم احت انت و پے ڈول سے و دروازگ
و یک پلک سے و پروشت انت و تہا پترت انت کہ اودا مطلب تچکاں تچک کہنگ ات۔
آئی چم زڑنگا اتنت بلے آ گپ کرت نہ کرت۔ و ہدیکہ آوتی پٹ و براٹ و ایدگہ
مردمان ہموداں اوشتوک دیست تو آیان چاران بوت کہ آئی چارنگ و تہا ہے است
استنت کہ آئی جاور چوباز بدتر نہ ات بگر چہ ہمیشی کہ آ گپت جت نہ کرت، بلے و ہدکہ آپاد
آئیگ و کوششت کرت تو آئی سرین گوں آئی گوں ات و آئی پاد چہ سرین انچش بلے
انت پش کہ یک بٹوے و پاد بنت۔

بلے آئی دست کنگا اتن سید جان آرا برز کرت و بگل و کرت کہ آوتی پٹ و
بگل و نشت و ہدیکہ آئی زبان گنگ بوتگ ات آئی پارگوئی آئی کارکنگ نہ انت۔ یک
ے گشت کہ اے چٹ ہما ڈول انت پش کہ مزین ماٹ و نا جوڑی بہ بیت! بلے
سید جان بشکھندگ بوتگ ات ہر مردم و نا جوڑی و تی جاہ و چہ دومی و جتات۔

بلے سید جان برے گپ و سراگرت کہ آچہ دپ و زبان و پرچے شنگ ات۔
و آیکدم آرا دم کنان بوت و ہدیکہ مہلوک بڑنگ بڑنگ مطلب و چاران بوتنت و
ہر کس آئی تلاوت و ایات گری و و تی دل و تہا کنان ات و نون آیان ارمان و افسوس
آئیگات کہ اے شیرکنیں تو ارچب بوتگ ات۔ و پر آئی دعالوٹان بوتنت کہ حدازوتان
زوت آرا ذراہ جوڑ بکت!

رندا میر سفرخان و ایدگہ اسپیت ریش احت انت و انچش امام سید جان و گس و

یہاں ہائیں حلق مچ بوت کہ ہر ایک مطلب و ناگت و ناگمانیں نا جوڑی و سر ارمان و
سوس ات۔ بلے کس ہج چیزے پر آئی کرت نہ کرت بگیر چہ دُعا آں و ہر زبان و ہر دل
تہانوں پر آئی دعا اتنت۔

کسے گوشتکات کہ آرا گوات لکیتہ، کس جن و ساہگ، و گوشت و کس دیو و
ی آئی اثرے گوشت کہ بازانی خیال و آئی گت اینکس شیر کن ات کہ و ہدے آ
لاوت کرت تو پری آئی ایدیم آدیم و احتنت کہ نوں بلکنہ پری ے دست ہتمی تہا مان بہ
ت مہ بیت کئے زانت!

رندا میر سفر خان و اشتر و رمضان سنج گرت و آ بازار و شت و میر کاہہ و سرا
لوتری و آ ورت۔ سلوتری استت تو اولا کانی ڈاکٹرے، بلے رندا آ پری کہن، و میتگ و
و اولا کانی ڈاکٹری و اشنگ ات و کمپونڈری کرتگ ات کہ چہ ہے کمپونڈری و پد آ سوچن
کنگ و ہیل کرتگ ات و کمکین ساری و آ طبیی و ہم زانت کہ آئی گو سگیں علم و کمپونڈری
ہیل کننگ آرا مردمانی ڈاکٹرے جوڑ کرتگ آ اولا کانی ڈاکٹری و پوریہ و مزد و چہ سرکار و
ران ات کہ نوں آئی پنشن بوگ و عمر ہم نزیگ ات کہ رندا آ وتی مردمانی ڈاکٹری و
کننگ لوہیت۔ سلوتری و گس با بو محلہ و تہا ات و آ وتی درمانی ڈاکٹری و کننگ لوہیت۔ چہ
تی پٹ و پیروک و زمانہ و پری کہن و تہا آبادات و آئی ر و و آ گوں مہلوک و باز نزیگی
ے اتنت کہ آ وتی موٹر سائکل جوڑ و سر احدک و شت و مہلوک دار و درمان دات و سوچن
نت۔ میر سفر خان و سلو پیر کہ آئی اصل نام ذاکر حسین ات چہ بازیں و ہدے و تعلقداری
ت کہ وتی گس و ہر نا جوڑی و آ سلوتری و لوٹائنت سلوتری یک سک مذہبی ایں مردے
ت کہ کدی کدی وتی گس و ہر، و روحان حضرت امام حسین عیات و دیوان اڈدات کہ

پنجاب ء سندھ ء وتی دوست ء واقفاں لوٹا نینت کہ حلکانی مسیتاں تبلیغ ہم کرتت نوں میرا
ایدگہ مردم راہ چار اتنت کہ کدی سلوتری بہ بیت ء آئی علاج ء بنا بکنت ۔

باز مردم ء دھوت ء بہ گشت انت بلے امام سید جان ء دم ء ادا گیرانی دھوت ہمرا
یقین نہ کرت ۔ آوت چہ قرآن شریف ء سپارگاں سورت ء دو ہے و نت ء بہ مطلب
بدن ء پُھف کرت ۔

رند اسلوتری احت کہ آئی سرا اسپتیں ٹوپ ء چوزہ گانی حاطر اجوز کر تگیں کاگہ
ء یکدار ء پیادار کرت ایرات ء آئی پیشانی ء نیام چہ بازیں سجدگاں سیاہ گشتگ ات ۔
پداوہد یکہ سلوتری سید جان ء گس ء تہا پترت تو در ہا مردم گوں میر سفر خان ء
ہوار آئی دیما پاداحت انت ء کوئی ء چو بزاں جلککانی یک اشمبگ ے پاداحت ء پدا
وہد یکہ در ہا وتی وتی جاہان نشت انت تو مرک ء یمین یک چپ چپانی ء ہر نیمگ ء
تالان بوت کہ ہر کس ے ء چم بہ سلوتری ء بہ مطلب ء جنوک اتنت مطلب ء چم زرزنگ
انت ء آئی پیشانی چُچ چُچ در ابوت چش کہ آگاں آگنگ مہوتیں ء آئی پادشتیں انت تو
آیک دُراہ ء جوڑیں ء مسلمانیں مردم ء ات ۔

سلوتری وتی رپڑ ء بے آئی آرگیک ء پڈو بردو ردا ت ء ء پہ شری وتی گوش ء
شراتاں آگوش داران بوت ۔ پدار بڑ ء جہل ایرگرت ء نا جوڑ ء گوں دستاں چاران بوت
ء دست مُچ جنان تاں آئی پادان ریست ء کمبل ء چہ آئی دور کرت ء پادانی برز کرت کہ
گواچنی مطلب ء پادگوں آئی گون نہ اتنت ۔

آہی پادان پدو پداریر کرت ء مطلب ء چاران بشکھبندگ کرت کہ آئی پنو ء
مطلب ہم بشکھبندگ بوت کہ مہلوک ہم گوں آیان جفت بشکھبندگ بوت چو کہ چہ

مطلب ۽ بشکھندی ۽ درہائیں مردم دل ۽ تہاوش بہ بنت۔

وہدیکہ سلوتری دلجم بوت کہ آنا جوڑ ۽ چہ پرتک ۽ پہنات ۽ چارنگ تو آوتی ربر
 ۽ ایدگہ از باباں جہل ایر کرت ۽ میر سفر خان ۽ امام سید جان ۽ پہ پاد آئیگ اشارگ کرت کہ
 آردو چو بزاں ساریا تیار ۽ چاڑگگ بہ بنت کہ سلوتری آیان چم ۽ یک اشارگ بکنت ۽
 آ پاد بیابنت ۽ یکدم پاداحت انت ۽ سلوتری آسانی ہمراہی ۽ ڈن ۽ درکیت کہ دیوان ۽
 مردم آیان چاران بوت انت چہ دروازگ ۽ در کپگا گوں سلوتری یک کندے ۽ اوشنات
 ۽ سید جان امام ۽ میر گوش داران بوتنت کہ سلوتری چے گشیت۔

سلوتری وتی یکدار یمین گلاہ ۽ سراسر کنان گشان بوت۔

”میر صاحب گپ ایش انت کہ نا جوڑ ۽ فاج یے لکیتہ“

”ایشی علاج؟“

”ماں درمان دہ ایں، حدابکنت کہ شر بہ بیت“

سید جان ۽ دل جہل کپت بلے آوتی ہمت ۽ بر جاداشت

”فاج مردم ۽ زندہ گندہ کنت“ آ گوشت

”بلے درمان است، کمکلین پاریز ۽ صبر بکار انت“

میر سفر خان بیچ نہ گشت۔ آ کہ آسک پریشان بوت ۽ پدا آتہا پرتیان ۽ سلوتری وتی چاء

آل وارت ۽ رمضان را اشر ۽ سراپدو پد شہر ۽ رہدگ کرت۔

ہماشپ ۽ امام سید جان خیال کرت کہ فاج یا گوات ۽ نا جوڑ دماغ ۽ تہا گیت،

بلے مطلب ۽ دماغ بروبرات، آئی ہر چیز بروبرات ۽ آشری ۽ نان وارت۔ شری ۽

پت ۽ گاگد ۽ سراوتی حالان نوشتہ کرت۔ ۽ چشین چنے نہات کہ سید جان، آئی پٹ گیشتر

پریشان بہ بیت کہ سید جان ء اُمیت استت کہ خُدا کہ پر ہلا ہے ء ہرنا جوڑی سے پر آئی
 آورنگ ات آرازوریت ء آرازوتان زوت شزکت - کہ ہما شپ آتاں دیر مطلب ء
 سُردن ء نندوک بر آئی قرآن شریف ء در ہائیں سوتان و نت ء گوں ہے اُمیت ء و پت
 کہ درد ء دکھانی آروک خُدا انت ء جان سلامتی ء دراہی ء آروک ہم خُدا انت - آگوں
 یک دُکھمین دل ء و پت - امام سید جان ء خُدائی سرا ایمان سک ء سو گہ ات کہ ایوک ء
 ایثرا آء آئی خُدا ازنتاں

لہتن روچ گوئست تو امام سید جان گوں مطلب ء راضی بوت کہ آئی حجرہ ء ہتا
 آرازبرنگ بہ بیت کہ ہموداں پر آئی نان ء آپ برنگ بوت ء آوتی دستان گوں کا گد ء سرا
 و تی دل ء گپتاں بہ و تی پت ء دیم دیان بوت -

و تی حجرہ ء ہتا کیوک مطلب ہیج نہ کرت - کس و تی چمان نز کرت ء و اب شت -
 و ت مطلب و تی دل ء ہتا گوں و ت ء بووکیں در ہائیں واقعاتاں چہ پہ شزی
 آگاہ ات بلے آایشان بیان کرت نہ کرت ، ایوک ء محسوس کرت - ایش انس مزنین
 تجربگ ے ات کہ آ ایج ایشی بیان ء چہ ہم ترس ات ء آئی دل گونشگات کہ گوں کس ء
 ایشی ذکر ء مکنت کہ گوں آئی چے بوت ء پرچے بوت - ہر چیز ے کہ بوتت بزاں گوں
 آئی یک مزنین واقعہ ے پیش اتنگ ات کہ اے واقعہ آرا چٹ بدلینت کہ نوں اگاں
 مطلب استت بلے آپیش ء مطلب نہ ات -

آرا یقین نہ ات کہ اے یک و اب ے ات یا کہ واقعی گوں آئی ہنخش بوت کہ
 یک شپ ے و ہدیکہ آوتی نپاد ء سرا و اب ات کہ ادا یک ے آراہنت ات کہ بست ، پادا
 ! آء مطلب و ابینگ و تی چمان ہیج کرتنگ ات کہ ادا آئی سرون ء کیے گوں و تی

دراجین مودء اسپتین پشکانی تہا اوشتوک آرا ٹوہگات ، وتی مچاچان پرہینان ء وتی
 چمان شان ہے دراج کد میں مردم ء راجاران بوتگات کہ گوں چمانی نزی ء پاچی ء تہا
 ہے مرد آرا بگل ء کرت ہنخش چوکہ مات زہگے بگل کنت ء رندا آرا یک ریکانی مزین
 رچگے جہل کند ء تہا برت کہ اودا یک آپ تجگ ء ات کہ آگوت ات کہ اے
 پیاریں ریگستان ء تہا اے آپ ء اے جو چون تجگ ء ات۔ ہے مرد آرا جوے ء آپ ء
 تہا بذات کہ آرا اٹنکس پر بے رحمی ہے آپ ء تہا دور دات کہ مطلب ء دم ء
 اوشتاگ ات چیا کہ آ آپ ء تہا برز تچگانہ زانت۔ بلے آ ہے دراج کدین مرد ء حکم ء
 منان آپ ء تہا بذور ان ات کہ رندا وہد یکہ ہے مرد ریتگ ات کہ آئی دم اوشگ ء انت
 آراچہ آپ ء چکتگ ء در کرتگ ات ء آ آپ ء کنگ ء ننگ سک و شال بوتگ ات ء
 دعا لوہیتگ ات کہ ہے دراج کرن مردم پدا آرا آپ ء تہا دور مدنت ء شکر حدائی کہ ہے
 دراج کد میں مرد آرا دارگ دور نہ داگ ات ء آچہ آئی ہے حرکت ء آدجم بوتگ ات ء
 ہما کنگ ء نندوک تچو کیس آپ ء چاران بوتگ ات۔ ء گوں ہمیشی ہوار ناگتا یک
 تر سناک ء شمبلا کیس روشنائی ء آئی چم کور بوتنت کہ زوت اے روشنائی زیان بوتگ ات ء
 پدا ہے دراج کد میں مرد گوں وتی آستس دستان آئی گتگ ات۔ آئی چمانی تہا چاران
 گونشگات ”چارت چے روژنائی ء ات؟“ بلے ایچ ایٹی پیش آرا جست بکرتین، آئی
 زبان گنگ بوت ء آئی پادکار نہ کنرگا اتنت کہ ہے روژنائی آرا گنگ کرت ء چہ آئی
 ترس ء آ پاد ہم شل بوتنت کہ آچہ وتی پادانی ژندی ء سبب ء جہل ڈگار ء شنگ ات
 ”برواں“ ہما دراج کد میں مرد آرا گونشگ ات بلے آچہ وتی زبان ء سبب ء چچ گونشت نہ
 کرتگ ات ء آئی پاد ہم ژند ء شل بوتنت۔ ”برواں، روژنائی ء تو دیست ء“ دراج

کدین مرد تریگ ات، ”بلے یک چیزے تو کس ءرا حال مدئے!“
 ءپدا آرا چو عقاب ء آوتی بانزلانی تہا زرتگ ات ءپدا آئی نپاد ء اور تگ ات
 ءدر کپتگ ات کہ رند آرا مطلب اٹگ ات۔

اے دراج کدیں مرد کئے ات؟ ءچہ کجا اٹگ ات؟ ءاے روژنائی ءسر ہنہد
 کجا اٹ ءاے در ہا چیز پر چے اتنت۔؟

ایشانی لیکھ ء مقصد چے ات؟ مطلب ءسر پر کپنگانہ ات کہ بلکنہ آوا بے دیتگ
 ات، بلے روژنائی تو ساری پیش اٹگ ات آتجو کین آپ ءتہا بڈ روگ و رگارتی اتنت کہ
 اگاں چشمیں مہوتین تو آپ ءتہا بڈ روگ ءو ہداں آسا بکرتین چشم کہ و ابانی تہا اے ڈول
 پیش احت کنت کہ مردم بڈ روگ یا کیگ ءو ہداں سما کنت، بلے آسا نہ کرت۔

ءپدا اے مرد کجاست؟“

نوں کہ آوتی پٹ ء مہلوک ء پے وتی علاج ء جان سلامتی ء حاطر اٹنکس
 ہد وناک دیت تو آرا وتی دل ءتہا پے آیان ارمان احت کہ آپ آیان اٹنکس پریشان ء
 مونجا اتنت نہ کہ وتی جند ءدل ءتہا آوش ءد لجم ات چیا کہ آیک ہنچشمیں روژنائی ءے ءگول
 دو چار کپتہ ات کہ آایشی روژنائی ءوتی در ہائیں زند ءتہا نہ شمشیت۔ اے چونیں روژنائی
 اے ات ءچہ کجا آینگا ات ءپر چے آینگا ات یا چو بگوش پر چے اٹگ ات ءایش کہ چے اے
 روژنائی ءیک حاصین و ہدے ء ء عمر ءیک حاصین حدے ء گندگی ات کہ آنکس و نت،
 اٹنکس زند دیت، وتی عمر ء 32 سال گوازینت کہ آاے روژنائی ء نہ دیت کہ نوں
 دیت چے اے در ہائیں زند گول یک علت ء محلول ءسا نکلائی بندی ات؟۔

اگاں ایش علت ء محلول ء بندی ات تو اے روژنائی علت ء محلول ءچہ جتائیں

ات؟ یا کہ ایش ہم چو کہ تیو گین چیزے ات کہ ایشرا بوٹگی ات ء لمی بوٹگی ات
 مکر ایش بوت نہ کہ من اچ ایشی ز بہر بوتاتاں، در ہائیں عمر ز بہر ا..... مطلب
 بوت۔

حک ء مردم پہ آئی چارنگا آئی حجرہ ء تہا مچی کناں بوتنت کہ آ گوں لشاھند
 یان چاران بوت کہ آئی دیم انچش برنگشان بوت چو کہ نور چٹ بدنت کہ نو
 ء خیال آ یان بوت کہ مطلب جنانی یا کہ ساھگانی پنچانی تہا ء حام بو آن ات
 بزرگ خیال کنان بوتنت کہ آ آپ آورنت کہ مطلب ایشان دم کنان بوت
 راہدگ بوت انت ء آ دعا لوٹ انت کہ مطلب دپ ء زبان بکنت تانکہ آ
 یلان گوں آئی بہ گشت۔

لہتیں روچان پد مطلب دپ ء زبان کرت ء گردنگ ء لکت پشیں کہ ای
 گے بہ بیت! ء یکوارے پد اھلک ء مردم پہ سید جان ء آئی بیج مطلب ء حجر
 گ بوتنت کہ بچار انت کہ یک گنگے ء حد از زبان چون دنت ء یک منڈ ء لنگ
 ن گردیت؟ ء مہلک ء یقین ہست ات کہ اے یک معجزگے ہست ات کہ عل
 ء اے دنیا ء تہا معجزگانی گنجاشت کم ہست ات آ بلکہ حک ء مردمانی بنیاتی
 حشت آئی سرا ایرات کہ حک ء تہا کہ ہر واقعہ ء ہر حرکت ء عملے کہ جار
 ات کہ چہ معجزگانی سبب ء ات کہ علت ء مخلول ء زمزیرانی کڑی آں گوں ایٹنگ
 نہ اتنت کہ ہے معجزگانی دنیا ء تہا آ گاں وھدے آ وجہ ء سبب ء علت ء مخلول
 صاف پہ چم وت بدتین انت تو آ ایشی سرا ہم باور نہ کرتنت بلکنا ایشرا ہم آ
 خیال کرتنت کہ آیانی سکت ء یقین برے فکر ء سرا محکم ات کہ یک دگہ طاقت

زور و قوت سے اے دنیا، تہا جاری؛ ساری ات کہ آچہ انگر آنگر و چہ پشت و دیم و چہ ہرز
 و جہل و عوت و انسان دات کہ علت و معلول و درہائیں ماڑی چو حا کوت چہ آپ و یک
 چلوک سے ڈھرت و پاگاں گوستنگیں صدہانی قرنان سرا چمشانک یے دور دیمگ بہ بیت تو
 خبر کپیت کہ حلك و تہا درہا کپوکیں واقعہ بے مہلوک و ہے سگھر و سرا گشت انت کہ آ
 سائیگانی پیدا ورتنت راستی و حقیقت چے ات ایشرا حد از انت۔ اے واقعہ سید لعل شاہ و
 سیاہیں بلا بہ بیت کہ گوستگیں سیاہیں ڈکال یا کہ حلك و سرا مر گانی ارش اے درائیں
 سہگانی سبب و ات و ہے چیز و سرا سکت و ش انت و اگاں انونیں واقعہ کہ گوں مطلب و
 پیش اتنگ ات ساہگانی سبب و مہوتین تو اے ناجوڑی چوں دور بوت، و یک گنگ سے
 دپ و زبان و احت و یک گنگے گردان و حیران بوت!

و ت مطلب چہ بندات و خیال کنان ات کہ آئی ناجوڑی و سبب
 و تھیا لوجیل، پے چہ مادی سبب سے و نہ ات بلکنہ ایشی یک دگہ سپے ات، پے روحانی
 سپے..... کہ وتی جسد و جان و تہا آ یک ذراہ و جوڑین مردم سے ات بلے آئی روج و
 تہا یک وڑ و پلے ات کہ ایشرا آ یہ شری پوہ بوگ نہ ات بلے ہما شپ و روژنائی و پدا
 چٹ بدل بوت کہ نوں آئی زبان کار کرت و آئی پادگوں آئی ارادگ و جفت برز و جہل
 بو ان اتنت آرا سگھت و یکین بوتگ ات کہ آئی زند و رگ و روتنگ ایوک و مادی نہ
 اتنت، ایش چہ علت و مہلول و برز اتنت چہ ہماروچ و خبرات و ہدیکہ آچہ کس و جتگ
 ات و ملتان و شتگ ات و مذہبی علم حاصل کرتگ ات کہ نوں آرا اے درہائیں چیزانی
 باروا یک یک وایات آیان ات۔

و یکوار وتی پادکپگ و زمان آئیگ و سرا سکت و ش و شال بوتگ ات۔ بلے

آہر چیز ء سراحْد ائی ء یہ وتی دیم گپ نہ بخت بلکنہ سکت محتاط بوتگ ات چش کہ یک سوگتے کہ چه قدرت ء نیمگا آ رُ ارستگ ات چه آئی پلگ هست ات۔ آ ایشرار کھینگ بوت ء مدام گوں ایشی بوگ لویت، تا کہ اے دنیا هست ات، چہ ازل تاں ابد!

حلکت ء تہا یکواری پدا آئی بانگ ء تو ار آحت تو مہلوک خیال کرت کہ تاکہ مطلب ء تو ار هست تاکہ آئی بانگ هست اے ملک نیران انت، مدام زندگ انت ء ازل انت۔

بلکنہ حلک ء تہا ایوک ء یک مردے زانت کہ گوں مطلب ء بوؤ کیس واقعہ ء طلب چے ات ء ایش وت آئی پٹ امام سید جان ات کہ آحلک ء سکت پاک باز، صاف دل، نیک دل، نیک نیت، نماز گزار ء خدا ترسیں مردے ات کہ حلک ء تہا اچ آئی گیش نہ کس نیک دل ء نیک بوت کرت ء نہ کہ هست ات کہ خدا آرا چشین کردارے چه وتی نیت ء داگ ات ء وھد یکہ آپہ وتی تہجد ء نماز ء پاداحت تو ہر شپ آذن ء در کپیت ء بُرز آسمان ء سراسالان چارت ء خدا ء خدائی ء سرا بوت کہ ایش چکس پراہ، چکس بُرز، چکس تیز، چکس دراج، چکس پر سرام ء چکس لازدارات کہ بنی آدم ء عقل اودا سر نہ بوت کہ ایشی اصلی ایں راز ء بزانت۔ عقل چو مولدے ء بہتیں عقلی درجہ آئی حد متگانی ء خدمت گزار ی ء تہاوش ات کہ چه ہے عقلی درجگاں بُرز آشت نہ کرت کہ پر آئی ہر شے یک دراجی، پتی لے ء برزی صفت داشت کہ عقل ایوک ء ہمیشانی ہن ء پول ء تہاوش ات بلے اچ اے برزی، دراجی ء پتی ء دنیا ء جنا یک دگہ نیاسے هست ات کہ آ عشق ء مہر ء وجدان ء دنیا ات، سوز ء درد ء احساس ء دنیاے ات کہ عقل اودا سر بوت نہ کرت کہ اے بنی آدم ء وتی دل ء دنیا ات کہ اے حلک ء ایشی مردم

اچ ایشی زبہر اتنت ء اے حلک ء تہا ہر چیزے کہ بوئگات ، سید امام جان ایشراوش نہ
کرت ، ء آوتی سجدہ ء نمازاں پد مردم پہ ملک ء روشنائی باندات ء پہ دُعائے حیر لومیت کہ
یا خد اے ملک تو چہ گندگی آن برکھیں یا خد اتو ایشرا یک راست ء سید ہائیں راتہ ہر
بر ء یا خد ایشانی دلانی تہا عشق ء سوز ء درد بد۔ ء تاکہ آ بزاننت کہ اے ریگستان ء تہا
کپوک آیانی زند ء اصل معنا ء مردا چے ات ء یہ چے ء زبزرگ اتنت۔

بزرگ ء خدائی نظر ء مسترین مردے ات کہ سید لعل شاہ ء کالاجادو ء ء اما سید

جان ء علم ء تہا فرق ہست ات۔

ء سید جان چہ وتی تجز بگ آں پدو ہد یکہ مطلب ء گوں پیش آؤ کین واقعہ ء سراغور
و فکر کنان بوت تو آؤ ارا محسوس بوت کہ اے یک ہنچائیں واقعہ سے نہ ات۔ ء ہمے چیزانی سرافکر
جنان یک شپے آواب ات کہ آواب ء تہا امام غزالی ء آواب ء تہا دیت کہ غزالی ، اسلامی دنیا
ء مسترین فلسفہ دان ء صوفی ء حکمت زانو کہ آئی سرون ء اوشتوک آؤ گوشگات :

”زانے مطلب اے ملک ء راہ در بر بیت

آؤ ارا خد ازندگ بکنات کہ آ اے ملک ء چہ

درہائیں وہل ء جنجالان پاک ء صاف کنت ، تو پہ

آئی ناجوڑی شہ ترس ایشرا انچیں بوئگی ات۔

ء اے ہماروچ اتنت کہ امام سید جان پہ وتی بیچ مطلب سکت پریشان ات کہ

انوں امامانی امام غزالی ء آواب ء تہا گندگ ء پد آؤ ارا پہک یکیں اتگ ات کہ مطلب ء

خدائی یک صفت ء داگ ات کہ بلکنہ آ ملک ء خدمت ء بکنات

ء امام سید جان ء واہگ ات کہ آ مطلب ء وتی حالت ء تہا بلیت تاکہ آوتی

مزل ء مراد ء بہ رسیت

ءوت مطلب ء ہمراہ ء سنگت کہ ایشانی تہار حیم خان، فضل نادر ء کریم ہور اتنت
بے مطلب ء نوکین زند ء سرا گزرتہ تننت کہ نوں آ گوں کس ء گپ نہ جت ء پہ ایوک ء
بشکنگ بوت ء آج آئی بازین جست ء پُرس کرتنت کہ مطلب ایشانی پنو ء دیگا پہ تیار
نہ ات چیا کہ آئی دل ء تہا چو کہ دگہ کسے آ ر ا پش گپانی کنگ ء چہ بداریت۔ قرار قرار
مطلب وتی حجرہ ء تہا یک تنیا ء ایوک بو آن بوت کہ آ ر ا دام بشکنگ ات پش کہ کس
یے آئی دیما اوشتوک بہ بیت کہ اید گہ آ ر ا دیست مہ کعت۔

یک روچ دلو ء گہار کیمتی کہ مدام میر ء گس ء مزنین ماٹ ء اومان آں گپت
کدی کدی امام سید جان ء کس ء عشت اودا ہم اومان گپت کہ سید جان لوگی آ ر ا بورہ ء
چاء دات ء وش گرت ء مروچی سید جان ء لوگ آ ر ا پر مات کہ مطلب ء حجرہ ء بہ رو پیت
کہ چہ بازیں روچان ایش روپگ ء صفائی نہ دیستگ ات۔

کیمتی حجرہ ء تہا پترت تو مطلب بشکنگ بوت ء پاداحت ء ڈن ء در کپت ء
پیتاپ ء نشت کہ گوں آئی سیاہی ء یک کسانیں دنگ ے ات کہ کدی کدی آچہ ہے
دنگ ء سیاہی آں قلم ء تہا نوشتہ کرت وہدیکہ کیمتی حجرہ ء رپت ء در کپت تو مطلب آ ر ا
اودا آئیگ ء اشارگ کرت۔

کیمتی اوداشت تو مطلب دنگ ء سیاہی آں دنگ ء دیگر ء تہا مان کرت ء
کیمتی ء گونشت کہ آ اودا پچاریت کہ دیگر ء تہا مان سیاہی آنی تہا آ ر ا چے نظر آئیگانت؟
کیمتی چاران بوت تو آ ر ا بہ وتی چمانی سرا باور نہ احت کہ دیگر ء سیاہی آنی تہا
آوتی پس ء دیست کہ میر ء زمینانی ہر انکار کنان ات، اے چٹ آئی ہٹ ات، ہما

زینڈ کی ایس پاگ، ہما در تگمیں پیچ غما سستگمیں چوٹ غما کیر غما لنگار
 ”دیتے وتی پٹ غ؟“ مطلب بشکندت آرزو جست کرت۔ ”او“ کیمتی
 ترس ترس و تہا پتو دات۔

”نوں کئے راجارنگ لوئے“ مطلب آرزو جست کرت۔

”وتی براٹ جما کہ دور پٹانی تہا بزگری کنان انت“ مطلب دپگر و تہا سیاہی
 آں پرینت و دپگر و تہا چوکہ یک طوپان یے پیدات و دہدیکہ اے طوپان جہل کپت تو آ
 وتی براٹ جما و دیت کہ یک کھڈے دیما اوشتوک وتی اشر و کاء دیگات و کیمتی
 چاران ات پٹسکہ جما، آئی براٹ چٹان چٹ آئی دیما اوشتوک بہ بیت۔ کیمتی گڑت و
 آراوتی چمانی سرا باورنہ یا حت.....

رندا کیمتی و ہے واقعہ حلک و تہا چو جنگل و آج و تالان بوت و درہائیں حلک
 مطلب و حجرہ و تہا مچی کرت پٹش کہ آچہ یک دگہ ہند و دگہ دنیاے و چہ اودا بیت! و حلک
 آئی حجرہ و نیمگا اُرش کرت و ہر کس لوٹ کہ سیاہی و پھر دپگر و تہا دنیا و ندرگاں بچاریت۔
 اوّل اوّل سرا مطلب لہتین مردمان گُشان بوت بلے پدا و ہد کہ آپ چہ
 سرا گوست تو آ وتی دپگر و چارنگا اُشت و وتی دروازگ و بند کرت و وتی عبادت و تہا
 مشکول بوت۔ و آ لوٹ کہ اے حلک و یک راہ و یک راہ بندے بندت تانکہ ایشی
 ویل و جنجال، ایشی بد حالی، ایشی نازانتی و ایشی شن و گون دور بہ بنت.....

و آ عبادت کنان بوت و مہلوک چاران بوت کہ آ و کین روچان مطلب و
 کوشت چے رنگ کارنت۔

0

حمزہ نون ہائی اسکول روگک ۽ واپ گندنگا ات حلک ۽ پرائمری اسکول ۽ تہا پنج
سال گوازینگا پدنوں بازار ۽ روگکا چمانی تہا جنگ ات کہ ادا آراوتی آزاتی ۽ کیشتر
احساس تورنگا ات چو کہ آ حلک ۽ تہا بندی ے بہ بیت ۽ ہائی اسکول ۽ تہا آ چوبالی ایس
مرگ ے ۽ مکت !

ہائی اسکول بازار ۽ ات ۽ بازار ۽ تہا ورگک ۽ چرگک ۽ گردنگ ۽ بازیس موقعہ
ہست تنت کہ حلک ۽ تہا آ چہ ایشان وت ۽ راز بہر حیال کرت۔ بلکہ باز ماہ آں رند
وہد یکہ آئی ۽ محراب مود مزن بوتین انت تو رمضان آیان شہر ۽ بازار ۽ برت، بلے
وہد یکہ ہائی اسکول ۽ روگک ۽ تہا آیان ہر روج بازار ۽ روگکی کپیت کہ آئی مزینن برات
رحیم خان ۽ بائیکل نون پر آیاں پشت کپتگ ات ۽ آ محراب حلک ۽ پشت ۽ چہ ریکانی
ریچگاں جہل پٹ ۽ سربائیکل ۽ سواری ۽ جہل کرتہ تنت ۽ بائیکل ۽ سواری ۽ تہا آوتی پاد
۽ دستان باز مٹی کرتہ تنت کہ اے نشان تنے وہدی آسانی بدن ۽ سرانکش اتنت۔

حلک ۽ تہا حمزہ وت ۽ رابند بند حیال کرت چش کہ آئی رگ رگ ہائی اسکول ۽
روگکا گوں پچ بہ بیت ۽ چش کہ اودا علم ۽ زانت ۽ آزاتی ۽ یک نہ کٹوکیں خزانگ ۽ مذی
سے پر آئی چار بہ بیت !

حلک ۽ تہا مزینن ماٹ ۽ مولد ۽ خدمتگارانی ایدیم آدیم ۽ گروگک ۽ شپت ۽

ریڈ یوگوشینڈ ارگ بگرد کہ چچ چیز سے پشت نہ کپتنگ ء پدا حلك ء تہا یک ترس ء سراس ہ
 وھد مہلوک ء وتی بگل ء پتنگ ات کہ کدی کدی انفلوئسز اء ترس ، کدی مدگانی ارش ء کدی
 سید لعل شاہ ء کوہ ء چہ آڈکیں سیاہیں بلا ء ترس آئی دماغ ء پٹ شل کنان اتاں مزہ
 ترسانی تہا گیش زور آورنتت کہ ہر روچ یک نہ یک ویل ء جیز ھدے حلك ء تہا پیش
 آئیگا بوت کہ نوں حمزہ چہ اے در ہائیں ترس ء سرامان چہ جہگ لومت ء حلك ء تہا آئی
 مزین دلمی طاہرہ ء ماٹ شفیقہ ء دیوان ات کہ اگاں طاہرہ ء دیوان مہوتمین تو نہ زاناں آ
 کجا بہ شتین ء چہ بکر تین بلے طاہرہ ء اودا بیک پر آئی یک مزین سکھت ء سکھن سے
 ات۔ پمیشا وھد یکہ آئی پنجمی جماعت ء نتیجہ در کپت ء آ ء محراب پاس بوتنت تو آوتی
 پاس بوئگ ء حال ء اولی وار طاہرہ داتگ ات کہ طاہرہ آرا باز شاہاش داتگ ات ء پر آئی
 دعا کرتگ ات کہ آ بو انیت ء مزین مردم یے جوڑ بیت۔

ء چشمیں کہ حمزہ وتی دل ء قتل ء تو کانی تہا سزانت کہ آرا اے دنیا ء تہا چیز سے
 بوئگی ات یا کہ چچ چیز سے نہ بوئگی ات۔ مزین ماٹ ء آزمانک ء قصہ آرا انکس حیالی
 کرتہ تنت کہ وھد یکہ آ حلك ء سوزین آسمان ء چاران بوت آرا یک عجمین گمان سے
 بوت بخش کہ ہے سوزین آسمان ء پشت ء پر آئی چیز سے ایر بہ بیت ء چشم کہ آ زمین ء
 مردم سے بہ بیت بلکنہ آسمانی بانیدگ سے بہ بیت۔

آوتی دل ء تہا وتی زند ء بادشاہ ات بلے ڈن ء بادشاہی ء حاکی ایدگرانی ات ء
 ایدگرانی موجودگی ء آوتی بادشاہی ء حاکی ء ثابت کنگ ء آئی سک درد ء دلدورات
 چیا کہ گام ء مزین گہارت آرا پہ اسکول ء روئگ ء گشت ، سبق یات کنگ ء پر مات

ۛکدی کدی آ اسکول ۛ روگ نہ لوٹت بلے انکتہ آ رادیم دیگ ۛ بوت کہ نوں وھد یکہ آ
اسکول ۛ روت تو اودا مزین گہار ت چے خبر کپیت کہ من کجاشگ ان منی مرضی کہ من
اسکول ۛ بہ رویں یا کہ کوہ ۛ!

آئی اسکول ۛ یا تان اگاں کسے شیر کن کہ کرتگ تو آ آئی برات رحیم خان ۛ
آئی سکتانی اتنت کہ چوتی برزی ۛ سینر بیگ ۛ سبب ۛ حمزہ آہاں وتی آ بیڈل ۛ حیالی فکر ۛ
مزن حیال کرت چیا کہ آیانی نندگ ۛ پادا آئیگ پر آئی سک پر کشش ات کہ آ یکجاہ نشت
انت یکجاہ نان ۛ چاء وارتن ۛ کسانیں زھگاں وتی دیوان ۛ نہ اشت انت ۛ وتی دیوان
ۛ تہا آ بیڑی ۛ سگریٹ کش اتنت کہ حمزہ ۛ واہگ ہمیش ات کہ وھدے آہائی اسکول ۛ
روت تو آ ہم چوتی سینر آئی پیما گپ ۛ دیوان کنت ۛ کسانیں زھگانی نیلنت!

حمزہ ۛ واہگ ات کہ آمزن بہ بیت ۛ زوت مزن بہ بیت چیا کہ مزن بوگ ۛ تہا
بازین ہست ۛ پاند گپو شیدگ اتنت.....!

اسکول ۛ ہیڈ ماسٹر سلام خان درہا کیں شہر ۛ بازار ۛ تہا پہ وتی سکتی ۛ پابندی ۛ نام
کپنگ ات کہ سلام خان ۛ کتہ آں آ چوتی مزن برات رحیم خان ۛ اشگ ات کہ آ
چکس زور آور ۛ سکین ہیڈ ماسٹرے ات کہ یک رند آ وتی سیاہیں رولر ۛ کہ گوں اسکول ۛ
زھگ آئی نام ۛ مولا بخش، ایر کرتنت رحیم خان ۛ دست ۛ پادان انکس لٹ جگ ات
کہ مزن ماث دو دوشپاں آئی نپان مارم کرتگ ات۔ پمیشا کس ۛ جرأت نہ ات کہ
وتی چمان بہ سلام خان ۛ دیما بز بہ کرتیں۔ اسکول ۛ زھگ چوتی دلدوری آں استادان
گوں برآمدگ ۛ تہا اوشتوک بیرک ۛ برز کپنگا چاران ات۔ آئی سراقلی ٹوپ ات۔

آئی گورا صاف اسپتیں جاگ ء شلواریے ات ءوتی چمان بے زھگان جنگ ات کہ کئے
 ڈسپلن ء پروشن گات ء کئے ڈسپلن ء روان داشنگ ات۔ حمزہ آرا جار ان بوت ءوتی دل
 ء تہا حیا ل کنان بوت کہ اگاں آ ڈسپلین ء پروشیت گڈا چے بیت؟
 اؤلی روچ شزر گوشت۔ نوکین سنگت ء گوں پجارو کی بوت ء نوکین چیز گندگ
 ء موقعہ رست ء دل ء تہا نوکین است پیدا بوتنت۔

بلے انگت ء بازین چیز حمزہ ء دل ء دماغ ء تہا پہ شری نندرگانہ اتنت ء انگت دنیا
 پر آئی انچش پرا گندہ ات چو کہ پوت گل ء آہے پوت گل ء صاف کنگ لوت ء تازگیں
 حاک، آپ ء گوات ء محسوس کنگ لوت ء آئی تہا زندگ بیگ لوت !
 حمزہ یک پیچے آزا تین دنیا ء واب گندرگانہ ات کہ ادا ہر و چگیں زند ء جنجال
 نہ باتنت ء اودا حاک ء تہا ترس۔ بھیم ء تہا زندمہ گوئیں بلکہ زند مدام وش ء وشال
 مہوتیں۔

ءنوں کہ آیا اسکول ء شنگ ات توچہ مرچاں آنگر آسال ء کالج ء وابان گندان
 ات کہ وھدے وھدے آئی مزنیں براٹ چہ کالج ء احت ء گوں وتی سنگتاں بازار ء تہا
 گشت کہ آیانی پیچ ء پوشاک ء سراہر کس آیان زانت کہ آچہ کالج ء آئیگا اتنت، اسپتیں
 جاگ ء شلواری سیاہیں بوٹ ء سہرین رنگ ء کوٹ، سو ء مود چرپ تو بچک ء واہگ ہمیش
 بوت کہ آ کالج ء بروت ء ہمودان بوانیت ء انچش ورناء زیبا دار بکنت !

ء آزانہ ات کہ آئی پٹ آئی مزنیں براٹ رحیم خان ء لیویز ء تہا رسالدار
 بھرتی کنگ لوت بلے حمزہ دل ء تہا سکت وش بوت کہ شکر! آئی پٹ وتی حیا لان بدل

رت نہ کہ تنے وھدی آئی براٹ لیویز ء تہا رسالدارے بوت ء چہ کالج ء شت۔ حمزہ ء
 تی براٹ رحیم خان ء کالج روئگ چہ لیویز ء نوکری ء گیشتر دوست بوت۔ آ کہ آئی ماٹ
 پٹ رحیم خان ء کمتی ء ہر دم محسوس کنزگا تننت کہ آچہ آیان دورات بلے مزین ماٹ ء
 عاہر وھد ء ہر پاس ء پر آئی زندہ سلامت ء اتنت ء آئی پٹ ء اُمیت ات کہ یک
 وچے رحیم خان وھد یکہ وتی تعلیم ء حلاص کنت ء کھیت تو ملک ء انتظامان وتی دست ء
 کیرت ء پداھلک یک نوکیں رہ ء رہبندے ء روان بیت!

نوں کہ شپ ء نان ء پدا آج ء دیما گوں وتی ذھگان ماٹ ء پٹ نندوک بوتنت
 رحیم خان ء کمتی ء سکت محسوس کرتنت بلے سفر خان وتی ہوش ء چپ کنگ ء پہ حمزہ ء
 شراب ء باندا ت ء باروا گپ ء تران کرت ء سفر خان مدام گشان بوت کہ شما بچارت
 رھگان! منی بیچ حمزہ پولیٹکل ایجنٹ سے بیت!

حمزہ وتی پٹ ء گپان ایچ اے گوش ء اشکت ء ایچ آ گوش ء در کرت چیا کہ
 پولیٹکل ایجنٹ بیگ آئی واب ء خیال ء تہا ہم نہ یا حت چیا کہ آئی واب چٹ باز دگہ
 ہمیں واب اتنت کہ بلکنہ پولیٹکل ایجنٹ پر آئی باز کسانیں گتے ات۔

حمزہ ء واھگ ات کہ آمزن بیت ء طاہرہ ہمیں یک جکت سے سیر کنت۔ چٹ
 طاہرہ باجی ء ہمیں! ء حمزہ لوٹت کہ آ گوں سیر جاہ گون بیت، آئی ہر حبر ء زوریت ء آ ر
 دنیا ء در ہائیں چیزان دنت، دنیا ء تہا ہر چنت مہر کہ است تننت ایچ آئی گشیں آ وتی جین
 ء دنت ء یک وشالین زندیے گوازینت!

بلے اے خیال ء فکر تنے وھدی انکس چیلانک نہ اتنت کہ حمزہ آیانی سر

گیشتر فکر بکرتین۔ تنے وھدی آرا بازین دگہ چیز ہیل کٹنگی ات ۽ حلك ۽ چہ ایشی ترس
 ۽ لرز ۽ رکھینگی ات کہ ایشی بند بند ۽ رنگ رگ ۽ تہا یک پیم ۽ سرام ۽ ترس ۽ مان انگ
 ات کہ کدی کدی حمزہ چہ ہے ترس ۽ سرامانی سبب ۽ حلك ۽ یلہ دنیگ لوٹ ۽ یک دگ
 ہند ۽ جاہے ۽ روگ لوٹ کجا؟ و ت حمزہ ۽ خبر نہ ات کہ کجا؟ بلے آئی و ابان کس
 داشت نہ کرت ۽ آواب گندان ات کہ ہے و ابانی گندگ ۽ تہا آچہ وتی زند ۽ وش ۽
 و شال ات ۽ اگاں آواب مدہ دیتیں تو بلکنہ آئی زند ۽ درہائیں واھگانی چمگ خشک
 بوتین انت ۽ آسبر تین پمیشا آوتی و ابان مدام تازگ ایر کٹنگ لوٹ کہ اے و ابانی تہا
 آشپ ۽ پھ شری و اب شت۔

آیان انگریزی استاد مقرب و انت ۽ انکس شروانیت کہ زوتان زوت حمزہ
 محسوس کنان بوت کہ آئی انگریزی چہ دومی بچکان شرت تر بو آن انت۔ ۽ اسکول ۽ تہا
 ایدگہ درہائیں استاد آئی مدد کرتنت کہ آ باز قراری ۽ گوں احت وتی سبق یے دات ۽
 پداپاداحت تاکہ زھگ پھ شری لوزانی، بچہ ۽ کرت بہ کنت ۽ دومی بہر ۽ آ ^{شخطلی} ۽ سرا
 زور پردات کہ حمزہ اے ہر دو بہر آئی تہا باز شرأت ۽ آ باز پھ حب ۽ ھد و ناکی استاد
 مقرب ۽ پریڈ ۽ چار بوت۔

استاد رضوی صاحب آیان حساب و انت ۽ حساب ۽ تہا حمزہ شر نہ ات ۽ نہ کہ
 گوں حساب ۽ آئی ۽ حب ۽ ات۔ پمیشا حساب ۽ پریڈ ۽ تہا حمزہ و ت ۽ را یک بڑے
 خیال کرت، تر سوک ۽ جیہوک آ کہ آچہ وتی پیریڈان کدی نہ جست بلے حساب ۽ پریڈ ۽
 تہا آئی رائیں اعتماد ۽ شان بزدلی ۽ تہا بدل بوت ۽ آ لوٹ کہ زوتان زوت حساب ۽ پریڈ

ھلاس بہ بیت تانکہ آئی اید گہ مضمون بنا بہ بنت۔

ماسٹرا کبر آیان اُردو و انینت ءُ شرو انینت ءُ وت ماسٹرا کبر ءُ تہا وتی یک شان ے
ات کہ آ اید گہ اُستادان وتی خماش ءُ تہانہ یا ورت ءُ مدام ایوک ءُ یکتنا گشت ءُ وتی سینگ ءُ
بک کرت گشت چش کہ در ہائیں دنیا آئی بیت!

ماسٹرائی تہا چہ کلان گیش عزت دار ءُ شریفیں اُستاد اللہ و سایات کہ آ عمر ءُ تہا ہم
مزن ات ءُ آئی تخر بگ گیش ات کہ آ آیان الجبر و انیت۔ اللہ و سایا بزرقدین مردے
ات کہ گوں پونز ءُ گپ جت۔

ہائی اسکول ءُ تہا حمزہ وت ءُ را گیشتر آ ذات حیا ل کنان ات ءُ چہ وتی روچان
دلجم ات آ کہ آ وکیں روچانی بار واکدی کدی آپکر مند بوت۔

ہے نیام ءُ حلک ءُ۔ تہا یک نوکین ترس ے احت کہ اے ترس چہ اید گہ
در ہائیں ترسان چہ باز ترسناک ءُ ہم ناکیں ترس ے ات۔ ءُ آ ترس ایش ات کہ ناگتا
ہزی دپ جنگیں سید جان شاہ کسانیں چک اصغر شاہ ءُ دپ جت ءُ حلک ءُ تہا یک سرام
ے پاداحت کہ نوں چھل روج ءُ رند و ہد یکہ اصغر شاہ ہزی ءُ گنوک بیت تو اید گہ مہلوک ءُ
دپ جنت ءُ ہزی ایس بینگ ءُ اید گہ مہلوک ءُ دپ جنان رونت کہ آ خر حلک دُرا گنوک
بیت ءُ گار بیت۔

ہر نیمگ ءُ مہلوک حلک ءُ ہزی دپ جنگیں بینگ پدا تچان بوت ءُ رحمدل تچان
میر سفر خان ءُ تو پک ءُ زرت ءُ حلک ءُ بینگان جنان ءُ کشان بوت رحمدل ءُ پدا در ہائیں
حلک مچی کرت چش کہ حلک ءُ تہا کس مہ مانیت۔ پیریں وتی لفا نی سرالٹ ءُ بند کنان

دھگی ایں جنین وتی چوکین چکان کش ء جنوک چاران بوتنت کہ رحمدل چون سگان کھیت۔
 ء بینگ ہر نیمگ ء تچان اتنت وت ء را گیرھ ء کھڈانی سروگ ء چیر بہ دیاں
 بلے حلک ء مچی ء رحمہ ء یا زده تیری ایں تو پک ء دیدما کئے داشت کرت !
 پدار رحمدل ء حال دیگ بوت کہ حلک ء در ہائیں بینگ ملاکانی نیمگ ء ء ریکانی
 تھا، جو ء جوہک ء چھیل ء و چانکانی تھاوت ء را چیر داگ انت ہمانگردیم کرت ء پشت ء
 حلک ہوک ء حالی منت۔

تاں روج ء کپیگ ء نہ زاناں رحمدل چکس کشگ ات ! ء وھد یکہ روج چہ
 ریکانی پشت ء چیر اندر بوت تو رحمدل وتی سگ کشتنی ء کار ء پہ باندا ت ء یلہ دات کہ باندا
 سہب ء چارگ بہ بیت کہ چکس ہڑی ایں سگ پشت کپنگ تنت۔
 شپ ء ہر مردم وتی گیس ء دروازگ ء پہ شتری بست ء کڈہ کرت کہ ہڑی ایں
 سگ ء تہامہ پتریت۔ ساری ء حلک ء تہا بینگ آنی تو اراتنت سید پالیزی سر بوت بلے
 نوں حلک ء تہچ اولایگ ء وگگ ء تو اے نیاحت۔ بغیر چہ یک ہولا یگ ء ء کہ دور
 دور ء ہے ہولا یگ ء تو اے مردمانی گوشانی تھااحت کہ آگرت انت کہ اگاں رحمدل حلک
 ء در ہائیں بینگان میر سفر خان ء پانزدہ تیر ء تہا جنگ ء کشگ گڈاے ہولا یگ ء تو اے چہ کجا
 آئیگات؟

پدا حلک ء تہا مشہور بوت کہ اے ہولا یگ ء تو اے رحمدل ء وتی جند ء تو ارات کہ
 چہ بازیں کچکانی کشگ ء شپ ء واب ء تہا آہڑی جنین سگانی پیما ہولات ! ء مردمانی
 کشگ ات کہ آخر سگ ہم ساہ دار اتنت ء آیان ہم حق ہست ات۔ ء نوں مردم کیشتر

ترست انت ءنه زانت انت کہ گوں سگان چے بہ کفت ء چے مہ کنت۔

جان شاہ ء چک اصغر حلک ء اسکول ء تہاوانگ ء ات کہ مہلوک آئی چلیں
 روچان حساب کنان بوت کہ ایچ آئی رندا آراہڑی بوگی ات۔ ء آراکس وتی کس ء
 سردگ ء پہ اوشنگ نہ اشت ء ہر کس آراگوں تر سناکیں چمان گوں چارت پیشیں کہ
 آیک دگہ نیائے ء مردے بہ بیت۔

آئی پٹ آراچہ مطلب دُم کنا نینت ء مہلوک آرا سوج دات کہ بلکنہ سید لعل
 شاہ ء دم گیشتر وزن دارات۔ بلے جان شاہ کہ وت سیدے ات آرا سید لعل شاہ ء دم ء
 سراکھت ء یقین نہ ات وھد یکہ آئی پکر ء خیال گوں مطلب ء گیشتر سوگہ اتنت کہ
 مطلب بلکنہ چہ حد اگیشتر نزنیک ات ہمنکس کہ سید لعل شاہ دورات، سید جان شاہ خیال
 کرت ء پہ وتی چک ء دُعا کرت ء دومی روج ء آ مطلب ء حجرہ ء تہا بڑت ء پاگدہ کرت۔
 جان شاہ ء حرکت ء سرا مہلوک گڑت کہ آوت سیدے ات ء سید لعل شاہ ہم سید
 ات بلے جان شاہ چہ وتی جند ء مردم ء دمے نہ گپت ء چہ مطلب ء اصغر ء اگدہ کرت
 ء مہلوک ء گوشتن ء روع ہڑی دپ جنگیں بینگ ء دم ایوک ء سید لعل شاہ ء گون ات کہ
 حلک ء تہادگہ کس ایشرا کرت نہ کرت۔!

ء وھد یکہ لعل شاہ اشکت کہ سید جان شاہ اصغر ء دم ء چہ مطلب ء کرتگ ات تو
 بیچ نہ گوشت ء ایوک لشکبھندگ بوت ء آرا پہک یقین ات کہ یک روچے لہمی سید جان
 شاہ آئی دست ء پادان کپیت، چش کہ نوں درہائیں حلک آئی دست ء پادان کپان ات
 کہ تنے وھدی حلک ء باروا آئی درہائیں پیش گوئی ثابت بوتگ تنت ء دیمتر ء ہم آ
 حلک ء حال ء پہ شری گندنگانہ ات۔

0

رئیس میروخان وتی بیچ ءِ ناگتین مرک ءِ نہ شموشت ءِ آرا پریشی شپت ءِ روج
 واب آئیگانہ ات کہ تہارین شپان مہلوک آرا حلك ءِ تہا سراپ کنان دیستگ ات۔ کدی
 آمیت ءِ کنک ءِ نظراحت ءِ کدی چلہ کش ءِ قبرستان ءِ کدی حلك ءِ زینک ءِ کہنگیں
 دمب ءِ کر ءِ گواتری ءِ مہلوک ایش ہم گوشت کہ آگون وتا گپت جت ءِ ہنچش یک پیماوتی
 پوز ءِ راستی ءِ گون رون بوت۔

ورنایں چک ءِ ناگتیں مرک کسانیں گم ءِ نہ ات۔ ایش یک نہ کٹو کین گم ءِ
 ات کہ ٹوں تاں گور ءِ گون آئی گون ات ءِ رئیس وت ءِ راجہ ایشی حلاص کرت نہ کرت۔
 نون گون وهد ءِ گوزنگار رئیس مروخان ءِ تورنگات کہ وتی جند ءِ تو نگری ءِ حرص
 آرا برے جاورا آدرنگ ءِ ریستنگ ات کہ آورنایں بیچ جنگ بوتگ ات کہ آرا ہے
 ارمان یلہ دیگانہ ات ءِ لوٹت کہ آئی یک نہ یک ہیے ءِ ہیے گپت ءِ چوتی دل ءِ فکر ءِ
 بکشتین ءِ در بکرتین کہ آوت اے مزنین گم ءِ المیہ ءِ سبب ات؟

آ کہ آوتی دژمنان زانکہ آکے انت کہ نون آکبیز تاں ءِ آہانی سرا دعویے
 چلنگات۔ بلے رئیس میروخان ءِ چاے گپت ءِ تسلا بوزنگانہ ات، چیا کہ آئی خیال ءِ لمی
 گون آئی ءِ گون آئی بچک ءِ دُر وہ کنگ بہت ءِ اے دروہ بازی ءِ رگ ءِ روتنگ کجارست
 انت کہ رئیس ہیے سبباں زانگ لوٹت ءِ وتی بدل ءِ گرنگ لوٹت آ کہ آ فیصلہ کرتگ ات
 کہ وتی خاندان ءِ دژمن ءِ بچک ءِ کشوک نون کہ آکبیز اتنت ءِ آیانی سرا سرکار ءِ دعویٰ

لنگات بلے آئی محکم ارادگ ہمیش ات کہ چہ کنیز ء حلاس بوئگا گوں آ اچ ایشان وتی
 ل گیت ء لمی گیت چہ جائیکہ سرکار آیان عمر کنیز بدنت بلے آ ہمارو ء راہ چارات
 ہد یکہ آئی دژمن چہ کنیز ء حلاس بنت ء در کپنت کہ ہمارو چچی آوتی بدل ء اچ آیان
 گیت۔ چیا کہ آئی دود ء ر بیدگانی زو ء چات لے ء تہا و ہدا کہ سنگ لے آپ نہ بوتگ
 ت آئی بدل برات..... بلے اچ ایشی ساری آ ہما دورہ بازی ء سرکماش ء درا کنگ
 رت کہ اچ ایشی سبب ء آئی بیج جنگ بوت۔

ء آئی شکت بہ حلك ء مستر میر سفر خان ء روئگات کہ لمی میر سفر خان ء دست
 یش تیمان بیت، آ حیاں بوت ء گوں ہے حیاں ء آئیگ ء گوں بزاں آئی دل ء تہا یک
 و کین زند ء تھر یشاس لے پیدا بیت ء پخش کہ مردگیں بدن ء تہا یکوار لے پدا حون ء آپ
 نچان بہ بیت۔!

ء پخش لہتیں روچ رئیس میر و خان وتی شپ گردی ء اشت ء وتی کس ء لوگ ء
 ہے مسترین سبب ء سرا غور فکر کنان بوت ء آئی دل لوٹت کہ وتی تو پک ء بزیریت ء
 راستاں راست بروت ء میر سفر خان ء بکشیت بیت!

مہلوک ء گوئشگ ایش ہم ات کہ رئیس میر و خان ء اے ڈولین ارادگے ء تہا
 لہتیں مردمانی دست لمی مان ات کہ میر سفر خان ء حلك ء تہا گندگ نہ لوٹت انت ء آیان
 حیاں ات کہ یک نہ یک صورت لے ء آ میر سفر خان ء سرا پخشیں دو بہ لے بہ جنت کہ اچ
 آئی آدر ہائیں عمر در کپت مہ کنت چیا کہ حلك ء تہا پ لہتیں مردمان سفر خان آیان راہ ء
 سنگ لے ات ء اے سنگ ء در کنگی ات ء نون کہ اے دروہ بازی ء لیب ء کس تیار کنگا
 بوت تو آشر زانت کہ رئیس میر و خان ء وتی احساس لے حجاتی ء جرم وتی بیج ء کوئشگ ء تہا

چٹکس ات کہ ہے احساسِ حجالتی ء جرم ء چیردینگا پہ وت ء راسک مظلوم ء بڑنگ حیاں
کنان ات کہ آہے دو برابر الزام ء یکہ، دومی ے ء سرا بوجگ لوٹیت ء تاکہ آچہ وتی ہے
احساس ے حجالتی ء شرمندگی ء چہ زبر بہ بیت ء اگاں بچارے تو درہائیں قبیلہ داری چاگرد
ء روانج ء تہا پیرگیری ء جذبہ یک مزین احساسِ حجالتی ء جرم ء لوٹیس ء تہا پوشیدگ انت کہ
ایشی ء درشان کنگ ء پہ آ کدی کدی ناگناہ ء ناسی ء بڑنگیں مردمان وتی نشانگ جوڑ
کعت کہ آیانی پریشنگ آں ہم خبر نہ کپت کہ یک واقعہ ء تہا آیانی دست چٹکس مان انت
ء چٹکس مان نہ انت بلے جنوک چش کہ چہ وتی جنہ ء احساس ء حجالتی ء شرمندگی ء کور ء
زن بہ بیت، دومی ناگناہ ے ء کشیت۔ ء حلك ء درہائیں تاریخ ء آئی تہ بوڈ کیس
درہائیں قتل ء کشگ ء واقعات آں اگاں بچارے تو باز کم واقعات آنی تہا اصل ملامتیں
مردم جنگ بوتگ کہ مدام ء ناگناہ جنگ بوتگ انت ء مفت ء مباء جنگ بوتگ انت۔

آ کہ قبیلہ داری نظام ء راہبند قصاس بالقاص مذہب اسلام ء نظریہ ء چہ باز
زینک انت بلے قبیلہ داری نظام ء تہا ایش چہ وتی حد ء ہو یلاں چہ گوزیت ء ہمارسم ء
راہبندانی انتظار ء ہم نہ کنت کہ آ مذہب ء تہا پر ماگ بوتہ ء بندات ء کہنگیں قبیلہ داری
نظام ء تہا قصاس بالقاص ء مذہبی راہبندانی سر عمل کنگ بوت بلے گوں وھد ء گوزنگا
ایش چاگرد ء تہا جرم ء حرابی ء گار ء زیان کنگ ء سراروان دگہ جرم ء حرابی پیدا کنان ات،
چیا کہ ایشانی تہا ناگناہ جنگ بوتنت ء اے ناگناہ آنی جنگ ء کشگ ء رد ء سلسگ نوں
گیشر بو آن ات کہ ایشرا نہ مذہب ء نہ کہ قبیلہ داری ء کہنگیں نظام منیت۔ ہمیشا ساری ء
اے پسلہ کنگی ات کہ چے پیر گرگ ء تہا اصل ملامت منگ بہ بیت یا کہ ناگناہ؟۔
اگاں اصل مجرم جنگ بیت تو ایش پہ جرم ء دارنگ ء لہمی ات ء ایشرا مذہب ء ہم کمک

گون ات بلے اگاں اصل ملامتیں مردم ء جاہ ء ناگناہ جننگ بیت تو ایش یک احساس ء
 ملاتی ء احساس گناہ ء بغیر دکہ ایش چیزے نہ ات دومی گپ ایش ات کہ بنی آدم ء درہایں
 تخریبی قوت ء آئی ارواح ء بدن ء وتی پرورشکاری راج ء چاگرد ء تہا جرم ء سبب جوڑ بنت
 ء یک چاگردیے اگاں وتی دود ء ربیدگانی تہا تنے وھدی انکس پد ء پشت انت کہ
 آبر گرگ ء جذبگ وتی زند ء چہ کلان مزین قد رحیال کنت ء تو آرا حیف انت کہ عدالت
 ء قانون ء علم ء روشنائی آنی تہا آسیاہ ء تاریکیں دورانی رسانی تہا وتی ذات ء اظہار ء
 شوہاز کنت۔ بیرگیری اگاں راست جست کنے، اصل ملامتیں مردم ء جننگ بہ بیت یا کہ
 ناگناہ ء جننگ ہر دو مرد وچیکیں روشنائی آنی تہا بنی آدم ء تاریخ ء سیاہیں تک انت کہ اے
 بکان مدامی دور کشگی انت۔ بلے پر ایشی ساری ء چاگرد ء دود ء رسانی ناہنگ ء شتر کشگ
 لکی انت ء ایش چہ علم ء زانت ء کتیت، ہمیشا تا کہ حلک ء تہا علم ء زانت نہ اٹگ بیر
 گیری ء ناگناہیں مردمانی جننگ ء کشگ پنچش جاری ء ساری مانیت ء اگاں اے رسم
 پنچش الاں بوت تو یک روچے حلک ء نام ء نشان ہم نہ مانیت۔

بدل گرگ ء بیرگیری ء جذبہ ہمیشا پیدا بیت کہ چاگرد ء یک ردے ء مذہب ء
 شرپ وتی جاہ ء بر جاہ دارگ بہ بیت کہ چہ مردے کوشنگ ء پد قبیلہ ء ایدگہ مردم چاگرد ء
 وت ء راملا مت حیال کفت ء آیانی کمزور ء بزرگ بوگ ء احساس آیان چہ چاریں کند ء
 گیرہ کنت تانکہ آوتی بیر ء بدل ء نہ گتگ انت ء اے وھدان درہا میں مردمانی نظر
 آیانی سر ء جنوک بنت کہ آچون وتی بدل ء گرت ء چہ پیا گرا انت؟

کہ مہلوک ء وتی اینڈ دیگ ء نچ چاگرد ء فردے ء مجبور کفت کہ آوتی بلد ء
 بگیرت نہ کہ چاگرد ء شگان پر آئی ء ہمے شگان ء ترس ء چہ آچمان نز کفت ء قاتل ء

خاندان ء کسے ء کشت کہ آسانی خیال اے وھد ان ہمیش بیت کہ قاتل ء خاندان مہتمم، بہ کشت تا نکہ آسانی بیر گری ء جذبگ سارت بیت ء دومی گپ ایش انت کہ کس نہ چاریت کہ مقتول ء یا کہ جنگ بوؤ کیس مردم ء وتی ملامتی چنکس بوتگ، بس نوں کہ آ جنگ بوتگ کہ چوتی جند ء کارانی سبب ء جنگ بوتگ تو مردم، قبیلہ ء چاگرد ڈر با ایشان مظلوم، بڑگ خیال کعت ء آیان بچ دیان بنت کہ ہے شگان ء بچ، ء چ قتل ء کشگ بوآن ء رونت کہ ہے سبب ء ایش چہ اصلی ایس چیزان ء چہ اصل واقعات آں ء چہ بنی ء بنیاتی ایس سبب آں دور یک خیالی ایس دنیا ء کورین جذبگانی بہر بیت کہ چہ بیر گروک ء چیر بوت کنت، چیا کہ آ ہے جذبگ ء تہا وتی ذات ء تکمیل ء شوہاز کنت کہ آئی خیال ء یک مردے ء جنگ ء تہا آئی ذات کہ ایشرا آنا مکمل ء نا پورہ خیال، وتی کمال ء دنگ ء ریت ء آئی درہائین ملامتی ے احساس گار بیت ء آ یک دشین ء آباتین زندیے گوازینت..... پُش کہ نوں رئیس میروخان ء دل تہا گیری ء یک نہ کٹو کیس جذبگ یے چوزر ء چولان موج ء مستی کنان ات ء آ وتی احساس ملامتی ء شرمندگی ء چیر دیگا ء پے یک دگہ مردم ء کشگ ء پے تیاری کنان ات۔

کدی کدی بنی آدم ء جذبگ چنکس یاہ تہا بنت کہ آرا بگر چہ ہے سیاہ تہاری آں دگہ جج شے ء نظر نہ بیت وھد یکہ روشنائی چٹ چیر اندر بیت پُشیں کہ رئیس میروخان ء ہمانی دیما یک ساہیں پردگ انگ ات کہ ہے سیاہیں پوش ء پردگ ء پُشنا آ دگہ جج چیزے گندنگانہ ات ء آشپ ء روج خیال کنان ات کہ آ چون وتی بدل ء بگیرت۔

سفرخان پر آئی یک ارزانیں نشانگ ے ات کہ آرا وادرم ء خیال آئیگا ات کہ لمی آئی بچ ء کشگ ء تہا آئی دست مان ات ء اگاں پُش مہوتین تو سید لعل شاہ پر چے

مرا گوشت کہ آراو اب ءتہا نظر اٹگ کہ تی بیج ءکشوک میر سفر خان انت ءغیر سفر خان
کہ کس بوت نہ کنت؟.....

نوں حلک ءتہا سید لعل شاہ ءگپ سنگ ءپشک ات کس سید لعل شاہ ءگپ ء
ی نہ کرت ہمیشا رئیس میر و خان چہ وتی بیر گیری ءجذبگاں کور بو آن کورین چات سے ء
امان روان ات کہ اے کور چات ءنہ ازل سے ات ءنہ ابدے، نہ بندات سے ات ءنہ
کہ گذرے ءنہ کہ اول سے ات ءنہ کہ آخرے..... اے مرک ءچہ گیشتر سیاہ ترین
مذہب یے ات کہ بلکنہ برز آسمانی تہا پریشگ ءملائک ہم چہ ہے جذبگ ءامان لوٹنگا
کنت کہ کئے زانت؟

یک شپ سے وھد یکہ درہا میں حلک و اب ات ءدور چہ کوہ ءیک کپ و
مکلیں ماہ سے برز بو آن ات تورئیس ہارون وتی لشکر ءبہ وتی سر ءکوپگاں کرت ءچہ وتی
لس ءدر کپت ءپہ ٹل ءنیمگ ءراہدگ بوت۔

رئیس میر و خان ءخبرات کہ میر وتی گس ءدیما چہ وتی زھگان دور و پت ءچہ
گیڑھ ءنزینک ءات ءگیڑھ ءدپ ءشیوار بینگ ات کہ آئی ارادگ ات کہ وتی پشک ء
تہا آشیوار ءپنڈگو کنت ءپدا میر سفر خان ءنپاد ءنیمگادیم کنت ءوتی وتاس ءتہا آقصہ ء
تمام کنت۔

آوتی وتاس ءوتی کش ءحمیل ءتہا کرتگ ات کہ نوں آرا دست ءکرت ء
روان بوت۔

دور یک ءدو بینگانی تو ار حلک ءتہا پرشت چو کہ یک چیز سے پیش بیت۔ رئیس
میر و خان وتی دل ءدر گگ ءداشت ءسگانی تو ار ءکہ کمکین آبوشت بوتگ ات نوں

یکواریے پدا آوتی پادان زوران بوت ء چدیک ء زبگان جہل کپان آوت ء رامیر سفر
خان ء گیرھ ء بن ء سر کرت کہ نوں کپیں ماہ چہ کوہ ء برز بوتگ ات ء یک پر اسر رین چنی
سے ہر نیمگوتی بانزلان مان شاتنگ ات۔

میر ء گیرھ ء بن ء آ اوشتات ءوتی دم ء داشت چو کہ آئی بدن ء تہا جان بیت ء
پدا آ قرار قراروتی دم ء گران بوت ء چہ گھیزہ آنی کڑکان چاران بوت۔ میروتی تحت ء
سراواب ات بلے آزانگ نہ بوت کہ آ آگہ ات کہ و اب ات۔

میر سفر خان ء بینگ شیوار ء وگگ ء تو ار بوت ء یک کش ء یک قرار ء بینگ
وکان بوت۔ میر رئیس ء حیال ات کہ شیوار و کیت ء آرا کبر کنت ء ہے دمان ء آوتی
پشک ء بر آئی بوز ء مان کنت ء آرا گنو کنت۔ بلے شیوار چو کہ ہشارین سگ سے ء پیا چہ
گیرھ ء دور گس ء نیام ء وکان بوت ء رئیس میر و خان ء چہ شیوار ء تو ار ء بد آیان بوت کہ
کدی آگوں شیوار ء وگگ ء دگوش بوت ء کدی آ چہ کوہ ء برز بوڈ کیں ماہ ء چاران
بوت۔ بلے رئیس میر و خان وتی جسد ء جان ء تہاسک تو انا ء زور آور حیال کنان بوت ء
آرا یک نو کیں تام ء مزگے آیان بوت چو کہ سار یا آ چہ چشمیں تام ء مزگ ء چہ ز بہر بہ
بیت چو کہ سار یا اچ زندگ بیت ء چشمیں کہ اے زند مروچی، انہی ادا آرا دست کپنگ!
چوتی بچ ء مرک ء پدا آوت ء را ایک لاش سے ء یک مڑدھ سے حیال بوت سے

کہ آرا کدی نہ تو ریتگ ات کہ آئی پاد بہ ڈگار ء ایرانت کہ آئی چم گندنت ء گوش اشیکنت
ء زبان نکت ء چیر اسریت ء دست ہر مرنت ء دل در کیت، چشمیں بچ احساس سے آئی
بدن ء تہا نہ ات بلے نوں اے دمان و ہد یکہ آ میر سفر خان ء گیرھ ء و پت ء پہ میر سفر خان
ء کشگ ء اشتوک ات آرا یک نو کین زندیے محسوس بوں گات چو کہ آ چہ بچ گم سے ء مہ

مریت پُش کہ آنمیران انت۔ پش کہ اے درہائیں زند چہ معناء مطلب ء پُرانت ء
 پُش کہ آرا ہے دول کشگی انت ء پُش کہ اچ اران گیش دگہ حرکت ء عمل پر آئی مہ
 اوشیت ء پش ہے عمل ء حرکت آئی بھت ء آئی طابع ے ء تہا نوشتہ بہ بیت۔ ! ء رئیس
 میروخان ء دل ء تہا چ ترس ے نہ ات، چ لرزگ ء ہج در کپتک ء پش کہ آ مروچان آ حداء
 زانگ وت ء رزانتک ء وتی طالع ء چہ سرتاں پادان پوہ بوتگ۔

آرا وتی دلجی ء سراجیرانگی بوت آئی گم کجاشت انت آئی بیج ء مرک ء نہ کنو کین
 گم کجاشت انت؟۔ آئی فکر ء بے فکری کجاشت؟ اے درہا باز عجبین تجربگ اتنت کہ نوں
 آئی دل ء تہا ودی بو آن اتنت ء آہمو داں گیرھ ء بن ء اوشتوک چہ ہے تام ء پشگت
 کیشتر سیت ء پاندگ گرگ لویت ء شیوار ء یک کش ء قرار اوگ ء توار حلک ء تہا
 پرشنگات ء ماہ بُرز بو آن ات۔ گر ماگ ء شپانی تہا چہ ریکانی نمگا یک پرگو کشین چرک
 ے کشنگات ء رئیس چاران ات کہ کدی شیوار ء توار بند بیت ء کدی آ تہا بروت ء میر
 سفرخان کہ وتی نباد ء پتگ ات آرا وتی وتاس ء یک ء دو تیرانی پر بکت ء پداریکانی
 رُجگ ء نیمگا در بکپیت۔ !

ء اے وھد ء رئیس میروخان اے پکر ء جنگ نہ لوٹت کہ چہ میر سفرخان ء کشنگ
 ء رند آ کجروت؟۔ پش کہ آرا خبر بہ بیت کہ آرا کجارونگی انت پشیں کہ اے بے
 پاندگیں جست ے بہ بیت کہ آرا کجارونگی انت چیا کہ آئی دل ء تہا انونین ودی بو کیں
 یک دگہ احساس ے آرا انکس محکم کرتگ ات کہ پر آئی ہے زبان ء ہے ساعت ہر چیز
 ات کہ نوں پر آئی نہ زنی ء نہ باندا ت معنایے داشت، مروچی، نون، امروز ء اے ساعت
 پر آئی مزین ساعتے ات کہ ایدگہ درہائیں ساعت بے معنا ء بیکار اتنت کہ تنے وھدی

آئی شعور امر و چیکین زندہ پھیلے چانکائی تھا آراذیکہ بانداۓ امروزہ گمانی تھا
زیان و گار کر تک ات و ہدیہ زندہ پر آئی ہے ساعت ات و اے ساعت نمیر ان ات۔

بنی آدم و شعور و بار و اگونشگ بیت کہ ایش یک باز سک سند لین تجربے کے کہ
کس ایشی عمل و ہما سبباں زانت نہ کنت کہ بنی آدم دماغ و ہما پیدا بنت، آنکہ ایشی سبب
ہما در ہائیں لاشعوری سبب انت کہ شعور و پشتا یک سیاہیں گدان و ہما و تا کہ انت کہ بنی
آدم زندہ متاثر کنان روت و ہدیہ یکہ بنی آدم و تی لاشعور و زانت چو بزاں و تی در ہائیں
زندہ زانت، بلے پر بنی آدم و اے دنیا و ہما ایش یک نابو و کیں چیزے و کس و تی
لاشعور و سیاہیں گدان و ہما پاد آ و کیں۔ مچ و دھنز، گوات و دھوت و گرز و گباراں
بزانت، بلکہ ماں و تی لاشعور و یک کسانیں بیرے و چہ ہما دمان واقف بنت و ہدیہ یکہ
ما و اب کپاں یا کہ کدی و تی و تیں ساعتانی تھا انچش محسوس کنن کہ بچارنوں ادا یک
گوات و چرکتے کشتگ و ماں دمانی تھا گوں چمانی تزی و پاچی و چہ بازین راستی
آں چہ واقف باں بلے اے ساعت کہ ہمنکس ناگتا کا بنت ہمنکس ناگتا زیان بنت کہ
اے در ہانا گتیں تجربے بنی آدم و لاشعور و پاد کا بنت کہ ایش بازیں چیزانی یک مزنیں
دنیگ و خزانگے لس جا و رانی تھا بنی آدم و تی لاشعور و شعور و نیام و حیرت و حام بو آنا
روت و آنہ زانت کہ آئی لاشعور و حد کجا کلثیت و شعور و سیم سر و لکیر کجا انت و بنی آدم یک
ناکٹو کین جنگ و ہما و تا کہ رامان کپوک گندیت چش کہ رئیس میر و خان چہ و تی بچ و مرک
و پد گوں و تا یک ناکٹو کین جنگ و ہما مان اتگ ات کہ یک نیمگ و آئی و رنائیں بچ و
نائیں مرک و دومی نیمگا آئی و تی احساس ملامتی و جالتی و احساس جرم و دومی نیمگا حلق و
تہاشگان و تیز تر ندین چرکت و دو بہ۔ و نوں اے در ہا یکجا بو آن آرا انت و حام کنان

انت کہ آچہ و تہا زین و مرکز و چہ سستگ ات۔ لاشعور و ارشان و شعور و زانتی آں ہے
 شخصیت داریت، بلے و ہدیہ لاشعور، شعور و آسمان و ابرستگ بیت تو شخصیت و
 درہائیں خیال گوات و تہا زیان بنت ہمیشا گنوک و بے سار و شخصیت مینہ بیت آ کہ آئی
 آدم گری مانیت بلے پہ بنی آدم و زندگی بیک لکی نہ انت تاکہ آرا شخصیت نہ بوتگ و
 رئیس میر و خان کہ چہ گمان حلق و تہا تاریکین شپان سراپ کنان بوتگ ات تو آئی سبب
 ہمیش ات کہ آچہ و تہا لاشعوری و شعور و طوپاناں ترسان گنوک و سیم سران پادایر کنزگات و
 اگاں آ میر سفر خان و کشگ و خیال میر و خان و میا حقیق تو بلکنہ آچٹ گنوک و بے سار
 بوتین، بلے شکر حدائی و شکر سید لعل شاہ و اب و کہ آ رئیس میر و خان و تہا اب و گوشتت
 و ہے و اب چو بزاں رئیس میر و خان و درہائیں دردانی درمان بوت و آتی مرتگیس جسد و
 جان و تہا یک نوکین زور و طاقے محسوس گرت کہ نوں چہ و تہا لاشعور و بیمنائی و ترس و
 آچہ میر سفر خان و کشگ و خیال و بغیر دگہ پہ یک شے و تیار نہ ات۔ اے خیال آرا یک
 نوکین زند و داتگ ات و پریشی آ سید لعل شاہ و منت و ارات۔

و نوں میر سفر خان گیرھ و بن و چو ساہگ و اوشتوک آچہ و تہا لاشعور و شعور و
 جنگ و باز و دور یک دگہ جہان لے و تہا شتگ ات کہ اودا آئی شخصیت گیش تو انا تندرست
 و زور آور بوتگ ات و آ اے نوکین زور و طاقت و بیچ و ہدیہ کسے و دیگا پہ تیار نہ ات و
 ایش یک گران بہائیں احساس لے ات کہ آرا سستگ ات۔

شیوار و وگ و تو ارات و ماہ نوں چہ کوہ و باز و بوتگ ات و رئیس میر و خان و
 ندیکی جزوگات و نہ پدی کنزگات ات۔ آ ساعت و تمام و چشمگات ات و اے ساعت و تمام و
 ہشگ و مطلب چے ات؟۔ و رئیس میر و خان و ایشی بار و خبر نہ ات و نہ کہ آ گیشتر

ایشی سرا پھر جنگ لوئیت چیر کہ تام انکس پراہ ء کشاگ ات کہ ایشی تہا آنی شخصیت ء
 دربا میں تفاق چو آپ ء بلبہ آں گوات ء تہا بال کرتنت ء شخصیت وحد یکہ چہ اشعوی ء
 شعوری جنگ ء برز تر بیت تو آ محکم بیت ، د لجم بیت !

ء بیر گری ء جذبہ ہمیشا انکس اثر داشت کہ ایشی تہا شخصیت ء یک محکم بوگ ء
 احساس ے مردمان وتی بگل ء تہا کرت ، ہمیشا کس بیر گیری ء تہا نیجگ آں چہ لاتما ت ،
 بیر گروک نیجگ بچاریت تو وتی بیر ء چون گیرت ؟ بیر گیر چہ نیجگ آں بالاتر خیال کنت !

گوشنت کہ بنی آدم ہما دمان ء پرشیت وھد یکہ آئی لاشعور بر آئی شعور ء ارش
 کنت ء چو بار ء آپ ء شعور ء پٹ ء پٹ ء یک رنگ کنت ۔ مردم غصہ ء تہا چہ لاشعور ء
 بار ء تریت بلے وھد یکہ چہ غصہ ء زہر گرگ انکس غضبناک ء تر سناک بہ بیت نہ

شخصیت ء خاطر ادگہ ہج راہ ے پشت نہ کپیت کہ آ بمریت یا کہ وتی غصہ ء دومی سرا
 کشیت چش کہ رئیس میر و خان انوں بہ میر سفر خان کشگ لوئیت کہ تنے وھدی آ گیر ہ
 ء بن ء اوشتوک ات کہ دیمانہ شتگ ات ، بلے کشگ ء تیاری ء تہا آ وتی در ہا میں غصہ ء

لہر ء چہ دل ء برتگ ات چیا کہ میر سفر خان ء کشگ ء ارادگ آرا یک نو کین زند ء داتہ
 گت بنی آدم مہر ء مرک ء پیسلہ آنی تہا دام وتی شخصیت ء گڈی ایس حدانی تجربگ آں
 کنت ۔ کتے آگاں وت ء را خوک کنگ لوئیت تو چہ وتی خوک کنگ ساری آ وتی

دربا میں تفاقان چہ دل ء بارت ، یا وھد ے مردم وتی مہلخ مہرانی تہا وتی شخصیت ء محکم
 خیال کنت ۔ مہر ء مرک ہر دو زند ء دو انتہانت ء یہ دو انتہا آنی تہا بنی آدم یک وش ے
 محسوس کنت چیا کہ ہر دوک آنی تہا آ چہ وتی لاشعور ء شعور ء جنگ ء چہ دل دور دردی بیت

کہ نوں یا کہ مرک یا کہ مہر آرا وتی ذات ء محکم ء احساس ء دینت کہ ایچ ایشان کم آئی

تفادانی سودا بوت نہ کنت ہمیشا تو مرو چیکیں علم نفسیات یک نو کین راہے سوچ دنت کہ
گنوک ء بے سار تنا و ہدی سار نہ کنت تا نکہ آئی ذات ء گڈی ایں تاران کس نہ سریننگ
کہ آخر بنی آدم اے دنیا ء تہا لوٹیت ہے؟۔

یک ہنچش را بے کہ اودا بنی آدم ء اولی سبق بیر گیری بہ بیت، پروش کاری بہ
بیت ء جنگ ء جبر ڈھ بہ بیت آئی لاشعور ء شعور ء دنیا چون بیت؟ اے ہما و ہدان آشکارا
بیت و ہدی کہے چشیں را بے ء تہا زند بگوازینیت کہ آرا حون ء تچگ بہادری ء
سگ بزدلی ء کمزوری ء حیال کننگ بہ بیت ء ہے چشیں حلک ء آبادی مدامی دنیا ء تہا
مانیت؟ ہے ایش لبر انک، سائنس، شاعری، صوت ء سازی ء اید گہ تخلیقی قوتانی سوگاتاں
دنیا ء دات کنت؟

بنی آدم ء دود ء ر بیدگ ء چا گردا ہم انت۔ ہمارا ج ء چا گرد کہ آیان مذہب ء
گوات ہم لگیتگ آتے و ہدی چہ وتی چا گرد ء قد ران گیش متاثر بوتگ انت ء مذہب ء
ہم پد ء پشت جنگ انت کہ مذہب پہ بنی آدم ء شری ء انکس خواری وارنگ بلے مذہب ہم
چشیں را ج ء چا گردان اصلاح کرت نہ کرتگ چیا کہ چشیں را جانی تہا شخصیت ء ردوم ء
تربیت ء وتی تول ء ترا زوانت کہ ایش انسان ء تخریب ء پروش کاری ء ہشتانی سرا
اوشتوک انت۔

ء رئیس میر و خان ء شخصیت ء تہا شگان ء بیر گیری زند ء گڈی ایں راستی شمار
بوتنت کہ نوں اچ ایشان وت ء را در گیجگ پر آئی سکت گران ء مشکل ات کہ یا کہ وت ء را
بکشیت یا کہ میر سفر خان ء یا حد اے چنکس پد متکس قوم اتنت کہ قرآن شریف ء تہا

پہلے قومانی بارواہزار وارڈ کر لینگ۔ بوتنگ کہ پون آچہ گل زمین ءگار موزیان بوتنگ انت
کہ مردہ پی آیانی ڈس نمونشان پشت نہ پتنگ۔ کجاست انت اے قوم مقبیلہ مذات؟ ہے آ
حاکمانی رجبگانی تہاگم ءگار بوتنگ انت۔

مردہ پی میر سفرخان ءگیرہ ءبن ءرئیس میر و خان صلک ءنڈی ءتہا میر سفرخان
ءکٹنگ ءپہ ہازنگ اوشتوک ات کہ وتی شخصیت ءہے عمل ءتہا محام کنگ لوہیت کہ
پر آئی زند ءاید کہ درہائیں راہ آں ضد اہند کرتنگ انت، ایو کا ہے عمل آئی شخصیت ءبالائی
درجگ ءرینگات چشم کہ آحیال کنان ات۔

شیوار ءدگ و ہد یکہ سکت ترند ءبالا بو آن بوت تو میر سفرخان ءچم بچ بوتنت
ءآشا کارگے جت ءشیوار ءچنج کرت۔

رئیس میر و خان حیال کرت: میر ءسمانت، ہے و ہد انت کہ من تہا بہترین
ءمیر سفرخان ءقضہ ءتمام بکنیں۔

بلے یک نادر ہائیں طاقتے آراچہ چشم کنگ ءداشت ءرئیس میر و خان
پوہ نہ بوت کہ آراکے دارنگات؟۔ آئی حد؟ آئی ترس؟ یا کہ دگہ چیزے؟ رئیس
میر و خان ہمودان سنگ بوت اوشتات۔ آئی پادگیر نہ کرتنت کہ دیما بروت۔

میر سفرخان ءشا کارگ ءتواریکوارے پدا آحت کہ شیوار میر ءچگہ کنگارند
کنمین چپ بوتنگ ات۔

ءپدارئیس میر و خان دلوسوت کہ میر چہ وتی تحت ءپادا حت کہ ماہ ءتہارین
روشنائی ءتہا آئی ساہگ درابوزگات ءآگیرہ ءنیمگ پہ آپ دستے ءآیان بوت۔

وتاس ۽ سِراوتی دست ۽ ایر کرت ۽ آئی دل در بکت کہ نوں آئی شخصیہ
چہ چٹ نرینک ات۔

۽ چہ گیر ھ ۽ کمین کشادگ میر سفر خان پہ آپ دستے ۽ نشت کہ رئیس میر
نک ات کہ آئی ساھگ در ابوت ۽ آئی وتاس ۽ تچک کرت بلے پدا آ
س من میر سفر خان ۽ کشت تو گڈامن چہ ہمے تام ۽ چنگ ۽ چہ زبرباں کہ آ
۽ محکم کنان انت۔ مرو چنی نہ، ایشی نہ باندا گہ شرین موقعہ ے کیت تر
۽ احساس ۽ بن بنیا تاں زانگ لوٹین کہ آ منی تہا انکس مزین زور ۽ طاقت
انت۔

۽ رئیس میر و خان برتر کرت ۽ چہ گیر ھ ۽ بن ۽ سُریت ۽ چشیں کہ شیو
ت آئی وگگ توار بوت ۽ تاں حلک ۽ مسیت ۽ آ شیوار ۽ وگگ ۽ اشکنگا
قرار اوکنگا ات ۽ پدار رئیس میر و خان وتی لوگ ۽ تہا پترت۔

0

میر سفر خان ء مرگ اگاں پہ آئی خاندان ء حلك ء يك مزین گم ء ڈكھ ے ات
 تو ایش پہ طاہرہ، ماٹ شفیقہ ء کامی ء حاطر اہم یک مزین دل پروشین ڈكھ ے جوڑ بوت ء
 طاہرہ ء ماٹ شفیقہ ء انچش تورت چش کہ آپانی سر ء ساہگ ڈور بوتگ حلك ء تہا میر سفر
 خان ء بوٹگ پر آیان یک مزین دلبدی ء دلمی ے ات کہ نوں میر سفر خان ء روٹگا پد آ
 حلك ء تہاوت ء را یک تیا ء ایوک حیاں کنان اتنت کہ ماٹ شفیقہ شب ء روج گوں
 مزین ماٹ ء گہارت ء گوں گپ ء دیوان ات کہ آیان دلبدی دیان ات۔

ء یک صورت ے ء طاہرہ ء دل نوں چہ حلك ء پرشنگ ات۔ کہ آئی ہے دل
 پروشی ء تہا اگاں یک نیمگے مقرب ء مہر ء دوستی ء تہا کمی آئیگ ء احساس ہم مان ات کہ وتی
 درہائیں واب ء ایمان ابید مقرب ء نیمگا چہ پتو ے نہ اتنگ ات کہ آ آراوتی گس ء
 براہ ء بانور جوڑ کنت کہ نہ کنت؟

مقرب وتی سی۔ ایس۔ ایس ء امتحان ء چکاس ء ہلاس کرتگ ات ء استت
 کہ آروتاں زوت پسلمہ ے کنت تانکہ آیکوار ے پدالاہور ء سرسبزی ء تہا پادایر بکنت،
 بلے مقرب ء نیمگا چہ پتو ے آنگانہ ات۔ آنکہ آدو ے وار سہیل ء دکان ء پر آئی راہ
 چار بوتگ ات بلے مقرب چو کہ پہ مدامی وتی پادان بندیت سہیل ء دکان ء ہم درانہ بوت
 کہ اے درہائیں چیز طاہرہ ء دل ء تہا یک نا ایتی ے پیدا کنان اتنت ء آ کد کدی گوں
 بابو جہانگیر ء جنین صفیہ کہ نوں آئی دست گہار جوڑ بوتت وتی زرد ء دل ء افازاں کشت ء

ایٹس یک روپے آچہ صفیہ سئی بوت کہ مقرب تبادلگ چہ ہائی اسکول ء بوتگ ء کس نہ
زانت کہ کجاہنگ؟

ء لہتین روچ ء پد صفیہ آرا حال دات کہ مقرب چکاس ء تہا پاس بوتگ ء آپہ
وتی زینگ ء لاہور ء ات کہ نون آچوتی ماسری ء استعفی داتگ ات۔

ایٹی مطلب ایٹس ات کہ نون مقرب پدا انگر نہ بیت طاہرہ خیال کنان بوت ء
اگاں آ انگر نہ یا حت تو ایٹی مطلب ایٹس ات کہ آپہ مدامی اچ آئی جتا بوتگ ات۔

منظور ء بے وپائی ء پد مقرب ء بے وپائی ء دروہ بازی طاہرہ ء دل ء آپہ مدامی چہ
مرادان پروشت چش کہ دنیا ء در ہائیں مرد بے وپا ء دروہ باز بہ بنت چش کہ آیانی دل
سنگ ہاں۔

ء ہمارو چچی پر آمدگ ء تہا پٹاٹہ آں کوٹگ ء وہداں آیک مزین آ سردکشت چوکہ
اے آہ سرد آئی دل ء رگ ء روتگاں چہ در بیت ء آچ نہ زانت کہ آئی زند ء ریل گاڑی
کجام اسٹیشن ء اوشیتیت، راستی ء آئی دیماچ اسٹیشن ے درانہ ات بگیری اچ ایٹی کہ آئی ریل
تچان ات چہ نادرا ہیں مسافری ء پہ نادرا ہائیں ہند جاہ آں۔

وہدیکہ ماٹ شفیقہ آئی سر اشکت تو جست کرت:

”چے خیر انت طاہرہ تو مرچچی چو مونجا تے؟“

”ہو اماں، من ہنچش مونجا ان چشیں کہ میر سفر خان ء حلک مونجا بہ بیت، چش
کہ اے حلک ء چ مزل ء لیکھ نیست ہے نہ زانین۔ بس روچاں حساب کنین ء بغیر چہ
لیکھ ے ء بغیر چہ راہ ء مزلے ء.....!“

”چے انت منی لیکھ ء منی مزل؟“

”وتی زھگ کامی ءو ایننگ ءو آرا مزن ءو صالح جوز کنگ“

”کامی ءو تی حداء امیت“

”بلے تنکھ آ کسان انت ترا آئی حیا لداری ایر کنگھی کپیت“

”کامی ءو حیا لداری ءو من کنین بلے منی وتی جنء ءو زند؟“

”ترا قربانی دیگی کپیت، ماں، کدی کدی مردم پہ اید گراں زندگ بیت ءو باز

مردم وتی در ہائیں عمر ءو پہ اید گراں دینت، گڈاچے بوت کہ تو پہ کامی وتی زند ءو دات ءو

میشرا وتی مز ل ءو لیکھ بست“

طاہرہ وتی ماٹ ءو گوشتنانی سرا ہچ نہ گوشت، چیا کہ ایش راست ات کہ آرا پہ

کامی زندگ بوگی ات بلے آئی ول ءو جنجال انکس ساگ نہ اتنت چش آئی ماٹ آیان

لران ات۔ پہ کامی آئی ساہ ندرات ءو آزانٹ کہ کامی دیما روت مزن بیت بلے آرا

تی زند ءو ہم شر کنگھی ات ءو آئی ماٹ زند ءو چھیل ءو چانکاں یک شاہ نویس چمان نہ دستگ

ت یک حسا سین دل ءو تہا نہ پترتگ ات کہ آ ہمو داں پترتین ءو آرا محسوس بوتین کہ

کی دل ءو زرد ءو تہا چے چے احساس پوشیدگ اتنت۔

پمیشا آچہ وتی ماٹ ءو کنک ءو پاداحت ءو وتی تحت ءو سراشت ءو نشت ءو وتی

آری ءو نوشتہ کنان بوت کہ اے ڈاری نوشتہ کنگ آرا ہچ چیزے نہ دات بلے آئی

مان سک کرت ءو چش کہ ذکر کنگ بوتگ کہ آئی دل ءو ٹپ چو حلق ءو گمان ریش اتنت

اٹپ طاہرہ ارادگ کرت کہ آ مطلب ءو حجرہ ءو روت ءو آرا ہجست کنت کہ آخر آو کین

چان گوں آئی چے بیت یعنی آئی تحت ءو طاہرہ ءو لکیر چے گوشت۔

طاہرہ ءو مطلب ءو بزرگی ءو خبرات ءو آزانٹ کہ آرا بازین چیزانی باروا خبر

کت۔ اے بزرگی اے طاقت اے آراخدا دات کہ اچ ایشی کس انکاری نہ بوت پیشا
 دوں مطلب اے حجرگ اے شپ اے روج مہلوک اے روج آ جاری اے ساری ات اے مطلب ایوکا
 آسان دعا کرت اے دگہ تائیت اے خوردگ آیان نہ دات اے حد آئی شپ اے دم اے تہا اے کس شفا
 اے ات کہ نا جوڑ جوڑ بوتنت۔

یک روچے طاہرہ مطلب اے حجرگ اے تہا پترت تو دیست کہ اودا آوتی چادر اے تہا
 نوک مراقبہ اے تہا غرق ات اے وتی چادر اے چہ چمان دُور کنرگا بگیر اطاہرہ اے جست کرت:
 ”کئے اے؟“

”من طاہرہ اُن، حلك اے استانی“

”چے اے پہ اے اے؟“ مطلب بوک جست کرت:

”تئی خدمت اے، پرتی دعا آں“ طاہرہ نرم نرم گوشت:

مطلب کھندت: ”اچ من چے لوٹے، دُرہا نہیں چیز حدائی دست اے انت“

”ہاں کہ درہا نہیں چیز حدائی دست اے انت، بلے مردم آئی یک ذریعے“

”تو باز زانے“ مطلب گُشان بوت اے کھندان بوت: ”تو ہمیشا باز زانے کہ تو

استانی اے اے استانی باز زانت، اچش نا؟“

اے طاہرہ پسودات، ”ہر چون کہ تو خیال کئے“

”منی خیال ہمیش انت کہ جنس آدم باز زانت اے حد اہم آیان نازرک جوڑ کرتگ“

”بلے باز مردم اچ جنس آدم اے نازرکی اے پاہدگ زورنت اے آراڈکھ اے درد دے انت۔“

”من زانین کہ تو وتی درد اے بارواگپ جنرگا اے آئی نام منظورات اچش نا؟“

”ہو آئی نام منظور احمدات بلے من آرا منظور گوشت“

”بلے مقرب ہم ترا در وہ دات“ مطلب گوشت ء طاہرہ گزرت کہ چون مطلب

ء خبر پت کہ مقرب آئی ء سیر کنگ لومیت بلے پدا آرا لیلہ دات۔“

”ترا مقرب ء حال ء کئے سئی کرت“

”حدا“ مطلب کھندت۔

ء طاہرہ دت ء رادی می کرت ء گوشت :

”من تنی دستان دروت دیگ لوئین“

”نہ..... تو اچ من دور بند“

”پرچے؟“

”جنین آدمانی نرہ تنگی مردم ء چہ حداء دور کنت“

”چے مطلب؟..... حد اہر دوک آن ء یکے کرتگ“ طاہرہ گوشت۔

”بلے مرد ء نفسی واحگانی بنیات جنین آدم انت، ہمیشا من نہ لوئین کہ حداء زہر

بکنین“ مطلب وتی ہر گپ ء پد کھندت ء نون ہم آ کھندگات ء طاہرہ پریشان بوئگات

کہ آچے اشکدگات۔

”چے حدائی چمانی تھا جنین آدم ء در جگ کمتر انت؟“

”نہ“ مطلب گشت

”گذا؟“

”بلے جنین آدم نازرک انت ء جذباتی انت ء جذ بہ مردمان حراب کعت“

”مہر ء جذ بگ ہم؟“ طاہرہ جست کنت۔

”مہر گوں حداء بیت“

طاہرہ پوہ نہ بوت کہ مطلب چے گوشگات ء پر چے گوشگات ہا آ ہر دو چپ
بوتت تو طاہرہ آ راد کہ جست ے کرت :

”منی باندا ء باروا چے گوشے“

”تئی کسمت، شرانت بلے“

”بلے چے؟“

”بلے من نہ گوشیں چیا کہ تو وہم کلے“

”من ء بگوش“

”تئی کسمت شرانت“ مطلب کھندان گوشت

طاہرہ پاداحت کہ آچہ مطلب ء گپان چو بزاں نا اُ میت بوتگات

”حدائی پردگ ء بکت“ مطلب گوشت ء طاہرہ چہ مطلب ء حجرگ ء گوں نا

اہتین دلے درکت۔

لہتین روچ نہ گوشگات کہ یک شپ ے دھد یکہ طاہرہ چہ برآمدگ ء ماہ ء

چاران ات کہ گیرھ ء پشت ء یک ساہگ سُران بوت۔ آہانگر چاران بوت ء آئی دل

ء تہا ترس احت بلے پداوتی چمان ہانگر جت کہ ماہ ء روشنائی ء تہا اودا چیز ے درابونگا

ات، یک ساہگ ء یک یردے۔

پدانہ زاناں آئی دل ء تہا چے واہگ پیدا بوت کہ آئی پاد ہانمگا پہ روگا چہ

ڈگار ء برز بوتنت ء آئی دل ء درہائیں ترس گار بوتنت چش کہ ہج یمیں ترس ء لرزے

آئی دل ء ماہ مانیت ء آچہ گڑھ ء نزنیک بوت :

”تو کئے؟“ آ پھس پھس ء تہا چہ گیرھ ء پشت ء اوشتو کین ساہگ ء چہ

جست کرت۔

”من مطلب ان“ چہ دوئی نیمگا تو راحت ء طاہرہ ء وتی گوشانی سرایقین باور نہ یاہت۔
 ”مطلب!“

”جی مطلب“ آوتی کھندگ ء داشنگ ات بلے طاہرہ ء تور ات چش کہ آتے
 وھدی کھندزگات ء گوشان ات: بہو من مطلب ان ء من پمیشا اٹگ ان کہ ہمارو چنی من
 تی دل ء پروشت ء من زانت کہ تو چہ منی حجرگ ء نا اُمیت در کپے ء تو اے کپ منی دل ء
 چوکوہ گران کپتگ ء من نہ زانتہ کہ چون اچ تو حق پہلی بکنین من تی دل ء پروشگ نہ
 لوٹ بلے“

طاہرہ چہ گل ء بال بوت کہ مطلب اچ آئی حق پہلی لوٹیت ء آرا گواچنی وتی
 گوشانی سرایقین آئیگانہ ات ء طاہرہ آئی گپانی پسوء گوشت۔
 ”بلے تو من ء حرابیں گتے نہ کشنگ“

”منی ضمیر منا گوشگات کہ من تی دل ء حراب مکنین، پمیشا من اٹگ ان کہ تو
 منا پہل کن“۔

طاہرہ ء گوش تو ار جنان بوتنت چش کہ آ جہل روان بہ بیت ء آئی گوشانی گوں
 نیمگ بہ بیت۔

”تو حلك ء مزنیں بزرگ ے حد اتر بازار چیز دا تگ تو اچ من حق پہلی لوٹے؟“
 ”ہہو“ مطلب ء تو راحت

”پرچے؟“

”پمیشکہ کہ منی دل ہنچش کشت کہ من گوں تو حق پہلی بکنین، ء یک وار من اچ

ءاشكینگ لوئین تو منا پہل کرنگ!

”من ترا صدوار پہل کنین“ طاہرہ ترند ترند گوشت بلے پداوتی تو ارء دا
آر ائمہ اشکنیت ”من ترا پہل کرنگ مطلب“

”بس من ہے اشکنگ لوئت“۔ ءگون ہمیشی آچہ گیرھ ءپشت ءروان
وشنائی ءتہا طاہرہ آراچاران بوت کہ آئی ساہگ یک ٹکرے آئی چمانی تہا
ربوت ءطاہرہ گوں ہورکین چمان گیرھ ءپشت ءچاران پد ءپد برآمدگ
ءاوشتات ءماہ ءچاران بوت۔

آرا یقین نہ یا حت کہ کدی مطلب اچ آئی حق بہل کنت۔ ہما مطلب
آرا حدار سیدگ ءحداترس ءحداء پجارو کین مردم ے خیال کرت کہ گوا
نہی ثابت کرنگ ات کہ آحداترس ے ات۔

بلے آچمن چون ات طاہرہ خیال کنان بوت، ایسی چے مطلب ات؟ آو
وپت بلے آئی درہائیں واب گاروزیاں بوتنت ءآمشی وت ءرادنیاء یک
ے خیال کنان ات۔ اگاں مطلب اے دنیا ءمردے شمار نہ بوت تو ہنچش آ
ات۔ گواچنی اے حدک قرنائی قہریں ڈگھ ءوپلان ہوارگوں وشئی آں ہم پڑا
مطلب ءحق پہلی طاہرہ ءدل ءتہا نو کین او ماناں چست کرنگ ات۔

حمزہ ء و تى پٽ ء روڱ تورنگ ات پنچش چوڪه آنى درها نيس وجود ء يك
 مزين بهرے اچ آنى جنابيت!۔ بے مرڪ سفر خان ء مرڪ ايوك ء حمزہ ء گم نہ ات بلڪہ
 اے يك خاندان ء ذن قبيلہ ء قبيلہ آنى حاطر ايك مزين گم ء سوگ ء ات کہ بازين ويل
 ء جنجال اتنت کہ پشت ء پر رحيم خان ء اوشاتنت کہ نوں رحيم خان ء ايشان پنچنگى ات
 سلگى ء ديما روڱى ات۔

چہ کلان مزين ويل و تى پٽ ء کٽوڪ ء دراکنگى ات کہ آخر آنى پٽ کسانير
 مردے نہ ات کہ چش بے گواه بہ مرتين!۔ لہى ايشى پشت ء يك سبب ے ات ء يك
 دروہ ء دروہ بازي ے ات کہ ايشرا رحيم خان ء درگنجگى ات۔ آنکہ مہلوڪ ايشى تہاريس
 ميروخان ء نام ء گرنگا اتنت ء ريڪانى تہا آنى رند ہم در اتنت رئيس ميروخان ء لوگ
 شت انت چش کہ ذکر کنگ بوتگ ہے رندان بہ رئيس ء لوگ ء رسيننت بے رحيم خان
 سک محتاط ات چش نہ کہ آوتى پٽ ء بدل ء چہ ناگناہ ء ء بگيرت ء پدا آنى ء آنى خاندان
 ء مردمانى ہے حيال ات کہ رئيس ميروخان ء دژ منداری گوں ايد گراں ات کہ آنى فاع
 کٽنگ ء تہا ايد گراني دست مان ات کہ ايشرا دنيا ہم زانت کہ نوں اے مردم کميز اتنت
 پيشا رحيم خان ء حيال ء پنچش بيت کہ کسے رئيس ميروخان ء آنى دژ منداری ء چہ آنى
 اصلين دژ مناں بہ مير سفر خان ء خاندان ء گوں دژ منى ء بدل بکنت..... ء رحيم خان پہک

زانگ لوہٹ کہ آئی راستی اس دژمن کئے ات غنوں آشپ ہر وچ ہے فکر تہات کہ
 گوں آئی ہے پکر حیا لاں گور آئی در ہائیں خاندان ہور بوتگ ات ہر ہائیں گیس سوگی
 ات، تے حدء کہ شیوار پر شیت وتی بوز ابرز کرت غ اولات کہ گیس ہر مردم آئی معنا ہمیش
 کرتنت کہ شیوار پہ وتی ولجہء سوگی ات!

یک رندے آرا ہے رازء در گجگی ات کہ آئی پٹء کئے کشت ہر چے کشت
 کہ وھدے ہے راز درابہ بیت تورندء دومی بہرء بندات بوت کہ وتی پس ہر بدلء بگیرت
 ۔ چیا کہ حلک ہر چاگرد ہر بدل گرگ یک لہمی اس عملے ات کہ رحیم خان نہ لوہٹ کہ
 اے داگ آئی ہر آئی خاندان ہر گوں لچوک بہ بیت کہ ایشرا آ زوتاں زوت چہ وت ہر دور
 کنگ لوہٹ بلے ساریا ہر آرا بازیں دگہ چیز کنگلی ات۔

سیسی آرا وتی پٹ ہر ملک ہر ڈگار ہر جائیداد ہر دیمابرگی ات کہ آئی پٹ ہر آیان
 مزین مذی ہر جائیدادے اشنگ ات کہ ایشانی سنجا لگ ہر در ہائیں کار ہر آئی کو پگانی سرا
 اشنگ ات ہر ہنخش چہارمی در جگ ہر آرا قبیلہ ہر قبیلہ ہر چہ در وتی کار ہر کردار ہر پیش دارگ
 ات کہ اے در ہائیں کاراں وھد پکارات، سگ بکارات ہر عزانت بکارات۔

چہ آئی پس ہر مرک ہر پد آئی پس ہر سنگت علم خان، علیم ہر گل جان مدام آئی
 دیوان ہر سندوک آرا نوک نوکین صلاح ہر سوج دیان بوتنت رحیم خان آیانی گپان
 اشکنان بوتنت ہر بلے دل ہر تہا آچاڑگ ات کہ آہا کار ہر بکنت ہما کہ آئی ہر آئی خاندان
 ہر سپت ہر پاندگ ہر تہات ہر خاندان ہر سیت ہر پاندگ ہمیشی تہات کہ آگوں سیک ہر
 زانت ہر دیمابروت۔

رحیم خان وتی پٹ ء حیالانی تہا کپت تو آراہما درہائیں حبر یک یک ءیات
 بو آن بوتنت کہ آئی پٹ پہ حلق ء پہ وت ء، پرائی پنے پہ رحیم خان ء ء پہ وتی اید کہ چک ء
 زہگاں چے چے حیالانی ما زگ سگ ات کہ اچ ایشان یک ہم پیلونہ بوتگ ات ء آ یک
 نادرائیں تیرے ء بہر بوتگ ات۔

بلے رحیم خان وتی ہے ارمانی ایں گپان وتی اید کہ براٹ ء گہارانی دیمانہ کرت
 کہ آیانی حوصلہ خطا بہ بنت ء حاصل آنز او تی کسانیں براٹ حمزہ ء حساسین دل ء باروا خبر
 ات کہ پٹ ء مرک آئی ء سہرا یک مزین اثرے دور دا تگ ات کہ آنوں گیش مونجا مونجا
 در ابوت ء رحیم خان آرا دل بڈی دیان بوت۔ رحیم خان ء خبرات کہ پٹ لوٹیت کہ حمزہ
 بو انیت، دیما بروٹ ء آ کوشت کنان بوت کہ حمزہ ء وانگ ء تہا چ کمیے مہ بیت ء
 بازیں چیزانی تہا رحیم خان چہ وتی پٹ ء گیشتر شترین کار کنان بوت چیا کہ ایش وھد ء
 گزر ء لوٹ اتنت کہ یک نسلے چہ دومی نسل ء گیشتر کار کنت ء پدار رحیم خان تعلیم یافتگ
 ات ء آ کالج ء تہا دو سال و تگ ات کہ آئی ارادگ ات کہ وتی بی۔ اے ء چکاس ء پاس
 کنت بلے قدرت ء ایش منظور نہ ات کہ آئی تعلیم نیام ء اوشتا تگ ات بلے وتی کالج ء دو
 سال ء وانگ ء تہا آ چہ دنیا ء باز ہیل کر تگ ء نوں کہ آئی راقبیلہ ء تہا مزین چیلنج
 در پیش اتنت تو آ ہے چیلنجانی دیما چوکوہ ء اوشتگ لوٹ ات۔

مزین ماٹ ء اید کہ براٹ آئی گوں ہور شپ ء آچ ء دیما تاں دیر گپ ء
 دیوان بوت دیما دنیا جہان ء گپ بوتنت ء رحیم خان لوٹت کہ وتی گس ء مردماں اچ
 ہشیں رحبے در امکانت کہ اے جورین جاورانی تہا آئی دل چکس ٹپ ٹپ ات!

رحیم خان حلک، وتی خاندان ءوتی چند بار وافر خیالانی تہا مشکول ات بلے
 دمی نیمگ ءیک سو بے وهد یکہ حلک ءڈگار چہ گوئیں شپ ءسردی ءسنگ بوت ء
 رونچ قرار قرار چہ کوہ ءدر کپان ات کہ حلک ءتہا یک کوکار ءچگے بوت ءاچش محسوس
 بوت پش کہ حلک ءتہا یک مزین طوپان سے بیت کہ ڈرہائیں حلک مسیت ءحجرہ ء
 یدیم آدیم مچ بوت۔

سرکار ءمردم ءلیویز چارمہ کنڈ مسیت ءحجرہ ءگرہ کرنگ ات ءہرچم حجرہ ء
 سکت انت کہ اوداچے بوئگات؟

اصل ءچہ شش سالے ءحجرہ ءتہا یک ڈنی مردے کہ آیک پنک مندریں
 شخص ات ءآرا یک پونگیں صدری سے گوزات حجرہ ءتہا و تاک ات کہ پہ حجرہ ءطالبان
 مہلوک نان دیم دات ءتو ہے پنک مندریں مردہم ہے ناناں وارت ءوتی شپ ءتیر
 کرت ءوتی پنج وهد ءنماز ءونت۔

آئی زبان ءکس نہ زانت ءنہ کہ آگول کسے ءگپ جت۔ بلے مہلوک گول
 آئی دلگوش نہ بوت۔ پیشا وهد یکہ آبرتر کرت تو یکوار سے پداوتی ہر وچی زند ء بنا کرت
 ءگول حلک ءمردمان نماز ونت۔

ءمروچی ناگتا خبر کپنگ ات کہ آجا سوس سے ات کہ سرکار ءمردم ہمو داں مچی ء
 نیام ءآرا بندی کنگ لوٹ انت۔

پدا وهد یکہ لیویز والا آرا چہ حجرہ ءسرنہ کرتنت برتر نہ کرتنت ءپدا وهد یکہ آ
 حلک ءنیمگا برتر کنگا انت تو حلک ءدیما لہتین بیگاں دیست انت کہ آگول و ت ء

مڑنگا اتنت حلك ہے پینگان یکجاہ کرت ء پینگانی جنگ بنا بوت کہ تاں روج ء کپنگا
آپینگان جنگ دیان بوتنت تانکہ روج کپت ء آوتی لوگان سر بوتنت کہ مروچی حلك ء
جاسوس ء بندی گیری ء پد اپینگانی جنگ ء تھا آ مشکول بوتنت۔

حلك ء پت ء یک مشکولی ے بکارات ء اگاں آیان مشکولی ے دست مہ
کپتین تو آ ہے مشکولی ء پت ء عوت شوہاز کرتنت۔

رحیم خان ء جرات کہ حلك ء دیم سیاہی آنی تھا ات ء ایشرا یک راہ ء منزل ے
دیگی ات۔ آئی بن پیروک ء زمانگ ء بغیر ے تاں آئی پیروک ء پٹ ء زمانگ ء مہر و ہد
ء ہر زمان ء یک کوشیت ء یک جہد کنگ بہ بیت کہ حلك ء یک راہ ء منزل ے دیمک بہ بیت
بلے تنے و ہدی درہائیں کوشت گوات ء تھا بال کرتگ اتنت ء حلك ہموداں اوشتا نگ
ات کہ چہ قرنائی قرن آئی ہمارا ء ہما منزل ات ء آئی ہما بے لیکہ ء بے راہ ء ات۔

میر سفر خان ء مرگ ء پد سے واقعہ ہنچشیں بوتنت کہ آ درہائیں حلك ء گیشتر وہم
ء ہول ء تھا آ ورتنت کہ آ ہے واقعاتاں چہ انکس اثر زرتنت کہ آ چہ حداد میا لوٹاں بوتنت
ء عوت ء را ہنچش جمعی آ ہو ء کوکار ء جگا ء تھا مان کنگ لوٹ انت تانکہ آ ہے واقعہ آں چہ
دل ء بہ برانت ء تانکہ آیانی وجود ء آیانی زند ء یک ڈس ے، یک راہ ے، یک نشان ء
یک منزل ء شوہاز بہ بیت.....!

انج اے واقعات آں یک واقعہ ے ہما ات کہ آ میر سفر خان ء مرگ ء پد اڈلی

عید ء پیش احت۔

عید حلك ء تھا چہ درہائیں وشیاں یک مزنیں وشی ے ات کہ سال ء درہائیں

اور وہ چنانچہ دورنداں چہ کوہ و درادکین روج و برشمش گوں یک نوکیں نوبت و امتیت و
 شبوآں بہ حلق و ریک، کوہ و پٹ و میدانی سراکت انت کہ ہے موقعہ شادمانی و ات،
 وشی و شمال ات و گوں یک دگر و حق پہلی و ات۔ اگاں ہے مذہبی ایس وشی بوتین تو
 آیانی زند و تھا پشیں دگر وشی سے پشت نہ کپتگ ات کہ پر آئی آپہر بہ بستین انت ہمیشہ
 مذہبی راہ ہند حلق و قبائلی چاگرد و تھا جاہ سے جاہ سے در ابوتنت نہ کہ در ہائیں سال و ماہ و
 در چان آوتی پیمانگوازی نگا بوتنت و آچہ اے حبر و نازانت و ناپوہ اتنت کہ آیانی جمعی زند و
 یک مزین بہرے آیانی وتی دود و رہبنداں پہوت و راہ و روژنائی حیاں کرتنت و ایش
 چقرنائی قرن ہنچش چلان ات کہ کدی آبریشی سراغور و پکر ہم نہ کرتنت کہ آچہ تہذیب و
 سترین دارگ و آچہ چکس دور اوشتوک اتنت کہ یک کہنگیں راجی زند و تھا آزندگ
 اتنت و ہمیشہ آوتی زند و معنائ مطلب حیاں کرتنت و آئی سراپر بست انت! آیان بلکنا
 خبر نہ انت کہ آیانی جمعی زند و تھا مذہب و ہم یک مزین ہند و جاہ سے ات کہ ایش
 لاشعوری صورت آیانی دماغ و فکر و صورت و موجودات و شعوری صورت و ہم آیشراوتی
 مذہبی عقیدگانی تھا در شان کنان آیان اتنت بلے مذہب آیان انکس متاثر نہ کرینگ ات
 ہش کہ آیانی وتی رسم و روانج و دود و ر بیدگ و مذہب و راہ و سراگاں بہ شتین انت تو بلکنہ
 آپوت و دیمتر ایک دگر شترین راہ سے در بکرتیناں، بلے آوتی زند و کاروان و تھا
 سرکپان وتی قبائلی قدران چہ مذہب و میدان بلکنہ گیشتر شتر حیاں کرتنت کہ اگاں و ش
 بوتین گداے حلق کہ تہذیب و صدہاں سال پشت و اوشتوک ات بلکنہ روژنائینیانی
 نوکیں استالاں گوں ہم دیم بوتین بلے حلق و ورنگ چرنگ، استگ و پاد آئی، مرک و

رند، جنگ و جیزدھ، آیانی شگان و قسم، آیانی وہم و سرام، آیانی بیر گیری و دژ مندری و لڑو
 آیانی درہائیں لاشعوری و شعوری دنیا چوتی دود و ر بیدگ و ریگان پڑات کہ آ ہمیشتر اوتی
 زند و مسترین راستی و حقیقت خیال کرتنت کہ پریشی آج ہمیں بدلی سدی سے پہ تیار نہ
 اتنت و ایشی مطلب ہمیش ات کہ دود و ر بیدگ و دنیا پر آیان چہ مذہب و دنیا و گیشتر پڑ
 اثرات و دنیا و تاریخ دان و دود و ر بیدگانی ماہر و زانتکار ہمیش گونشان بوتگ انت کہ وت
 مذہب بنی آدم و دود و ر بیدگانی پیداوار انت۔ و ایش باز مزین بحث یے کہ مذہب دود و
 رمان پیدا کرتگ کہ دود و رسم مذہب و جوڑ کرتگ انت، بلے حلک و تاریخ و تہا رسم و دود
 چہ مذہب و پراہ و کشادگیں دنیا و ہم گیشتر تک و تاریک و سیاہ اتنت کہ کس نہ زانت کہ
 حلک و اے گہنگیں، کینگیں، بے معنا ایں قدرانی آ سر کجات؟

وتی جند و قبائلی رسم و دودانی تہا تاں دور دور و درانہ بوت کہ آیانی زند و تہا یک
 جمعی و ش و شادمانی و روچے ٹک بدنت کہ شکر پے مذہبی عید و دود و کہ سال و تہا دو و آیان
 و ش و شال کشادگیں تہذیب و یک بہرے خیال کرتنت و حمزہ و عید و روچان ہے
 احساس سکت و ش کرت کہ آچہ حلک و ریک و ر مجگاں چہ دور، بالا، برزایدگہ مردمان گور
 یک رشتک سے پہ و ت و شوہاز کرت، بلے انونیں عید و حمزہ پہ و تی پٹ و مونجا و ملورات و
 آزاوتی گونگیں عیدانی خیال آیان بوت و ہدیکہ آئی پٹ زندگ ات کہ آ سہب مہلہ
 پاداحت، نوکین پچ گوزا کرت، حلک و مسیت و شت کہ اودا امام سید جان نماز دات۔

درہا ہیں حلک و امیر و گریب نوکین پچ و پوشاک پر کرتنت و چہ نماز و پد میر سفر خان و و تاک
 و احتت نشنت، عید مبارکی بوت، حق پہلی بوت، نان بوت و ورنگ و چرنگ بوت و دیگر

پیشیم ء دستا کارانی دھل ء سرنگانی تواری بوت، چاپ بوت، صوت ء زمیملانی شلک ء تواری بوت تانکہ شپ نیمک بوتین ء ہر مردم دم بروک وتی کس ء لوگ ء ہشتین ء وپتین ۔

بلے امبرانیس عید گونستکیس تہلیس یاتانی تہا اٹک ات ء حمزہ تہ زانت کہ وتی عید چون بگوازینیت ء کجا بروت کہ آرا ہر دم وتی پٹ حیال آئیگا بوت ۔

ساریا چہ نماز ء پدا آٹل ء ساہگ ء مہمان خانگ ء دیما گوں حلک ء زہگان ہیک جنگ دات ء پدا گوں نورل ء دلو وتی آروسی ایس گہارانی کس ء دومی حلکان ٹٹ ء گردان ء حیران شام ء دیگر ء وتی کس ء برتر کرت بلے اے رندی آہج جاہے روگ نہ لوٹ ات ۔

ہماروچی عید نماز ء پدا آوتی لوگ ء احت تو آئی مزین برات پٹ ء جاہ ء نڈوک آوکیس مہماناں وش احت کنان ات کہ میر سفر خان ء اولی عید ڈن ء درکت ء ٹل ء نیمگ ء درکت ء پدا گوں کسانیں زہگانی ہمرائی ء میر ء مہمان خانگ ء نیمگ ء درشت کہ اودازہگانی مزین چئیے ات کہ آگوں وتی حئی ایس دستان ء ترندیں وشبو آنی تہا ہیک جنگ دیان اتنت ء حلک ء سبزین آسمان ء چیر ء ہر چیز گل ء شادان ات ۔ ء آسمان ء رنگ مروچی گیشتر سبز درا بوت کہ حمزہ حیال کرت کہ ہشین وشین روچ کدی کدی کاہنت کہ حلک ء تہا گوات بیت ء آسمان صاف درا بکنت ء مروچی انچش وش ء صافین روچے ات کہ ایش اکتوبر ماہ ء صافین روچے ات ۔

ء دراہیں حلک وتی وشیانی تہا دست گٹ ات کہ ناگتا ہر مردم یے سوزین آسمان ء نیمگا برز بوتنت ء ہر مردم چہ وتی بان ء بوہگاں درکپان سوزین آسمان ء نیمگا چاران بوت ء سوزین آسمان ء نیمگا چاران ہرچم اودا گندنگات کہ یک مزین از دھاے

دروشانمپ، زبان ات و آئی مزین لکت چہ گوزند و بگرے تاں قطبی استال و حد و میل
 آں درابوت۔ اے اژدھا و دھوت و پیمات کہ رند و آئی ترک ہے ڈرابوتنت کہ حمزہ و تی
 زولو جی و کتاب و تہا "ڈانوسار" و عکس ے دیستگ ات کہ ہے و دھوت چو "ڈانوسار" و
 نوں حلک و سوزین آسمان و سرادرابوت و حمزہ و دل و تہا ہم یک نادر ہائیں ترس ے
 ودی بوت و ہدیہ آ حلک و ایدگہ مردمان دیست کہ آسک ترسنگا اتنت کہ نوں چے بیت
 کہ حد ایک اژدھا ے پر آئیانی تباہی و بربادی و دیم داتگ۔

حلک و مسترین عمر و مردم ایشر امردانی بدین عمل و کردار یے در کپت و مہلوک
 رند ابوتنت و آرا جست کنان بوتنت کہ واجبہ تو بگوش کہ حلک و سر اچے عذاب آئیگا انت۔
 بلے سید لعل شاہ ہج نہ گوشت ایوک و بشکھندگ بشکھندگ بوت۔

چہ میر سفر خان و مرگ و پداولی و ارسید لعل شاہ چہ و تی بان و ڈن و در کپتگ ات
 کہ مہلوک ایشی معنا و ہمیشہ دیگا ات کہ و ہدیہ حلک و سر ابر بادی و زبانی کتیت گڈا
 سید لعل شاہ در کپت نہ کہ آ و تی بان و تہا عبادت کنت۔ و انوں سید لعل شاہ و در کپگ یک
 نیکیں پیشگ و شگون ے نہ ات و انچش مہلوک سید لعل شاہ و در کپگ و تی ویت ڈول و معنا
 دیان ات۔ و لعل شاہ میر مہمان خانگ و ساہگ و نندوک مہلوک و عید مبارکی کنان
 سوزین آسمان و سر اژدھا و دھوت چاران ات کہ رند و آ مہلوک و گوشان بوت۔

”پجارت نوں شے زیبانی و روج نزیک انت پمیشا بروات و خیرات بکن ات

و چہ حد ادا بلو میت کہ ہے اژدھا اچ ادا در بروت!“

و مہلوک سید لعل شاہ و گوشتن و سر ایکدم خیرات کنان بوتنت گیشتر مردم عید و

روچن . پچھ شکر مرتنت کہ اے مایچگ آں آ مشین ، سرادر مرتنت کہ ایش ہمہ زمین
 . شہائیس ، شکر منگ بوتنت کہ چہ عید ، پیش ہر مرد موتی تال ، تہ عید گان تر کمان مزین
 . شہائیس ، احتن کہ ادا مایچگ ، مشین ، تحت ، پادگان ، تاب دیان بوت ، مایچگ چہ
 مشین ، دپ ، چو کرمان در کپان بوت ، آین گرت بوت ، گمردانی سرا گوات ، تہا
 شہائیس بوتنت کہ آؤد اشک بوتنت ، پدا آین ڈانگی ، تہا دانمو کنگ بوت ، رند ، مایچگ
 تہ بوتنت کہ حلق ، تہ عید ، روچن ہر مردم مایچگ شکر مرت . بے انوں اژدھا ، سب
 ، مہوک وئی ، مایچگ آں روچن ہر مردم مایچگ شکر مرت . بے انوں اژدھا ، سب ،
 مہوک وئی ، مایچگ آں خیرات کمان بوت ، حلق ، پندوکانی عید بوت ، دوست کارانی
 پت ، عرگ حلق ، مایچگ نژ آران بوتنت .

حلق ، آسمان ، سراتاں دیر اژدھا ، دھوت ، کیر زیان بوت تو مہوک ،
 دکانی تہا پترت ، وئی مایچگ آں گوں لرزویں دلان وراں بوت کہ پشیں مہ بیت کہ
 اژدھا دوارگ حلق ، سوزین آسمان ، سرادرا بہ بیت !

بے سید لعل شاہ ، وھدیکہ اژدھا ، دھوت زیان بوت ، مہوک ، سکھن دیان
 بوت کہ اژدھا زیان بوتگ کہ نوں چہ آئی دعا آئی برکت ، دوارگ نہ بیت .

مہوک سید لعل شاہ ، گپ ، سراسکت ویش بوت ، آبا و کرتنت بے آہے پان
 گوں کس ، کنگ نہ دومت بے ہر چیزے بوتن آڑا سید لعل شاہ ، منطق دوست نہات .

عید احت ، درشت کہ تنے وھدی عید ، روچ ، اژدھا ، گپ جاری ،
 نت کہ پیشیم ، دگر ، روچ ، مام گپت ، در بائیں حلق تاریکی ، سیان گدان ، چیرات

لم“ ءِ گروگ یے نہ بوت کہ حلك ءِ تہا یک کو کار ءِ جگائے یا داحت کہ نوں حلك
 کساری ءِ روج چٹ نزنک احتنت کہ کس نہ زانت کہ یا حدانوں آچے بکت
 ءِ حلك ءِ مردم وتی ٹینان ءِ تالان ٹپننان بوت کہ ”ماگم“ دور بیت، یا حد۔
 بلے روج ءِ ”ماگم“ پہ یک ساعت لے ءِ گپت ءِ پداروج دوارگ حلك
 آسمان ءِ سر ابرنگشان بوت ءِ حلك خیرات کنان بوت ءِ سید لعل شاہ ءِ بان ءِ
 ت ءِ اچ آئی دُعاء خواست کرت انت۔

ءِ چہ اژدہا ءِ ”ماگم“ ءِ پد یک گرز ءِ گباریے احت ءِ حلك ءِ وتی بگل ءِ تہا کرت
 ءِ ہمے گرز ءِ گبار اٹنکس تر سناک ات کہ روج ءِ پسگ ءِ وهدان انچش تور
 حلك ءِ روکتی نیمگ ءِ آچے ءِ لگیگ کہ ہر چیز سہر ءِ زرد لکت ءِ لس نہ زانت کہ
 ءِ پرچے مشکل ءِ گرانی لے آئیگا انت۔

اے در بانیں واقعہ چہ میر سفر خان ءِ مرگ ءِ پد یک راہبند لے ءِ گ
 تنت ءِ حلك چہ ہے تر سناکیں روچانی آئیگا تر سان ءِ لرزان بوت ءِ حمز
 ءِ تہا نوک نوکیں جست ءِ پرس آیان بوتنت کہ گوں آئی ہیچ چیز ءِ پتو دلجم
 بے نہ ات۔

0

یک روچے جمعہ ء چھٹی ء روج ء طاہرہ ء خیال اُحت کہ آ مطلب ء ملاقات ء
بروت آرا گونستگین روچانی ہماشپ یات ات کہ چون مطلب اودا آتگ ء گیرھ ء پشت
ء گوں آئی گپت کرتگ ات ء پد اشپ ء تہاری ء تہا گار بوتگ ات۔

حک ء تہا مہلوک گوں وتی کاران مشکول ات وهد یکہ طاہرہ مطلب ء حجرگ
ء تہا پترت تو مروچی مطلب ء دیم درآت ء آئی دیم دیوال ء ات ء پشت بہ دروازگ ء
وهد یکہ طاہرہ دروازگ ء چہ پترت تو مطلب زائتکہ کسن دروازگ ء دپ ء
اوشتوک انت ء گونشان بوت :

”بیاتہا..... تو کئے؟“

”من طاہرہ ان“

”بند“ مطلب وتی چک ء پروشگ ء ابید گونشت طاہرہ آرا چاران بوت ء

گونشت :

”من میرتی زیارت ء آتگ ان“

”منی زیارت؟“ مطلب کھندت

”ہبو پرچے؟“ طاہرہ جست کرت

”مردم ء زیارت بوت نہ کنت، زیارت حدائی بیت“

”من زائین..... گدامن تی ملاقات ء آتگ ان“

”انچش بگوش مطلب کھنڈار ء گونشت۔“

”تووتی دیما بگردین تانکہ مہ ترا بگندین“

”من ترسین“ مطلب ء تو راحت

”چے ء چہ ترسے؟“

”چہ وتی وجودء“

”پرچے؟“

”تئی گندگ ء تہا پمن درد ہست

”چے درد ہا“

”من تئی چمانی تہا چارت نہ کنین..... من ء جنین آ دمان

چہ وتار اؤر دارگی انت..... منی دل ء تو ارہے گونشیت۔“

”بلے حد امر دء جن ء ہمیشا پیدا کرتگ وت ء را بگند انت، یکجاہ بہ بنت ء زند بہ

گوازین انت..... اگاں حد ایشرا حرام بکرتین گڈا بنی آدم ء نسل چون دیماشت؟

”من ایشرا منین“ مطلب پتودات۔“

”گڈا چے ویلے است کہ تو من ء چارگ نہ لوٹے“

”منی تہا یک دگہ طاقتے گونشگا انت کہ من اچ تو نزیک مہاں ء“

”باز عجبین گتے کہ تئی اے طاقت مرد و جنین ء یکجہی حرام ء گناہ حیاں کنت“

”چش نہ انت طاہرہ“ مطلب اولی وار آئی نام ء کچتگ ات کہ پریشی طاہرہ

سک وش بوٹگ ات ء اچ ایشی پیش کہ مطلب دگہ گپ بختین مطلب وتی گپ ء ایما

بران گونشان بوت: ”اے وھد ء وھد یکہ منی دل ء تہا دگہ چیز ہست انت، تئی نزیک ء

یک من شرنانت

”تئی دل ءتہا چے گپ انت کہ ترادارنگا انت؟“ طاہرہ ءجست ءجو تیز بو آن

ت۔

”تو بازیں چیز ان نہ زانے“

طاہرہ اوشتوک اوشتوک آئی نیمک ءٹت ءوتی دست ءبر آئی کوپگاں ایر گرت۔

”وتی دست ءبر زکن“

”پرچے؟“

”من ءٹرس آئیگان انت“

”بلے ہما شپ کہ تو منی حق پہلی ء آحتے گذ اتر پرچے ٹرس نہ یا حت

تو منی ملاقات ء آحتے، زانے منی دل چٹکس وش بوت، منی مہرانی حد ء ہو میل ے

مطلب تو منی دنیا ء روژنائی ے۔ من بگیرا چ تو زندگ بوت نہ کنین“

طاہرہ ء دست مطلب ء کوپک ء ایرات بلے و حد یکہ مطلب آرا باز گوشت کہ وتی دست

بر ز پکت تو آ وتی دست ء چ آئی کوپک ء دور کرت بلے وت ہمو داں اوشتوک بوت ء

مطلب آئی کپانی پسو ء گوشان بوت ”من ہما شپ تئی گیرھ ءدپ ء ہمیشا آحت ان

وشتات ان کہ تئی روگ ءد من ء اچش بوت چش کہ من ترا مفت مباء زہر گیگ ء منی

ل ءپک گرا بناز بوتگ ات کہ من ہے گرا بنازی ء چوت ء کم کننگ ء پتئی گیرھ ءدپ ء

انت ان“

”ایشی مطلب ایش انت کہ تئی دل ءتہا من یک جا ہے ہست؟“

”تو گوشت کنے“

”اداگاں است گڈانوں پمن پرچے نہ چارے؟“

”من تئی مہر ءوتی حداء نیام گر پتار ان“

”حد امردء جنین ءرسگ ءحراب نہ گوئیت“

”بلے مردم ءنفسی جذبگ مردم ءچہ حداء دو کفت“

”اے تئی ترس انت“ طاہرہ گوشت

”من پیشا تر سین“

”تومہ ٹرس“

ہر دوک آنی نیام ءچپ چپانی بوت پش کہ مرک ءیمین چپ چپانی سے بہ

بیت“

ء پداہے چپ چپانی ءطاہرہ ءبارگیں ءچو کہ صوت ءزیمیل ءگوں ہمرا توار

پر دشت:

”من تئی مہران لونین“

”من ءتئی مہر بکار انت“ چہ مطلب ءدپ ءاے گپ انچش درکت انت

پش کہ آاے لوذان گوشگ نہ لو مت بلے انگت ءاے گپ چہ آئی دپ ءدرکت انت

”بس من ءہمنکش بکارات، من وت ءراوتی ارواح ءوتی بدن ءدراتی

دست ء، داتگ..... من پدا کاہن“

طاہرہ گل ءبال ءتہا چہ مطلب ءحجرگ ءدرکت۔

مطلب وتی حجرہ ءتہا ایوک ءیک تنیا منت کہ آئی دیم تنے وھدی دیوال ء

ات ءنوں کس نہ زانت کہ مطلب حداء عبادت ءتہا دست گٹ ات یا کہ طاہرہ ءمہرانی

گواچی بوتگ ات۔

دو (۲) سے (۳) شپ نہ گونتگ ات کہ یکواریے پدا حلك ء تہا کوہرہ
دگاے مان احت کہ مطلب وتی حجرہ ء تہا بے ہوش کپنگ۔

درہا مہلوک یکواریے پدا حجرہ ء ایدیم آدیم ء نچی بوت۔ امام سید جان پریشان
بوت حلك پریشان بوت ء رحیم خان کہ حلك ء مسٹر بوتگ ات پریشان بوت، بزاں ڈرہا
پریشان بوتنت۔

یک شپ ء یک روچے پدا مطلب چوتی بے ہوشی ء سماہ کرت بے یکواریے پدا
آئی پادگ شل بوتہ تنت ء زبان گنگ بوتگ ات۔ ہما پیش ء حالت ء نوں آئی درہا نئیں
صلاحیت چو بزاں گار بوتہ تنت کہ آزندگیں لاشے جوڑات کہ نہ زندگ ات ء نہ مردگ کہ
وتی جمائی تہا آ دنیا ء چارنگ ء ات بے آیشی بارواچ پمین پیش گوئی سے کرت نہ کرت،
کس سے آئی درہا نئیں دنیا ء اچ آئی پل اتنگ ات ء آ بڑنگ بڑنگ دنیا ء چاران ات۔

وہد یکہ طاہرہ حال رسیت کہ مطلب وتی پیشگیں جاوے رستگ تو آ راسکت
ارمان ء افسوس بوت ء آ خیال کرت کہ بلکنہ مطلب راست گونشگات کہ آ ترسگانت
پیشا آ اچ آئی اتنکس دور بوگ کوٹت بے رندا آ اچ آئی گیشتر نزیک بوت تو آ وتی
پیشگیں جاوے احت۔ کئے زانت کہ ایش اچ آئی نزیکی سے سبب ء بوت کہ ایشی تہا
د کہ سبب اتنت۔ اے دنیاوت یک رازے ات ء ایشی ہر چیز یک رازے ات ء بنی آدم ء
وتی وجود ایشی چہ ملان مزین رازات۔

ء رند ء طاہرہ پنج سال حلك ء تہا بوگ رند وتی بدلی ء ساہیوال کنائیت کہ نوں چہ
حلك ء آئی دل پرشتگ ات ء آئی ماٹ شفیقہ ہم نا جوڑ بو آن ات وہد یکہ کامی ہم بازار ء

سکول ء وانان چہ حمزہ سے جماعت پدی ات وهد یکہ حمزہ دوہمی جماعت ء تہاشتگ ات
گوزان بوتگ ات ء اے سالانی ء تہا آحک ء بازین چیز دیتگ بلے آچہ درہائیں دنیا
ء مردمان چہ نامیت بوتگ ات کہ آئی گڈی ایس مہر مطلب ات کہ ایشرا حد اچ آئی پل
اتگ ات کہ آئی دل ء تہاتنے وهدی مطلب ء مہرانی یات تازگ ات۔

ء ہماروچی وهد یکہ طاہرہ گوں ماٹ شفیقہ ء کامی ء حک ء اشتگ ء تہاشتگ ات تو
درہائیں گس پر آیان انچش گریتگ ات کہ بلکنہ میر سفر خان ء مرک ء ہم آ انکس نہ
گریتگ ات۔

ء حمزہ ء آیانی روگ سکت تورنگ ات کہ ہماروچی وهد یکہ حمزہ ٹل ء تہا پرتیگ
تو آئی گوتگیں درہائیں یات چو مرگانی زمان آئی فکر ء آسمان ء سراسر تگ بوتہ تنت کہ
گوں چہمانی تزی ء پاچی ء اے درہائیں قصہ گوتگ ات۔

حمزہ وتی دہمی جماعت ء امتحان ء چکاس ء پاس کنگ ء پدشال ء نیمگاروان
بوتگ ات، وهد یکہ آئی مزین برات حک ء تہا پدمنگ ات۔

رندا کتے راخبر نہ کپت کہ آوتی پٹ ء قاتلان در کرتگ ات۔ کہ نہ کرتگ ات ء
حک ء یک نوکین راہے پیش داشتگ ات یا کہ ایش تنے وهدی ہما قرنانی قرن ء
ریکھانی تہا یک راہ سراروان ات کہ مروچگیں دنیا ء تہا چ راہ ء مز لے نہ ات!

حمزہ وتی دل ء تہا بلکنہ حیاں کنان ات کہ بلکنہ آے قرنانی قہریں ڈکھانی علاج
ء پے یک راہے در گیبیت۔

زمانگ ء دور حمزہ ء راہ چارات۔

0

حک و بارو اسید لعل شاہ و پیش گوئی حلاص نہ بوتہ تنت۔ آئی گوسکیں ماہ آنی
ہے پیش گوئی کہ شپ و ہدیکہ حک و تی سیاہ ریش لیویس و تہا پو شامینوک مزین رنجگانی
ن و اب بیت تو چہ کوئی و کوہک ساہیں بلا ہے، یک سیاہیں کچکے و صورت و چہ کوہ و
جہل کپیت پہ حک و کیت و پدا آچہ حک و در روت و ہے سیاہیں بلاہ و دم کنان حک
و تہا پترنگ و داریت نج کہ حد امکانت اگاں آہے سیاہیں بلاہ مداریت تو نہ زانان حک
و آئی مردمانی جاور پر چہ رول و بہ بیت!..... و ایش آئی و تی جنانی زور و طاقت انت کہ
بلاہ لاچار و بزرگ پد و پد بہ کوئی و کوہ و دیم کنت و پہ حک و نہ یا حت..... آ کہ سید لعل
شاہ سک ارمان و افسوس استت کہ یک شپے آ و تی لوگ و تہا و اب و نیم و اب ات کہ بلاہ
میر و مہمان خانگ و تہا پترنگ ات و رضا و لیج ایڈ آ فر و گٹ و گتگ ات کہ و ہدے آ سماء
رنگ ات تو جہیان و کپان آ یہ میر و مہمان خانگ و تچان بوتگ ات کہ گوں خواری و
جنجال و آ بلاہ و چہ حک و در کرنگ کرت۔

مہلوک و تہا اے ترس تنے و ہدی استت و اے ترس ہما و ہداں سکت گیش
بوت و ہدیکہ زر باری، و ایر گوات، شپ تاں شپ کشان بوتنت و آیانی دروازگاں
پکنان بوتنت کہ گوں یک چیزے و در پگت و حکلی چہ و تی و اباں بیدار بوتنت کہ پشیں نہ
انت کہ بلاہ حک و تہا پترنگ۔ حک و زہگانی خاطر سیاہیں بلاہ یک مزین ترس و
سرامے ات و آخدا کرنتت کہ اے بلاہ حکت و تہامہ پتریت و آیان گنو مکت۔

بلئے پداقرار قرار چہ حلك ء زهگ ء مزن ء دلان اے ترس قرار قرار ء زيان
 بۇتكنون آيان كدى كدى ثرس اجت كه آ ايشرا يكدم شموشت انت لعل شاه نه لوشت كه
 حلكى وتى وبانى تها چوتى بندالت ء بے خبر به بنت - آ مدام انچشيس پيش گوئى كرت تانكه
 حلك ء حلكى چاژگك ء بيدار بمانت ء آ راسك وشى بوت وهديكه آ حلكى آن پليمان
 ديت كه هپه پلينگ ء بے تانبلى آيانى زند ء معنا ء مطلب ات كه اگاں اے بے تانبلى ء
 اے پلينگ چة آيانى دل ء زيان بۇت تو چو بزاں كه آ زندگ نه انت ء مردگاں شمارانت -
 يك روچه سيد لعل شاه سُهَب ء مَهَلَه چه مسيت ء نماز ء در كپيت ء چه ملكانى نيمگا
 در كپت ء تاں شاه جو، ء مصرى زئى، ء كور سر بوت اے پردو كور مير ء ملكانى ء سيد محمود ء گز
 ء نيام ء تحت انت هورانى موسم ء در بائیں علاقه ء پلٹ كرتنت -

سك اتنت چو كه آ چه ڈگار ء چيز ء چنگ ء به بيت ء يا كه چيز ء شوهاز كنگ
 ء به بيت - كه باز رندان آ اوشات ء انگر آ نگر چاران بۇت چش كه چيز بۇ بكت يا كه آ را
 بوے بيت -

بوچ ء جزانى تها مدگانى كسانيس كنگ آں آ چاران ات كه تاں زيكيں روج ء
 ملكانى تها مدگ ء كنگانى يك وانگ هم نه ات بلے دومى روج كور ء بگرتاں مصرى زئى ء
 شاجو ء سيد محمود ء ديمى به خلى هر نيمگ ء كنگ در ابوت كه گوں آئى سر كپگ ء بال كرتنت ء
 سيد لعل شاه آيان چاران ات ء پدا سيد لعل شاه وتى چادر ء شانت ء آ هپيس لئفانى سرايك
 ناد هپس بشكندگ ء چاپ جنان بوت چش كه آ يك مزنيں راز بے بزانت -

آ هاشپ ء تاں ديروتى عبادت ء تها مشكول بوت ء سُهَب ء هر كس كه په دم ء
 بر آئى احت آ آبان خبر ديان بوت كه اے رند چه رو كپتى نيمگ ء يك قدر تى ايس پوج ء

پلٹن کے کلیت و حلقہ و در شیت دور دنت کہ ہر کس وتی حیا ل و تہا بہ بیت۔

مہلوک لعل شاہ و پیش گوئی آں باز پہ سنجیدگی گپت انت چیا کہ آیان پہنک
بمیں ات کہ گوں سید لعل شاہ جن است و گوں ہر کس و جن بوت گڈا بزاں کہ آرا
بندت و بار و خبر کپیت کہ باندا چے بیت۔ جن آرا ساریا، چہ حالاں سئی کن انت۔

سید لعل شاہ و پیش گوئی چو جنگل و آج و ہر نیمگا تالان بوت و مہلوک وتی وتی
خیرا تاں دیان بوتنت۔ بلے اے رندی آ گزیت انت کہ سید لعل شاہ یک سون و پلٹن کے
و گپان جنگ ات کہ آچہ حلقہ و رو کپتی نیمگ و آیان بیت و حلقہ و ہر چیز و برز و جہل
کنت، پلٹ کنت، بن گون کنت و در شیت و دور دنت۔!

و ہدیکہ مدام حلقہ مردم و سید لعل شاہ و پیش گوئی چہ روٹک و نیمگ و چاران
آتاں کہ روٹک حلقہ و ہر مردم و ہوش و توجہ ات کہ جو چہ روٹک و در کپیت شال روٹک و
نیمگات۔ ریل گاڑی چہ روٹک و نیمگا شول کنان پہ رو کپت شت بلے اے رندی سید لعل
شاہ مہلوک و دلگوش و گوں رو کپت و کرنگ ات کہ مہلوک و رو کپت و نیمگا چارنگ و
عادت نہ ات چشیں کہ ایش پر آیان یک غیر قدرتی ایں چیزے بہ بیت۔ ہمیشا آ یانی
جست و جو گیشان چہ گیش بو آن ات و آ دعا لوئییاں کہ سید لعل شاہ و دعا آنی برکت و بلے
ہے آ یوکیں پونج و پلٹن و دیم دارنگ بہ بیت بلے خیرات لھی ات و آچہ مرچان و
خیرات و بنا کرت تنت۔

بلے ترس انگت و آ یانی دلانی تہا مان ات کہ آ خراے حلقہ و آباتی و گڈی ایں
روچ نزنیک اتنت پش کہ گو سگیں چکس حلقہ و آباتی، قوم و ملک و تہذیب ماکانی بہر
بوت تنت کہ مروچی کس آ یانی ڈس و گواہی و نہ دات، گڈا ہے پیا یک روچے اے حلقہ

۽ آباقي ۽ بے گواه لوڻي ات۔

اے ترس وٽي جنڊ ۽ ترس ۽ ڇه جنات، هه وٽي جنڊ ۽ مرڪ ۽ گار بوڻڪ ۽ ترس... بله ادا يڪ علاقه ۽ يڪ آبادي ۽ جمعي زباني ۽ گاري ۽ گپ ات۔ باز وهداں مبلوڪ په وٽ ۽ اٽنڪس نه ترس ات كه آ اے ملڪ ۽ آبادي ۽ سره جا ورا ورتگ انت شز كه حراب، جوان كه گندگ بام راد كه به مراد آ خراے حلڪ ۽ يڪ بيره تو دنيا ۽ استت ايشي يڪ هند ۽ جاه تو استت كه پر ايشي شوهاز ۽ ڇه مير سفر خان ۽ بگرتاں سيد لعل شاه هر كس وٽي ڏول ۽ ايشي شوهاز ۽ بهير ۽ ڪنگ لوٽ كه بلڪنه تنه وهدي نه مير سفر خان آي حركت ۽ عمل ايشي ۽ يڪ راهبند ۽ داتگ اتنت ۽ نه كه سيد لعل شاه ۽ پيش گوئي مبلوڪ ۽ گول يڪ ترس ۽ ڇه دو چار ڪرتنت وهد يڪه مبلوڪ ساري ۽ ڇه وٽي وجود ۽ ترسنگا ات كه مير سفر خان اے ترس ۽ وٽي قبائلي دژ مند داري آني ته اڇه دل ۽ برگ لوٽ، بله اے ترس هست ات ۽ برجاه ات كه ايشي تو جيل ۽ هر كس وٽي پيا ڪنگ ات كه تنه وهدي كس نه زانت ۽ كس اے لانگ نه ات كه اے ترس ڇه برز ۽ ڇه جهيل ۽ ڇه ٽپني ۽ دراجي ۽ بزانت۔ همارو چي كه ملڪ وٽي هه ترس ۽ زانت گدا بزاں كه آ ملڪ ۽ زانت كه رندا ايشي ۽ كس گار غزياں ڪرت نه ڪنت.....

بله تنه وهدي اے ترس هست ات ۽ باز جهلائيم ترس ۽ ات!

دومي سُهب ۽ وهد يڪه حلڪ ۽ مردم پا داحتت تو هر نيم گامگ اتنت۔ برز آسمان ڇه مدگاں چو جبر اں ابرستگ ات، كا، بوج، درچڪ، گير ٺه، شتڪي ڪهڙ، ريڪاني رنجگ، ڪور، جو، ڪوه، پٺ ۽ ميدان ۽ ريگستان هر نيم گامگ اتنت۔ كه اے مدگ، سيد لعل شاه راست گوشت، چوپون ۽ پلٽن ۽ ۽ به حلڪ ۽ اُرش ڪرتنت كه مبلوڪ ڇشيس مدگاني رمانی رم

کدی نہ دیتگ آ کہ ساری ء ہم چشیں رم ادتہ تنت بلے مدگانی اے اُرش چہ گو سکیں
 ارشان گیشتر ات۔ مہلوک ء پُسل کہ ایشی آپ ء آ پینکی ء آ گوں یک مزنیں مشکل ے
 ء کرتہ تنت کہ آیانی در ہائیں اڈ ء اُمیت ہے پُس اتنت نوں مدگانی اُرش ء بہر بوتہ تنت
 کہ ایشی مطلب ہمیش ات کہ یک سیاہیں ڈ کال حلک یے باندات ء گیشتر سیاہ ء تہار
 کنان ات حلکت ء تہا سید لعل شاہ ء پیش گوئی راست زانگ بوت کہ نوں ہر کس پر آئی
 حجرہ ء تچان اچ آئی دعا گرگ لوٹ۔

رند اور ہائیں حلک، جن ء چُک، مرد ء جنین براٹ ء گہار ء جہیں حلک بہ
 مدگانی جنگ ء گوں شنک ء داران ڈن ء کچنگ ات کہ حلک ء تہا یک جگا ء کوکار ے پاد
 احتگ ات۔ مدگانی رم چو جمبرانی گوتلو ء مجبانی پیماداحتت ء روج ء دیمہم چیر دیان
 اتنت۔ مہلوک ء ترس ات کہ گوں پُسل ء بوچان ہوار مدگانی لشکر آیان مہ ورنٹ۔ کہ
 حلک ء یک دو ء کسانیں زہگ کہ نوک پیدا بوتہ تنت ء ڈن ء بے وتی گوانزانی تہا ایرتنت
 کہ مدگ بر آیاں رتگ اتنت کہ آیانی نازر کیں بدن چہ مدگانی ہرگیں پادان سکھیر گشت
 تنت کہ آیانی ماٹ ء گہاروت ء راچہ مدگاں رکھدیاں زہگاں زرنٹ ء تہا برت۔

لہتیں مردم مدگانی دانکو آں کنان ورن اتنت ء لہتیں مردم وتی گوالگاں چہ
 مدگاں پر کنان اتنت تاکہ باند اگون ء لنگڑی آنی تہا آ ہے ہشکیں مدگانی دانکو ء سراوتی
 گزران ء بہ کن انت کہ ایشانی دانکو اٹنکس وش ء پُر تام اتنت کہ چہ مستر ء بگرتاں کستریں
 جہیں مردم امیر ء گریب مدگانی دانکو ء وش کرتنت۔ بلے نوں حدائی نیمگا چرے بلا ہیں
 مدگانی نچ پر آیانی بربادی ء احتت کہ آپنکس وارت کرتنت ساری ایشان پہ نندگ ء
 کرتنت نہ ات ء سید لعل شاہ ماکانی نیام ء اوشتوک دعا لو نگات ء مہلوک آئی ایدیم آدیم ء

مٹی کنان ات۔ ذور کورنگ، سراسمان، روزرگانی کہ اسے ہی مگر مہلوک۔ کیشہ
 ترینگات کہ ایش دنیا، آخرات، آدر باکوں سید لعل شاہ، کجاو مالونگاتوں بے مہلونی
 زمانی تہا کی آ پگانہ ات کہ نوں روچ، دیم، ہم کرنگ بوتگ ات۔

مزہ گوں وتی برات خراب مزنیں ماٹ، لنت، نشتک ات کہ مزنیں ماٹ وتی
 سراقران، ایر کرنگ ات، یک کش، یک قرار، دعاونگات۔ مزہ نہ زاتمہ تاں سبب
 مدگ مانت کہ ملک مانیت آ کہ سبب، مزہ گوں شنکان مدگ جت ات، داکو، برنگ
 ات بلے رنداوہد کہ روچ، دیم درابونگات تو آتچان، وتی گس، تہا پترنگ ات۔
 وں روچ، کپنگا مدگانی جمبرانی جمبران آیاں بوتنت کہ یک پر سرام، بیمنائیں گوات سے
 عطوپان، پیمانگانی تو آریگات۔

سے شپ، سے روچ مدگانی ارش جاری، ساری بوت کہ ملک، باندا ت سیاہ
 تہار بوان بوت۔ مہلوک وتی بان، بونگانی تہا کھڈ، شنکی آنی تہا بند بوتنت، مہلوک،
 گوکشگ، ہمیش ات کہ اے پر سرام، بمنائیں شپانی تہا سید لعل شاہ، یک قرار، بگر چہ
 آپ، دانے، ملکانی تہا میر گز، چیر اوشتوک دعا کنان بوت کہ آخر سیمی روچ، مدگانی
 جمبر سندان بوتنت، آسمان، دیم درابوت، روچ برکشان بوت۔

مہلوک چہ وتی بونگاں در کپنت کہ پہ ملک، بچ چیزے پشت نہ کپتگ ات نہ حبر،
 بوج، نہ پسل، نہ کہ کشت، کشار ہر چیز فنا بوتگ ات زیان بوتگ ات، ہر چیز بوج، گلز بوتگ
 ات کہ مردم نہ زانت کہ قدرت، دست چکس بے رحم ات۔ چے اے ہما ملک ات کہ ایشی
 کور جو، ملک چہ سزیں ماک، کننگ، چہ اسپست، اسپنتا ناں اس سزات نوں ہر چیز زیان
 بوتگ ات، قدرت، بدن، لاگروتی، خشکیں رگان پیش دارگات، قدرت، زور بوتگ ات،

ہجوڑ بوتگات ء سٹ بوتگات ملک ء نون ہمٹکس گیش و احری کٹکی ات تا نکه قدرت ء
 بوچ ء لغویں بدن ء سرا یک نو کیں پوشا کے مان گیجک بہ بیت۔!

شکر خدا کی سید لعل شاہ ء کہ آئی دعا آنی برکت ء مدگانی ہمہرست انت کہ پدا
 مگ ایسی مردمان وارت انت اے پونج ء پلٹن سے نہ ات گدا چے یے ات؟۔ سید لعل
 شاہ راست گوشتیت پہ مہلوک حیالی کنان بوت۔

حمزہ گوں لرز و کیں دے گوں وتی سنگتاں اسکول ء شت کہ ہر نیمگا بر بادی ء
 زیانی ہندارگہ جمانی تھا آ بیگا اتنت۔

آ شکر کشت کہ مروچی ہفتنگ ء ء رند ماسرانی ہوش مدگانی زیانی ء تباہی ء گوں
 ات کہ آیانی حساب ء پرید ء جاہ استاد آیان سے تختی آنی سر ء خوشخطی ء گوشتنگ تنت ء
 اے کار ء حمزہ باز ویمات ء سکت وش ات۔

پتھی روچ ء کہ آسمان سبز ء صاف ات ء ملک ء مردم پہ وتی کار و روزگار ء
 در شہ تنت کہ ناگتا یک نارنجی رنگ ء کسانین بالی گراب ء ء گوڑ مگ توار بوت کہ آچہ
 پلینکل ایجنٹ ء سند ء جہل بال کتاں ات کہ در ہائیں ملک ء علاقہ پہ بالی گراب ء چارنگا
 پریکانی دپانی سرا اوشتوک بوتنت حمزہ ء آئی سنگت اسکول ء دیم سے دب ء سرادر کپت
 تنت ء گوں وتی استادانی حوری ء بالی گراب ء چارنگا اتنت۔

حمزہ بالی گراب ء چہ انٹکس نزہتکی ء اولی وار گندنگات۔ ء آرا حیرانگی ات کہ
 ایش انٹکس جہل ات کہ آئی تہا تند و کیں پائلٹ ہم نظر آ بیگا ات ء آلویت کہ آدمام بالی
 گراب ء چاران بہ بیت۔

بالی گراب ملک ء منجاری سرا چہ وتی لکت ء زہر چٹ دیگا ات کہ گوں گوات ء

کشمگ ء زہر مہلوک ء پونز ء تہا پترنگات۔ ایش یک تر ندیس بوے ات کہ آیانی استاد
ایشراڈی۔ ڈی۔ ٹی، گوشت انت۔

بالی گراب گوات ء تہا جو ماہیگ ء تار ء لیٹ کنان چہ ملک ء سراتو لست ء زہر
پت دیان ریکانی رنجگانی نیمگازیان بوت ء زہگ ء چک راہ چار بوتنت کہ ایش یکوارے
پداراہہ بیت تانکہ آہے کسانیس گوانزگ ء گوات ء تہا تاب ء لیٹ کنان بچارنت!
سید لعل شاہ بالی گراب ء زہر پٹ دمیگ ء سربشکنندگ بوت چیا کہ ایش گوں
قدرت ء کاران چکار دارنگ ات!

لہتیس روچان پدمیر ء مہمان خانگ ء تہا پولیشکل ایجنٹ ء ایدگہ افسراحتت کہ
آحک ء دوڑہ کرتنت کہ چہ مدگانی ارش ء چکس زیانی بوت!
سید لعل شاہ ء پیش گوئی ہمینکس کہ حمزہ ء دل ء تہا ترس ء سرامے مان کرتنت تو
آفسر ء ڈاکڑانی آمیگ حمزہ ء دل ء تہا ترس ء سرام ء جاہ ء یک اعتماد ء یک بھروسگ
سوگاتاں آورت انت ء آئی پٹ میر سفر خان لعل شاہ ء گپان گوں ایتکس دلگوش نہ بوت
چو کہ آگوں افسرانی گپان دلگوش ات ء پہ حک ء دیمروئی ء آایشان مدام لوٹا نینت کہ
آئی گس ء مزن چہ مستریں ناں ء دعوت بوتنت کہ اے دعوت ء نانانی تام ہم جنات۔

مدگانی ارش ء پدمزین مات وتی خیرات ء دعا آن برجاء جاری داشتت کہ آ
جمعہ ء شپ ء ماؤ ء سنگین ء زرت پہ ولی ء ادپرگ ء راہدگ بوت کہ حمزہ گوں آئی گوں
بوت۔ یکے ایش ات کہ گنبد ء تہا حاکانی چیر ء ات کہ وتی بدنی زند ء پہ وتی ارواح ء ندر
کرتگ ات ء دومی سید لعل شاہ ات کہ چہ کالا جادو ء پڑات۔ حک ولی ء چہ دل ء برتگ
ات۔ بلے سید لعل شاہ ء ہرگتے کرت بلے لعل شاہ ء بارواکپ جنگ ء چہ ترست کہ

آئی خیال و لعل شاہ و جن آیانی کہ پان بر آئی پھنے بہ لعل شاہ رینت انت۔ حمزہ گزیت کہ
آئی بروت۔ بے آگینک و تہا کھڈوتلی و چہ گیشتر متاثرات!

مدگانی ارش اگاں در ہائیں حلک و علاقہ و بند و تند و پڑھنگ ات تو باجی طاہرہ
و ہر وچی کاران ہم بے ڈول کرتگ ات۔ آرا گوئیں جمعہ و باجی حمیدہ و دعوت و روئگی
ات بلے مدگانی ارش نیام کپت کہ پداروئگ ہم نہ بوت۔

یک روچے رمضان پر آئی باجی حمیدہ و چھٹی یے آورت کہ آئی تہا مدگانی ارش
و بارواذ کرات و آوتی ہما دعوت و کہ یک جمعہ یے ساری بوئگی ات پد دور دا تگ ات و
نوں آ یوکیں جمعہ و شام و آ آرا لوئیتگ ات تاکہ یک روچے آ ہمو داں بداریت و
مروچی سے شنبگ و روج ات کہ باندا جہاد، پوشی پنج و پرں پوشی جمعہ ات کہ آرا روئگی
ات۔ بلے طاہرہ باجی خیال کرت کہ پنج شنبگ و روج و نیم روج و پد بازار و روت۔

چیا کہ آپہ حمیدہ و ملاقات و ملگ و پہ باز ہد و ناک ات۔ بلے اے نیام و
ملک و سراہر مشکل و سکین روج اتگ اتنت نوں گوئستہ تنت و باجی طاہرہ و سکت ارمان و
انسوس ات کہ مدگاں ملک و پسل و بوچان مزین نکسان ے دا تگ ات کہ ہر حبر و بوچ و
چونڈان لوچ کرتہ تنت کہ یک درونا کیں ندارگ ات کہ مردم و دل سوہتگ۔

طاہرہ و تی آزمائک و نوشتہ کنان ات کہ ایشی تہا حلک و سراہے مدگانی ارش و
ذکرات۔ طاہرہ و گوں حلک انچش مہر و دوستی ات چش کہ آہمید اں پیدا بوئگ۔!

نوں آ باز پہ بے جار اتی احتو کیں جمعہ و انتزاعات، راہ چارات۔ اے رندی
آ کامی و ماٹ شفیقہ و پشت و اشت تانکہ آروئگ و آئیگ و خوارمہ بنت و ماٹ شفیقہ
گوں آئی تیاک کرت چیا کہ حمزہ مزین گیا رزہگ، شپ و روج آیانی خیال داری و کرت

عُت، ہم کتاب و نِت عُگوں ماٹ شفیقہ دیوان بوت۔ ماٹ شفیقہ وتی پنجاب ءسرا آروس
 ء، جہیز ءعمرک عُزند عُوتی سیاد ءکامان کپان جت عُت آیان گوش داران بوت۔ ماٹ
 شفیقہ چہ ت ءعقل عُہہم سک متاثرات عُ آیک روچے میر سفر خان ءگوشنگ ات کہ
 اگاں ت جنین آدم مہوتین عُ بچک بوتین تو آ آرام ءسرا وتی لوگ ء بہ وپتیں کہ آئی
 درہائیں کاران ت کرت۔ ت ءایات گیری اتنکس تیزات کہ آوتی ءکہول ءدرہائیں
 سُر عُ بن، یات ات کہ اتنکس رحیم خان ءمحراب حمزہ ءمات نہ ات ءحمزہ ءتو بیچ یات نہ
 بوت نہ کہ آگوں سر بُن ءگوں حب ے داشت بلے ت قبیلہ ءہر چیز ءزانت۔ پیشا
 باجی طاہرہ ذطم ات کہ آئی غیر موجودگی ء ت مزین ماٹ ءہوش ءچُپ کت۔ عُکامی
 انچا گوں ماٹ شفیقہ ءوش ءوشال ات۔

باجی طاہرہ ءہمراہ رمضان بوتہ کہ آ آرا اُشتر ءسرا بازار ءبرگ لوٹت بلے
 باجی طاہرہ چہ اُشتر ءسواری ءاولی وار چہ بازار ءتاں حلک کرتگ ات کہ نوں آواحری
 آں تازگ کنگ نہ لوٹت عُ پت ءشتر تر ہمیشہ انت کہ رمضان آئی دیما ءآ رمضان ء
 پداسخان عُکپان بازار ءبروت۔

رمضان ءآرا سینت عُ پد عُ برتر کرت۔

حمیدہ آرا باندا سہب ءگندگ لوٹت بلے آیک ساریا احت۔ بلے حمیدہ آئی
 آئیگ ءسرا سک اش بوت پُخش کہ عیر روج بہ بیت۔ نوں آیانی دوستی روج پہ جو تار ان
 سک بو آن ات کہ یک دومی ءجتائی ء، م ودر داشت نہ کرتنت۔

حمیدہ ءباجی طاہرہ تاں نشت انت ءحمیدہ آرا حال دانگ کہ چون گوسگیں
 جمعہ آئیانی بک چاء پارٹی ے ات بلے نیام ءمدگانی ارش ہر چیز ءبدل سدل کرت عُ نوں

اے چاء پارٹی باندہ بیت۔

”شربوت کہ تو اچھے“ حمیدہ آرا گوشت۔

پدا آہمساگیس اشانی آنی دیوان ء شت انت ء اودا آدگہ درہائیں اشانی مچ
بوتنت ء تاں دیر آیانی گپت ء حبر بوت ء رندا آگس ء اھتت۔

طاہرہ خیال کرت کہ باجی حمیدہ ہنخش وش ات چو کہ آئی سیر بہ بیت۔ آئی ریگ
ہم در کپتت ء آتی مودانی شون ء ہم بدل کرتگ ات کہ نوں وتی نیام سر امودان یکجاہ
کنان آیانی ہموداں پونڈینیت کہ نیک جار جٹ ء تنگیس سریگ مان کرتت کہ چم ے تاں
گوش نبان کجکل اتنت ء آبوئی ہم شریں جتت کہ چہ ڈور ء پونز ء تہا پترت۔ آئی ء پادان
نوکیں سینڈل اتنت۔

وہدیکہ آتی شپت ء نان ء پد کوئی ء تہا ایوک ء یک تہا بوتنت تو طاہرہ جتت کرت :

”باجی مروچی تو اے نکس پوشا مینوک، پرچے؟“

”ترادوست نہ بیت کہ منی سیر بہ بیت!“

”باند اچھے تھی سیر انت“

”باند منی دوست کنیت، تو بچار باند امن وت ء راجون

پوشا مینن!“۔ ء پدا چہ طاہرہ ء نزیگ بو آن ء گوشت :

”خیال بکن اے رندی منی دیم ء سیل ء ڈور مکن ے ساریا

تو منی مودان نہ کھیٹے بلکنہ منی سیل ء پوست ء دور کرتے“

آ کندت ء طاہرہ ہج نہ گوشت۔

شپت ء آتاں دیر دیوان بوتنت۔ طاہرہ اچ آئی گپان ہے قیاس کرت کہ

زوتاں زوت حمیدہ باجی وتی سیرا تہ رہ بہ بیت۔ بلے آنہ زانت کہ اے سیر کجا بونگا انت ء
گوں کئے بونگا انت۔

شپ ء باجی حمیدہ وتی راجین سلکی اس جاگ ء گو را کرت کہ طاہرہ آراشت
جنان بوت۔ آ آئی بدن ء ماکش کرت کہ اے وہدان حمیدہ باجی وتی دراجین جاگ ء
درہائیں بنن آں بچ کرت کہ آئی بند طاہرہ ء دیما چوالف درابوت بلے حمیدہ چہ طاہرہ ء
اچ شک ء شتر مے نہ کرت۔ آراوش احت کہ آوت ء رازند ء تہا اولی وار یک دگہ کس
ے دیما الف کرنگ ات۔

طاہرہ آراچاران بوت ء رندا بگل پہ بگل وپت انت۔ سہب ء باجی طاہرہ وتی
کوئی ء تیار کرت ء آہر دو پہ شام ء ساعت چار ء واہ چار بوتنت کہ آیانی مہمان ء ہموداں
آئیگی ات۔

رندا اسکول ء ۱۰، ۱۵ جنک چہ بابو محلہ ء چہ ہندو محلہ ء ہموداں احت انت ء
سار یا بر آمدگ ء تہا جنوکیں کرسیانی سرانشت انت کہ کرسی آئی دیما یک میز ایرات ء آئی
سرا آتین پوش مان گچوک ات ء یک پھل ے دستی ء ہم ایر کنگ بوتگ۔

باجی طاہرہ ء حمیدہ ہموداں احت ء اسکول ء کاری اس یک ء دوئیں مرداں
گپ جقت کہ آیان مہماناں چاء دئیگی ات ء حمیدہ گونشان بوت۔

”اصل ء گونستگیں روچان ادا مئے اسکول ء تہا یک انگریزی مباحثگ یے از
دیک بوت کہ ایسی تہا جنک بہر زرتہ تنت ء انعام گپتہ تنت۔ ہے جنکانی حاطرا
گوشٹانک یک مردے نوشتہ کرنگ ات ء نون من آرا ادا لوٹگ کہ اے مئے مہمان
انت..... آ کہ اے فنکش اسکول ء تہا آردیک بوت، بلے تو زانے..... خیر تو منی ہر

چیز زانے گڈ امن حیال کرت کہ پرچے من جنکان ادا یک کوپ یے چاء مدین غوتی
مہمان ء ہم ہداں بلوئین!

”بازشر“ طاہرہ گوشت:

آہر دو کرشی آنی سراگون یک ء دومی ء دیم پہ دیم نشہ تنت مہمان مرد ء راہ
چارا تنت کہ رندا کاری ایس مردم تچاں بوتنت کہ گلی ء تہا مہمان ء آئیگ ء تو اربوت۔

حمیدہ ء طاہرہ پاداحت انت ء ہر دووت ء راماخول ء سنجیدگ کرتنت۔ مہمان
پترت تو طاہرہ ء چم اولی وار بر آئی کپت انت ء آرا اچش محسوس بوت پُش کہ درہائیں
زمین ء آسمان چکر آن پہ بیت۔ اے ہما سیاہ بروئین مردات کہ سہیل ء دکان ء دیستگ
ات چے اے آ یوکیں روچان حمیدہ ء مرد بیت؟..... چے من ہے مرد ء وتی حاکم
خیال نہ کرتگ ات..... من چے گند رگان، یا خدا..... منی چمانی دیم اے چے
نڈارگ..... چے اے دنیا ء تہا ایوک ء مرد بے وپانت چے حمیدہ گوں من بے وپائی کنگا
نہ ات؟..... چے من چہ حمیدہ ہے اُمیت داشتگ اُن..... اے بوت نہ
کنت..... اے بوت نہ کنت..... من وتی دل ء تہا ہے مرد ء وتی بادشاہ جوڑ
کرتگ، بلے اے نوں حمیدہ ء بادشاہ ات..... بلے ایشی تہا حمیدہ ء چے قصور ہا ء چے
ملا متی؟..... حمیدہ منی دل ء گپان چے زانت؟..... من اے ورناء یک
روچے دیستگ..... وہد یکہ حمیدہ آرا چہ ازل ء زانت!..... بلے منی دل، منی
واہگ ء اُمیت کجاشت انت۔ ایش بوت نہ کنت..... اے سیاہ بروئین مرد حمیدہ ء
وتی بگل ء بکنت..... اے منی مرد بیت..... یا خدا..... یا خدا۔

طاہرہ فکر کنان بوت ء وہد یکہ ہما سیاہ بروئین مرد آرا اسلام دات تو آ نہ زانت

کہ چے بگوئشیت ء چے مہ گوئشیت۔ بلکہ حمیدہ آئی حال ء دیت تو جست کرت۔ ”چے
خیرانت طاہرہ؟“

”ہیو خیرانت“

باجی طاہرہ چہ میز ء گلاس یے زرت ء چہ جگ ء آپ کرت ء وارت۔ آئی دل
لوئیت کہ آدائیں فنکشن ء یلہ بدنت ء راستاں راست میر نفرخان ء حلق ء بروت بلے پدا
آوتی پادان داشت۔ آپسلہ کرت کہ رندا آچہ حمیدہ ء نزنیک ہم نہ یا حت ء نہ کہ آلوئیت کہ
حمیدہ ء ساگ بر آئی بہ کپیت۔ حمیدہ پر آئی دنیا ء چہ کلان مزین بدواہ بوتت.....“
باجی طاہرہ کہوت ء راز انتکار ء شاہ نویس حیا ل کننگات نون وتی درہائیں
عقل ء چہ ز بہر وتی کینہ ء کست ء سری ٹولان دست جننگات۔ ء آنہ زانت کہ آچے ء
کمک ء بوشتیت چیا کہ آرا اوشتات نہ کرت کہ آیک کرشی ء دارن دست سکت کرت ء
ہمودان نشت۔

فنکش بنا بوت۔ گوئھٹا نک بوتنت مہمان ء حمیدہ کھندان بوتت باجی طاہرہ نہ
زانت کہ گوئھٹا نک چون بوتنت ء مہمان ء حمیدہ چے گوئشت انت چاء ء وہداں مہمان آئی
کزاحت ء اوشتات:

”تومن ء مونجا مونجا لکڑگائے کہ شربوت کہ تی ہماروچی تارست نہ کہ توسک
تلوگی اتے“

طاہرہ وتی جمان برز کھنگ لوئیت بلے آئی چم برز نہ بوتنت۔ آگوں آئی کپن
جنگ آچہ گوئشت نہ کرت ء وتی سرگیک بہ وتی مودان شتر کنان بوت ء مہمان ء آئی ہے
شون سک دوست احت:

”زانے ترا مروچی سکت وش بوگی انت چیا کہ مروچی تئی پرس تو گار نہ انت؟“
 طاہرہ لوٹیت کہ بگوئشیت کہ آ کہ مروچی آئی پرس گار نہ ات بلے آئی دل گار
 ، بلے آنہ زانت کہ چون ہے حبرء در بکت۔

”لاہور تریات کیت؟“ مہمان آراجست کرت
 ”من ء ساہیوال یات کنت“

مڈابرواں ترا من لاہور ببراں، ساہیوال راہ ء تہا کئیت..... انچش نا“

”من تیاران“ طاہرہ گوئشت کہ آ گوں چاء آئی کوپان چمن ء تہا اوشتوک
 ت و ہدیکہ حمیدہ باجی گوں کسانیں اسکول ء جتکان برآمدگ ء تہا گوئگیں انگیزی
 خٹہ ء سراجست کنان ء آیان شاباشی دیان ات کہ آئی ہوش نہ ات۔

طاہرہ حیران بوت کہ آ اولی وار ہمت کرتگ ات بچ لوزء چوتی وپ ء در کرتگ ات۔
 مہمان آئی پتو ء سراجست گپ، نہ جنگ ات۔ بلے پدا آج آئی جست ء کرتگ

”حمیدہ تئی بچاروکی ء گوں من پرچے نہ کرتگ“

تو اچ آئی جست بکن“ طاہرہ نوں اعتماد ء تہا جست کرت ء مہمان گوئشان بوت:

بایدات کہ آمنی ء تئی بچاروکی ء بکرتین، بلے من نہ زاناں کہ ہما و ہد ء و ہدیکہ
 من شرتین تو بہ سرا سلام دات بلے تئی دیم سک مونجات چو کہ حد امکان گوں تو چیزے
 تگ، کہ من حبر نہ دات، بلے نون من گندگا ان کہ تئی رنگ پدا در کپان
 نت۔..... ایسی سبب“ طاہرہ مہمان ء گڈی ایس جست پسو ء نہ دات بلے آ اولی
 جست ء سرا آئی دلگوش ء کرت:

”من نہ زاناں باہی ہمیدہ پر ہے تہی پچارو کی نہ نہ کرت چو کہ من ترا الو تو من و چہ

معدت لے لے پتے زانے“

”من ترا آئیل ہرکان و اولی واردیست“

”تو..... من ترا“ طاہرہ دوتی چہاں جہل کرت کہ آئی چا کوپ ہتہا سارت

یو آن یوتنت کہ چہ مہمان ہ کہ تنے وحدی آ آئی نام و نہ زانت، رعب و آ نہ زانت کہ
آپے بوکشیت لے ہے مہ گویشیت۔

”منی نام طاہرہ وانت۔ تو من و ہے نام ہتہا تو ار کرت کئے

”پر ہے باہی نہ؟“

”نہ..... باہی نہ.....“

مہمان گھندان بوت۔

”تہی نام“ طاہرہ آرا جہست کرت۔

”تہی دوست ہ نام مقرب انت لہ آ ایک معمولی این، ایس، ایس نی“ عجیبیں

نام لے، من اولی و ارایشرا اشلنگ و ان“ بھلنگ گہست کرت۔

”بس حدائی نام انت..... شیکسپیر گویشیت: نام و تہا ہے ایر

انت“! What these in a name لہ پداوتی گپ و گوئڈ کنان آ گوشت:

”تو من و پدا کدی ملن لے؟“

”ہر وہ کہ بگوش..... بلے من اچ اداں دور حلق لے و تہا استانی

آں..... تو من و کا گدراہ دات کئے.....“

”چون؟“

”من پدا ترا حال دین“

”شر“

طاہرے یکدم ء ساری کہ اے دنیا ء چہ بیگانگ ات نوں یکواراے پدا گوں دنیا
 ء یکے بوتگ ات۔ ”پمیشا تو دنیا گو شیت کہ مہر چہ عقل ء گیش زور آور انت، مہر یکجاہ
 کنت، عقل بدراہ کنت..... یا حدائی شکر انت، طاہرہ حیا ل کنان بوت۔

حمیدہ آیان اودا اوشتوک دیست تو آئی پیشانی کمکین کر نچ بوت ء پدا آ گوں
 آیان احت ء اوشتات۔

مقرب وتی سوٹ ء کیتو آنی تہا وتی دستان ایر کرت کہ طاہرہ ء آ گیش وش
 صورت لگت۔ حمیدہ نوں آیانی پجارو کی کنان بوت:

”مقرب زانے، اے باجی طاہرہ انت..... ء میر سفر خان ء حلک ء تہا
 آستانی نت..... باز شتریں جنکے شاہ نویسے ہم ہست.....“

مقرب کھندت: تو آئی پجارو ک ء ساری پرچے نہ کرت

حمیدہ ء ہے جست ء سرامکین بداحت ء آچ نہ گوشت ء مقرب ء احساس بوت
 کہ آزال کار ء کمزورین رگ ء سرادست ایر کرتگ۔

رندا اسکول ء جنک گوں مقرب ء یکجاہ در کپت انت ء فنکشن کٹت۔ بلے حمیدہ
 ء طاہرہ ء زند ء تہا یک نوکین آزمانک، یک نوکین ناو لے ء بندات بوتگ ات۔

ملا مطلب ء گٹ ء تو ار حلک ء کسان ء مزن، پیر ء ورناء مرد جنان بوتین انت انچش اثر
 دور دا تگ ات کہ حلک ء تہا نا جوڑیں مردم کہ برساہ کندن ء بوتین انت تو آیانی۔ یسین
 شریف ء مطلب ونت کہ وت مروک ء ست کپو کین رگانی نہا حون نچان بوت ء جنس کہ

ذکر کنگ بوتگ و ہدیہ مطلب قرآن شریف و تلاوت و کرت تو آئی حجرہ و ایدیم آدیم
 و زہگ و زالبول و بوتنت و گوز و کیس مردم بوشت بوتنت و سورتانی تلاوت و گوش
 داشت انت آنہ زانت انت کہ عربی زبان و تھا اے سوتانی چے مطلب ات بلے اے لوز
 کہ نوم چے مطلب و گٹ و در کپان اتنت ایشانی تھا یک انچیں اثر و زورے ات کہ پاد
 و اوشتا تاں دل و دگوش بوت۔ چم و تاں و تریچان بوتنت۔

حک و مردمانی گونشگ ات کہ چہ امام سید جان و آئی گڈ، و اجہ مطلب ات کہ
 نوم ہم امام سید جان مرک و زند و وتی پٹ و جاہ و شت بلکنہ آئی پٹ نوم فجر و خفتن و
 نماز و مطلب و دیم دات و مطلب اے کار و باز پے شری و جوانی پیش داشت کہ مہلوک ہم
 و آئی و ش ات۔

پدا یک روچے گوں مطلب یک انچین سبب و واقعہ پے پیش احت کہ و ت سید
 بان و حک و کسان و مزن گڑت انت کہ آخر گوں مطلب چے شومی پے پیش اتنگ؟
 کہ مہلوک و خیال ہمیش بوت کہ آرا بدین چے لگیتگ!

واقعہ ایش بوت کہ مطلب یک روچے سبب و وتی حجرہ و تھا چہ پ و زبان و
 ات آہما روچ تاں دیروتی نپاد و سراتچک منت کہ و ہدیے آپہ نماز و پاد نہ یا احت و تان دیر
 اب شنگ و و ت آئی پٹ و ہدیہ دیست کہ بانگ و توار نہ بوت تو آ و ت شت و مسیت
 بانگ دات ہے خیال و کہ بلکنہ مطلب مروچی و اب شنگ کہ پٹ و بلکنہ خیال احت
 کہ و چے و پے پاد بکت کہ کدی و شین و اب و تھا یکدم در یہہ دیگ ہم شرنہ ات
 یا بلکنہ دگہ خیالے سید جان و احت کہ آہما سہی مطلب و چہ و اب و پاد نہ کرت۔

نماز و رند سید جان و تی لوگ و احت بلے مطلب و ڈس نہ انت۔ کہ نوم

آشت کہ باریں بچارین کہ مطلب ء چے بوتگ۔

حجرگ ء دروازگ چه تہا بندات کہ آ دروازگ ء ٹکلیت بے کس پسوندات۔ سید
 بان ء دل ء تہا ہول کپت کہ آ خرائشی مطلب چے ات کہ مطلب دروازگ ء تچ کننگا نہ انت؟
 رندا آوتی ایدگہ چکآن تو ار جت کہ آ ہم احت انت ء پھ ڈولے ء دروازگ ء
 یک پلک ء پر وشت انت ء تہا پترت انت کہ اودا مطلب تچکاں تچک کپتگ انت۔
 آئی چم زڑگانت انت بے آگپ کرت نہ کرت۔ وھدیکہ آوتی پٹ ء براٹ ء ایدگہ مردمان
 موداں اوشتوک دیست تو آیان چاران بوت کہ آئی چارگ ء تہا ہے اوست ہست
 انت کہ آئی جاور چو باز بدتر نہ ات بغیر چه ہمیشی کہ آگپ جت نہ کرت، بے وید کہ آ پاد
 آئیگ ء کوششت کرت تو آئی سرین گوں آئی گوں ات ء آئی پاد چه سرین ہنچش یلہ انت
 ہنچش کہ یک بٹوے ء پاد بنت۔

بے آئی دست کنگان اتن سید جان آرا برز کرت ء بگل ء کرت کہ آوتی پٹ ء
 بگل ء نشت ویدیکہ آئی زبان گنگ بوتگ ات آئی یار گوں آئی کار کننگا نہ انت۔ یکے
 گوشت کہ اے چٹ ہما ڈول انت پش کہ مزین ماٹ ء نا جوڑی بہ بیت! بے سید جان
 شکھندگ بوتگ ات ہر مردم ء نا جوڑی وتی جاہ ء چه دومی ء جنات۔

بے سید جان برے گپ ء سراگرت کہ آچدپ ء زبان ء پر چه شنگ ات۔
 ء آیکدم آرادم کنان بوت وھدیکہ مہلوک بڑگ بڑگ مطلب ء چاران بوتنت ء
 ایر کس آئی تلاوت ء یات گیری ء وتی دل ء تہا کنان ات ء نوں آیان ارمان ء اپسوز
 آئیگات کہ اے شیر کنیں تو ار چپ بوتگ ات۔ ء پر آئی دعالوٹان بوتنت کہ حدازوتان
 زوت آرا ذراہ جوڑ بکت!

رندا میر سفر خان ء اید گہ اسپت ریش احت انت ء انچش امام سید جان ء کس
 ء دیدار ہائیں حلک مچ بوت کہ ہر یک مطلب ء ناگت ء ناگنائیں نا جوڑی ء سر ارمان
 ء افسوس ات۔ بلے کس ہچ چیزے پر آئی کرت نہ کرت بگیر چہ دُعا آں ء ہرزبان ء ہر دل
 ء تہانوں پر آئی دعا اتنت۔

کسے گوشتگات کہ آراگوات لگیہ، کس جن ء ساہگ، ء گوشت ء کس دیو ء پری
 آنی اثرے گوشت کہ بازانی خیال ء آنی گت اینکس شیر کن ات کہ وھدے آ تلاوت کرت
 تو پری آئی ایدیم آدیم ء احتنت کہ نوں بلکنہ پری ء دست ہتھی تہامان بہ بیت کسے زانت!۔
 رند ء میر سفر خان ء اشتر ء رمضان سخ گرت ء آ بازار ء شت ء میر کلہہ ء سرا
 سلوتری ء آورت۔ سلوتری استت تو اولاکانی ڈاکٹرے، بلے رندا آپری کہن، ء میگ ء
 مال ء اولاکانی ڈاکٹری ء اشتگ ات ء کمپونڈری کرتگ ات کہ چہ ہے کمپونڈری ء پد آ
 سوچن جنگ ء ہیل کرتگ ات ء کمکین ساری ء آطیبی ء ہم زانت کہ آئی گو سگیں علم ء
 کمپونڈری ء ہیل کنگ آرا مردمانی ڈاکٹرے جوڑ کرتگ آ اولاکانی ڈاکٹری ء پوریا ء مزد ء
 چہ سرکار ء گران ات کہ نوں آئی پنشن بوگ ء عمر ہم نزنک ات کہ رندا آوتی مردمانی
 ڈاکٹری ء کنگ لوہیت۔ سلوتری ء گس بابو محلہ ء تہات ء آوتی مردمانی ڈاکٹری ء کنگ
 لوہیت۔ سلوتری ء گس بابو محلہ ء تہات ء چہ وتی پٹ ء پیروک ء زمانہ ء پری کہن ء تہا
 آبادات ء آئی رُد ء آگوں مہلوک ء باز نزنکی ے اتنت کہ آوتی موٹر سائکل جوڑ ء سرا
 حلک ء شت ء مہلوک دارو درمان دات ء سوچن جت۔ میر سفر خان ء سلوتری کہ آئی
 اصل نام ذاکر حسین ات چہ بازیں موے ء تعلقہ داری ات کہ وتی گس ء ہرنا جوڑی ء آ
 سلوتری ء لوٹا نحت سلوتری یک سک مذہبی ایں مردے ات کہ کدی کدی وتی گس ء بڑ،

۽ روچان حضرت امام حسين ۽ ايات ۽ ديوان اڏ ذات ڪه پنجاب ۽ سنده ۽ وٽي دوست ۽
واقعا لونا نينت ڪه حلڪاني مسيحا تبليغ هم ڪرتت نون مير ۽ ايد ڪه مردم راه چار اتنت ڪه
ڪدي سلوٽري به نيت ۽ آئي علاج ۽ بنا بڪنت -

باز مردم ۽ دھوت ۽ به گوشت انت بله امام سيد جان ۽ دم ۽ اديگرائي دھوت ۽ سرا
يقين نه ڪرت - آوت چه قرآن شريف ۽ سيد پارگان سورت ۽ دو به و نت ۽ به مطلب ۽
بدن ۽ پھف ڪرت -

رندا سلوٽري احت ڪه آئي سرا اسپتھين ٿو پے چوزھگاني حاطر اجوز ڪر تگھيس ڪا گد ۽
يڪدار ۽ پيادرا ڪرت ايرات ۽ آئي پيشاني ۽ نيام چه بازيں سجداں سياه ڪشنگ ات -

پداوهد يڪه سلوٽري سيد جان ۽ ڪس ۽ تها پترت تو درها مردم گون مير سفر خان ۽
هوار آئي ديما پادا احت انت ۽ کوئي ۽ چو بزاں جڪسڪاني يڪ اشمبگ ۽ پادا احت ۽ پدا
وهد يڪه درها وٽي وٽي جاهاں نشت انت تو مرڪ ۽ همين يڪ چپ چپاني ۽ هر نيمگ ۽
تالان بوت ڪه هر ڪتے ۽ چم به سلوٽري ۽ به مطلب ۽ جنوڪ اتنت مطلب ۽ چم زوڪنگا
انت ۽ آئي پيشاني چچ درابوت چسڪه آگاں آنگ مبوئين ۽ آئي پادشمين انت تو آ يڪ
دراہ ۽ جوڙين ۽ سلا متين مردے ات -

سلوٽري وٽي ربڙ ۽ به آئي آريگ ۽ پڏو بر ۽ دور دات ۽ به شري وٽي گوش ۽
شراتاں آ گوش داران بوت - پدار بڙ ۽ جهل اير ڪرت ۽ نا جوڙ ۽ گون دستاں چاران بوت
۽ دست نچ جنان تاں آئي پادان ريسٽ ۽ ڪمبل ۽ چه آئي دور ڪرت ۽ پاداني برز ڪرت ڪه
گواچني مطلب ۽ پادگون آئي گون نه اتنت -

آ آئي پادان پڏو پدار اير ڪرت ۽ مطلب ۽ چاران بشڪندگ ڪرت ڪه آئي پتو ۽

مطلب ہم، بشکندگ و ت کہ مہلوک ہم گوں آیان جفت، بشکندگ بوت چو کہ چہ مطلب ہم
بشکندگی ہم درہائیں مردم دل ہم تہاوش بہ بنت۔

وہد یکہ سلوتری رطم بوت کہ آنا جوڑ ہم چہ پرتک ہم پہنات ہم چارہ تنگ تو آوتی
ربڑ ہم ایدگہ از باباں جہل ایر کرت ہم میر سفر خان ہم امام سید جان ہم پہ پاد آئیگ اشارگ
کرت کہ آہر دو چو بزاں ساریا تیار ہم چاڑگگ بہ بنت کہ سلوتری آیان ہم ہم ایک اشارگ
بکنت ہم آ پاد بیابنت ہم یکدم پاداحت انت ہم سلوتری آیانی ہمرائی ہم ڈن ہم درکیت کہ
دیوان ہم مردم آیان چاران بوت انت چہ دروازگ ہم در کپگا گوں سلوتری یک کندے ہم
اوشات ہم سید جان امام ہم میر گوش داران بوتنت کہ سلوتری چہ گوشتیت۔

سلوتری وتی یکدار تیمن کلا ہم سر اشتر کنان گو نشان بوت۔

”میر صاحب گپ ایش انت کہ نا جوڑ ہم فاج یے لکیتہ“

”ایشی علاج؟“

”ماد زمان دات، حد ابکنت کہ شر بہ بیت“

سید جان ہم دل جہل کپت بلے آوتی ہممت ہم بر جاداشت

”فاج مردم ہم زندہ گندہ کنت“ آ گوشت

”بلے درمان است، کمکین پاریز ہم صبر پکار انت“

میر سفر خان ہج نہ گوشت۔ آ کہ آسکت پریشان بوت ہم پدا آتہا پرتیان ہم سلوتری وتی چاہ

آں وارت ہم رمضان آہشتر ہم سرا آرا پدو پد شہر ہم راہدگ کرت۔

ہماشپ ہم امام سید جان خیال کرت کہ فاج یا گوات ہم نا جوڑ دماغ ہم تہا گیت،

بلے مطلب ہم دماغ بروبرات، آئی ہر چیز بروبرات ہم آشتری ہم نان وارت۔ شتری ہم

و پتہ کا گدے سراوتی حالانہ نوشتہ کرت۔ ءِ پشیمین گتے نہ اتکہ سید جان، آئی پٹ گیشتر
 پریشان بہ بیت کہ سید جان ءِ اُمیت استت کہ خُدا کہ ہر ہلا ہے ءِ ہر نا جوڑی سے پر آئی
 آورنگ ات آرازوریت ءِ آرازوتان زوت شتر کنت۔ کہ ہما شپ آتاں دیر مطلب ءِ
 سُرون ءِ نندوک بر آئی قرآن شریف ءِ در ہائیں سودتان و نت ءِ گوں ہے اُمیت ءِ و پت
 کہ درد ءِ ڈکھانی آروک خُدا انت ءِ جان سلامتی ءِ دراہی ءِ آروک ہم خُدا انت۔ آ گوں
 یک د کجمین دل ءِ و پت۔ امام سید جان ءِ خُدا ئی سرا ایمان سکت ءِ سو گہ ات کہ ایوک ءِ
 ایشرا آئی خُدا زنتاں.....

لہنتن روچ گوئست تو امام سید جان گوں مطلب ءِ راضی بوت کہ گس ءِ بن ءِ
 آئی حجرہ ءِ تہا آراز برنگ بہ بیت کہ ہموداں پر آئی نان ءِ آپ برنگ بوت ءِ آوتی دستان
 گون کا گدے سرا آوتی دل ءِ گپاں بہ و تی پٹ ءِ دیم دیان بوت۔

وتی حجرہ ءِ تہا کپوک مطلب بچ نہ کرت۔ کس و تی چمان نز کرت ءِ و اب شت۔

وت مطلب و تی دل ءِ تہا گوں وت ءِ بوؤ کیں در ہائیں واقعہ تاں چہ پہ شری
 آگاہ ات بلے آایشان بیان کرت نہ کرت، ایوک ءِ محسوس کرت۔ ایش انس مزین
 تجربے ات کہ آ ایچ ایشی بیان ءِ چہ ہم ترس ات ءِ آئی دل گوشگات کہ گوں کس ءِ
 ایشی ذکر ءِ مکنت کہ گوں آئی چے بوت ءِ پرچے بوت۔ ہر چیزے کہ بوتت بزاں گوں
 آئی یک مزین واقعہ ے پیش احتگ ات کہ اے واقعہ آراچٹ بدلینت کہ نوں اگاں
 مطلب استت بلے آپیش ءِ مطلب ات۔

آرا یقین نہ ات کہ اے یک و ابے ات یا کہ واقعی گوں آئی انچش بوتت کہ
 یک شپ ے و ہدیکہ آوتی نپادے سرا و اب ات کہ ادا یک ے آرا ٹوہنت کہ بست، پادا!

آء مطلب واپنگ واپنگ وتی چمان پچ کرتگ ات کہ ادا آئی سرون ء یکے گوں وتی
 دراجین مود ء اسپتین پشکانی تہا اوشنوک آرا ٹوہگات، وتی مچاجان پرہینان ء وتی
 چمان شان ہے دراج کدیں مردم ء راجاران بوتگ ات کہ گوں چمانی نزی ء پاچی ء تہا
 ہے مرد آرا بگل ء کرت انچش چو کہ ماٹ ء زہگ ے بگل کنت ء رندا آرا یک ریکانی
 مزین رچگ ے جہل کند ء تہا برت کہ ادا یک آپ تچگ ء ات کہ آگوت ات کہ اے
 پیناریں ریگستان ء تہا اے آپ ء اے جو چون تچگ ء ات۔ ہے مرد آرا جوئے ء آپ ء
 تہا بڈ دات کہ آ آرا اینکس پر بے رحمی ہے آپ ء تہا دور دات کہ مطلب ء دم ء
 وشتاگ ات چیا کہ آ آپ ء تہا برز نچگانہ زانت۔ بلے آہے دراج کدین مرد ء حکم ء
 نان آپ ء تہا بڈ ووران ات کہ رندا وہدیکہ ہے مرد یتگ ات کہ آئی دم اوشنگ ء انت
 آرا چہ آپ ء چکتگ ء در کرتگ ات ء آ آپ ء کنگ ء ننگ سک و شال بوتگ ات ء
 عالو بیگ ات کہ ہے دراج کرن مردم پدا آرا آپ ء تہا دور مدت ء شکر حدائی کہ ہے
 راج کدیں مرد آرا دارگ دور نہ داتگ ات ء آ چہ آئی ہے حرکت ء دجہم بوتگ ات ء ہا
 کنگ ء نندوک تچو کیں آپ ء چاران بوتگ ات ء گوں ہمیشی ہوار ناگتا یک ترساک ء
 مبلہ کیں روشنائی ء آئی چم کور بوتنت کہ روت اے روشنائی زبان بوتگ ات ء پدا ہے
 دراج کدین مرد گوں وتی آسیں دستان آئی گپتگ ات۔ آئی چمانی تہا چاران
 گوشتگات ”چارینہ چے روژنائی ے ات ہا“ بلے اچ ایشی پیش آرا جست بکرتین،
 آئی زبان گنگ بوت ء آئی پادکار نہ کنگا اتنت کہ ہے روژنائی آرا گنگ کرت ء چہ آئی
 ترس ء آ پاد ہم شلن بوتنت کہ آچہ وتی پادانی ژندی ء سبب ء جہل ڈگار ء شنگ ات
 ”برواں“ ہا دراج کدیں مرد آرا گوشتگ ات بلے آچہ وتی کنگیں زبان ء سبب ء چ

گوشت نہ کرتگ ات ء آئی پادہم ژند ء شل بوتنت۔ ”برواں، روژنائی ء تو دیستے“
 راج کدین مردترینگ ات، ”بلے یک چیزے تو کس ء را حال مدئے!“
 ء پدا آرا چو عقاب ء آوتی بانزلانی تہا زرتگ ات ء پدا آئی نپاد ء آورتگ ات
 در کپتگ ات کہ رندا مطلب اٹگ ات۔ ء۔

اے دراج کدیں مرد کئے ات؟ ء چہ کجا اٹگ ات؟ ء اے روژنائی ء سر چہمہگ
 کجا اٹ ء اے در ہا چیز پر چہ اتنت۔؟

ایشانی لیکھ ء مقصد چہ ات؟ مطلب ء سر پر کپنگ نہ ات کہ بلکنہ آوا بے
 دستگ ات، بلے روژنائی تو چہ ایشی پیش اٹگ ات آتچو کین آپ ء تہا بڈ ورنگا اتنت کہ
 اگاں پش مبوتین تو آپ ء تہا بڈ ورنگ ء وہداں واپ کرتین پش کہ و ابانی تہا اے ڈول
 پیش احت کنت کہ مرد بڈ ورنگ یا کپگ ء وہداں سماکت، بلے آسمانہ کرت۔
 ء پدا اے مرد کجا شت؟“

نوں کہ آوتی پش ء مہلوک ء پہ وتی علاج ء جان سلامتی ء خاطر ایتلکس
 ہد وناک دیست تو آرا وتی دل ء تہا پہ آیان ارمان احت کہ آپ آیان ایتلکس پریشان ء
 مونجا اتنت نہ کہ وتی جند ء دل ء تہا آوش ء لحم ات چیا کہ آیک ہنخشیں روژنائی ء گوں دو
 چارکت ات کہ آیشی روژنائی ء وتی ذرہائیں زند ء تہا نہ شمشیت۔ اے جوانیں روژنائی
 ات ء چہ کجا آریگات ء پرچے آریگات یا چو بگوش پرچے اٹگ ات ء ایش کہ چہ
 اے روژنائی ء یک حاصین وھدے ء ء عمر ء یک حاصین حدے ء گندگی ات کہ آنکس
 ونت، ایتلکس زند دیست، وتی عمر ء 32 سال گوازینت کہ آاے روژنائی ء نہ دیست کہ
 نوں دیست چہ اے درہائیں زند گوں یک علت ء مخلول ء سا نکلائی بندی ات۔؟

اگاں ایش علت ء محلول ء بندی ات تو اے روژنائی علت ء محلول ء چہ جتا میں
 چیزے ات؟ یا کہ ایش ہم چو کہ تیو گین چیزے ات کہ ایش ابوگی ات ء ائی بوگی ات۔ ء
 حدائی شکر کہ ایش بوت نہ کہ من ایش زبہر بوتوں، درہائیں عمر زبہر!..... مطلب
 حیال کنان بوت۔

حلک ء مردم پہ آئی چارگ ء آئی حجرہ ء تہا مچی کنان بوتنت کہ آگوں بشکندگ
 ے ء آیان چاران بوت کہ آئی دیم انچش برنگشان بوت چو کہ نورچٹ بدنت کہ نون
 مہلوک ء چیال آیان بوت کہ مطلب جنانی یا کہ ساہگانی پنچانی تہا ء حام بو آن ات ء
 آ آرا بزرگ حیال کنان بوتنت کہ آ آپ آورنت کہ مطلب ایشان دم کنان بوت ء
 مہلوک راہدگ بوت انت ء آ دعا لوٹ انت کہ مطلب دپ ء زبان بکنت تاکہ آوتی
 ڈکھ ء ویلان گوں آئی گشت۔

لہتیں روچان پد مطلب دپ ء زبان کرت ء گردگ ء لکت پش کہ ایش یک
 معجزگ ے بہ بیت! ء یکوارے پدا حلک ء مردم پہ سید جان ء آئی بیج مطلب ء حجرگ ء پہ
 راہدگ بوتنت کہ بچار انت کہ یک گنگ ے حد ازبان چون ونت ء یک منڈو لنگے چون
 گردیت؟ مہلک یقین ہست ات کہ اے یک معجزگ ے ہست ات کہ علت ء محلول ء
 اے دنیا ء تہا معجزگانی گنجاشت کم ہست ات آ بلکہ حلک ء مردمانی بنیاتی فکر معجزگانی ختانی
 سرایرات کہ حلک ء تہا کہ ہر واقعہ ء ہر حرکت ء عملے کہ جاری ء ساری ات کہ چہ معجزگانی
 سبب ء ات کہ علت ء محلول ء زمزیرانی کڑی آں گوں ایتلکس دلگوش نہ اتنت کہ ہے
 معجزگانی دنیا ء تہا آگاں وھدے آ وجہ سبب ء علت ء محلول ء صافان صاف پہ ہم وت
 بدیعین انت تو آ ایشی سراہم باور نہ کرتنت بلکہنا ایشراہم آ یک معجزگے حیال کرتنت کہ آیانی

سکتے یقین برے فکر، سرِ محکمت کہ یک دم طاقت و زور و قوت اے دنیا، تہا جاری و ساری ات کہ آچہ انگر آنگر، چہ پشت و دیم و چہ برز و جہل و عوت و نشان دات کہ علت و مخلول و در ہائیں ماڑی چو حا کوت چہ آپ و یک چلو کے ڈھرت و اگاں گوستگیں صد ہانی قرنان سر اجمشا نک یے دور دیک بہ بیت تو خبر کپیت کہ حلک و تہا در ہا کپڑکیں واقعہ بے مہلوک و ہے سکھر و سر اگشت انت کہ آسایگانی پید و رتنت راستی و حقیقت چے ات ایشرا حد از انت۔ اے واقعہ سید لعل شاہ و سیاہیں بلا بہ بیت کہ گوستگیں سیاہیں ڈکال یا کہ حلک و سر امر گانی اُرشے در ہائیں ساہگ سبب و ات و آہے چیز و سر اسک و ش اتنت و اگاں انونیں واقعہ کہ گوں مطلب و پیش اتنگ ات ساہگانی سبب و موتین تو اے ناجوڑی چوں دور بوت، و یک گنگ دپ و زبان و احت و یک لنگے گردان و حیران بوت!

و ت مطلب چہ بندات و خیال کنان ات کہ آئی ناجوڑی و سبب پتھیا لوجیل، پے چہ مادی سبب و نہ ات بلکنہ ایشی یک دم سبب و ات، پے روحانی سبب و کہ وتی جسد و جان و تہا آیک دُراہ و جوڑین مردے ات بلے آئی روج و تہا یک وڑ و ویلے ات کہ ایشرا آپہ شری پوہ بوگ نہ ات بلے ہما شپ و روزنائی و پد آچٹ بدل بوت کہ نوں آئی زبان کار کرت و آئی پادگوں آئی ارادگ و جفت برز و جہل بو ان اتنت آرا سکھت و یکمین بوتگ ات کہ آئی زند و رگ و روتنگ ایوک و مادی نہ اتنت، ایش چہ علت و مہلول و برز اتنت چہ ہماروج و خبرات و ہدیکہ آچہ گس و جتگ ات و ملتان و شتگ ات و مذہبی علم حاصل کرتگ ات کہ نوں آرا اے در ہائیں چیزانی باروا یک یک آیات آیان ات۔

و یکوار وتی پاد کپک و زان آیک و سر اسک و ش و شال بوتگ ات۔ بلے

آہر چیز ء سر اُحدائی ء پتی دیم گپ ۔ ہمت بلکنہ سکت محتاط بوتگ ات چش کہ یک سوگات
 ے کہ چہ قدرت ء نیمگا آزار ستگ ت چہ آئی پُذک ہست ات ۔ آیشرار کھینک لوٹت ء
 مدام گوں ایشی بوگ ۔ لوٹت ، تانکہ اے دنیا ہست ات ، چہ ازل تاں ابد !
 حلکت ء تہا یکوارے پا آئی بانگ ء توار آحت تو مہلوک حیاں کرت کہ تاکہ
 مطلب ء توار ہست تانکہ آئی بانگ ہست اے ملک نمیران انت ، مدام زندگ انت ء
 ازلی انت ۔

بلکنہ حلک ء تہا ایوک ء یک مردے انت کہ گوں مطلب ء بوؤ کیس واقعہ ء
 متلب چے ات ء ایشوت آئی پٹ امام سید جان ات کہ آحلک ء سکت پاک باز ، صاف
 دل ، نیک دل ، نیک نیت ، نماز گزار ء خُدا ترسیں مردے ات کہ حلک ء تہا ایش آئی گیش نہ
 کس نیک دل ء نیک بوت کرت ء نہ کہ ہست ات کہ خُدا آرا چشین کردارے چہ پتی نیت
 ء داگ ات ء وھد یکہ آپتی تہجد ء نماز ء احت تو ہر شپ آڈن ء در کپیت ء بُرز آسمان ء
 سراستالان چارت ء خُدا ء خُدائی ء سراگوت کہ ایش چٹکس پراہ ، چٹکس بُرز ، چٹکس تیز ،
 چٹکس دراج ، چٹکس پرسرام ء چٹکس لازوال ات کہ بنی آدم ء عقل اودا سر نہ بوت کہ ایشی
 اصلی ایں راز ء بزانت ۔ عقل چہ مولدے ء لہتیں عقلی در جگا آنی خدمتگانی ء خدمت گزار
 ء تہاوش ات کہ چہ ہے عقلی در جگاں بُرز آشت نہ کرت کہ پر آئی ہر شے یک دراجی ، پتی ء
 برزی صفت داشت کہ عقل ایوک ء ہمیشانی پٹ ء پول ء تہاوش ات بلے ایش اے برزی ،
 دراجی ء پتی ء دنیا ء جتا یک دگہ نیایے ہست ات کہ آعشق ء مہر ء وجدان ء دنیا ات ، سوز ء
 درد ء احساس ء دنیاے ات کہ عقل اودا سر بوت نہ کرت کہ اے بنی آدم ء پتی دل ء دنیا ات
 کہ اے حلک ء ایشی مردم ایشی ز بہر اتنت ء اے حلک ء تہا ہر چیزے کہ بوگات ،

بد امام جان ایشراوش نہ کرت، ء آوتی سجدہ ء نمازاں پدمردم پہ ملک ء روشنائیں باندا ت
 پہ دُعاے حیر لوٹیت کہ یاخدا اے ملک تو چہ گندگی آن برکھیں یاخدا تو ایشرا یک راست ء
 بدھائیں راہے ء سرا بر ء یاخدا ایشانی دلانی تہا عشق ء سوز ء درد بدے تاکہ آ بزانمت کہ
 رے ریگستان ء تہا کپوک آیانی زند ء اصل معنا ء مردا چے ات ء یہ چے ء زندگ اتنت۔

بزرگ ء خدائی نظر ء مسترین مردے ات کہ سید لعل شاہ ء کالاجاد ء ء اما سید
 ن ء علم ء تہا فرق ہست ات۔

ء سید جان چہ وتی تجربگ آں پدوہد یکہ مطلب ء گوں پیش آ وکین واقعہ ء سرا
 رو فکر کنان بوت تو آرا محسوس بوت کہ اے یک ہنچائیں واقعہ ء نہ ات۔ ء ہمے چیزانی
 را فکر جنان یک شپے آواب ات کہ آواب ء تہا امام غزالی ء واب ء تہا دیت کہ غزالی،
 سلامی دنیا ء مسترین فلسفہ دان ء صوفی ء حکمت زانو ک آئی سرون ء اوشتوک آرا گوشگات:

”زانے مطلب اے ملک ء راہ در بہر بیت

آرا خد از ندگ بکنات کہ آاے ملک ء چہ

در ہائیں ویل ء جنجالان پاک ء صاف کنت،

تو پہ آئی ناجوڑی شہ ترس..... ایشرا انچیں بونگی ات۔

ء اے ہماروچ اتنت کہ امام سید جان پہ وتی بچ مطلب سکت پریشان ات کہ
 نون امامانی امام غزالی ء واب ء تہا گندگ ء پد آرا پہک یکیں اتگ ات کہ مطلب ء
 خدائی یک صفت ء داگ ات کہ بلکنہ آ ملک ء خدمت ء بہ کنت ء امام سید جان ء
 واگ ات کہ آ مطلب ء وتی حالت ء تہا بلیت تاکہ آوتی منزل ء مراد ء بہریت۔

ء وت مطلب ء ہمراہ ء سنگت کہ ایشانی تہا رحیم خان، فضل نادر ء کریم ہور اتنت

بہ مطلب ءنو کین زندء سرا گزرتن کہ نون آ گوں کست ء گپ نہ جت ء ایوک ء بشکندگ
 بوت ء آ ایج آئی بازیں جست ء پُرس کرتنت کہ مطلب ایشانی پسو ء دیگا پہ تیار نہ ات
 چیا کہ آئی دل ء تہا چو کہ دگہ کستے آ راپُخش گیانی کنگ ء چہ بداریت۔ قرار قرار مطلب
 وتی حجرہ ء تہا یک تیا ء ایوک بو آن بوت کہ آ رادام بشکندگ ات پُخش کہ کس یے آئی
 دیما اوشتوک بہ بیت کہ اید گہ آ رادیت مہ کشت۔

یک روچ دلو ء گہار کیمتی کہ مدام میر ء گس ء مزین ماٹ ء اومان آں گپت
 کدی کدی امام سید جان ء گس ء شت اودا ہم اومان گپت کہ سید جان لوگی آ رابورہ ء
 چاءے ات ءوش گرت ء مروچی سید جان ء لوگ آ راپرمات کہ مطلب ء حجرہ ء برو پیت
 کہ چہ بازیں روچان ایش روپگ ء صفائی نہ دیستگ ات۔

کیمتی حجرہ ء تہا پترت تو مطلب لشکھبندگ بوت ء پاداحت ء ڈن ء درکت ء
 پیتاپ ء نشت کہ گوں آئی سیاہی ء یک کسانیں دنگ ے ات کہ کدی کدی آچہ ہے
 دنگ ء سیاہی آں قلم ء تہا نوشتہ کرت وہدیکہ کیمتی حجرہ ء رپت ء درکت تو مطلب آ ر
 اودا آئیگ ء اشارگ کرت۔

کیمتی اوداشت تو مطلب دنگ سیاہی آں دنگ ء دیگر ء تہا مان کرت ء کیمتی
 ء گوشت کہ آ اودا پچاریت کہ دیگر ء تہا مان سیاہی آئی تہا آ راپے نظر آئیگا انت؟
 کیمتی چاران بوت تو آ رابہ وتی چمانی سرا باور نہ احت کہ دیگر ء سیاہی آئی تہا
 آوتی پٹ ء دیست کہ میر ء زمینانی سرا رنگار کنان ات، ایچ چٹ آئی پٹ ات، ہما
 زینڈ کی ایس پاگ، ہما درتگیں چچ ء ہما سستگیں چوٹ ء ہما کیر ء ہما رنگار.....
 ”دیست ے وتی پٹ ء؟“ مطلب بشکندگ آ راجست کرت۔ ”ہبو“ کیمتی

نرس و تہا پتو دات۔

”نوں کئے راجارنگ لوٹے“ مطلب آراہستہ کرت۔

”وتی برات جہا کہ دور پت آنی تہا بزگری کنان انت“ مطلب دیگر

آں پرینت و دیگر و تہا چو کہ یک طوپان یے پیدا بہ بیت و ہدیہ اے طوپان

تو آوتی برات جہا دیست کہ یک کھڈے دیما اوشتوک وتی اشتراء کاہ دیگا

چاران ات پُشکہ جہا، آئی برات چٹان چٹ آئی دیما اوشتوک بہ بیت۔

ت و آراوتی چمانی سرا باور نہ یا حت.....

رند اکیمتی و ہے واقعہ حلق و تہا چو جنگل و آج و تالان بوت و درہائیں حلق

ب۔ حجرہ و تہا چو کرت پُش کہ آچہ یک دگہ ہند و دگہ دنیاے و چہ اودا بیت

آئی حجرہ و نیمگا ارش کرت و ہر کس لوٹ کہ سیاہی و پھر دیگر و تہا دنیا و ندرگا

یت۔

اول اول سرا مطلب بہتین مردمان گُشان بوت بلے پدا و ہدے کہ آپ

نوست تو آوتی دیگر و چارنگا اشت و وتی دروازگ و بند کرت و وتی عبادت

ل بوت۔ و آ لوٹ کہ اے حلق و یک راہ و یک راہ بندے بدنت تا نکہ ایشی و

بال، ایشی بد حال، ایشی نازانتی و ایشی شن و گون دور بہ بنت و آ عبادت کنان بوت

ک چاران بوت کہ آ و کین روچان مطلب، ”کوشت چے گندگ و کاینت۔

0

حکمت و تہا اید گہ بو و کیس واقعات آنی تہا نون پہ ایشانی تہا مطلب و واقعہ ہو و
 ہو ار بوت پہ طاہرہ و حساس دل و دماغ یک باز عجیب شے یے جوڑ بوت کہ چو اید گہ حلکی
 آں آہم ساریا پہ مطلب مونجاء ملور بوتگ ات و رندا و ہدیکہ مطلب شر بوت کہ نون آئی
 گنگی زبان بوتگ ات و آوتی پادگانی سراگشت کرت تو طاہرہ بریشی چو اید گہ حلکی آنی پیا
 و ش و شال بوتگ ات و پہ طاہرہ چہ کلان مزین چیز ایش ات کہ آخیر یک جسد و جان و تہا
 یک نا جوڑی و ودی بیت و پدا اے و تاں و ت چون زیان بیت؟۔ چے اے دنیا و تہا
 یک دگہ قوت وے کار فرما انت یا کہ ایوک و مے دیمہ ہے نہ کتو کیس ادی دنیا انت کہ ایشرا
 ماں و تی پنچین حسانی تہا چاران اشکین، چش آں بو کشان و پہ دست و تہا محسوس کناں کہ
 اچ آئی گڈ دگہ ہج شپ و و دگہ ہج چیز وے مے دیمہ پیدا ورنہ انت و اگاں اے پیا بچار وے
 تو مطلب و نا جوڑی آئی جسم و جان و آئی جسد و حاک و تہا ودی بوتگ ات کہ ایشرا ہر مردم
 زانت کہ آنا جوڑا انت، گنگ و لنگ انت کہ آئی سبب و ڈاکٹر فالج گوشگات، بلے ناگتا
 اے فالج زدگیں جان و تہا زند چہ کجا احت؟ اے گنگین زبان چوں حبری بوت؟ گڈا چے
 اے یک روحانی شے یے نہ ات؟ بلے اے روحانیت چے پے ات؟

و طاہرہ و اندہ گیس جنین آدمے ات۔ آوتی جنکی و زمانگ و روحانیت و سر
 بازین کتاب ونگ ات کہ بازین چیزانی سراساں سننے و ہدی تحقیقی و ہجست جو کنگات
 چش کہ "ایشرا سنزی پرشین" یا چش "ٹیلی پیٹھی" کہ ایشان تنے و ہدی سائنس ہم

ی بیان کرت نہ کرتگ ات کہ چیز اوشتوک اوشتوگ پر چے حرکت ءتہا کابنت ء
 کت کنوکیں چیز پر چے بوشت بنت ء پرے رزان چہ الماری ء کپنت ء پر چے
 وزگ وتاں وت پاتج بنت؟ اے درہائیں چیزانی باروا طاہرہ وبتگ ات ء آرا بازیں
 انی باروا خبر ہست ات کہ ہر تحقیق ء ہر جست جو یک دگہ در ء یک دروازگ ے پچ
 رت بلے تنے وھدی دجھمین پتوے نہ رتگ ات ء ہنچش مردگ گوں زندہ گاں گپ
 رتنت کہ ایشرا ہم عقل قبول کنزگات، بلے اے چیز بوگاتنت کہ وت قرآن شریف ء
 سیل بکنت چیا کہ آوتی درہائیں وجود ء طاہرہ ء دل دست ء ایر کرتگ ات ء انچش طاہرہ
 زاوتی و ابانی بادشاہ جوڑ کرتگ ات۔ بلے طاہرہ ء انگت ء ترس ات کہ چش بیت کہ
 ے مرد کہ چوتی سیر ء آروس ء پیش بازین سوگندے ورنت رندا ہر چیز ء شمو شدت چوکہ
 پیشگیں مردم منظور آرا چو یک ہو رکیں ریل ء ڈبہ ء پھیلہ دات۔

اے نیام ء آئی ء مقرب ء ملاقات بوتگ ات ء آ مقرب ء دل ء پہ شری
 سبتگ ات کہ چشیں نہ کہ حمیدہ ناجی ء یات تنے وھدی آئی دل ءتہا بہ بنت۔ ء چہ مقرب
 زینک بوآن آچہ حمیدہ ء دور بوآن بوت کہ قول آوتی ہر ماہ ء جمعہ ء چھٹی ء روحان حمیدہ ء
 مان نہ بوت ء نہ کہ آئی دل لوئیت کہ آ حمیدہ ء گس ء بروت بلکنہ یک قدرتی ایں زکست ء
 ے آئی دل ءتہا پہ حمیدہ و دی بوتگ ات چش کہ حمیدہ پر آئی ہوک ے بہ بیت ء آئی
 کن بہ بیت۔ ء آنہ زانت کہ وت حمیدہ ء دل ءتہا پر آئی چے چیزے ات۔

نوں بازار ء شہر آسپرنٹنڈنٹ جہانگیر ء مہمان بوت کہ جہانگیر پولیٹکل ایجنٹ ء
 ءتہا کار کرت وھدی کہ آئی جنین صفیہ جنکانی اسکول ء وانیت کہ وتی حمیدہ ء گس ء
 آ ء وھدان آئی پجارو کی گوں صفیہ بوتگ ات کہ آہر وھدان وتی مرد بابو جہانگیر ء

کارو کردارانی باروا گپ جت ء چہ آئی بیرم ء پوشا کاں چہ اندازگ بوت کہ آشری ء
ہست گارات۔ بابو جہانگیر بابو محلہ ء تھا و تاک ات کہ اودا ہر و ہدان مہلوک ء رو ء آ
ہست ات چیا کہ آ چہ پولیٹکل ایجنٹ ء چہ باز نیک ات ء پولیٹیکل ایجنٹ کہ مہلوکا ترا
پی۔ اے صاحب گوشت ضلع ء سیاہ ء اسپت ء مالک ات!

صفیہ ء قرار قرار خبر بوان بوت کہ حمیدہ ء طاہرہ کہ گوں وت یک دگر ء اینکس نرینک
انت نوں چہ یک دومی ء ہمنکس دور بوان انت۔ ء صفیہ ء ایش ہم خبر ات کہ حمیدہ ء طاہرہ ہر دو
مقرب ء دوست داشت انت ء مقرب ء خبر کپڑگانہ ات کہ آ کئے رادوست درانگات؟

طاہرہ ء گوشت ات کہ آ صفیہ ء حال بہ دنت آرا مقرب چنکس دوست ات
بلے آ چہ صفیہ ء دپاوری ء چہ ترس ات چیا کہ صفیہ یک تیز و ترندین ذالکارے ات کہ آئی
تعلقداری گوں حمیدہ ء ہم شتر انت ء آنہ لوٹ کہ یکدم وتی دل ء رازاں گوں صفیہ
بگوشتیت کہ چش بیت کہ آ باندا آئی دل ء گپان بہ حمیدہ برسین ایت!۔ ہمیشا طاہرہ صفیہ ء
دل ء ٹپگ لوٹ کہ آئی دل چہ حمیدہ نرینک ات یا کہ اچ آئی؟

آ کہ آرا اے چیز ء لوٹ ہم نہ ات کہ آ صفیہ ء وتی ہر حالان بدنت کہ آئی اے
واہک بغیر اچ ایشی دگہ چ چیزے نہ ات کہ آ حمیدہ ء سوکو، دیک لوٹ کہ آ بزانت کہ
مقرب اچ آئی گیش یغے چہ حمیدہ گیش، پر آئی پے پہ طاہرہ مہر کرت ء اے کار ء بلکنہ
صفیہ پہ شری کرت کرت۔ ء طاہرہ ء وتی ہے واہک باز عجب لکت کہ وتی، درہائیں
زانت ء شہہ نویسی ء ابید آ کدی کدی چٹ یک کینہ ء کست بازیں جنیں آدم جوڑ بوت ء
وتی یک تنیائی ء تھا آ بہ وتی ہے جنیں آدمی کست ء کینک آنی سر اشکھ بند گ ہم بوت ء
آرا وتی ہے واہگانی سرا آرا یک تام ء یک مزگ یے ہم احت چش کہ بگیر چہ ہے کست

بیک آں آئی زندہ ہو رک و حالی بہ بیت و چشم کہ پر آئی زندگ بوگ و خاطر ابا زیں
 و کینک اُمی بباں کہ وتی وجود و احساس آرا چہ وتی کست و کینگاں بوت۔ و آرا
 و ہداں سکت ترس احت و ہد یکہ آئی تہا ہج یمین کست و کینک یے ودی مہوتین! و
 تی دل و گپانی تجزیہ و تجربگاں انچش کنان بوت چش کہ آزمانک و ناول نوشتہ کنک و
 ہداں آوتی پیدا کر تگیں کردار اں تجربگ کرت و نون زند و برزی و جہلی آنی تہا آوت
 کردارے ات و ت چہ ہما تجربگ آں چہ گوزگا ات چش کہ دنیا و لس مردم اچ
 ناں گوزاں اتنت شاہ نویس و ایدگہ مردمانی تہا فرق ایش ات کہ لس مردم اے تجربگ
 گوں دلگوش نہ بوتنت و آیان جو در تگیں کا گد و ٹگر و یلہ داتاں و ہد یکہ شانویس ہے
 لیس ٹکراں نر آران و مچ کنان یکوار پیدا یکجاہ کرتنت و اچ آئی یک آزمانک و نوشتہ
 رتنت و ہے واہک شاہ نویس و زندگ داشت کہ باز و ہداں آ بازین تجربگاں چہ
 و زان مرک و سیم سراں گوں ڈیک و ارتنت کہ تخلیق و مرک و قوت یکجاہ کار کنان اتنت
 ایش یک دومی و چہ جتا نہ اتنت۔ ہر کجا کہ تخلیق و شوہازات ہموداں مرک و یک ترند
 لیس تجربگ یے ہم ہست ات و اگاں ایش نیست تو تخلیق ہم نیست۔ یک سادگ و
 ہد ہائیں راہ و سراروان تخلیق و ہج گنجائشت یے پشت نہ کپت بلے و ہد یکہ تی تعلقداری
 لوں مرک یمین یا چو بگوش کہ گوں مرک و بوت گڈا تو محسوس کنان مہے کہ تو مرے، تو
 مہے، مہی زند چار روچ و زندے و تی اے در ہائیں تہلی و وشی و وشیت تجربگ آنی
 ماصل مرک انت گڈا تو تخلیق کنے و ہد یکہ تو گوں چشین تجربگ و ہم دیم تو رند آئی
 ند و ریل گاڑی دگہ باز دگہ دنیا و ریل و آسن آنی سراتچان بیت کہ تو وت و را اے دنیا و
 ہما موجود حیاں کنے بلے تو وت و را اچ ایشی جتا حیاں کنے۔ تی در ہائیں قدرانی پیانگ

بدل بنت، تئی زندء پدا کسانیں چیزانی پرواہ نہ بہیت چیا کہ تو گوں مرک ء چمان یکجاہ کنان
زندء چارہ تک ے۔ ء مرک ء چمانی تہا زندء چارگک باز عجیبیں تجربگک ے ایشی جہلاکی
آں ایوکا ہما مردم زانت کہ آچہ چشیں تجربگک ے ء چہ گوئتک انت۔

ساری ء منظور ء بے وپائی ء نون مقرب ء دوستی ء ہمے دوستی ء اگری، کہ نہ
زاناں مقرب ایماندارات کہ نہ ات، طاہرہ گوں یک نوکیں تجربگک ے ء چہ دو چار گیت
کہ حمیدہ ء موجودگی آئی ء مقرب ء نیام ء وت یک مرک ء چہ کم تجربگک نہ انت ء صفیہ ء چہ
نزیک بوگک آرا چہ ہمے تہلیں تجربگک ء دوردارگک ء یک گوشت ے ات تا کہ آوتی
تجربگاں گوں آئی بیان بکنت۔

یک روچے وھد یکہ آجمہ ء چھٹی ء روحان صفیہ ء مہمان ات توشپ ء وھد یکہ آ
یک تنیاء ایوک نندوک اتنت تو صفیہ آئی دل ء سستگیں تاراں گوں گوازی کنان بوت۔
”زانے حمیدہ اچ تو باز گلگ دارانت!“

”پرچے؟“ حمیدہ ء نام ء اشکینگ ء گوں طاہرہ ہنچش در یہہ گرت چو کہ یک پُرین
وابے ء تہاہ بہیت ء آجست کرت پرچے۔ ء ہمے پُرچے ء پتو ء صفیہ گوئشاں بوت۔
”پمشا کہ شاہر دو یک زمانگک ے چہ یک دومی ء باز نزیک اتت کہ نون شاہر دو
دور دورات؟“

”بلے من دُور نہ ان“ طاہرہ وتی پاکی ء صانی ء پیش داران بوت ء دیمتر اترینت:
”من آئی عزت ء کنین، بلے آچہ من ہنچش کست کنان انت چشیں کہ من آئی دژمن بیاں!“
”آ گوشت کہ من تنے وھدی طاہرہ ء دوست دارین“
”آ دروگ بندیت“ طاہرہ ترند ترند گوشت ء

پداوتی تو اراداشت چو کہ کس آرا اشلکینگنک ء بہ بیت ”آ دروگ بندیت منی
گہار، آئی سرا باور مکن، پشمن بے باوریں جنین آدم من دنیا ء تہانہ دیتگ“
”بلے ساریا ء شہا باز نزنیک اتت“

”آ گوزو کین گپ انت، آیان شمس، اتو نیس مپاں بکن“

”انوں شادورات چہ یک دگر ء، ء من لوٹین کہ شمارا ہر دوک آن یکجا
بکنین“ صفیہ گو نشان بوت

”تو مارا چیا پہ یکجاہ کنے؟“

”تا کہ شے دوستی پدا بر جا بہ بیت“

”من پشمن دوستی ء با کس ء تیلی یے دین“ طاہرہ یکوارے پدا ترند بوت
پش کہ آ چوت ء ء چوتی بن جاہ ء بہ سندیت ء یکوارے پدا آوتی تو اراداشت: ”بچار
گہار دوستی ہما و ہد ء شر بیت و ہدیکہ تو دومی ء قدر ء ہم بزاں“

”تئی چے خیال انت آراتئی دل ء قدر نیست“ صفیہ یکدم بخت کناں بوت
پشیں کہ آتیر و عقاب ے بہ بیت ءوتی بانزلانی تہا آئی گپان بیلیت:

”آرا منی قدر بوتین گڈا“ طاہرہ وتی دپ ء داشت تا نکہ پش بیت کہ چہ
آئی دپ ء گڈے در بگیٹ ء صفیہ جست کرت گڈا؟“

”آرا قدر بوتین تو آوتی سحر ء جادو آں بشین“

”چے سحر ء جادو؟“

”ہمیش کہ مقرب ایچ آئی نزنیک بہ بیت“ آخیر چہ طاہرہ ء دپ ء مقرب ء
نام پنچش دراحت پش کہ میر سفر خان ء ملکانی بند پر شیت ء ہار ء در ہائیں آپ پہ وتی دیم

تچان بہ بیت۔ ”من و خبرانت“ تاہیت مچنگ کہ مقرب اچ آئی نزیک بہ بیت..... من
درہائیں چیزانی خبرانت..... چے جست کنے گہار“

صفیہ دیست کہ آخراطاہرہ وتی دل و رازاں گوں آئی گوشت کہ ساریا آیشرا
چیردیگات و آراچہ اید کہ استانی آن خبرات کہ مقرب و طاہرہ و دوستی چلان ات۔ بے
صفیہ کدی ایشی حال و طاہرہ و نہ داتگ ات کہ مہلوک چے خیال کنان ات و انوں طاہرہ
وت ایشی ذکر و کنان بوت ات۔ تو صفیہ ہج ہمیں حیرانگی ے درشان نہ کرتگ ات بخش
کہ وتی دل و تھا آہم چہ طاہرہ و کست بکرتمین کہ مقرب آرا پر چے مہرکت!

ہما شپ تاں دیر آگپ جناں بوتنت و طاہرہ و فکر و آسمان و سر مقرب و
یا تانی استال بلبلان بوت و آہد و ناک ات کہ زوتان زوت آ مقرب و بگیرت تاکہ
آوتی سیر و پیکوار ے پدالاہور و لارنس گارڈن و میٹریا گھر و مال و گردان بہ بیت و میر
سفرخان و ملک و یلہ بدنت۔

مدامی!

دومی روج و طاہرہ سہیل و لایبریری و شت تا نکہ اودا آئی ملاقات گوں مقرب
و بہ بیت کہ پریشی ساریا آیک کا گدے تھا مقرب و حال داتگ ات۔

سہیل و دکان و تھاڈن و میز و سر مقرب نندوک کتاب ے وانگات۔

آ طاہرہ و دیست تو بشکنگ بشکنگ پاداحت:

”ہیلو: طاہرہ، بیا بخیر“

طاہرہ گپ نہ جت، ایوکا وتی سراسرینت تا نکہ سہیل مہ زانت کہ آیانی

تعلقداری چے انت۔ بے بخش کہ سہیل بزانت کہ آیان گوں یک دومی و گپ جھگی ات

آلہتیں سودا کہ میزے سیرا اراتنت زرت غمگی ۽ تہا در رشت۔

وہد یکہ سہیل در پکت تو مقرب جست کرت:

”درانہ بوتگ ے۔“

”روزگار ۽ گم، لاپ“

”چے مارا لاپ ۽ گم نیست؟“

”بلے جنیں آدمے ۽ گم گیش انت“ طاہرہ گوشت نوکین حال؟“ مقرب

جست کرت:

”حال ہمیش انت کہ بغیر اچ تو دل ۽ تسلانہ بیت“

”نون تسلابوت کہ من ادائی دیمانہنگ ان“

”ہاں ہست، بلے نیست“

”پے مطلب؟“ مقرب جست کرت۔

”بلے اے گپ ۽ تئی سی۔ ایس۔ ایس ۽ چکاس

کدی بنا بیت؟“

”دوماہ رندا کتوبر ۽ ماہ ۽ نون اگست ماہ ۽ گڈی ایس روج انت“

”رندا“

”رندا من ۽ کارنے“

”رندا؟“

”ترا لاہور برین“

طاہرہ بشکنڈگ بوت۔ ۽ پداگشان بوت:

”من نہ لوئین کہ حمیدہ ترا بکند بیت“

”پرچے؟“

”من اشکگ آپر تو ترگ ایر کنان انت“

”چے مطلب؟“ مقرب ء جست ء جو بوت

”ہمیش کہ آ منی جاہ ء گرگ لوئیت“

”تئی جاہ ء پمن کس گپت مہ کنت“ مقرب ء زبان سرا سکھت ء یقین کنگی

کپت: طاہرہ تو پمن ہر چیزے بلئے بل کہ ساری من وتی امتحان ء بہ دیاں، رندا ہر چیز شزر
بیت۔ تو پہ حمیدہ وتی دل ء حراب مکن، حمیدہ ء ملاقات، منی ء تئی مہر ء نیام ء دیوالے جوڑ
نہ بیت، دلجم بو۔ ء طاہرہ بشکندگ بوت پش کہ مقرب ہر چیزے کہ گوشغات۔
راست گوشغات ء رندا آگشت:

”زانے، مقرب من چا۔ے ملک ء چہ ایشانی مردم ء چہ ایشانی رسم ء ربیدگاں

درہا آں اینکس بیزاران کہ من نوں لوئین کہ یکوارے پدا من مہذبیں ء دنیا ء تہا گام
ایر بکنیں ء وتی اے و اباں چہ دل ء ہراں۔“

”اے دُرہا چیز وتی وهد ء سرا کایاں۔ کمین صبر، طاہرہ، دعا بکن کہ من سی۔

ایس۔ ایس ء امتحان ء تہا پاس بہاں ء کہ رندا ہر چیز بدل بیت..... بلکنہ یک روچے من ادا
پوٹیشکل ایجنٹ بہاں ء تو میر سفر خان ء ملک ء جاہ ء برز، کوہ ء سراپی۔ اے صاحب ء بنگلہ ء
گودی بیئے“ طاہرہ بشکندگ بوت۔

ء پدا وهد یکہ سہیل چہ گس ء احت ء پترت تو طاہرہ کتاب زرت ء در کپت۔

قرنانی قہریں ڈکھ

منیر احمد بادینی

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ